

Michel Zevaco
SFÂRȘITUL LUI PARDAILLAN

I

STRADA SAINT-HONORE

O dimineață senina de primăvară, mângâiată de briza veselă, parfumată de copacii în floare din grădinile Luvrului din apropiere...

La intrarea în strada Grenelle (.. Rousseau), mai puțin animată, staționa o litieră foarte simplă, fără blazon, ale cărei draperii de piele erau ermetic închise. În spatele litierei, la câțiva pași, o escortă de zece zdrahoni înarmați până-n dinți. Toți călare pe cai viguroși, toți tăcuți și rigizi în șeile luxos ornate, asemenea unor statui ecevestre, cu ochii ațintiți la un cavaler — altă statuie ecevestră formidabilă — care stătea în dreapta litierei, în apropierea draperiilor. Acesta era un colos, un gigant cum rar întâlnești, cu umeri largi în stare să suporte, fără nici un efort, greutatea înspăimântătoare și care trebuie că era înzestrat cu o forță extraordinară. La fel ca și cei zece tâlhari formidabili — al căror șef de temut era fără nici o îndoială — cu ochii ațintiți asupra lui, gata să asculte la cel mai mic gest, el, indiferent la tot ce se petrecea în jurul lui, nu-și dezlipea ochii de la draperiile în preajma cărora stătea. Era clar că și el era gata să asculte de un ordin, care, în orice clipă putea să vină din interiorul acestei litiere, atât de misterios închisă.

În stânga litierei, stătea în picioare o femeie care, din strada Saint Honore, supraveghea cu atenție acest du-te-vino neîncetat al mulțimii.

Deodată, ea își lipi buzele de draperie și spuse în șoaptă:

— Uitați-o, doamnă, pe Muguet sau Brin de Muguet, cum o cheamă.

Un colț al draperiei grele se ridică imperceptibil. Doi ochi mari și adânci, de o drăgălășenie neliniștitoare se iviră dintre pliuri, privind cu vie atenție pe cea pe care bătrâna o recomandase sub acest nume poetic de Brin de Muguet.

Era o fată care abia avea șaptesprezece ani. Cu ochii isteți, cu surâsul accentuat de o ușoară maliție, tenul de o albeață sclipitoare care făcea să pălească și frumoșii crini ce-i ținea în față, cu mersul sigur, sprinten, ușor, plin de grație, ea trecea prin mulțime cu o deosebită ușurință. Și cu o voce armonioasă, extraordinar de seducătoare, atrăgătoare ea își intona „chemarea”:

— Cumpărați flori! Uitați-o pe Brin de Muguet cu crini și trandafiri!... Cumpărați flori, draguțe doamne și gentili domni!

În spatele lui Brin de Muguet, la o distanță respectabilă fără să pară că-l observa, un tânăr îi urmărea toate mișcările cu o răbdare de vânător la pândă sau de îndrăgostit. Văzându-i privirile pline de pasiune fixate asupra ei, de departe, nu puteai să te înșeli: era un îndrăgostit. Un îndrăgostit timid care, fără îndoială, nu îndrăznise încă să se declare.

Misterioasa doamnă invizibilă, după o examinare destul de îndelungată, spuse de după draperie, cu o voce de o dulceața straniu de insinuantă:

— Această tânără are aerul de a fi foarte iubită de popor. Acum cincisprezece zile, când am revenit în Paris, am auzit vorbindu-se peste tot numai de Muguet sau Brin de Muguet. Nu m-aș fi îndoit că este ea. După câteva zile, când am întâlnit-o din întâmplare, eram atât de emoționată încât n-am putut s-o abordez. Ești sigură că este aceeași care ți-a fost adusă, copil nou-născut, de către Landry Coquenard?

— Care Landry Coquenard era atunci omul de încredere, sufletul damnat al lui Signor Concino Con-cini, care atunci nu era... suficient... Da, doamnă, chiar ea este!... este fiica lui Concini!

— Fiica lui Concini și a mai cui?... Știi?

Această întrebare fu pusă cu o indiferență aparentă. Dar insistența cu care ochii negri cercetau ochii care clipeau ai bătrânei aplecată peste draperie, arăta că această indiferență era doar afișată.

— Nu doamnă, din nefericire, nu știu numele mamei! Și e păcat., căci aș fi câștigat o avere... cu acest secret!...

Era sinceră, era clar. Așa probabil își zise doamna invizibilă, căci ochii încetară s-o mai cerceteze și se opriră asupra lui Brin de Muguet care-și continua mersul grațios, fără a bănuși că cineva se ocupa de ea. Și revenind la bătrână, atentă, insistă:

— Ești sigură că ea este?... Ești sigură că nu te-nșeli?

— Vedeți, doamnă, am cunoscut-o "până la paisprezece ani pe această micuță. Nu au trecut mai mult de trei ani de când m-a abandonat acolo, înșelându-mă groaznic. Dar ajunge, astea-s micile mele probleme... Ea nu s-a schimbat. A crescut puțin, s-a mărit puțin, dar a rămas ea și am recunoscut-o din prima clipă.

Și întorcându-se spre tânără, cu o lucire rea în ochi, cu buzele strânse și vocea seacă amenințătoare:

— Priviți-o ce face... Totuși eu am învățat-o meserie, eu care m-am sacrificat pentru ea. Adună bani, adună bani! Pe bună dreptate, mie ar trebui să-mi revină toți acești bani...

— În rest, reluă doamna, nu vei pierde nimic. Iți voi cumpăra toate drepturile pe care le pretinzi pentru acest copil. Și te voi plăti însutit, așa cum ea nu ar fi putut să-ți dea niciodată. Du-te, acum, du-te și fii blândă... dacă poți.

Bătrâna se înclină, din nou, de data aceasta jubilând. Și în timp ce se strecura spre strada Saint-Honore, îi trecu prin minte:

— Viitorul mi-e asigurat!... Pentru mine a fost o adevărată binecuvântare întâlnirea cu această doamnă, atât de bogată și generoasă...

Totuși se vede că la ea lăcomia era nesățioasă căci imediat ce se bucurase, începu să se vaite cu un regret amar:

„Dacă aș putea numai să-i spun acestei mici ciume de Muguette — pentru că așa o cheamă acum — dacă aș putea s-o fac să-mi spună ce-a făcut cu micuța Loi'se pe care mi-a furat-o când a fugit de la mine, aceasta ar face să-mi pice în pungă mulți bani în plus. Și nu-i de disprețuit. Ea nu știe, dar eu știu că această micuță Loi'se este unicul copil al domnului Pardaillan despre care se spune că este foarte bogat în ținutul său Saugis și care, sunt sigură, că n-ar ezita să-și sacrifice averea pentru a-și regăsi copilul mult iubit. E de văzut, e de văzut..."

II

ÎN JURUL STÂLPULUI INFAMIEI DIN STRADA SAINT-HONORÉ

Totuși, Brin de Muguet își vedea în continuare de meseria ei recentă și delicată. Taraba sa era aproape goală, nu mai rămăseseră decât câteva mănunchiuri de flori. Deodată, bătrâna îi ieși înaintea, cu mâinile în șolduri. Brin de Muguet păli îngrozitor. Se dădu repede înapoi, ca și cum ar fi călcat, în acel moment, pe un șarpe veninos. Și strigă:

— La Gorelle!

Vocea-i sugrumată de groază îl făcu pe îndrăgostit, care o urma tot timpul, să se apropie imediat, aruncând bătrânei o privire amenințătoare, care i-ar fi dat de gândit acesteia, dacă ar fi observat-o. Dar ea nu dădu atenție acestui tânăr. Rânji:

— Da, micuța mea, sunt eu Thomasse la Gorette. Nu te așteptai să mă-ntâlnești, nu-i așa?

— Lasă-mă să trec. Mă grăbesc să-mi termin treaba, spuse bănuitoare Brin de Muguet.

— Totdeauna, iute, deci! glumi La Gorette. Tu ai un minut, un minuțel să-mi acorzi. Și plângând: Saint- Thomasse să-mi ajute, nu sunt mama ta, e-adevărat... Dar te-am crescut... dacă tu ai uitat, eu nu te-am uitat, vezi, eu te iubesc, ca și cum ai fi propria-mi fiică.

— În fine, ce vrei?

— Să-ți cer o mică lămurire, nimic mai mult, făcu La Gorette cu ardoare, accentuându-și blândețea.

Curioșii, care se opriseră, se îndepărtară unii după alții, văzând că bătrâna nu părea să fie animată de intenții rele. Chiar îndrăgostitul, liniștit de urmările acestei întrevederi care debutase într-un mod îngrijorător, se îndepărtă și el. Totuși, nu merse departe, se opri la câțiva pași și își reluă urmărirea sa discretă.

Cele două femei se găsiră singure, față-n față.

Ele se aflau în mijlocul străzii, Brin de Muguet cu spatele la poarta Saint-Honoré. La câțiva pași în spatele ei se ridica un stâlp al infamiei. Acesta era situat la capătul străzii Saint-Honoré, în consecință foarte aproape de biserica Saint-Honoré. Îndrăgostitul se găsea în spatele tinerei, între ea și stâlpul infamiei, ascuns după stâlpul unei case.

În acel moment, o ceată destul de numeroasă înainta din strada Coq, (devenită strada Marengo) spre strada Saint-Honoré. Nu după mult timp ea trebuia să ajungă chiar în dreptul celor două femei care nici nu se sinchiseau, nici n-o vedeau.

Chiar în acel moment, doi gentilomi, care părea că vin din strada Saint-Honoré, se apropiară de tânără. Era imposibil ca cineva să aibă o înfățișare mai semeță decât cei doi gentilomi. Nu trebuia să fii un mare fizionomist ca să înțelegi că erau tatăl și fiul.

Cei doi gentilomi, deci, înaintară spre Brin de Muguet, care nu-i văzuse deloc, căci le întoarse spatele.

În schimb, îndrăgostitul nostru necunoscut îi văzu foarte bine. Și cum îi văzu roși ca un școlar, prins cu mâța-n sac, își acoperi imediat fața cu mantaua și bombăni contrariat:

— Vărul meu Jehan de Pardaillan și tatăl său! Ei drace!...

Cei doi Pardaillan — pentru că ei erau — trecură fără să-l vadă. Cel puțin, el așa crezu și respiră ușurat. Numai după doi pași, cel pe care-l numi vărul meu Jehan, se aplecă spre tatăl său și-i strecură zâmbind:

— Vărul meu Odet de Valvert!... El veghează de departe pe cea pe care-o iubește: frumoasa Muguette, aici în fața noastră.

— De ce nu se căsătorește cu ea, dacă este atât de pasionat.

— Mergeți cam departe, domnule! strigă Jehan râzând. Vă asigur că sârmanul Valvert n-a îndrăznit încă să-și declare dragostea. Și apoi, înainte de a se căsători, ar trebui să găsească acea avere pe care a venit s-o caute la Paris.

În acel moment, cei doi Pardaillan aproape ajunseră în dreptul celor două femei. La Gorelle, care nu-i văzu, se apropie de Brin de Muguet aproape s-o atingă, și coborând glasul spuse:

— Ascultă, când m-ai părăsit, ai luat-o și pe mica Loîse...

Cei doi Pardaillan auziră. Jehan, la numele de Loîse auzit pe neașteptate, păli îngrozitor și strângând brațul tatălui său, într-un suflet:

— Loîse! Pentru Dumnezeu, domnule, să ascultăm. Brin de Muguet o întrerupse cu violență pe bătrână:

— Da, am luat-o!... O iubeam pe această mică Loîse. Și știam bine că dacă v-aș fi lăsat-o ați fi făcut-o să

moară încet, puțin câte puțin, cum mă făceați pe mine să mor. Ați fi lăsat-o!... Dar ar fi fost o crimă monstruoasă! Am luat-o, am salvat-o din ghearele dumneavoastră... Ce-aveți de spus de asta?

— Nimic, bineînțeles, gemu La Gorelle, ai făcut bine... nu-ți reproșez nimic... Dar timpurile s-au schimbat.. Nu mai sunt aceeași... Mizeria, vezi tu, mă făcuse rea. Vezi bine cum îți vorbesc de blând. M-am bucurat sincer să te văd într-o sănătate înfloritoare și făcând atât de bune afaceri, care sunt o binecuvântare... aș vrea să-ți spun că la fel mă bucur să știu acest copil fericit și sănătos!

— Dacă nu-i decât asta, bucurați-vă; ea este fericită și se simte bine!

— Și unde ai dus-o pe această mică și dragă creatură a bunului Dumnezeu?

— Asta n-o s-o știți, La Gorelle.

— Hai, văd că tu continui să mă bănuiești. Nu ai dreptate, micuța mea, nu-ți vreau răul, nici ție, nici copilului. Adio.

Puțin uluită de această plecare atât de precipitată, care semăna a fugă, Brin de Muguet respira mai puțin stânjenită. În acel moment, cavalerul de Pardaillan se apropie de ea, luă toate florile care mai rămăseseră și puse un ban de aur pe taraba ei. Și cum ea se făcea că scoțosește în pungă pentru a-i da restul, el făcu un gest larg de mare senior:

— Păstrează restul, copila mea frumoasă, păstrează, făcu el cu blândețe.

Brin de Muguet mulțumi, făcu o reverență grațioasă pe care Pardaillan și fiul său o admirară ca fiind cunoscători. Și văzând că se îndepărtează, Pardaillan o opri cu un gest și spuse cu un aer indiferent:

— Vorbeați, cred, despre un copil pe care l-ați luat de la această bătrână ce-l maltrata.

— Așa este. domnule.

— Un copil care se numește Loîse.

— Da, domnule.

Pardaillan păru că se gândește o clipă și plin de blândețe:

— Scuzați-mă, copila mea, dacă vă pun câteva întrebări care vă vor părea poate indiscrete, dar sunt dictate de motivele cele mai serioase, nicidecum de o curiozitate deplasată, așa cum ați fi în drept să presupuneți. Vreți să-mi faceți favoarea de a răspunde?

— Cu plăcere, domnule, făcu fără voia ei și fără a pierde nimic din brusca seriozitate,

— Știți care este vârsta acestei micuțe Loîse? reluă Pardaillan.

— Trei ani și jumătate.

— Această copilă este rudă cu voi?

— Este fiica mea.

— Fiica voastră! tresări Pardaillan.
— Da, domnule.
— Sunteți prea tânără, mi se pare, pentru a avea un copil de trei ani și jumătate.
— Par mai tânără decât sunt. Am nouăsprezece ani, domnule.
— Mi-ați spus atâtea. Vă mulțumesc de mii de ori, doamnă, pentru gentilețea cu care ați binevoit să-mi răspundeți. Când veți trece pe strada Saint-Denis, intrați, din când în când, la hanul Crand-Passe-Partout. Acolo locuiesc. Să întrebați de cavalerul Pardaillan și, Fie că sunt, fie că nu sunt acolo, să-mi lăsați câteva din florile înmiresmate ale dumneavoastră, în schimbul cărora veți primi un ban de aur.

— Nu voi pierde prilejul, domnule cavalier, promise Brin de Muguet, răspunzând cu o reverență la

salutul larg, cu pălăria, foarte politicoasă, al celor doi Pardaillan.

Tatăl și fiul, ținându-se de braț, se îndepărtară.

— Sărmanul Odet, murmură Jehan, pentru el va fi o mare lovitură, când va afla.

— Da, spuse Pardaillan posomorât, mare păcat... căci ar fi în stare să moară. Drăcia dracului! Cine ar fi putut să spună asta despre această micuță căreia i s-ar da iertarea păcatelor fără spovedanie.

— Poate este măritată, domnule. Ea nu părea nici rușinată, nici jenată.

— Am observat, într-adevăr, că n-avea un aer de vinovăție. Nu este mai puțin adevărat că este pierdută pentru Valvert și asta mă întristează pentru el, care este un copil brav și demn și îl iubesc.

Își reluară mersul și dădură colțul, la stânga, pe strada d'Orléans (azi strada Luvru). După câțiva pași, Jehan oftă:

— Încă o falsă emoție. Ah! domnule, încep să cred că niciodată n-o voi regăsi pe sărmana mea micuță Loîsette.

— Și eu, cavaliere, îți spun că o vom regăsi. Doar pentru asta am venit aici, drăcia dracului! Și apoi, eu nu o cunosc pe această mică Loîsette și vreau ș-o cunosc înainte de a pleca în marea călătorie din care nimeni nu se întoarce. Pe Pilat, frumos ar fi ca un bunic să se ducă fără să-și îmbrățișeze nepoata. O vom găsi, îți spun eu.

— Să vă asculte Dumnezeu, domnule.

O luară încă o dată la stânga, pe strada Deux-Ecus, care urma să-i ducă obligatoriu în strada Grenelle.

III

DOAMNA CU OCHII NEGRI IESE DIN ANONIMAT

Ei bine, doamnă, spuse La Gorette, revenind aproape de litieră, ați văzut? Ea, de asemenea, m-a recunoscut imediat.

— Da, răspunse doamna invizibilă, te-a recunoscut, dar nu fără groază. Această copilă nu-mi pare să fi păstrat o amintire excelentă despre tine și de grija pe care tu pretinzi că n-ai precupețit-o.

— Este o ingrată, rosti la Gorette, în chip de scuză.

— Te-am observat în timp ce-i vorbeai. Cred că nu ai ținut seamă cum trebuia de recomandările pe care ți le-am făcut. Îți repet și asta pentru ultima dată: să nu faci niciodată ceva contra acestei copile... dacă ții la viață. Nici în bine, nici în rău să nu te ocupi vreodată de ea. Evit-o, poartă-te ca și cum ea nu ar mai exista pentru tine. Te sfătuiesc să nu uiți vreodată aceste recomandări, așa cum le-ai uitat pe cele precedente. Te sfătuiesc în interesul tău, înțelegi...

— Nu le voi uita, doamnă, vă jur pe veșnica mea mântuire.

Și grăbindu-se să schimbe un subiect de conversație ce devenea prea periculos pentru ea, adăugă cu aerul său slugarnic:

— Sper, doamnă, că sunteți acum convinsă că nu este nici o greșeală. Brin de Muguet este, cu siguranță, fiica lui Concini.

— Da, acum cred că nu poate fi nici o eroare, recunosc doamna invizibilă.

— Cu siguranță, ea este, doamnă. Ea este aceea care mi-a fost, odinioară, adusă, când abia avea câteva zile, de către Landry Coquenard, fostul om de încredere al domnului Concini.

Doamna nu răspunde. Ea era convinsă și reflecta.

— îngeri din paradis! strigă deodată La Gorette, nu mă-nșel! El este!... Cu siguranță, el este!...

Și agită draperia pe care doamna o lăsase să cadă, cu o vie emoție:

— Doamnă, el este!... El este!...

Din nou, ochii negri se arată. Și cu același calm suveran, glasul melodios al necunoscutului se informează:

— Care el?

— Landry Coquenard! doamnă! Landry Coquenard în persoană! jubilă La Gorette.

Și cu o bucurie frenetică pe care abia putea s-o disimuleze, explică volubil:

— Vedeti, doamnă, acest amărât zdrențaros, târând lanțul de gât?... El este!.. Este Landry Coquenard!...

— Dar acest nefericit este dus la tortură!

— Așa se pare, exulta oribila zgripturoaică. Fără îndoială, îl duc la spânzurătoare, aici, aproape, în față la Saint-Honore... Ah! sărmane Landry Coquenard, trebuia s-o sfârșești atât de mizerabil!... Și cine mi-ar fi spus că voi avea durerea să te văd atârnat de cracă!...

Căci dacă înaintăm puțin, îl vom ve... Vai, nu mă-nșel!... Este chiar domnul Concini care-I duce... Isuse, cu ce privire plină de grijă neliniștită îl soarbe! A! ghicesc despre ce este vorba: Landry Coquenard a avut supărătoarea idee de a-și aminti de fostul său stăpân care este, ca să spun așa, regele acestui domeniu.

Doamna nu mai asculta de mult. La Gorette observă că ochii ei negri n-o mai privesc, că draperia căzuse din nou și-i auzi glasul care, la cealaltă draperie, chemă blând:

— D'Albaran!

Acest apel se adresa formidabilei statui ecvestre a cărei prezență am semnalat-o. Auzindu-și numele, el se aplecă pe grumazul calului său, murmurând:

— Signora?

— Vezi acel condamnat, acolo, în mijlocul gărzilor? întrebă doamna necunoscută.

— Îl văd, doamnă.

— Nu trebuie să fie executat, reluă doamna. Trebuie să-l eliberăm, să-l lăsăm să plece, să știm unde-i este vizuina, să putem să-l regăsim. Du-te.

— Bine, doamnă, răspunde d'Albaran, fără să se mire, cu un calm admirabil.

Fără să mai întârzie, coborî de pe cal, făcând un semn oamenilor săi. Imediat aceștia îl imitară. Doi rânđași, însărcinați să conducă catârii litierei, ieșiră din colțul în care stăteau de rezervă și luară în pază caii. D'Albaran își adună oamenii în jurul lui și începu să le dea ordine cu glas scăzut.

Draperiile rămaseră închise, ochii doamnei invizibile nu se mai arătară. La Gorette aștepta cu răbdare. Ea auzise ordinul dat. Urmărea cu ochi furioși conversația în șoaptă a lui d'Albaran. Și cu buzele strânse, cu un aer plin de răutate, mormăia:

— După fata lui Concini pe care mi-a interzis s-o ating, iată că-l salvează pe Landry Coquenard! Ah! dar această doamnă nobilă salvează deci, pe toată lumea!... Este, deci, o sfântă coborâtă pe pământ!...

În acel moment, cei doi Pardaillan intrau pe strada Deux-Ecus. Evident, ei mergeau fără scop, la întâmplare...

Dinspre La Gorette, draperia se dădu, o secundă, la o parte. O mânuță albă apăru, ținând o pungă mare, umflată, gata să pleznească, cu bani de aur. În același timp, vocea spuse:

— Ține, asta, nu-i decât un acot.

Draperia coborî imediat. Ochii negri nu trebuiau să se mai arate. Dar La Gorette auzi glasul armonios care spunea:

— Ascultă. Știi unde să te gălesc. Asta îmi ajunge. Poți să ai nevoie să-mi comunicii lucruri importante. Prin urmare, este necesar ca tu să știi cine sunt și unde locuiesc. Sunt ducesa de Sorrientès și locuiesc la palatul Sorrientès. Știi unde se află palatul Sorrientès?

— Nu, doamnă. Dar fiți fără grijă, mă voi informa, voi găsi.

— Nu te informa. O să-ți explic: palatul Sorrientès se află în spatele Luvrului, la capătul străzii Saint-Nicaise, lângă capela Saint-Nicolas, de care este lipit. Este la intersecția a trei străzi: strada Saint-Nicaise, strada Séyne care se întinde de-a lungul râului și o fundătură care pornește din această stradă Séyne. Are trei intrări: câte una pe fiecare stradă. Dacă ai nevoie să mă vezi, să te prezinți la ușița fundăturii. Să bați de trei ori, cu distanță între bătăi și persoanei care va apărea să-i spui simplu numele tău. O să reții bine

toate acestea?

— Am o memorie bună, zâmbi la Gorette. Să văd mai întâi: Doamna ducesă de Sorrientès. Palatul Sorrientès la capătul străzii Saint-Nicaise. Ușița fundăturii care pornește din strada Seyne. Trei bătăi cu distanță între ele la această ușiță și să dau numele meu. E bine, nu-i așa?

— Este bine. Poți să pleci.

La Gorette salută cu plecăciune litiera. Se pregătea să se repeadă spre strada Saint-Honore pentru a vedea ce se va întâmpla cu acest Landry Coquenard căruia părea să-i poarte pică în mod deosebit. Dar îndreptându-se în acea direcție, observă pe cei doi Pardaillan. Și văzându-i o cuprinse, din nou, aceeași neliniște. Se făcu cât putu de mică, nu mai mișcă și se ascunse cât mai aproape de spatele litierei.

Ajungând în strada Grenelle, cei doi Pardaillan se întoarseră, mașinal, încă o dată la stânga. Apropiindu-se de litieră, o observaseră pe La Gorette. Au recunoscut-o imediat și și-au concentrat toată atenția asupra ei. Dar erau prea departe pentru a auzi glasul ducesei de Sorrientès, tot timpul invizibilă în spatele draperiilor lăsate. Ei trecuseră chiar când s-o audă pe La Gorette repetând indicațiile care i se dădeau pentru a verifica dacă nu uitase ceva.

Cei doi Pardaillan se îndepărtară. La Gorette, renunțând să-și satisfacă curiozitatea întoarse cu hotărâre spatele străzii Saint-Honore, se strecură cu vioiciune pe strada Deux-Ecus și dispăru cu acea rapiditate specifică celor cărora frica le-a pus aripi la călcăie. Cei doi Pardaillan reveniră pe Strada Saint-Honoré. Ei nimeriră chiar trupa, a

cărei prezență am semnalat-o în strada Coq și care conducea un condamnat, care, dacă ar fi s-o credem pe La Gorette, nu era altul decât Landry Coquenard, despre care venise să vorbească cu ducesa de Sorrientès, care din motive personale — pe care, fără îndoială, le vom afla imediat — nu voia ca el să fie spânzurat.

Era mare îmbulzeală în acel loc, căci mulțimea era imobilizată pentru a vedea cum trece cortegiul. Cu o grămadă de lovituri de coate, cei doi Pardaillan își croiră drum și se îndepărtară de această mare adunare. Când se aflară în afara mulțimii, Jehan se opri deodată și, ieșind din reverie:

— Este ciudat, spuse el, această femeie... cum zici că a numit-o frumoasa Muguette?

— La Gorette, îi aminti Pardaillan, care avea întotdeauna o memorie extraordinară.

— La Gorette! Asta e!... Ei bine, mi se pare că am văzut-o deja. dar nu știu unde și când. M-am gândit bine, dar n-am ajuns să-mi amintesc.

IV

DRUMUL SPRE SPÂNZURĂTOARE

E timpul să ne ocupăm de această trupă a cărei prezență în strada Saint-Honore provocase o atât de vie emoție în mulțime.

Această trupă era, în întregime, compusă din oameni care aparțineau lui Concino Concini, mareșal și marchiz d'Ancre. Concino Concini, care conducea în persoană acești oameni, îi copleșea cu autoritatea sa, îi înflăcăra...

Acest om era reprezentarea vie a puterii fără limită, a orgoliului fără frână, a lăcomiei nesățioase, a luxului infernal. După apariția lui La Gorette care, fără îndoială nu era decât un ecou, „el era, să spunem așa, regele acestui domeniu”. Acest domeniu era regalul Franței, cel mai frumos domeniu al creștinătății. Și el era astfel datorită voinței unei femei pe care o pasiune nesăbuită o stăpânea despotice. El era astfel pentru că era amantul Măriei de Medicis: regina regentă. Și pentru că el era „ca să spunem așa, rege”, Concini crezuse că putea să le permită oamenilor săi să se amuze. Oamenii săi, de obicei, erau cei ce se numeau oamenii de rând ai domnului marchiz d'Ancre.

Iată în ce consta acest joc:

Doi soldați, șefi ai grupurilor de zece, de Roquetaille și de Longval, făcuseră două lațuri în jurul gâtului unui sărman zdrențaros. Cele două extremități ale sforilor lungi treceau pe umerii lor și cu hohote zgomotoase de râs, îl târau cu brutalitate ca pe un vițel spre abator. Aveau grijă să se depărteze cât mai mult posibil, ca victima lor să fie vizibilă în mijlocul șoselei, expusă batjocoririlor plebei. Căci nu se îndoiau că plebea se distra cu acest joc atroce, care le părea dintre cele mai amuzante. Și, imitând glasul strident al negustorilor ambulănți, ei strigau:

— Faceți loc!... Faceți loc pentru acest băiat rău pe care-l ducem la spânzurătoare!...

Acești oameni făceau mare tapaj, își copleșeau victima cu ironii grosolane, cu injurii pe cât de brutale, pe-atât de diverse, supraveghind-o de aproape. Și când avea aerul că vrea să se oprească, râzând în hohote, ei o obligau să meargă, înțepându-i, fără milă, spatele cu spadele lor imense. În spatele acestor oameni, venea Concini, sprijinindu-și brațul de baronul Rospignac, omul său de încredere și căpitanul, celor patruzeci de soldați ai săi. Concini, întotdeauna tânăr, întotdeauna îmbrăcat somptuos și de o eleganță extraordinară, era prizonierul cu o neliniște mohorâtă.

Dar Roquetaille și Longval, trăgând cu zdruccinături violente lațurile, amenințau în fiecare clipă să-l sugrume de-a dreptul pe nefericitul Landry Coquenard.

Totuși, trecând peste toate acestea, el reușea să se întoarcă din când în când. Atunci el se redresa. Ochii-i injectați îl căutau pe Concini în spatele tâlharilor lui, singurul care nu supraveghea și-l săgeta cu o privire în care sclipea o groaznică amenințare și atunci, Concini pălea, tremura, se crampona de brațul lui Rospignac și cu un glas de-i clănțăneau dinții comanda:

— Mai repede!... Mai repede!...

Și banda ascultătoare grăbea pasul, râzând mai tare, discutând foarte tare la care spânzurătoare i-ar conveni să meargă pentru a-l agăța pe ticălos.

Astfel, cortegiul sinistru intră pe strada Saint-Honore, în plină mulțime. Această mulțime îl văzuse venind de departe. Dar cum nu-și dăduse seama de realitate, nu i-a acordat decât o slabă atenție. Când ajunse acolo, mulțimea înțelese. Nimeni nu-l cunoștea pe condamnat. Ceea ce făcuse, unde, când, cum fusese prins, de ce îl spânzurau. nimeni nu știa nimic.

Dar, în acea împrejurare, era evident că se aflau în fața unei bravuri insolente, de o violență incalificabilă. Landry Coquenard putea să fie un ticălos groaznic, vinovat de toate crimele. Prin tratamentul odios care i se aplica, el apăru ca o victimă. El deveni simpatic, fără să se știe cine era.

— Faceți loc acestui ticălos care va fi spânzurat după meritele sale. '

Mulțimea rămase, tot timpul, tăcută. Dar ea nu făcea loc de trecere. Nu fiindcă era stăpânită de revoltă. Pur și simplu pentru că o paraliza o imensă uimire.

Brin de Muguet, care rămăsese în mijlocul șoselei, la intrarea în strada Coq, firește că se găsi în primele rânduri. Ea fu aceea care-și regăsi, prima vorbele.

— Bietul om! strigă ea.

Toată lumea o auzi. Landry Coquenard ca și ceilalți. Era, cu siguranță, un om brav, acest Landry Coquenard. In ciuda situației îngrozitoare în care se afla, el nu-și pierduse capul. El o fixă pe cea care vorbise cu niște ochi care produsese o emoție sfâșietoare și murmură:

— Este ea, fiica lui Concini, ea mă compătimentește! Ah, bravă micuță!...

Concini auzise și el... Rospignac, căpitanul soldaților săi auzise și el.

Concini și Rospignac, în același timp, o țintuiră pe Brin de Muguet cu o privire plină de pasiune sălbatică. Și Concini, strângând nervos brațul lui Rospignac, îi strecură la ureche cu o voce aprinsă:

— Ea este, Rospignac! Pe Sfânta Fecioară, trebuie s-o urmăresc, să-i vorbesc... Și dacă mă respinge, din nou... Vei fi cu mine Rospignac, mă vei ajuta!...

Rospignac bombăni în sinea lui:

„Da, contează pe mine, desfrânat mizerabil de Italia!... Decât să ți-o dau, ți-aș smulge inima cu unghiile!... O iubesc și eu!... O vreau!... Și, pe sângele diavolului, nimeni în afară de mine n-o va avea!..”

Totuși, cu voce tare, cu o indiferență afectată:

— Sigur că da, domnule. Dar prizonierul dumneavoastră?... Credeam că aveți motive deosebite de a vă asigura cu proprii dumneavoastră ochi că un ștreang bun îl va face mut pentru totdeauna.

— Ei! Oamenii tăi vor face treabă bună și fără noi. Vreau să-i vorbesc.

— Dacă mulțimea ne lasă să trecem... Ceea ce nu mi se pare foarte sigur.

Odet de Valvert auzise. El se afla destul de departe. Și se apucă să dea din coate cu o forță impetuoasă pentru a se apropia de tânără.

În fine, și mulțimea auzise. Și mulțimea, în loc să se depărteze, cum nu încetau să ceara Roquetaille și Longval, mulțimea strânse rândurile și începu sa murmure.

Acest Landry Coquenard, care nu-și pierdea capul, trebuie că este brav, ne-am spune noi. Mai mult, era un om deștept și hotărât. Concini și spadasinii săi, în infatuarea lor, nu-și dădeau seama de starea mulțimii? El, însă, își dădu seama imediat, începu să zbiere:

— La mine!... Ajutați-mă!... Oameni buni, veți lăsa să fie asasinat în mod mizerabil un bun creștin care n-are să-și reproșeze nici o crimă?

Vicleanul avusese grijă să spună că voiau să-l asasineze. Acest cuvânt produse o enormă impresie. Murmurele se ridicară cu un ton, deveniră vuiete premergătoare furtunii. Dar mulțimea încă nu mișca. Ea aștepta pentru a trece la acțiune, ca cineva mai hotărât să dea impulsul.

Aceasta fu tot Brin de Muguet care-l dădu, fără să se gândească, într-un elan al inimii sale bune:

— Nu este nici un bărbat aici? strigă ea.

— Este, cel puțin unul, domnișoară, răspunse imediat o voce puternică.

Era Odet de Valvert, care reușise, în sfârșit, să se strecoare aproape de ea și care vorbi astfel.

Odet de Valvert nu pierdu timpul. După ce salută pe „doamna sa” cum făceau, odinioară, vitejii înaintea misiunii, cu lancea în cumpănire, se postă în fața lui Roquetaille și Longval, și cu o voce caustică, pronunță:

— De ce maltratați astfel pe acest om? Este nedemn pentru gentilomi, de a abuza astfel de forța lor față de un sărman diavol fără apărare.

Cei doi spadasini se zborșiră.

— De ce se amestecă acest tânăr zăpăcit? mugi Longval.

— Acest caraghios vrea să-și dea importanță! zbieră Roquetaille.

— Caraghios! tânăr zăpăcit! Sunteți prea generoși, 'domnilor! ironiza Odei de Valvert.

El spuse asta. Dar în același timp, își proiectă cei doi pumni, în față, cu o forță irezistibilă. Cei doi căzură pe spate, la patru pași de acolo.

— Trăiască domnișorul! strigă mulțimea entuziasmată.

Landry Coquenard era gata la orice. Nici el nu pierdea nici o secundă. Facu o săritură uimitoare, și căzu în brațele pe care i le întinse Odet de Valvert.

Cu o forță pe care n-ai fi bănuțit-o niciodată la un tânăr cu o înfățișare atât de delicată, îl ridică, îl trecu în spatele lui și-i strecură în mână o pungă, zicându-i:

— Fugi repede.

Landry Coquenard îl privi cu o recunoștință inexprimabilă pe salvatorul său și fără să întârzie, fără să pronunțe un cuvânt, se precipită în mijlocul mulțimii, care se deschise pentru a-i face loc să treacă.

În acel moment, colosul ducesei de Sorrientès venea în fugă în fruntea celor zece oameni ai săi. El găsi treaba gata făcută. Totuși ordinele ducesei erau categorice: nu trebuia numai să salveze prizonierul, ci să știe și unde locuiește, pentru a-l putea regăsi. Landry Coquenard, năuc, se simți înhățat, ridicat, trecut din mână în mână, purtat pe strada Granelle, în spatele litierei. El se afla destul de departe de călăii săi, în afara pericolului. El fugi, fără a cere explicații nimănui.

D'Albaran se apropie de litieră.

— S-a făcut, doamnă, spuse el în spaniolă. Dar omul deja scăpase de cei care-l țineau. Noi n-am făcut decât să-i ușurăm fuga.

— Am văzut, răspunse ducesa de Sorrientes în aceeași limbă.

— Ce ordonați, doamnă?

— Să așteptăm, spuse ducesa, aștept pe cineva și vreau să văd ce i se va întâmpla acestui tânăr, care a îndrăznit să-l înfrunte în față pe atotputernicul stăpân al acestui regat.

Și cu un surâs nedefinit, ea adăugă:

— Și apoi sunt curioasă să știu, de asemenea, ce va face acest brav popor al Parisului, care murmură acolo.

D'Albaran se înclină respectuos, sări în șa și-și reluă poza răbdătoare și atentă, aproape de litieră. Oamenii săi deja își încălecaseră caii și își reluară atitudinea rigidă de soldați sub arme. Acum nu mai erau decât nouă. Al zecelea se dusese pe urmele lui Landry Coquenard și nu trebuia să-I scape.

V

CUM SE TERMINĂ CIOCNIREA

Să revenim la Oclet Valvert și la banda de lupi turbați cu care urma să se încaiere.

Gestul său fusese atât de rapid, atât de imprevizibil, încât oamenii lui Concini nu știură ce se întâmplase decât când văzură pe cei doi camarazi ai lor rostogoliți în praf. În ceea ce-l privește, Landry Coquenard fusese atât de prompt să prindă ocazia, încât era deja în strada Grenelle, când ei observaseră că fugise.

Concini și Rospignac nu observaseră nimic. Ei nu aveau ochi decât pentru Brin de Muguet pe care o devorau, de-a dreptul cu privirea.

Odet Valvert se aștepta să fie atacat imediat și era în gardă. Acest scurt răgaz, pe care stupoarea adversarilor săi i-l acorda, îl făcu să-i observe. Foarte natural, atenția sa se opri, mai întâi, asupra celui pe care-l știa ca fiind șeful: asupra lui Concini. Nu putu să nu fie frapat de privirea înflăcărată, de pasiunea brutală cu care Concini și Rospignac o săgetau pe tânără. Mâna sa răsucea cu nervozitate mustața și, după ce se înroși, deveni palid: gelozia începu să-și abată asupra lui gheara-i ascuțită și să-i sfâșie inima.

Nu era singurul care remarcase privirile înflăcărate ale celor doi.

În mulțime, o femeie de statură mică se sprijinea de brațul unui om exagerat de înalt. Această femeie nu avea ochi decât pentru Concini. Ca și Odet de Valvert, fu frapată de felul în care el o privea pe frumoasa florăreasă. Ea urmări direcția acestei priviri și examina pe tânără cu o atenție pătrunzătoare de femeie geloasă care-și observă rivala. Și strânse puternic brațul cavalerului său, și gemu cu glas plângăreț:

— Stocco, iată pe cea pe care el o iubește!... Uite-o!... Cu toate acestea, oamenii lui Concini și-au revenit

din uluire, Mai întâi fu o ploaie de injurii în care toți diavolii infernului erau la loc de cinste. Această explozie furioasă îl smulse pe Concini din contemplarea sa pasionată și îl aduse la realitate.

— Ce este? făcu el.

Îl informară în câteva cuvinte. Aflând că „afurisitul Landry Coquenard” o ștersese englezește, datorită intervenției acestui băiețandru pe care-l arătară, Concini deveni livid. Un tremur convulsiv îl cuprinse de la picioare până-n creștet. Amețit de furie, izbucni mai întâi în injurii îngrozitoare.

Dar revenindu-și imediat, cu un glas pe care o furie teribilă îl făcea să tremure, comandă:

— Prindeți-mi acest om!... Să ia locul celui pe care vi l-a luat!...

— Ei! viteazule, spuse Odet de Valvert cu dispreț, de ce nu veniți dumneavoastră, să mă prindeți chiar voi în persoană? Aș fi curios să văd cât cântărește spada unui desfrânat din Italia față de sabia unui gentilom loial din Franța.

Adevărul e că ardea de dorința de a se măsura cu rivalul pe care-l ghicise și pe care-l detesta deja din instinct, întreaga sa atitudine era chiar ea o insultă, o sfidare.

Pentru prima dată, mulțimea găsea un om care îndrăznea să-i arunce în față lui Concini înmărmurit acest epitet insultător de „desfrânat din Italia”. Se simțea stârnită această mulțime. Exulta. Și izbucni într-o aclamare formidabilă:

— Trăiască domnișorul!

— La dracul! Ce-așteptați, când eu comand?... Prindeți-mi acest om, vă spun. De altfel, trebuia să

le facă această dreptate, ei nu ezitau. Toți acești bătauși erau viteji, incontestabil. Ei se puseră în mișcare înainte ca stăpânul lor să termine de dat ordinul. Roquetaille și Longval care se ridicaseră se repeziră, primii, cu spada ridicată:

— Trebuie să-ți iau sânge! urla Roquetaille.

— Vreau să-ți scot mațele! mugi Longval.

Totuși, contrar celor așteptate, ei găsiră o spadă suplă și vie, care pară ca și cum se juca cu toate atacurile lor. Poate că ar fi primit o lecție pe care înfumurarea lor o merita, dacă toată banda, cu strigăte înspăimântătoare, nu le-ar fi venit în ajutor. Toți, în același timp, se năpustiră pe insolent, care, fapt, totuși, neprevăzut, la care nu s-ar fi așteptat din partea lui, susținu fără slăbiciune înspăimântătorul șoc.

Era clar, totuși, că în ciuda vitejiei sale nebunești, forței și abilității sale, acest tânăr nu ar fi putut să reziste mult timp celor cincisprezece spadasini care, fără rușine, îl asaltau din toate părțile.

Furtuna izbucni. Pentru că fusese frânată o clipă, izbucni și mai teribil. Aceasta fu, mai întâi, ca răspuns la

strigătele tâlharilor, un strigăt formidabil care acoperi toate zgomotele:

— Jos străinii!... Să plece la ei acasă!... Jos cei ce ne înfometează!...

Și mulțimea se urni. Oamenii lui Concini trebuiră să-l abandoneze pe Odet de Valvert pentru a face față acestei mulțimi de adversari pe care nu se așteptau să-i întâlnească. Totuși mulțimea se mulțumise să elibereze „domnișorul” a cărui atitudine mândră avu darul să-i stârnească entuziasmul. Ea se mulțumise doar să-i paralizaze pe oamenii lui Concini, fără să-i lovească.

Concini încă nu înțelese. Această moderație a mulțimii, care venea din conștiința forței sale, el o atribui fricii. El sfârși prin a se înfuria; el răcni:

— Prindeți-mi această canalie!... Haideți, haideți, loviți, omorâți!...

Oamenii săi ascultară ordinele, într-adevăr loviră, câțiva nefericiți căzură, pe jumătate omorâți. Atunci furia poporului izbucni cu toată impetuoșitatea. Ducesa de Sorrientes îi spusese lui D'Albaran că vrea să vadă ce va face bravul popor al Parisului. Ea fu lămurită.

Huiduieli, fluierături stridente îi acoperiră glasul. Și un strigăt imens se ridică:

— La moarte!... La moarte Concini... La apă cu desfrânatul! La moarte asasinii!

— Santa Maria! Stocco, acești turbați vor să mi-l omoare pe Concino! se lamenta mica femeie de la brațul omului înalt.

Și de data aceasta ea vorbea în italiană.

Și Stocco, în aceeași limbă, cu ochii strălucind de o bucurie rea, cu acel aer zeflemitor care-i era specific, răspuse:

— Eu cred, signora, că într-adevăr trebuie să vă pregătiți vălurile de văduvă.

— Stocco, făcu Leonora Galigai — pentru că se părea că ea este — privește acolo, nu-l vezi venind pe rege? Este ora când se întoarce din promenadă.

Deasupra capetelor pe care le domina prin înălțime, Stocco aruncă o privire înspre intrarea Saint-Honoré.

— Cred că el este, spuse el.

Leonora Galigai îi strecură repede la ureche câteva cuvinte. Stocco ridică ireverențios din umeri. Dar el se supuse fără discuții. Și dând puternic din coate își croi drum spre Concini. Și cum își dădea seama că manevra sa nu era suficientă, striga cu glasul-i dezagreabil, malițios:

— Regele!... Uitați-l pe rege!... Faceți loc regelui! Furia mulțimii nu se potoli, auzind aceasta. Dar

atenția îi fu deturnată. Concini și oamenii săi, care se vedeau pierduți, avură o clipă de răgaz. Stocco ajunsese cu ușurință în fața celui la care fusese trimis.

— Monsenior, spuse el în italiană, iată regele.

— Nu mă interesează regele! mormăi Concini plimbându-și privirea cumplită deasupra mulțimii.

Stocco se frânse în două într-un salut exagerat și cu aceeași voce dezagreabilă, fără să știi dacă vorbește serios sau dacă își bate joc:

— Pe Dumnezeu, signore, spuse el, știm bine că adevăratul rege al acestei țări sunteți dumneavoastră. Totuși, nu aveți încă nici titlul, nici coroana. Titlul și coroana le are copilul care vine de acolo. Credeți-mă, monsenior, nu este prudent să vă arătați în fața lui într-o situație atât de umilitoare ca aceasta. Va trebui să-i dați o mică dovadă a puterii dumneavoastră... Și dacă anturajul micului rege se va îndoi de forța dumneavoastră, de aceasta voi sunteți responsabil, monsenior.

— La dracu! ai dreptate, Stocco! recunosc Concini. Și el dădu ordin lui Rospignac să se retragă, pe care

asa viteaz cum fu, îl întâmpină cu o adevărată ușurare, își mișcă pumnii de furie și privirea sa scânteietoare căuta tot timpul pe cineva. Deodată îl găsi. Și strângând cu putere brațul lui Stocco:

— îl vezi pe acest tânăr? făcu el cu un glas răgușit. Îl arată pe Odet de Valvert care, la câțiva pași de Brin de Muguet, o sorbea din ochi cu o adorație mută.

— îl văd, răspuse Stocco cu aerul său zeflemitor.

— O mie de livre pentru tine, Stocco, dacă vei afla numele său și locul unde aș putea să-I prind.

— Veți ști mâine dimineață, promise Stocco.

— O mie de livre, dacă îmi vei afla unde locuiește această tânără.

De data aceasta, Concini, cu un glas pe care pasiunea îl făcea gâfâitor, o indică pe Brin de Muguet. Iar Stocco, cu o răceală vizibilă, clătinând din cap, răspuse:

— Mica florăreasă!... Greu, monsenior, foarte greu!... Această micuță, și să mă ia dracu dacă știu de ce, această micuță face un mister din locul unde locuiește. Și până azi, ea a știut să se păzească bine, încât nimeni nu poate spune unde se află locuința ei.

— Cinci mii de livre, insistă Concini, dacă vei reuși.

— Drace, făcu Stocco, ai cărui ochi scânteiau, aveți argumente irezistibile, monsenior.

Și cu hotărâre:

— Bine, mă voi strădui să vă satisfac. Promisiunea era vagă. Totuși se vedea că Concini

avea o încredere deplină în abilitatea acestui om, căci un surâs de satisfacție îi flutură pe buze.

Retragerea lui Concini și a oamenilor săi se făcu, fără prea multe stricăciuni. Ei reveniră la palatul d'Anere, care era lipit, să zicem așa, de Luvru. Acolo, Concini adună în cabinetul său pe căpitanul său de gărzi. Domnul de Rospignac, d'Eynaus, de Longval, de Roquetaille, de Louvignac, locotenenți sau șefi ai grupurilor de zece soldați, de Bazargues de Mon-treval, de Chalabre. de Pontrailles, oameni simpli care datorită împrejurărilor ajunseseră oamenii de încredere ai lui Concini.

— La vânătoare, comandă Concini cu un umor sinistru, la vânătoare, bravii mei copoi. Depistați-mi animalul, goniți-l la mine... mă însărcinez să-l răpun chiar eu.

Îi concedie cu un gest, făcându-i semn lui Rospignac să rămână. Imediat ce ieșiră tumultuos și cu hohote zgomotoase de râs, Concini își puse mâna pe umărul lui Rospignac și cu ochii injectați, buzele răsfrânte într-un rictus feroce, mormăi:

— Rospignac, veghează ca oamenii tăi să mi-l aducă viu pe acest tânăr... Veghează asta, pe capul tău.

Și cum Rospignac îl privea cu mirare, el îi dezvălui secretul acestei uri subite, care se manifesta de prima dată teribilă, mortală:

— Și el o iubește, înțelegi Rospignac?... Și cine știe dacă chiar dragostea pentru el n-o face să mă disprețuiască?...

— Mi-ați spus destule, monseniore, replică Rospignac.

Rospignac adună în jurul lui pe cei patru locotenenți ai săi: Longval, Roguetaille, Eynaus și Louvignac.

— Domnilor, le spuse el, să "ne reîntoarcem, pe strada Saint-Honoré și să începem s-o căutăm pe Muguette, frumoasa florăreasă. Îl vom regăsi, în același timp, și pe domnișor. Este sigur întotdeauna că-l găsești acolo unde este ea.

Să revenim, acum la Stocco, cavalerul servant și confindetul Leonorei Caligaâ, soția lui Concini.

Stocco, revenind la stăpâna lui, visa la fel ca și Rospignac. Reveria lui se baza pe un simplu calcul:

„O mie de livre pentru tânăr... acestea, ca să zicem așa, deja le am... Bine. Plus cinci mii pentru tânără... acestea nu vor fi ușor de câștigat!... Va trebui, totuși, să izbutesc... În total, șase mii de livre... Plus ce-mi va da signora Leonora... Hai, începe bine ziua... Dacă toate vor semăna cu aceasta, voi face în curând avere!..."

— Ce ți-a ordonat? îl întrebă Leonora.

— Să-i aflu numele și locuința acestui băiețandru care o urmează, acolo, pe mica florăreasă răspunse Stocco.

Și cu un aer detașat:

— Mi-a promis mii de livre pentru asta. Leonora aprobă încetșor din cap.

„Acest tânăr a îndrăznit să-l insulte pe Concino al meu, trebuie să fie pedepsit. După aceea, Stocco? Ce ți-a ordonat în legătură cu tânără?"

— Să-i aflu locuința unde se ascunde. Mi-a promis cinci mii de livre pentru asta.

O durere sfâșietoare contractă trăsăturile Leonorei. Privirea i se ridică spre cer într-o mută imprecăție. Și se lamenta:

— Cinci mii de livre!... Vezi bine că o iubește!...

— În fine, signora, făcu Stocco cu îngrijorare, trebuie să ascult ordinul monseniorului?

— Da, Stocco. Numai că atunci când o vei găsi, să vii, ca întotdeauna, să mă pui mai întâi la curent. Și nu te vei duce să-l găsești pe Concini decât după ce vei primi instrucțiunile mele.

— Aceasta o voi face fără să-mi spuneți. Când vreți să mă apuc de vânătoare, signora?

— Mă vei însoți aici aproape unde am treabă. Mă vei duce, apoi, acasă. După aceea vei putea să-ți începi misiunea.

Stocco se înclină în liniște, fără să arate nici cea mai mică nemulțumire. Leonora îl luă de braț. Ea se duse pe strada Crenelle, direct la litiera ducesei de Sorrientes. Draperiile erau tot timpul trase. Ele nu se depărtară. Ducea nu se arătă, deși soția lui Concini își anunță sosirea cu o mică tuse discretă. Aceasta n-o împiedică pe Leonora să se încline cu o adâncă reverență. Și aceasta era straniu, acest respect împins până aproape de umilință, pe care ea îl manifestă față de această ducesă misterioasă care nu găsea deloc de cuviință să i se arate.

După ce a salutat, Leonora, cu același respect extraordinar, spuse în italiană:

— Sunt la ordinele dumneavoastră, signora ilustrisimă. Și „ilustrisimă signora”, fără să găsească de cuviință

să se arate, marcând net distanța ce le separa, cu glasul său melodios și în același timp, suveran, autoritar, răspunse:

— Ah, dumneavoastră sunteți, Leonora!... urcați.

Și Leonora Galigai ascultă, așa cum ascultase de regina regentă, Măria de Medicis.

VI

RIMELE

În acea dimineață, așa cum o făcea aproape în toate diminețile, regele se duse să vâneze cu șoimii săi. Se întorcea încetișor, trecând, prin intrarea Saint-Honore la pasul calului său, când Stocco, la ordinul Leonorei Galigai, semnală venirea sa.

Louis XIII nici nu avea patrusprezece ani. El purta cu o eleganță juvenilă un costum de vânătoare.

La dreapta sa, stătea un bărbat de treizeci de ani, înalt, cu o înfățișare elegantă. Era „maestrul său de vânătoare cu șoimi”. Se numea Charles d'Albert. Dar, cum moștenise o mică fermă arendată în parte, pe malul Ronului, luase numele acestei ferme și se numi Albert de Luynes.

La stânga regelui, stătea un tânăr de o eleganță extraordinară. Era marchizul de Montpouillan, unul din fii bătrânului marchiz de la Force.

Luynes, cu ochii săi pătrunzători și vii, descoperi primul adunarea în mijlocul căreia se zbăteau Concini și oamenii săi. Numai auzul său fin fu primul care desluși strigătele amenințătoare ce porneau din această

adunare. Se ridică în scări pentru a vedea mai bine și-și ciuli cu mai multă atenție urechile. Și un surâs nemaipomenit îi flutură pe buze, în timp ce ochii-i scânteiau. Cu o ciudată familiaritate, smulgându-l pe rege din reverie, cu un glas fremătător:

— Ascultați, sire, ascultați... Este vocea poporului vostru care se face auzită, acolo. Și pedagogul vostru trebuie să vă învețe că vocea poporului este vocea lui Dumnezeu. Ascultați, sire, ascultați vocea lui Dumnezeu.

Regele și Montpouillan își ciuliră urechile. Auziră clar mulțimea care urla.

— La moarte, Concini!... La apă cu desfrânatul! Regele păli. Buzele i se strânseseră. Ochii săi

scânteiară și căutară să vadă ce se petrecea în depărtare. Luynes îl fulgera cu privirea ca și cum ar fi vrut să-i smulgă ordinul de moarte pe care-l dorea din tot sufletul. Dar tânărul rege rămase mut, își întoarse privirea și-și reluă aerul absent.

Luynes ridică pur și simplu din umeri și cu un aer morocănos:

— Să galopăm până acolo, spuse el. Poate vom ajunge la timp să vedem.

Regele ezită o clipă. Dar, fără îndoială, îl rodea și pe el curiozitatea căci, fără să spună un cuvânt, dădu pinteni calului. Și fu, în mijlocul străzii Saint-Honoré un galop dezordonat care nu dură decât câteva minute, întrucât fu repede întrerupt de un accident: calul regelui se izbi subit de noi nu știm ce obstacol și căzu brusc pe genunchi.

Regele era un excelent cavaler. Dar fu surprins de căderea bruscă a calului său. Și această cădere o provocă pe a sa: el părăsi scările și fu proiectat peste grumazul calului său. Nenorocirea fu că accidentul se întâmplă chiar în momentul în care cavalcada ajunsese la înălțimea stâlpului. Și regele se trezi aruncat în zbor chiar în fața masivului zid. Un strigăt sfâșietor izbucni din toate piepturile istovite: se așteptau să vadă corpul tânărului rege sfărâmându-se de pietre. Se așternu o liniște mormântală, în timpul căreia se putea auzi gâfâiala acestei mulțimi îndurerate. Și deodată izbucni o bucurie delirantă, urmată imediat de aclamația care răsună pentru a treia oară în această dimineață:

— Trăiască domnișorul!

Calul regelui căzuse la câțiva pași de stâlp. Hazardul vru ca Odet de Valvert să se afle foarte aproape de acest loc. Aproape în fața lui regele căzu din șa. Ca toată lumea, tânărul înțelesese pericolul îngrozitor în care se afla regele și că acesta putea să-și spargă capul de pietre, la doi pași de el. Fără să se gândească mult, fără să ezite, făcu o săritură uimitoare în acea direcție, se propti solid pe picioare și își deschise brațele. Și chiar în brațele lui căzu Louis XIII. Șocul fu înspăimântător. Dar el se ținu bine și reluându-și siguranța, îl așeză încetșor pe rege pe picioare.

Și imediat, în timp ce regele se puse în mișcare încă buimac, uitând de toată eticheta, uitând să-și descopere capul, cu un glas sugrumat de neliniște:

— Nu vă simțiți rău, nu-i așa? spuse el.

Și era admirabilă această uitare de sine. Regele o simți instinctiv. Și uitând și el eticheta, nu fără admirație:

— Nu, într-adevăr, spuse el. Pe dumneavoastră ar trebui mai degrabă să vă întreb aceasta. Dumneavoastră ați fost cel foarte tare scuturat.

— Eu nu, răspunse Valvert. Și cu un râs cristalin:

— Sunt foarte mâhnit, mulțumesc lui Dumnezeu.

— Iar eu sunt foarte fericit! surâse regele. Minutul care urmă fu unul din acele minute încântătoare pe care un om nu l-ar putea uita niciodată fie el împărat sau rege nici la vârsta biblicului Matusalem. Mulțimea se repezi spre rege să-l vadă, să-l pipăie, să se asigure că nu i se întâmplase nici un rău.

— N-am pățit nimic, prieteni, n-am nimic. Și adăugă, zâmbindu-i lui Odet Valvert:

—... Mulțumită acestui domn, care, fără să pară, a moștenit forța lui Hercule în persoană.

Suita regelui se repezi spre el, în frunte cu Luynes și Montpouillan.

— Dacă vi s-ar fi întâmplat ceva rău, majestate, m-aș fi străpuns cu sabia, îl asigură Luynes care era foarte palid și părea sincer.

— Sunteți prieteni bravi și fideli, spuse el. Liniștiți-vă, ne-am ales numai cu frica.

— Din fericire, strigă Luynes. Și în sinea lui, adăugă: „Pentru mine!...”

Și se grăbi să dea ordine pentru a-l smulge cât mai repede pe rege de la aceste efuziuni populare, care nu-i conveneau deloc. Aduse calul său regelui. Ca și cum n-ar fi fost nimic, el sări cu ușurință în șa. Înainte de a pleca, îl căută din ochi pe Odet de Valvert.

Acesta nu era departe. Se ținea la doi pași de rege, rigid, puțin palid, cu privirea scânteietoare. Părea cuprins de o mare bucurie și din când în când, îi strecura lui Brin de Muguet o privire triumfătoare, care copil al străzii cum era, se fofilase în primele rânduri și nu-i dădea nici o atenție, deoarece nu avea ochi decât pentru rege.

Odet de Valvert văzu foarte bine că regele, înainte de a pleca, îl căuta cu privirea. Și se grăbi să se apropie, convins din ce în ce mai mult că o ploaie de favoruri îl va copleși. În rest, primele cuvinte ale regelui îi confirmară această idee, care de fapt era foarte normală.

— Domnule, îi spuse, cu un surâs grațios, regele Franței, vă datorează viața. Vă asigur că nu vă va uita niciodată. Numele dumneavoastră, domnule?

— Gentilomul căruia Maiestatea Voastră îi face onoarea să i se adreseze, se numește Odet, conte de Valvert.

Regele păru că reflectează o clipă. Era tânăr. Nu învățase încă să se prefacă. Acest tânăr îi plăcea și el lăsa cu nevinovăție să se vadă acest lucru.

— Domnule conte de Valvert, sunteți în escorta mea. În același timp, se întoarse și făcu semn unui paj.

Acesta coborî imediat, și îi prezentă calul îndrăgostitului nostru, care sări sprinten în șa.

— Stați aici, în stânga mea, conte, îi spuse regele. Contele Odet de Valvert, pe jumătate beat de

fericire și orgoliu, își luă locul pe care-l indicase regele.

Mica trupă porni spre Luvru, în mijlocul aclamațiilor entuziasmte ale mulțimii.

Și Valvert, fără îndoială, pentru a arăta că devenise un personaj important, nu pierdu ocazia ca, trecând să-și scoată pălăria în fața lui Brin de Muguet. Să spunem, fără zăbavă, că ea nu a fost deloc impresionată. Și cum era chiar foarte ocupată să strige din toată inima.

„Trăiască regele!”, ea nu văzu sau păru că nu vede acest salut. Ceea ce o scuti să-i răspundă.

— Nu credeam că sunt iubit atât de mult de acest popor brav! strigă regele, care, neobișnuit cu aceste exclamații spontane, era radios.

— Acesta vă dovedește, sire, că atunci când veți ordona ca dușmanul să fie doborât, poporul, clerul și nobilimea, toată lumea va fi cu dumneavoastră murmură Luynes.

— Să-l arestezi pe Concini!... Este mai ușor de spus decât de făcut. Și, în primul rând, cine ar îndrăzni să-și ia asupra sa o asemenea misiune?

Aceasta arăta că lui, într-adevăr, îi era teamă. Nu astfel și-l imaginase Valvert pe rege. În orice caz, nu era sigur că aștepta de la el asemenea cuvinte. Dar se gândi că acest rege nu era decât un copil.

„Ah! sărman micuț! își zise în sinea lui cu o milă tandră, el încă nu știe că regele este stăpânul, singurul și unicul stăpân, și că nimeni nu trebuie să fie atât de cutezător încât să vrea să ridice capul la fel de sus ca el. Drace, trebuie să-l învățăm pe acest copil! Trebuie să-l liniștim!...” Și cu voce tare, cu un calm minunat:

— Ah! Este vorba despre acest ticălos din Italia?.. Dar să mă ierte Dumnezeu, cred că regele vrea să-mi

spună că nimeni nu ar fi atât de îndrăzneț să pună mâna pe această lichea... chiar dacă regele ar da ordin?

Rușinându-se, regele îi confirmă cuvintele dând din cap.

— Ei bine, făcu cu fermitate Valvert, regele se înșeală. Dacă el ar vrea, îl voi lua de guler și-l voi aduce cu picioarele și mâinile legate.

— Veți îndrăzni!? strigă regele, în ochii căruia se aprinse o lumină sumbră.

— Când regele va dori să-mi dea acest ordin, da, spuse liniștit Valvert.

— Atunci, sire, insistă Luynes cu acea familiaritate pe care și-o permitea, ce răspunde regele domnului conte de Valvert?

— Ceea ce ți-am spus chiar ție, făcu regele cu un aer mohorât: La ce bun să-l arestez pe Concini... pentru că regina regentă, regentă, auziți? îl va repune imediat în libertate?...

Și regele izbucni într-un răs strident, teribil.

— Asta este altceva, făcu Valvert cu aceeași siguranță calmă, dar regina regentă nu are puterea de a împiedica ca un gentilom să-l provoace pe domnul Concini și să-l omoare pe loc. Eu, de exemplu, sire, imaginați-vă, nu aș fi deloc supărat să-i înfig sabia de șase degete în corp.

— Este adevărat, spuse regele, dar regenta va avea puterea să facă să i se taie capul celui care l-ar ucide pe Concini.

Și clătinând din cap;

— Nu, nu făcu el, trebuie să avem răbdare. În câteva luni voi deveni major... Voi fi stăpânul!...

De data aceasta, tonul regelui nu-i mai permise lui Luynes să insiste. Și Valvert, care se minuna că se vedea dintr-o dată avansând în favorurile regelui, care nu ezita să-i facă asemenea confidențe, imită exemplul său.

Drumul până la Luvru era scurt. Erau suficiente câteva minute pentru a-l parcurge. Restul drumului se făcu în tăcere. Valvert, crezându-se din ce în ce mai sigur pe norocul lui, luă o atitudine mândră. Avu chiar bucuria să-i întâlnească pe cei doi Pardaillan care hoinăreau, sau care păreau că hoinăresc tot timpul și se amuză de aerul lor uluit, când îl recunoscură călărind la stânga regelui.

Regele se opri la douăzeci de pași de poarta Luvrului prin care Valvert se pregătea să intre ca învingător.

— Domnule, spuse el, vă mulțumesc că m-ați escortat până aici. Să păstrați calul în amintirea întâlnirii noastre. Și nu uitați: Dacă aveți nevoie să mă vedeți, ziua sau noaptea, veniți la Luvru sau în oricare casă regală mă voi afla. Nu veți avea decât să vă spuneți numele. Veți fi, imediat, introdus la mine. La revedere, conte.

Spunând aceste cuvinte, cu o deosebită amabilitate, Louis XIII luă hățurile și la trap, se pierdu sub poarta monumentală a casei sale regale de la Luvru.

VII

VECHI CUNOȘTINȚE

Odet de Valvert rămase pironit locului, complet zăpăcit de acest deznodământ imprevizibil. Căzu de la înălțimea visurilor sale aurite. Șocul fu cu atât mai brutal, cu cât el se ridicase atât de sus. El rămase, un timp îndelungat, complet îndurerat. După aceea, dispoziția sa proastă se dezlănțui într-o serie de injurii furioase:

— Ciumă, friguri, accident de moarte tragică, tunete și fulgere!...

Se simți ușurat. Se potoli încetul cu încetul. Făcu cu calul său stânga-mprejur pentru a reveni în strada Saint-Honore și începu s-o caute pe frumoasa florăreasă. Și uitând insuccesul său, încercă o adevărată bucurie copilărească la gândul că este proprietarul animalului bun și viguros pe care-l călărea și căruia își propuse să-i studieze serios defectele și calitățile. Nu merse departe. Ii întâlni pe cei doi Pardaillan pe care curiozitatea, fără îndoială, îi purtase în împrejurimile Luvrului. El coborî și-i aborda.

În spatele celor doi Pardaillan mergea un nenorocit, având pe cap ceva inform pe care era imposibil să-l numești pălărie, îmbrăcat într-o zdreanță găurită, destrămată, care lăsa să se vadă din spate o spadă lungă și în care își ascundea fața. Era Landry Coquenard.

— Ei! Vere de Valvert, spuse Jehan de Pardaillan cu un surâs afectuos, iată-te, deci, în favoare, căci te-am văzut țopăind în stânga regelui.

Jehan de Pardaillan vorbise destul de tare; Landry Coquenard din locul său auzi:

— Bine, spuse el, gentilomul care m-a salvat de două ori, mai întâi scoțându-mă din ghearele lui Concini dându-mi, apoi, această pungă care îmi va permite să trăiesc vreo două săptămâni bune, se numește domnul de Valvert și este vărul lui Pardaillan. Asta îmi ajunge pentru moment.

Și Landry Coquenard se reântoarse fără să se grăbească în strada Saint-Honoré.

Odet de Valvert dădu detaliile pe care i le ceru Pardaillan. El trecu, cu o moderație care fu remarcată de cei doi Pardaillan atenți, peste frumosul tur de forță pe care l-a îndeplinit, prinzându-l pe rege în brațele sale. El se ironiza cu o bună dispoziție și umor vorbind despre iluziile pe care și le făcuse, când crezuse că recunoștința regelui se va manifesta dându-i o sarcină importantă la curte. El aminti de conversația pe care o avusese în legătură cu Concini. Și termină, repetând cuvintele pe care i le spusese regele, concediindu-l.

Cei doi Pardaillan îl ascultară cu o deosebită atenție. Se vedea că afecțiunea lor pentru acest tânăr era adevărată, profundă, în ceea ce îl privea, îi purta lui Pardaillan un respect filial. Se comportă nestânjenit cu Jehan, care-l trata ca pe un frate acordându-i deferența pe care cel mai mare o arată mezinului.

— Nu te descuraja, Valvert, îl consolă Jehan când acesta terminase, vei fi mai fericit altă dată.

— Sper, domnule, surâse Valvert plin de încredere.

— Ah, așa! întrebă Pardaillan pe nepusă masă i-ai dorit moartea lui Concini? Ce ți-a făcut?

— Dar, domnule, făcu Valvert fără să se fâstâcească, chiar de n-ar fi decât persecuțiile cu care a urmărit-o pe verișoara mea de Saugis și pe vărul meu de Pardaillan, soțul său. Mi se pare un motiv suficient.

— De acord. Dar poate că mai ai și alte motive personale?

— Într-adevăr, domnule.

Și întorcându-se spre Jehan:

— Am o chestiune mai specială cu domnii de Longval și de Roquetaillie. L-am recunoscut, de asemenea pe domnul d'Eynaus.

— Vechi cunoștințe, de-ale mele, cu care am întotdeauna un cont deschis și pe care va trebui să-l reglez într-o zi sau alta, făcu Jehan cu un surâs rece, plin de amenințări pentru cei despre care vorbea.

Ei reveniseră în strada Saint-Honore. Valvert o căuta din ochi pe Brin de Muguet și răspundea distrat celor doi Pardaillan, care, fără să dea impresia, remarcară această manevră și surâdeau, totodată, cu ironie și cu indulgență.

Căutând-o din ochi pe Brin de Muguet pe care n-o descoperi, Valvert observă doi vlăjgani cu figuri formidabile de fanfaroni, îmbrăcați curat, în postav bun de Flandra, cum sunt scutierii de casă înstărită. El îi arătă lui Jehan, spunând:

— Cred, domnule, că sunt Cringaille și Escargasse, care vă caută.

Odet de Valvert care ardea de dorința de a porni în căutarea iubitei sale, prinse ocazia:

— Vă las, spuse el.

Și revenind:

— Numai dacă n-aș avea fericirea ca dumneavoastră să aveți nevoie de mine, adăugă el cu vioiciune.

— Nu, copilul meu, răspunse Pardaillan cu blândețe. Și cu un surâs malițios:

— Du-te la treburile tale, îl autoriză.

Cei trei bărbați își strânseseră mâinile cu putere și sinceritate. Odet îi salută amical pe cei doi viteji încântați și se despărțiră. Dar numai după câțiva pași, Odet se opri, încurcat. Calul său, de care era atât de încântat, îl deranja. Totuși nu putea să urmărească o femeie pe stradă, târându-și calul de căpăstru.

„Desigur, își spuse el, după o scurtă reflecție, Escargasse și Gringaille se vor ocupa cu plăcere”

El se întoarse cu vioiciune pentru a-i întreba dacă ar dori să-i ducă calul la han. Ceea ce ei acceptară cu amabilitate, așa cum presupuseseră.

— Întotdeauna foarte onorați să fim servitorii dumneavoastră, domnule conte, îl asigură Gringaille care, în calitatea sa de parizian, știa „să întoarcă bine” un compliment.

— Cu totul la dispoziția dumneavoastră! adăugă Escargasse, cu accentul său „care mirosea plăcut”, pretindea el.

Odet de Valvert le încredința calul pe care-l datora recunoștinței regale și de care era fericit și mândru să-l aibă. Și asta nu fără a face numeroase recomandări în privința nobilei animal. Recomandări pe care Escargasse și Gringaille le ascultară cu tot respectul pe care-l datorau „domnului conte” și care aduse un surâs amuzat pe buzele lui Pardaillan.

VIII

PRIMUL CONTACT

Cei doi Pardaillan, care-i urmau pe Cringaille și Escargasse ce conduceau prețiosul animal, plecară către Croix du Trahoir.

Odet de Valvert reveni din direcția stâlpului infamiei din Saint-Honore, unde o lăsase pe Brin de Muguet și unde spera s-o regăsească, deși trecuse destul de mult timp de când părăsise acest loc. Deși scormoni peste tot cu privirea, el n-o descoperi. Și nici n-avea cum, pentru bunul motiv că ea nu mai era acolo. Ea urcase, de asemenea strada în direcția Croix du Trahoir. Ea trecea chiar când Valvert revenise în strada Saint-Honore, în compania celor doi Pardaillan. Aceștia trecură de ea și Jehan, strângând brațul tatălui său, îi șopti:

— Sărmanul Odet care o caută în josul străzii! *

— Nu sufăr pentru el, răspunse Pardaillan, căci îndrăgostiții au un fler deosebit de a se regăsi, unde alții nu ar reuși niciodată.

Și gândindu-se la mărturisirea acestei tinere, care-i afirmase că era mama micuței Loi'se despre care vorbea cu La Gorette, adăugă cu un oftat:

— Ar fi mai bine pentru el să n-o mai revadă niciodată.

Brin de Muguet mergea, deci, pe strada Saint-Honoré. Nu se grăbea. Părea chiar că-și pierde vremea cu plăcere. Totuși această hoinăreală nu era decât aparentă și avea unul din motivele cele mai serioase. În realitate, ea privea cu multă atenție pe toți cei pe care-i întâlnea. Părea că disprețuiește toată lumea, atât pe bărbați, cât și pe femei. Se întorcea de multe ori. Intra pe străzi laterale pentru a reveni brusc pe unde mersese și reîncepea același joc puțin mai departe. Pe scurt, ea făcea manevra clasică a celui ce se crede urmărit și vrea cu orice preț să depisteze urmăritorul.

Această manevră era pentru Valvert? Este posibil. În orice caz, să nu uităm că l-am văzut pe Stocco asigurându-l pe Concini că tânăra făcea un mister din locul unde locuia. Trebuie că avea motive serioase pentru a acționa astfel și este posibil ca Valvert să nu fie de găsit.

În mijlocul celor ce mergeau și veneau Brin de Muguet îl întâlnește pe Baronul Rospignac. Credem că ea îl cunoștea, căci, văzându-l, sprâncenele i se încruntau, surâsul său zburdalnic dispăru și privirea-i deveni dură. Grăbi pasul și căpătă o alură ca și cum ar fi vrut să fugă.

Era un băiat frumos, acest Rospignac, poate prea frumos. Tânăr — abia treizeci de ani — și de o eleganță supremă. Fu iritat de această fugă. Fu iritat mai ales de dezgustul pe care părea că-l inspiră acestei fiice a străzii, tocmai el, seducătorul Rospignac, pe care cele mai frumoase, cele mai nobile doamne și-l disputau.

Dintr-o dată uită de Valvert, de misiunea sa, de Concini și de cei patru camarazi, uită totul. Se aruncă cu furie, o ajunsese din urmă din câțiva pași, se opri în fața ei, îi bară trecerea și cu o voce care se forța să rămână calmă, el glumi:

— Așa, ți-e frică de mine, frumoaso?

— Frică de dumneavoastră! făcu ea cu o voce care nu tremura. Haida-de! să-ți Fie frică de un Rospignac!

— Pe coarnele diavolului! crezi tu oare că poți să te impui cu aerele tale!... O fată a străzii; să izbucnești în râs, pe cuvânt!... Dacă un gentilom găsește pe gustul său o fată ca tine, este o onoare remarcabilă pentru care ea trebuie să-i mulțumească în genunchi.

— Dar dumneavoastră nu sunteți un gentilom! Nu sunteți nici măcar un lacheu! Haide, lăsați-mă să trec acum după ce v-ați vărsat veninul.

Cu un gest de regină, ea îl îndepărtă. Dar acum Rospignac nu se mai stăpâni. Prinse fata cu brutalitate de mâini, o atrase spre el cu violență și cu ochii injectați, cu trăsăturile răvășite, aplecat peste ea, care se încorda din toate puterile, îi aruncă în față:

— Un minut, frumoaso! Trebuie să știi că vei Fi a mea... căci te doresc... și te voi avea, pe toți diavolii din infern! Te voi avea și vei plăti scump insolenta ta. Așteptând chiar aici, în stradă, în fața tuturor, vreau ca buzele tale să se unească cu ale mele, cu singurul scop ca toată lumea să vadă bine că-mi aparții! Haide, o sărutare, fată, sau nu vei trece!...

Bruta îi rănea încheieturile mâinilor fără milă, o apropia violent de el, își apleca asupra ei fața-i înflăcărată pe care pasiunea brutală o descompusese atât de mult, transformând-o într-o mască de oroare. Dar ea rezistă cu bărbăție.

— Lăsați-mă sau chem... asmut mulțimea contra dumneavoastră.

El răspunse doar printr-un rânjet hidos.

În acel moment, litiera ducesei de Sorrientès, lângă portiera căreia mergea gigantul d'Albaran, se apropia de locul, unde se desfășura această adominabilă scenă de violență. Ducesa terminase, fără nici o îndoială, consfăturile sale misterioase. Dând la o parte un colț al draperiei, se interesa de mișcarea străzii, de altfel mai puțin animată. Ea văzu ce se petrecea. Vocea sa răsună, întotdeauna calmă, fără vreo emoție vizibilă. Și spuse:

— D'Albaran, du-te în ajutorul acestei tinere de colo. Și aplică acestui bădăran care-o maltratează corecția ce-o merită.

— Bine, doamnă, răspunse d'Albaran ca întotdeauna calm.

Și își apăsă calul care porni la trap.

Odet de Valvert ajunse chiar în momentul în care frumoasa florăreasă amenința că va chema în ajutor. El nu auzi această chemare. Într-o săritură fu lângă Rospignac și zise cu voce tunătoare:

— Cine e acel mizerabil care violentează o femeie? În același timp, pumnul său proiectat cu rapiditatea

fulgerului și forța irezistibilă a unei ghiulele se năpusti în fața baronului surprins. Rospignac, sub violența loviturii, se rostogoli în mijlocul străzii, scoțând un strigăt de durere. Valvert se postă în fața tinerei și cu un glas de o blândețe inexprimabilă, o liniști:

— Nu vă fie frică.

— Nu mi-e frică, răspunse ea cu îndrăzneală și nu fără o oarecare răceală.

Totuși, Rospignac se ridică cu iuțeală. Spumega. Ochii săi injectați căutau agresorul. Îl recunoscă imediat.

Sigur pe el, nu putu, înainte de a se arunca asupra lui Valvert imobil și impasibil, să reziste tentației de a adresa fetei o nouă insultă. Rânji:

— Desigur, frumoaso care nu ai nici tată, nici soț, nici frate ca să te apere, contezi pe amantul tău, așa-i?... Căci acest terchea-berchea este amantul tău, nu-i așa?... Ki bine, privește-l cu atenție. Este ultima dată când îl vezi.

Rospignac merse spre Valvert. El merse cu sabia în teacă, hotărât, să-l prindă de guler, fiind sigur că în momentul în care îl va fi lovit cu pumnul, acesta va fi incapabil să se smulgă din strânsoare.

Rospignac nu făcu decât doi pași. Imediat, Valvert se repezi la el. El vru să scoată sabia din teacă. Prea târziu. Deja mâinile lui Valvert îi prinseseră încheieturile mâinilor. Cu o mișcare bruscă el încercă să se elibereze. Dar recunoscă cu uimire că nu reușește. Reînnoi tentativa, dublându-și eforturile, își încorda mușchii, își adună toate forțele. Osteneală inutilă, încheieturile sale parcă erau prinse între două menghine de fler care refuzau să dea drumul la ce țineau. Era mirat de rezistența pe care o întâmpină. În fața acestei forțe nemaiîntâlnite și atât de neprevăzute, îl cuprinse neliniștea.

— Mergi! comandă Valvert.

Rospignac trebui să meargă. Valvert îl duse - respirând din greu și aplecat în fața lui Brin de Muguet, care privea cu o mare uimire.

— În genunchi, caraghiosule, și cere iertare celei pe care cu lașitate ai insultat-o! comandă din nou Valvert.

De data aceasta, Rospignac rezistă. Era livid, crispat, cu ochii ieșiți din orbite. Sudoarea îi curgea pe fața răvășită. Trebuie că suferea groaznic de rușine, desigur, dar și de durere fizică. Totuși, ținu să nu cedeze acestui ordin prea umilitor.

— În genunchi, caraghiosule, repetă Valvert, ori îți rup brațul!

El nu făcu nici un efort. Abia dacă făcu o mișcare. Și Brin de Muguet, îngrozită, auzi distinct zgomotul sec al unui os care se sparge. Un horcăit surd izbucni de pe buzele tumefiate ale lui Rospignac care, la capătul forțelor, căzu greoi în genunchi.

— Cere iertare! repetă Valvert implacabil.

— Iertare! sughiță mizerabilul Rospignac care părea a fi pe punctul de a leșina.

Numai atunci Valvert îi dădu drumul. Dar îl prinse de umeri și îl așeză în picioare. Și cu un glas care nu mai avea nimic omenesc, cu o răceală teribilă:

— Du-te! spuse el. Și să nu te prind vreodată în drumul meu, căci, jur pe Dumnezeu, oriunde te voi întâlni, fie în camera regelui, fie în biserică, chiar pe treptele altarului, vei suporta contactul cu cizma mea, ca acum.

Îl întoarse ca-pe o cârpă și, cu o lovitură formidabilă de picior dată în spate îl făcu să se rostogolească zece pași, adăugând cu un dispreț suprem:

— Este ceea ce meriți!

Ce făceau Longval, Roquetaille, Lonvignac și Eynaus în acest timp?

Ei nu-și reveniră decât atunci când se termină corecția administrată șefului lor. Atunci toți se repeziră asupra lui Valvert. Și se repeziră cu sabia în mână, înțelegând că altfel nu vor fi în stare să biruie acest adversar, care nu inspira încredere și totuși ar fi fost capabil să-l doboare chiar pe Hercule.

Valvert, desigur, îi urmărea cu coada ochiului, acest atac viclean nu l-a găsit nepregătit, el își scosese sabia din teacă înainte ca ei să se năpustească asupra lui. El îi scuti chiar de osteneala de a face tot drumul. Alergă în întâmpinarea lor. Aceasta nu făcu decât să-i zăpăcească și să-i permită lui să dea primele lovituri. Spada sa lungă descrie un cerc larg, lovi cu violență săbiile înainte ca ei să fie gata de atac, le îndepărtă, execută o voltijă și înțepă cu o rapiditate fulgerătoare. Și cei patru spadasini scoaseră un strigăt de durere violentă: toți, unul după altul, fuseseră atinși la față.

O simplă înțepătură cu totul neînsemnată. Totuși, aceasta era semnificativă. Era evident pentru ei că scrimerul era tot atât de puternic ca boxerul.

Reluară atacul cu mai multă metodă. De data aceasta erau cinci, Rospignac nu avea decât un braț valid. Dar acesta era dreptul și el nu ezitase să se arunce în încăierare, deși brațul său stâng îl făcea să sufere îngrozitor.

Lupta care urmă fu extraordinar de scurtă. Imediat se auzi un cvintuplu răcnet de bucurie. Spada lui Valvert s-a rupt dintr-o dată.

— Este al nostru! urlă banda, beată de bucurie.

— Viu, pe sângele lui Christos! vocifera Rospignac, îl vreau viu!

Brin de Muguet privea cu ochii plini de o inexprimabilă neliniște. Murmura, frângându-și mâinile cu nervozitate:

— Ah, Doamne!... Ah, Doamne!

Probabil că nici nu știa ce spunea.

Odet de Valvert făcu o săritură formidabilă în spate mormăind o înjurătură. Din instinct, aruncă o privire

disperată în jurul lui ca un înecat, care caută ceva de care să se agate.

Aceasta dură o secundă. Valvert se vedea pierdut. Și, deodată, scoase, la rândul său, un strigăt de triumf. Simți că i se strecoară din spate, ceva în mână. Și degetele sale, care se crispară cu nervozitate pe acel obiect, recunoscură că era minerul unei spade lungi, excelente.

Se înțelege că el nu se întoarse să vadă de unde-i venea acest ajutor nesperat. Nici să mulțumească. Făcu să șuiere spada imensă și se repezi spre banda care venea asupra

lui în dezordine. El își alege omul din grămadă și-l atacă cu o impetuozitate irezistibilă. Întâmplarea îl aruncase asupra lui Rospignac. Avu loc o scurtă încrucișare de săbii și Rospignac căzu, cu brațul drept spintecat. N-a avut noroc în dimineața aceea Rospignac.

— Rămân patru, pronunță bărbatul cu glasul său glacial.

Lonvignac se duse să-l întâlnească, în țărână, pe Rospignac, care nu dădea nici un semn de viață.

— Rămân trei, anunță Valvert. Și adăugă:

— N-o să vă omor pe voi ceilalți. Aparțineți unuia dintre prietenii mei, care nu m-ar ierta să vă scap de răzbunarea lui.

Se adresa lui Longval, Eynaus și Roquetaille, care ramaseră singuri în fața lui și care primiră aceste cuvinte cu înjurături intraductibile și amenințări îngrozitoare. Eynaus, Roquetaille și Longval, dacă vă amintiți, erau cei cu care Jehan de Pardaillan spunea că avea o socoteală de încheiat.

Or, în acel moment, Valvert zări vag o formă monstruoasă, ceva în formă de animal enorm, necunoscut, care se strecura printre picioarele adversarilor săi.

Și, deodată, se auziră strigăte stridente care veneau din grupul unde mișuna acel lucru inform. Erau mieunaturi ascuțite de pisică înfuriată, lătrături furioase de câine, răgete de măgar, zbierete stridente de porc când îl tai.

Aceasta dură doar o clipă. Deodată, Roquetaille scoase un strigăt de durere. Fusese mușcat cu cruzime de către animalul care mișuna printre picioare. Și în aceeași clipă, el se simți înșfăcat solid de glezne și tras cu o forță irezistibilă. Căzu pe spate, fără să înțeleagă ce i se întâmplase.

Imediat, grohăiturile de porc amestecate cu răgetele de măgar izbucniră mai violent ca niciodată. Tot atunci, animalul misterios care mișuna și scotea strigăte atât de amenințătoare, sări asupra spadei pe care Roquetaille o lăsase și o luă în stăpânire. Apoi, agitând victorios această spadă, se ridică. Și Valvert recunoscă că acest animal care nu înceta cu strigătele sale înnebunitoare, era un om zdrențaros, pe care se părea că-l cunoaște, fără a putea să precizeze unde-l văzuse.

Acest om era Landry Coquenard.

Cu sabia pe care o cucerise în mână, se ridică și ridicând piciorul, îl proiectă cu toată forța drept în fața lui Roquetaille, care nu avusese timp să se ridice, care nu mai gândea, căci dintr-o dată leșinase.

Îndeplinindu-și isprava, Landry Coquenard se postă lângă Valvert și cu o voce puțin furnăită, spuse:

— Rămân doi domnule!... Forțele, sunt egale.

Și își însoți aceste cuvinte cu o serie de grohăituri surde, pe care o întrerupse deodată pentru a scoate răgete sonore de măgar.

Și toate acestea se întâmplaseră într-un interval de timp care nu dură decât două secunde.

Într-adevăr, forțele erau egale, căci Landry Coquenard îl atacă imediat pe Longval.

Lucrurile nu se tăragănară. Cât ai clipi, Eynaus primi o lovitură în umăr care-l trimise lângă cei trei tovarăși ai săi de pe jos. În aceeași clipă, Landry Coquenard landă temeinic într-o lovitură dreaptă, dată cu pricepere. Această lovitură l-ar fi dus pe Longval într-o lume care, fără să se știe de ce, ar fi fost mai bună decât aceasta, dacă Valvert, chiar în acel moment nu ar fi avut ideea nefastă de a-l împinge pentru a-i lua locul.

— Pe botul lui Belzebut! scheună Landry Coquenard întristat, o lovitură pe care o pregătisem atât de bine!

Și recomandă:

— Să n-o pierdeți voi, cel puțin, domnule.

Nu, Valvert nu o pierdu: chiar în acel moment, sabia lui Longval sări, descrie o parabolă în spațiu și căzu la zece pași de el.

Chiar atunci, Valvert se aruncă asupra lui.

—Pleacă, spuse el.

Lui Longval îi fu teamă, o teamă teribilă, înnebunitoare, își curbă șira spinării și fugi, împleticindu-se ca un om beat, urmărit de urletele mulțimii.

— De ce? se miră Landry Coquenard. De ce l-ați lăsat să plece?

— Pentru că, explică simplu Valvert, aceștia trei aparțin cuiva căruia nu am vrut să-i iau.

Landry Coquenard făcu o strâmbătură de ciudă și murmură cu o profundă devoțiune:

— Sfinte Landry, fă ca acesta să aibă buna inspirație de a le scoate mațele și îți promit o luminare de o livră.

Și își făcu semnul crucii cu și mai mult devotament. Ceea ce era un mod de a confirma promisiunea sa.

IX

UNDE SE VEDE ÎNCĂ O DATA INTERVENȚIA DUCESII DE SORKIENIES

Brin de Muguet nu se mișcase. Ea asistase până la sfârșit la lupta furtunoasă. Când văzu că Valvert se întoarse spre ea și-și scoase pălăria, ea fu cea care vorbi prima.

— Vă mulțumesc, domnule, din toată inima pentru intervenția dumneavoastră.

Și, imediat după ce-i adresa această scurtă mulțumire, se înclină cu o reverență grațioasă și schiță că se retrage.

Odet de Valvert nu văzu decât un lucru, că ea pleacă singură. Se neliniști pentru ea și roșindu-se ca o fecioară, luându-și curaj, îndrăzni să-i propună:

— Domnișoară, poate nu este prudent să plecați singură. Permiteți-mi să am onoarea de a vă escorta până acasă.

— Încă o dată, mulțumesc, domnule, spuse ea întorcându-se. Dar acum nu mai am de cine mă teme și nu vreau să abuzez de gentilețea dumneavoastră.

Landry Coquenard, la o distanță discretă, asistase la această scurtă discuție din care nu pierdu nici un

cuvânt. Și ochii săi vicleni alergau de la fată la tânăr, studiindu-i cu o promptitudine și siguranță, care făceau onoare calităților lui de observator.

— O iubește, o iubește pe fiica lui Concini! își spuse. Și visător:

— El o iubește pe fiica lui Concini care-i dorește moartea și i-o va dori și mai mult după tot ce s-a petrecut aici! Concini care-și iubește fiica, fără să știe că este fiica sa și, atât timp cât este îndrăgostit, este de o gelozie mai feroce decât un tigru!.. Pe botul lui Belzebut, iată o iubire care va fi oarecum contracarată!... Fără a-l socoti pe Rospignac care nu este de lepădat și care este la fel de îndrăgostit de fiica lui Concini!... Ei, drace, domnul de Valvert va avea de lucru și cred că va avea noroc dacă va scăpa... Dar înainte de a ne plânger ar trebui să știm care sunt sentimentele ei. Și ea îl iubește?

Își îndreptă atenția spre Brin de Muguet. Și putu să tragă concluzia:

— Nu, ea nu-l iubește. Nu poți să te-nșeli din atitudinea ei: este, într-adevăr, indiferentă. Ah! sârmanul domn de Valvert!

În timp ce Landry Coquenard reflecta astfel și se înduioșa de soarta lui, Odet de Valvert privea cum se îndepărtează cea pe care o iubea. Figura sa expresivă reflecta o durere atât de sfâșietoare încât era evident că nu se înșelase asupra sentimentelor tinerei în ceea ce îl privea.

„Ea nu mă iubește! își spuse. Altfel nu m-ar fi părăsit atât de repede, cu această răceală ce trădează o indiferență totală!...”

Chiar în acel moment, Brin de Muguet se întoarse.

Plecase cu pas hotărât și cum întoarse spatele mica cută verticală, care apăruse deodată pe fruntea sa pură, indică faptul că este nemulțumită. Din cauza cui? Din cauza ei înseși sau a lui Valvert care o apăruse cu vitejie și eficacitate. Și ea, ca și Valvert și Landry Coquenard, începu să reflecteze mergând. Și fără să-și dea seama, încetini pasul.

„Am fost, totuși, puțin cam rece, puțin cam distantă, își spuse. Că acest tânăr îmi este indiferent este sigur... Că mă agasează cu această solicititudine insuportabilă nu este mai puțin sigur. Dar acest tânăr mi-a luat apărarea. Pentru mine și-a expus viața cu generozitate, ar fi nedrept să nu recunosc. Și, la urma urmelor, oricare ar fi sentimentele mele pentru el, sunt forțată să-mi mărturisesc mie însămi că m-am simțit bine, când m-a smuls brutalităților din partea aceluși mizerabil Rospignac. Toate acestea ar merita cu prisosință puțină atenție din partea mea. Dar încă n-am murit”.

Rezultatul acestor reflecții atât de judicioase, dar tardive, fu că Brin de Muguet, se întoarse. Ea observă pe Odet de Valvert care o urmărea cu privirea plină de o mută adorație. Și, în loc să-și întoarcă capul cu indiferență, așa cum o făcuse puțin mai înainte, ea îi surâse cu gentilețe și îi făcu un semn amical de la revedere cu mâna. După care, porni din nou cu un pas care-și regăsise întreaga fermitate.

„Slavă Domnului! strigă în sinea lui Landry Coquenard, întotdeauna atent, ea îl iubește! Poate că ea încă nu știe nimic, dar ea îl iubește, așa putea să jur!...”

În ceea ce îl privește pe Valvert, acel simplu gest fu suficient ca să-l ducă în al nouălea cer. Nu-i mai trebui nimic ca să treacă de la nesiguranță la încredere absolută, de la durerea pe care se străduia să și-o mascheze zâmbind, la bucuria cea mai extravagantă.

Și fugi după mica florăreasă. Văzând aceasta Landry Coquenard nu ezită nici o clipă și porni în urmărirea sa.

În spatele lor, un om cu mantoul până la nas se porni să-i urmărească cu o îndemânare care denota o anume obișnuință în acest gen de expediții. Acest om era d'Albaran, garda de corp a ducesei de Sorrientes.

D'Albaran pierdu momentul de a interveni când spada lui Valvert se rupseseră în mâinile sale. Se abținuse pentru că văzuse, o altă sabie în mâna lui și pentru că îl văzuse pe Landry Coquenard aruncându-se în învălmășeală. Când lupta se terminase, fără ca el să fi luat parte, se întoarse la stăpâna sa.

— Trebuie, spuse ea cu glasul său grav, extraordinar de armonios, trebuie să aflî cine este acel tânăr, unde locuiește, ce face, cui îi aparține... dacă aparține cuiva. Trebuie ca acest tânăr să fie în serviciul meu. Dacă este sărac, așa cum cred după ținuta sa, dacă este liber și dacă vrea să intre în serviciul meu, mă voi ocupa de soarta sa. Oamenii de valoare acestuia sunt rari... Și am nevoie de oameni puternici în jurul meu, pentru treaba pe care o voi îndeplini aici.

— Veți avea, cu siguranță, un recrutar de o valoare excepțională, confirmă d'Albaran.

— Urmărește-l chiar tu, informează-te, bunul meu d'Albaran, reluă ea. Este vorba despre o chestiune care are pentru mine o anumită importanță și aș prefera ca tu să fii însărcinat cu aceasta. Du-te, eu mă duc acasă.

Iată de ce d'Albaran îl urmărea pe Odet de Valvert, care urmărea deja, de aproape, pe Landry Coquenard.

X

LANDRY COQUENARD

Odet de Valvert se apucase, deci, s-o urmărească pe Brin de Muguet. Nu o găsi. Părea să fi dispărut ca o umbră trecătoare. El răscoli strada în toate sensurile în locul unde o zărise ultima oară: dar nu-i dădu de urmă. Înțelese inutilitatea cercetărilor sale și renunță oftând. Se îndepărtă. Dar brusc își reaminti de Landry Coquenard. Își reproșa că-l părăsise atât de grăbit, fără să-i adreseze vreun cuvânt de mulțumire. Și îl căuta cu ochii.

Nu avu nici o dificultate să-l găsească având în vedere că, sărmanul amărât nu-l părăsise un pas și că se prezentă chiar el însuși imediat ce văzu că venea spre el. Se prezentă cu gura deschisă până la urechi și cu zdreanța ce-i servea de pălărie în mână. Și se aplecă într-un salut care nu avea nimic servil și nici stângaci. Un salut foarte corect, chiar elegant și care denota că ciudatul personaj fusese timp îndelungat în contact cu înalta societate.

Valvert făcu această remarcă dintr-o privire. El trase concluzia că bărbatul, care nu putea fi un gentilom, trebuie să fi servit în câteva case mari unde a deprins eleganța purtărilor. Îl văzuse la treabă: era un viteaz care știa să mânuiască o spadă. Asta îi ajungea pentru moment.

— Scuzați-mă, viteazule, spuse el politicos, vă datorez viața și cred că Dumnezeu să mă ierte, am uitat să vă adresez mulțumirile la care aveți dreptul.

Și reluând în sfârșit:

— Dar acum vă recunosc: sunteți acel nenorocit pe care oamenii lui Concini îl duceau la spânzurătoare cum se mână un vițel la abator.

— Și că m-ați salvat de două ori: în primul rând, smulgându-mă din ghearele lor, în al doilea rând, dându-mi această pungă fără de care m-aș fi culcat cu stomacul gol. Da, domnule.

— Dumneavoastră sunteți acela care mi-a strecurat în mână această spadă când a mea se rupsesse? reluă Valvert după o clipă de tăcere, consacrată studierii omului său.

— Eu sunt.

— Ascultă, făcu Valvert, tutuindu-l deodată, sunt contele de Valvert. Pe tine cum te cheamă?

— Landry Coquenard, domnule.

— Ei bine, Landry Coquenard, mai întâi, îmi vei face plăcerea să lași la o parte pe „domnule” care este ridicol.

— Ah! ah! făcu Landry ai cărui ochi vicleni începură să scliffească. Se înțelege, domnule conte. După aceea?... Căci există un după aceea.

— După aceea, mi se pare că trebuie să fie ora când oamenii cinstiți cinează.

— Oamenii cinstiți, da, domnule, își pot oferi luxul de a se așeza la masă la oră fixă. Dar sărmanii amărâți

ca mine nu cinează decât atunci când pot. Asta nu în toate zilele, cum puteți să vedeți după slăbiciunea mea.

— Vei cina astăzi, făcu Valvert zâmbind. Vreau să te ospătez. Vino cu mine.

— Domnule, mulțumi Landry Coquenard, vesel, este o onoare a cărei amintire o voi păstra toată viața.

Landry Coquenard făcu onoare mesei oferite de contele de Valvert, ca omul care nu are un asemenea chilipir în fiecare zi și care nu știe când mijloacele îi vor permite să cineze. El înghiți cât patru și bău cât șase. Totuși, dacă el se arătă, de prima dată, un mare mâncău și băutor neobosit, Valvert, care îl observa cu atenție, fără a avea aerul, văzu că se comportă foarte corect, cu o dezinvoltură perfectă, fără să fie deloc impresionat. Dar manifestându-se vorbăreț și puțin cam familiar, nu uită o singură clipă distanța ce-l separa de nobilul amfitrion care-l trata atât de minunat și cu o simplitate a manierelor care ar fi putut face pe altul, cu mai puțin tact, să creadă că se afla în compania unui egal. Remarcă, în plus, că în ciuda cantității enorme de lichid pe care o absorbise, se ținea ferm ca o stâncă și își păstrase întreaga luciditate.

Atât cât dură masa — și aceasta fu lungă — ei nu vorbiră decât despre lucruri banale care nu merită să fie amintite aici. Mai bine zis, Valvert îl făcu să flecărească pe Landry Coquenard care se preta cu plăcere, neavând cum se spune, „limba în buzunar”.

— Știi că te exprimi bine, îi spuse el.

— Vreau să vă spun, domnule, că odinioară am studiat pentru a deveni preot. Dar caracterul meu rău m-a dat afară din colegiul în care mă aflam. Și asta a fost neplăcut pentru mine. Astăzi, poate că aș fi fost un

canonic burtos și gras, în loc de companionul zdrențuit, numai piele și os care am devenit.

— Știi să te porți.

— Domnule, am studiat pentru a mă face preot. Vă spun că am sentimente religioase foarte solide. Cred că Dumnezeu, care știe bine ce face, ne-a apropiat. Deci, de ce să mergem împotriva voinței lui? de ce ne-am despărți? De ce nu m-ați oprit lângă dumneavoastră?

— Dacă te înțeleg bine, îmi ceri să te iau în serviciul meu?

— Da, domnule. În dimineața aceasta l-ați rănit pe domnul Concini, care este atotputernic în țară. Între voi și el va fi de acum înainte o luptă fără milă. Cred, sunt sigur că în această luptă aș putea să vă fiu util. Iar eu, în ceea ce mă privește, m-aș sprijini pe voi împotriva lui Concini care mă urăște.

— Nu zic nu, făcu Valvert gânditor. Dar eu sunt sărac.

— Veți face avere, domnule, îl asigură Landry Coquenard. Așteptând, nu sunt exigent. Un culcuș, o supă, hainele voastre vechi, este tot ceea ce vă cer.

Valvert se gândea, observându-l pe Landry. Această fizionomie inteligentă, vicleană, nu-i displăcea. Privirea limpede, nu se ferea, anunța sinceritate. Văzuse omul la treabă. În luptă ar fi un tovarăș pe care ai putea să contezi. Își spuse că ar avea în el un excelent servitor capabil să-l sprijine atât în luptă, cât și cu sfatul. Un servitor care i-ar fi devotat așa cum un om de inimă i-ar fi celui ce-i datorează viața.

— Ascultă, făcu el brusc, povestește-mi puțin de ce Concini voia să te spânzure.

— Trebuie să vă spun, domnule, că am fost valetul, omul de încredere al domnului Concini.

— Tu! șopti Valvert, cuprins de o vagă suspiciune. Când?

— Acum șaptesprezece ani. Vedeti că asta nu este de azi și nu mă întinerește deloc. Era la Florența. Signor Concini era departe de a fi ceea ce a devenit apoi. Dar era un cavaler tânăr și elegant, un băiat frumos, vedeta pe care doamnele florentine și-o disputau și lângă care el se dezvoltă atât cât putea, înțelegând deja de atunci că prin

femeile frumoase își va croi drumul. A reușit bine, trebuie să recunosc, căci iată-l devenit prin femei, mai bine zis printr-o femeie, adevăratul stăpân al celui mai frumos regat al creștinătății. Trebuie să vă spun, domnule, că nu era puțin lucru să fii omul la toate, confidentul unui asemenea cavaler elegant, atât de avansat în favorurile frumoaselor... Știi destule, care, pentru nimic în lume, nu ar dori să le vadă divulgate. Mai ales acum când este un mare personaj. Or, l-am părăsit pe Concini de mult timp. Nu l-am uitat. Dar el mă credea mort. Un ghinion, domnule, un mare ghinion, înnebunitor, să te scoată din sărite, mă urmărea de atunci cu o înverșunare pe care nu o puteți bănuși. Eram pe punctul de a muri lent în mizerie, când îmi reamintii de fostul meu stăpân Concini, devenit atotputernic aici. Am comis o mare nebunie de a merge să-l gădesc și de a-i povesti situația mea tristă. Rezultatul l-ați văzut, domnule: Concini, speriat de a mă ști în viață, convins că-l voi trăda într-o zi, mă conducea la spânzurătoare, când am avut norocul să vă întâlnesc în drumul meu și când m-ați eliberat.

— Ei, spuse Valvert, care ascultase cu atenție ești sigur că nu-ți poți reproșa nici cea mai mică trădare față de fostul tău stăpân?

— Este adevărat, domnule, am ceva, așa cum spuneți, pe conștiință.

Și, ridicând capul, privindu-l drept în ochi, cu un glas redevenit ferm:

— Dar de această trădare, pentru că trădare este, nu roșesc. Această trădare este o faptă bună. Poate singura care ar putea să-mi onoreze viața de lichea. Și, deși de această faptă bună depind toate necazurile mele întrucât, ca urmare a acesteia l-am părăsit pe Concini, jur pe Dumnezeu, că nu am regretat-o niciodată și că dacă ar trebui, aș face-o din nou.

— Să vedem povestea trădării tale, întrebă brusc Valvert, surâzând fără să vrea.

Și, ca și cum ar fi ghicit că interlocutorul său avea nevoie să fie stimulat, îi umplu, din nou, paharul cu vârf. Landry Coquenard își goli paharul dintr-o dată, se asigură dintr-o ochire bănuitoare aruncată în jurul lui că nu-l asculta nimeni și, aplecându-se peste masă în timp ce Valvert se apleca la rândul său, coborând glasul:

— În acel timp, signor Concini avea ca metresă — una din nenumăratele sale metrese, vreau să spun — o doamnă mare... una din cele mai mari și mai nobile doamne.

— O florentină? întrebă curios Valvert.

— Nu, domnule, o străină, răspunse Landry Coquenard fără să ezite.

Și reluându-și povestirea:

— Se întâmplă un lucru neprevăzut și care, totuși, era ușor și prudent să-l prevezi: doamna rămase însărcinată cu amantul său. Aceasta ar fi putut să aibă consecințe îngrozitoare pentru cei doi amanți. Nu știu cum a reușit, dar este un lucru sigur că doamna ilustră a reușit să-și ascundă starea în fața tuturor. Un copil veni pe lume. Era o fată, domnule. Cea mai mică, cea mai frumoasă și cea mai adorabilă creatură a bunului Dumnezeu care se poate imagina. Dar — fiți foarte atent, domnule, de aici începe trădarea mea — acest îngeraș al lui Dumnezeu, care aspira cu toate forțele sale la viață, abia ieșită de la sânul mamei sale, îmi fu dată de către tată, care mi-a ordonat să-i atârni o piatră grea de gât și s-o arunc în apă, de la înălțimea lui Ponte Vecchio.

— Oribil! gâfâi Valvert emoționat. Sper, diavole de Landry, că nu ai executat acest ordin monstruos!

— Nu, domnule, nu. N-am avut acest curaj îngrozitor. Și de aici a început trădarea mea.

— Ce-ai făcut?

— Mai întâi, ceea ce nu se gândise tatăl să facă: înainte de a o îneca — căci domnule, nu vreau să vă ascund nimic și trebuie să recunosc spre rușinea mea că eram hotărât să ascult ordinul — înainte de a o îneca, am dus copilul la Santa Măria del Fiore. Era destul, nu-i așa? s-o omor fără s-o trimit să pătimească etern în purgatoriu. Am botezat-o. Un botez bun, după toate regulile, înregistrată cum se cuvine în registrul parohiei. Și am declarat-o, cu martori, ca fiică a lui signor Concini și din mamă necunoscută. Și i-am dat un nume, acela al orașului unde s-a născut: Florence. Și eu, Landry Coquenard sunt nașul. Este semnat, domnule.

— Florence! numele este frumos, pe cuvântul meu! strigă Valvert entuziasmat. Landry, încep să am o părere mai bună despre tine!... Apoi?

— Apoi, am observat că era frumoasă ca un vis, această micuță. Și ea scoase un mic geamăt, oh! atât de dulce, domnule, atât de plângăreț, atât de trist, încât am simțit cum mi se întoarce stomacul pe dos. M-am repezit ca un nebun, m-am dus într-un magazin, am cumpărat lapte bun, cald, bine îndulcit și am făcut-o să bea pe săturate. Bine ghiftuită, ea îmi surâse cum trebuie că surâd îngerii, gânguri ceva care trebuie să fi fost o mulțumire și adormi ușor în brațele mele, care o legănam mașinal. Iată, domnule, care fu trădarea mea.

— Landry, ești un om brav! proclamă Valvert cu convingere. Apoi?

— Apoi, presupuneți că nu puteam s-o păstrez.

— Da, nu este rolul unui bărbat să se preschimbe în doică. Și apoi exista un tată, acest mizerabil Concini. Mai devreme sau mai târziu, el ar fi aflat. Ar fi luat copilul. L-ar fi dat altcuiva, cu același ordin care ți-l dăduse ție și acela, mai scrupulos decât tine, ar fi ascultat fără să ezite.

— Întocmai, domnule. Așa mi-am zis și eu. M-am gândit la o femeie pe care o cunoșteam. Era franțuzoică, ca și mine. Știam că trebuia, ca urmare a nu știu cărei, istorii delicate, să părăsească cât mai curând Florența și Statele marelui duce de Toscana. Nu ezitai să-i încredințez pe micuța mea Florence, pe care începusem s-o iubesc din toată inima. Și vă asigur, domnule, că mi-a fost foarte penibil. Dar sănătatea copilului conta înaintea tuturor, nu-i așa?

— Da, făcu Valvert, care urmărea această povestire cu un interes plin de pasiune, mai bine era să te desparți de copil decât s-o pui la dispoziția asasinului său tată. În afara Toscanei, în afara Italiei, ea era salvată. Era esențialul. Ai făcut bine, Landry.

— Sunt fericit că mă aprobați, domnule, declară cu gravitate Landry Coquenard. Domnule, am spus fără să ascund nimic, ceea ce este rușinea mea, dar pot să spun, pe bună dreptate și ceea ce este de natură să atenueze puțin gravitatea faptelor mele.

— Spune, Landry, spune, autoriză Valvert.

— Iată, domnule: această femeie, această franțuzoică, se numea La Gorette. Ei i-am dat până la ultimul ban suma pe care Concini mi-o încredințase, prețul crimei mele. O mie de ducați, domnule, era o sumă importantă pentru mine. Totuși, dacă m-ați crede, chiar dacă această sumă ar fi fost de zece ori, de o mie de ori mai mare, n-aș fi putut s-o păstrez. Mi s-ar fi părut că acest aur mi-ar arde degetele. Această sumă, care trebuia să fie prețul sângelui de copil, servi să-l salveze. Datorită ei, La Gorette putu să părăsească Italia, ducând copilul. Iată, domnule.

— Și copilul, mica Florence, știi ce-a devenit? întrebă cu aviditate Valvert.

— Nu, domnule, răspunse Landry Coquenard, cu certitudine. Știu că trăiește, că este fericită. Mai mult nu știu. Dar asta îmi ajunge.

— Concini o crede moartă?

— Da, domnule. Și înțelegeți că mă feresc să-l scot din eroarea lui.
— Ai făcut bine, drace! Și, spune-mi, mama?
— Era o doamnă foarte ilustră, răspunse evaziv Landry Coquenard. Ea nu era italiancă. Și ea a părăsit Florența și Italia la puțin timp după mine. Nu știu ce-a devenit și mărturisesc că nu-mi fac griji pentru ea.
— Mărturia pe care mi-ai făcut-o nu mă determină să resping cererea ta de a intra în serviciul meu. Și dacă ai fi dispus să părăsești mizeria ta solitară ca să vii s-o împărți cu mine?..
— Mai mult ca niciodată, domnule, strigă Landry Coquenard, manifestându-și bucuria. Sunteți, cu adevărat, stăpânul pe care-l căutam. Cu voi sunt liniștit: nu voi primi niciodată ordin de genul celor pe care mi le-a dat Concini.
— Pentru că este așa, te iau. De acum înainte, aparții casei mele.
Fără să vrea nu-și putu reține un gest zeflemitor de ștregar care își bate joc de el însuși, vorbind cu emfază despre „casa sa”. Dar Landry Coquenard luă lucrurile în serios și promise cu gravitate:
— Mă voi strădui să Fiu demn de casa domnului conte de Valvert, care valorează mai mult, mi se pare decât cea a signorului Concino Concini.
— Aceasta poți s-o spui cu toată încrederea, căci domeniul meu nu este un titlu cumpărat ca o marfă proastă ca marchizatul său d'Ancre, replică plin de mândrie Valvert.

XI

CONFIDENȚE

Odet de Valvert și Landry fiind de acord, Valvert plăti, se ridică și cu un zâmbet zeflemitor, cu o intonație intraductibilă, spuse:

— Acum, maestre Landry, urmează-mă la palatul unde vor locui signoriile noastre ilustre.

Ei ajunseră în strada Cossonnerie — pe care o numeau cu toții strada Cochonnerie — și se opriră pe strada Saint-Denis, în fața casei care făcea colțul cu aceste două străzi. Pe strada Saint-Denis, în fața bisericii Saint-Sépulcre, se afla un han renumit, hanul Lion-d'Or, ceea ce reprezintă un joc de cuvinte care vrea să spună că pe pat dormi („au lit on dort”).

Valvert intră în curtea acestui han și se duse direct la grajd. În grajd se asigură că faimosul cal ce-l datora recunoștinței regale ajunsese bine prin grija lui Escargasse și Gringaille. Apoi, deschise ușa unui coridor îngust și întunecos, de o curățenie îndoielnică. Cu o intonație glumeață, arătând aleea cu același gest zeflemitor, spuse cu voce tare:

— Iată palatul unde locuiește domnul conte Odet de Valvert. Sus, sub acoperiș, mai aproape de ceruri, unde mă voi duce în curând, dacă Dumnezeu va dori să mă cheme la el înainte de a găsi acea avere pe care am ^venit s-o caut la Paris.

— O veți găsi înainte, domnule conte, afirmă Landry Coquenard cu convingere fermă. Altfel, Dumnezeu nu ar fi drept, dar atunci nu ar mai fi Dumnezeu.

— Amin! făcu Valvert, izbucnind în râs.

Intră. Landry Coquenard îl urmă și închise ușa în urma lui.

D'Albaran îi urmărise până acolo. Auzise ce spusese Valvert. Se apropie de casa cu înfățișare mai mult decât modestă. O studie, cum studiasse și împrejurimile, cu o privire rapidă. Și murmură:

— Știu că se numește Odet de Valvert, că este conte, că locuiește aici, că este sărac și că a venit la Paris să-și caute norocul. Este un început care o poate satisface pe senora. Să vedem mai departe.

Merse până la strada Saint-Denis și pătrunse, fără să ezite, în hanul Lion d'Or. Îl văzuse pe Valvert intrând acolo și ieșind aproape imediat. În han începu să pună întrebări. Să-l lăsăm să-și urmeze ancheta, care nu ne interesează și să revenim la Odet de Valvert și la Landry Coquenard, cu care încă nu am terminat.

Sus, chiar sub acoperiș, cum spusese Valvert, intrară într-un mic apartament format dintr-o cameră, o bucătărie și un cabinet. Apartamentul era modest, dar era curat. Camera era confortabil mobilată cu un pat mare, o masă și două scaune, un fotoliu și un cufăr. Valvert întârzie o clipă cu o anumită îngăduință. Deschise lucarna mare, îl chemă cu un semn pe Landry Coquenard și foarte serios:

— Vedere minunată, spuse el. Lăsa să treacă un timp și adăugă:

— Pentru cei cărora le place să contemple acoperișurile ascuțite și coșurile.

Trecură în bucătărie. Cu aceeași veselie lipsită de griji și zeflemitoare, Odet de Valvert detalia:

— O mașină de lemn alb, două taburete tot de lemn alb, ustensile de bucătărie pe sobă, veselă și pahare fără picior în dulapul din perete pe care-l vezi acolo. Iată! Cred că știi să faci puțină bucătărie? Nu trebuie să-ți închipui că averea noastră ne permite să mâncăm la tavernă în fiecare zi.

— Fiți liniștit, domnule, mă oblig să vă gătesc câteva feluri de mâncare de care vă veți linge pe buze.

— Intr-un ceas bun! îmi place mai mult să te aud vorbind astfel decât despre belferul acela italian, de i-ar rupe dracul gâtul! Vino, acum, să-ți vezi cotlonul.

Intrară în cabinet, Landry Coquenard ferindu-se să răspundă și mulțumindu-se să clatine din cap semnificativ. Mobilierul acestui cabinet se reducea la ceva foarte simplu: un cufăr și un pat îngust.

— Iată, glumi Valvert, nu ai putea să locuiești mai bine decât regele în Luvrul său. «

— Adevărat, domnule, făcu serios Landry Coquenard, căci în comparație cu locul de sub Petit Pont unde m-am culcat nu mai târziu de ieri, aș putea să mă cred în paradis. Aici, cel puțin, sunt la adăpost.

— Să sperăm că ai sfârșit cu zilele proaste. Să sperăm că voi face avere.

— O veți face, domnule. V-am mai spus-o și vi-o repet: veți face avere și curând, v-o spun eu.

Valvert oftă. Ce-avea el? Oh! Puține lucruri.

Până-n ziua aceea, nu vorbise cu nimeni despre dragostea lui. Acum, că avea la îndemână un om care-i plăcea, un om pe care instinctul îl simțea devotat sincer, îl mânca grozav limba să-l aibă drept confident. Odet de Valvert, deci, oftă din ce în ce mai mult, provocându-l pe Landry Coquenard să-i povestească anumite episoade din viața sa tumultuoasă. Povestire, pe care, de altfel, n-o ascultă deloc. Sfârșind prin a remarca că stăpânul său ofta și nu asculta povestirile pe care i le spunea fără a înceta să-și curețe cratițele, Landry Coquenard nu se jenă să-i spună, căci aceste suspine prea dese începură să-l agaseze:

— Pe Belzebuth, ce-aveți de oftați astfel, domnule? Mi se pare că dragostea dumneavoastră pentru frumoasa florăreasă nu este într-o situație atât de proastă ca să vă facă să răsturnați mobila cu suspinele voastre.

Odet de Valvert se opri deodată ca și cum ar fi pus piciorul pe un șarpe veninos. Se întoarse dintr-o dată către Landry Coquenard, căruia îi întorsese spatele mergând și cu mare uimire îi zise:

— Cine ți-a spus că sunt îndrăgostit de micuța florăreasă?

— Cum, cine mi-a spus! Oh, domnule, credeți că sunt orb?... Am văzut!

— Ai văzut?... Dar... asta se vede, deci?

— Nu mai puțin decât nasul în mijlocul feței, îl tachina Landry.

— Dar... dacă asta se vede, înseamnă că și ea a văzut?

— Probabil, făcu Landry cu același ton de tachinare. Femeile, vedeți, domnule, chiar cele mai inocente, au un fler deosebit de a ghici astfel de lucruri! Luați-o de bună că frumoasa Muguette v-a ghicit de mult.

— Oh, doamne! gemu Valvert și se clătină.

— Ia te uită, sunteți gata să leșinați acum? Ce fel de bărbat sunteți? se miră Landry Coquenard.

— Ea știe! Ea știe! gemu și mai și, Valvert.

— Ce vedeți aici fără speranță? Bucurați-vă mai degrabă, pe mațele lui Belzebuth. Ea știe. Da, domnule, Dar amintiți-vă de surâsul și de gestul amical pe care vi le-a adresat înainte de a dispărea. Slavă domnului, pentru o fată care știe, mi-am dat seama că nu este deloc supărată. Trageți și dumneavoastră concluzia.

— Ce adevărat este ce spui! strigă Valvert bucurându-se extraordinar. Așa este într-adevăr!... Mi-a zâmbit... Deci nu este supărată... Deci, pot să sper... Landry, bunul meu Landry, tu crezi cu adevărat că mă iubește?

— Cred că da, domnule. Poate că nici ea nu știe încă, dar cu siguranță că este deja îndrăgostită... Dacă nu este acum, va fi în curând, să nu vă îndoiiți. I-ați făcut un serviciu deosebit, un serviciu pentru care nu va pierde din vedere să vă fie recunoscătoare. De la recunoștință la dragoste nu este decât un pas, care va fi repede trecut, dacă nu cumva și este.

— Landry, bunul meu Landry, exultă Valvert, tu îmi deschizi ochii, tu mă salvezi. Mă măcinam în chinurile îndoielii. Acum, datorită ție, văd clar. Simt, înțeleg că tu trebuie să ai dreptate. Dacă acum nu mă iubește, nu va întârzia să mă iubească.

— Mă confundați, domnule. Deci, nu v-ați declarat dragostea?

— Cum poți să mă întreb așa ceva? Poate un bărbat galant să vorbească despre dragoste unei fete cinstite, fără să-i vorbească despre căsătorie?

— Asta, domnule, pentru că o iubiți pe Brin de Muguet și o vreți ca soție, este ceea ce vă reține de a-i spune și de a-i cere mâna?

— Ei! mormăi Valvert furios, ce pot să-i ofer acum? Titlul meu de viconte? Bun conte, într-adevăr, fără nici o para chioară! Titlul ăsta ne va asigura traiul? ^Așteaptă puțin să fac avere. Numai să găsesc un loc care să-mi permită de a-i asigura o existență ușoară.

— Atunci, domnule, grăbiți-vă să faceți avere. Grăbiți-vă să găsiți acest loc.

— Ah! Să se găsească acest loc și îți jur că nu-l voi lăsa să-mi scape. Nu, pe Dumnezeu, chiar de-aș intra în serviciul diavolului!

Astfel, această primă zi se scurse în confidențe schimbate între stăpân și servitorul său.

Când Landry Coquenard se strecură în cearșafurile albe care miroseau a leșie bună, cum spunea el, se întinse voluptuos și adormi ca un preafelic, spunându-și:

— Hai, că de data asta, cred că am găsit, în sfârșit, un adăpost bun. Stăpânul meu este un brav și demn gentilom. Și încă ceva care valorează mai mult, un bărbat viteaz și onest.

XII

NOROCUL APARE

A doua zi dimineața, Valvert se îmbracă, își încinse acea spadă bună primită de la Landry Coquenard și ieși, recomandându-i acestuia să nu se miște din locuință și să prepare prânzul.

Landry Coquenard promise și îl lăsa să plece fără să facă nici cea mai mică observație. Șiretul companion nu se îndoia că stăpânul său a plecat pe stradă în căutarea lui Brin de Muguet. Îl pândi prin partea de sus a lucarnei. Îl văzu luând-o la stânga pe strada Saint-Denis. Imediat își luă la repezeală sabia, se înfășură în mantaua sa până la ochi și se precipită pe scară bombănind:

— Pe carnea lui Belzebuth! dacă îl las să-o facă îi vor scoate măruntaiele susținătorii lui Concini, care trebuie să fie în căutarea sa. Să-l urmărim și să facă cerul ca noi să nu fim în încăierare.

Într-adevăr, îl urmări pe Valvert în toate evoluțiile sale și cu atâta îndemânare, încât acesta nu bănuia nici o clipă că este supravegheat de către servitorul său.

Cele două personaje ale noastre, unul în urmărirea celuilalt, putură să circule în voie, fără să li se întâmple

nimic neplăcut. Numai că Valvert nu găsi ceea ce căuta, în cele din urmă renunță, dar era stăpânit de o dispoziție groaznică; tunând și fulgerând, o luă din nou spre strada Cossonnerie.

Landry Coquenard înțelese că el se întoarce, înțelese, de asemenea, în ce stare de exasperare putea să fie. Își luă picioarele la spinare și îl depăși, zicându-și:

„Oh! drace, dacă observă că nu-i ascult ordinele și că l-am urmărit, în dispoziția în care trebuie să fie, este capabil să mă alunge.”

Tot alergând ajunse la locuința lor. Din fericire făcuse provizii în ajun. Se grăbi să le așeze pe masă și să pună fața de masă. Când apăru Valvert nu terminase încă. Întârziase aproape o oră și era, deci, îndreptățit să se mire de ce nu este gata masa. Dar nu dădu atenție.

Landry Coquenard se grăbi să termine. Și când, în sfârșit, totul fu gata, văzând că Valvert nu vorbește deloc și, fără să-i dea atenție, bătea nervos în geamul lucarnei, îl întrebă, deodată, făcând pe prostul:

— Nu ați văzut-o, domnule?

Valvert nu se miră că Landry Coquenard știe unde fusese și că-și pierduse timpul cu cercetări nereușite. Cum nu înceta să se gândească la iubita sa, i se păru foarte normal ca Landry, confidentul său, să nu aibă altă preocupare. Și răspunse cu un „nu” morocănos, dând din cap.

— După încăierarea de ieri, era de prevăzut, reluă Landry Coquenard. Acest biet copil, încă emoționat, a crezut fără îndoială că ar fi prudent să rămână astăzi acasă... Pariez că o veți revedea mâine.

— Cred, Landry. Sper.

— Bun, Fiindcă suntem de acord, nu vă lăsați tentat de acest pate apetisant și de această pasăre rotunjoară?

Valvert aruncă o privire spre masă. Dintr-o dată i se trezi apetitul.

— Într-adevăr, spuse el.

Și se așează la masă. După Valvert, fu rândul lui Landry Coquenard să se ospăteze cu resturile bogate rămase de la stăpânul său. După aceea, se apucară să pâlăvrăgească ca niște vechi prieteni. Și, firesc, vorbiră tot timpul despre frumoasa Mugette.

Flecărind, Valvert observă deodată ca Landry Coquenard era îmbrăcat în zdrențele sale groaznice.

— Drace! făcu el, nu poți să rămâi astfel. Deschide sertarul acestei mese.

— S-a făcut, domnule.

— Ia câțiva pistoli din portofel, du-te la vechiturile de aici de aproape, la Hale, și alege-ți un costum complet de scutier. Du-te.

Landry Coquenard luă patru sau cinci monede de aur și plecă în grabă, foarte fericit să facă troc cu nenumăratele sale zdrențe în schimbul unui veșmânt confortabil.

Nu trecuseră nici cinci minute de când plecase, când cineva bătu la ușă.

— Intrați! strigă Valvert, fără să se deranjeze.

Ușa se deschise. Un colos apărui în prag. Era d'Albaran. Părea că-și terminase ancheta. În prag se înclină într-un salut plin de nobilă curtoazie, și, cu accentul său ușor, spuse:

— Este domnul conte Odet de Valvert căruia am onoarea să mă adresez?

— Chiar el, domnule, răspuse Valvert, care se ridică, destul de surprins de vizita inopinată a acestui necunoscut.

Și imediat îl invită politicos:

— Vă rog să intrați, domnule.

D'Albaran intră și se prezentă pe el însuși, ceremonios:

— Don Cristobal d'Albaran, conte castilian.

Odet de Valvert salută cu o grație juvenilă care-i era caracteristică și arătând unicul fotoliu, în timp ce el luă un scaun:

— Vă rog să luați loc, domnule conte, spuse el.

— Conte, începu d'Albaran, sunt în serviciul unei prințese ilustre străine care mi-a făcut marea onoare de a mă trimite la dumneavoastră ca ambasador.

Valvert se înclină încă o dată și așteptă urmarea. D'Albaran reluă:

— Nobila mea stăpână și cu mine ne aflam, din întâmplare, ieri dimineață în strada Saint-Honore. Deci, întâmplarea ne-a făcut martorii faptelor dumneavoastră de vitejie. Prințesa, nobila mea stăpână, a văzut totul și a fost cuprinsă de o mare admirație pentru viteazul care sunteți. Și pentru această admirație ea m-a trimis la dumneavoastră să v-o exprim.

— Domnule, făcu Valvert, mai mult ca niciodată rezervat, vă rog să transmiteți umilele mele mulțumiri prințesei, nobila voastră stăpână, pentru marea onoare pe care mi-o face. Dar nu merit toate complimentele cu care mă copleșiți. Nu eram singur în lupta contra celor cinci spadasi ai lui Concini.

— Știm, știm, domnule, eram acolo, am văzut. Stăpână mea a văzut și ea. Și admirația sa pentru dumneavoastră nu este deloc diminuată. Dovadă că m-a trimis să vă dau această mică bijuterie ca un semn de înaltă stimă cu care ea vă apreciază valoarea și pe care vă rog s-o acceptați în numele său.

Spunând aceste cuvinte, îi prezentă o superbă agrafă de diamante. Valvert o luă, nu fără a estima cu coada ochiului pietrele minunate, spunând cu un aer degajat:

— Nu voi comite injuria de a refuza mărturia stimei pe care ilustra prințesă mi-o acordă.

— Prințesei îi place, continuă d'Albaran, să se înconjoare de tineri, puternici, cutezători și fermi ca dumneavoastră, domnule. Și dacă veți fi de acord să intrați în serviciul său, vă pot asigura că veți fi primit cu toată considerația pe care o merită un viteaz ca dumneavoastră. Ați putea considera că averea dumneavoastră este deja făcută.

— Oferta voastră pică de minune; căutam tocmai, un serviciu într-o casă ilustră. Totuși, înainte de a discuta condițiile cu care sunteți însărcinat să mi le propuneți, sunt două probleme esențiale pentru mine, care trebuie rezolvate mai înainte de toate.

— Să vedem cele două probleme.

— În primul rând, vreau să știu numele acestei prințese străine, care îmi face onoarea să se intereseze de mine.

— Dorință cum nu se poate mai firească, domnule, este vorba despre doamna ducesă la Sorrientès, prințesă suverană d'Avila, verișoara Maiestății Sale regele Filip al III-lea.

— În al doilea rând, trebuie să vă avertizez dinainte, cu toată onestitatea, că sunt bun și fidel supus al regelui Franței. Dacă doamna ducesă de Sorrientès, care în calitatea sa de străină, nu ține să aibă aceleași scrupule ca și mine și întreprinde orice altceva împotriva regelui Franței, declar că voi părăsi imediat serviciul sau și îi devin dușman.

— Aceste cuvinte nu mă surprind din partea unui gentilom brav și onest, așa cum sunteți voi. Fiți liniștit, conte. Nu este intenția doamnei ducesă să întreprindă ceva împotriva regelui Franței. Dimpotrivă.

Dar Valvert continuă fără prefăcătorie și înconjur:

— Să vedem condițiile dumneavoastră, acum.

— Doamna ducesă s-a rezervat să vi le aducă la cunoștință chiar ea însăși. Pot să vă asigur dinainte că aceste condiții impuse de ea depășesc imaginația voastră.

Se ridică, imitat de Valvert. Și cu un surâs:

— Când veți dori, domnule conte, să vă duceți la palatul Sorrientes pe care-l veți găsi la capătul străzii Saint-Nicaise?

— Poimâine, vineri, la șapte seara, voi bate la ușa palatului Sorrientes, promise Valvert.

D'Albaran aprobă cu un semn al capului. Nu se retrase încă. Cu o deosebită amabilitate, îl complimentă din nou:

— Sper că în curând veți fi tovarășul meu. Mă bucur și mă felicit cu anticipație, din toată inima, căci am cea mai mare admirație pentru forța voastră extraordinară.

— Compliment cu atât mai prețios, căci voi înșivă trebuie să Fiți dotat cu o forță puțin obișnuită, replică Valvert salutând ceremonios.

— Da, făcu D'Albaran, cu o falsă modestie și aruncând o privire complezentă bicepsilor săi monstruoși, și eu am o forță deosebită. Înainte de a pleca, conte, trebuie să vă asigur că aveți o înfățișare care-mi place, într-adevăr. Când veți fi de-al nostru, voi avea onoarea și plăcerea de a mă pune complet la dispoziția voastră pentru micile servicii pe care un om vechi în serviciu poate să-i facă unuia nou.

— Mii de mulțumiri, conte, spuse Valvert, întreaga onoare va fi a mea și întregul interes.

Valvert, ascultând pasul său greu care făcea să se cutremure scara când cobora, reflectă:

— Acest nobil hidalgo nu are, totuși, nimic antipatic și se poartă față de mine ca un gentilom desăvârșit. Nu contează, simt că nu vom fi niciodată prieteni... dacă nu devenim dușmani.

XIII

MICILE SECRETE ALE LUI LANDRY COQUENARD

Odet de Valvert ridică din umeri cu nepăsare și se îndreptă spre masa pe care pusese, cu un gest de totală indiferență, agrafa cu diamante pe care o datora generozității ducesei de Sorrientes. Luă bijuteria minunată și o admiră pe toate părțile cu o bucurie copilărească. Și admirând-o, imaginația sa o luă razna.

„Pentru că prinții francezi nu mă vor și pentru că trebuie să-mi câștig existența, este bine să-mi iau un serviciu la un străin. De altfel, mi-am rezervat libertatea de a pleca, în caz că se întreprinde ceva contra regelui, deci conștiința mea poate fi liniștită.”

În timp ce făcea aceste reflecții, Landry Coquenard se reîntoarce. Cu o privire rapidă, Valvert îl inspecta din creștet până-n tălpi, și detalia cu voce tare:

— Costum solid din postav excelent de Flandra, cizme rezistente, înalte, cască bună de piele, manta mare capabilă de a înfrunța ploaia și furtuna... Ești superb, într-adevăr!

— Mi-era teamă că domnul conte îmi va reproșa că n-am făcut mare lucru, făcu Landry Coquenard umflându-se în pene de complimentele primite, poate ar fi trebuit să vă menajez banii...

— Nu, nu, îl liniști Valvert, ai făcut ce trebuia, ce dracu!

Și lăsând să izbucnească bucuria sa:

— De altfel, avem vești. În absența ta, norocul a intrat aici. Privește-mi bijuteria. Ce zici?

Landry Coquenard luă agrafa pe care i-o întindea Valvert și o examina cu un ochi de cunoscător.

— Un bijutier nu prea hoț v-ar da cinci mii de livre în schimbul acestor pietre, când veți dori.

— Crezi?

— Sunt sigur, domnule. Poate chiar, adăugă el, cinci sute de livre în plus. O! mă pricep și puteți să aveți încredere în mine. Dar ați vorbit despre noroc, domnule. Mai este și altceva?

— Este, îi dezvălui bucuros Valvert, că voi intra în serviciul unei prințese străine: ducesa de Sorrientès.

— Ducesa de Sorrientès! șopti Landry Coquenard, care deveni foarte atent.

— O cunoști? îl întrebă Valvert.

— Domnule, făcu Landry Coquenard, răspunzând unei întrebări cu o altă întrebare, nu este ducesa de Sorrientès cea care a venit să vă propună chiar ea să intrați în serviciul ei, nu-i așa?

— Nu, un gentilom al casei sale, care mai înainte de toate, mi-a adus această agrafă din partea stăpânei sale, răspunse Valvert destul de mirat.

— Acest gentilom, continuă Landry Coquenard, nu este un spaniol nobil, un colos îmbrăcat într-un costum splendid violet?

— Îl cunoști, deci?

— Imaginați-vă, domnule, că l-am văzut ieșind de aici. A venit direct la mine și mi-a spus: „Ești în serviciul domnului conte de Valvert”. Observați, domnule, că nu întreba. El afirma ca un om sigur de ceea ce spune. Atunci, nu am ezitat nici o clipă și am răspuns, privindu-l drept în ochi: „Nu, nu sunt în serviciul domnului conte de Valvert.”

— Ce idee! făcu Valvert. Și supărându-se:

— Ah! caraghiosule, ai roși, dacă ai mărturisi din întâmplare că ești un serviciu meu?

— Nu gândiți astfel, domnule, spuse Landry Coquenard ridicând din umeri. Am răspuns nu, dintr-o suspiciune instinctivă. Știți ce mi-a răspuns acest nobil hidalgo?

„Totuși, ai cinat cu el, ieri, l-ai urmat până la el și acolo ți-ai petrecut noaptea.” Ce spuneți de asta, domnule?

— Este straniu, murmură Valvert, gânditor. În sfârșit, ce voia de la tine acest spaniol?

— Mi-a propus să intru în serviciul doamnei ducese de Sorrientes.

— Și tu?

— Se pare că-și aranjează casa, făcu Landry Coquenard.

— Și ce-ai răspuns?

— Cum, ce-am răspuns! Am refuzat, domnule, am refuzat cum se cuvenea, pentru că am onoarea de a fi cu voi.

— Ești un băiat bun, Landry, făcu Valvert oarecum înduioșat. Nu voi uita dezinteresul tău și semnul de atașament pe care mi l-ai dat.

Dar aici trebuie să spunem că Landry Coquenard nu spusese tot adevărul lui Odet Valvert. Era cu totul exact că d'Albaran îi propusese să intre în serviciul ducesei de Sorrientès. Cu totul exact că refuzase. Dar conversația avusese o urmare.

Fără să se lase tulburat, d'Albaran răspunsese: „Stăpâna mea vrea să te vadă. Ea te va aștepta mâine dimineață, la ora nouă, la palatul său care se află la capătul străzii Saint-Nicaise. Vei bate de trei ori la ușa fundăturii și vei pronunța acest nume: „La Gorelle.”

— La Gorelle? murmură Landry Coquenard, care nici nu se aștepta să audă pronunțându-se acest nume.

— Stăpâna mea dorește să vorbească cu tine despre copilul pe care l-ai botezat odinioară, căruia i-ai dat numele Florence și pe care l-ai încredințat, apoi, unei femei ce se numea La Gorelle. Te previn că de vizita ta și de discuția cu ducesa depind averea și fericirea acestui copil.

Deși îl copleșea uimirea, Landry Coquenard nu ezitase nici o clipă și promise.

Într-adevăr, a doua zi dimineață, în timp ce Valvert cutreiera cartierul în speranța că o va revedea de departe pe cea pe care o iubea, Landry Coquenard, fără să spună nimic, se duse să bată la ușa palatului Sorrientès care-i fusese descrisă de d'Albaran. Și ușa se deschise cum pronunță numele de La Gorelle.

În vestibulul somptuos unde aștepta nu fără o oarecare nerăbdare de a fi prezentat ducesei de Sorrientès, care voise să-l vadă, auzi deodată o voce mieroasă, murmurând în spatele lui;

— Sfinte Thomas ajută-mă, dar e Landry Coquenard cel pe care-l văd aici!

— La Gorelle! Strigă Landry Coquenard stupefiat.

— Mă bucur din toată inima să te văd că ai scăpat \ de acei băieți răi care te duceau să te spânzure... Isuse! îmi voi aminti toată viața de înfățișarea ta jalnică! Și acum mi-e... milă. Sunt încă foarte emoționată!

Ea spunea că se bucură cu un aer plângăreț și lugubru, care arăta clar că era dezolată de a-l regăsi sănătos. O bucurie sclipa în ochii săi amenințatori când îi aminti în ce situație critică îl văzuse și când vorbea despre așa-zisa milă pe care o încercase. Landry Coquenard nu se lăsă înșelat, de altfel, nici o clipă.

— Da, știu cu câtă afecțiune deosebită vrei să mă onorezi.

Și ea observă foarte bine ironia lui Landry Coquenard, care nu-și dădea osteneala s-o ascundă. Ea, însă, rămase nepăsătoare. Cu același ton dulceag, se fândosi:

— Este foarte firesc. Nu suntem prieteni vechi? . Și, coborând privirea, forțându-se să roșească, se

sclifosi:

— Nu uit că un sentiment foarte tandru ne-a unit cu mult timp în urmă. Nu uit că tu ai fost primul bărbat, care m-a ținut, virgină ignorantă și pură, în brațele tale. Ah! Landry! Landry, oare o femeie poate să uite prima sa dragoste?

„Maimuță bătrână!” gândi Landry Coquenard. Și, cu voce tare, cu severitate:

— Dar ce cauți tu aici?

— Dar sunt la mine aici! strigă La Gorelle. Și cu orgoliu;

— Sunt în serviciul Alteței Sale. Mă ocup cu lenjeria. Ah! Este o adevărată binecuvântare pentru mine că am intrat în serviciul unei prințese atât de bogate și de generoase ca Alteța Sa.

Ar fi putut continua, mult timp, astfel. Dar, în acel moment, d'Albaran apăru. La Gorelle îl uită pe Landry Coquenard, se cufunda în cea mai umilă reverență și se îndreptă cu vioiciune spre ușa cea mai apropiată. Landry Coquenard nu dădu atenție acestei deplasări rapide. Își spuse:

„Ah! La Gorelle este în serviciul acestei ducese căreia toată lumea de aici îi dă titlul de Alteță! Iată cum îmi explic că ea a fost instruită în lucruri pe care le credeam ignorate de toată lumea.”

Și îl urmă, fără să spună un cuvânt, pe d'Albaran care-i făcea semn. După aproape o oră, el ieși din palatul Sorrientès și se îndreptă spre strada Cossonnerie. Trebuie să credem că s-a înțeles foarte bine cu enigmatică ducesă de Sorrientès, căci părea radios.

— După câteva clipe, contele de Valvert se întoarse și el acasă. Ca și în ajun, el nu observă că Landry Coquenard profitase de absența sa pentru a ieși. Și el era radios. Numai că nu făcu greșea să-și arate bucuria și să spună de unde venea.

— Landry, strigă el, intrând, am văzut-o! A binevoit să-mi adreseze un surâs» Trăiască viața! Landry, am inima plină de bucurie și de soare!

— Ea va ajunge, domnule, declară sentențios Landry Coquenard, vă spun că va ajunge.

— La ce, Landry?

— Să vă iubească, pe măruntaiele lui Belzébuth! Dar spuneți-mi, domnule, i-ați vorbit, de data asta?

— N-am îndrăznit s-o abordez, recunosc vrednic de milă Valvert.

— Totuși, ar trebui să vă duceți acolo într-una din zile. Căci dacă veți rămâne întotdeauna mut, nu veți fi niciodată lămurit.

— Este adevărat, conveni Valvert, înainte de a mă declara, trebuie să știu dacă mâine condițiile impuse de ducesa de Sorrientes vor fi suficiente pentru a-mi permite să-i ofer soției mele rangul care i se cuvine unei contese de Valvert. Hai, Landry, tu care ești cu experiență, crezi că un menaj se poate duce convenabil cu cincisute de livre pe lună?

— Sase mii de livre pe an! Cu asta veți avea un rang foarte onorabil, domnule. Chiar dacă cerul vă va da multe progeneruri.

— Da, m-am gândit bine. Va trebui, deci, să-i cer această sumă ducese de Sorrientes. Dar oare nu va striga și va găsi pretențiile mele exagerate?

— Deloc, domnule. De altfel, dacă vreți să mă credeți, ferțiți-vă să puneți voi condițiile. M-am informat despre această ducesă de Sorrientes. Se pare că este extraordinar de bogată. Și de o generozitate extravagantă. Lăsați-o să vină, să vorbească,

să se angajeze. Susțin că nu veți avea ce regreta și că condițiile sale vor depăși pe cele la care v-ați gândit.

— Asta și era intenția mea recunosc Valvert. Și cu hotărâre:

— Măine mă voi lămuri. Poimâine, dacă lucrurile vor merge după dorințele mele, voi întreba pe frumoasa Muguette dacă vrea să devină soția mea.

— Și într-o lună, se va sărbători căsătoria, afirmă Landry Coquenard cu fermă convingere.

— Cerul să te audă, oftă Odet de Valvert.

XIV

VALVERT SE DOVEDEȘTE NEHOTĂRÂT

Vineri seară, la ora stabilită, Odet de Valvert, bătea, la rândul său, la ușa imobilului Sorrientès. Abia își spusese numele, că fu condus într-o mică încăpere în care rămase singur. De cum intră, fusese uluit de luxul fantastic care-l înconjură.

Imediat apăru d'Albaran.

— Voi avea onoarea să vă conduc chiar eu la Alteța Sa, care vă așteaptă în apartamentele sale.

Îl luă de braț și îl duse cu sine. Traversară mai multe săli mobilate cu aceeași somptuozitate extraordinară.

Ajunseră într-o cameră mică, un fel de capelă, mobilată destul de simplu, luminată blând de luminări roz care, consumându-se, răspândeau un parfum ușor, foarte plăcut. Într-un fotoliu mare și adânc, ca un tron, stătea o femeie. O femeie!... O ființă minunată, de o frumusețe supranaturală. Avea treizeci de ani. Imbră-cată într-o rochie foarte simplă, fără nici un ornament, de in fin, de un alb orbitor. Fără bijuterii, în afară de un deget cu un mic cerc de aur mat, asemenea unei verighete. Aceeași ochi mari și adânci, de o blândețe neliniștitoare, despre care am mai vorbit. Mișcări deosebit de armonioase. Maiestatea unei I suverane. Aceasta era ducesa de Sorrientes căreia nu i-am văzut până acum decât ochii.

D'Albaran se înclină în fața ei, ca în fața unei regine și spuse:

Am onoarea să-i prezint Alteței Voastre pe domnul Viconte Odet de Valvert.

Spunând acestea, se retrase discret. Ea zâmbi și aceasta fu ceva amețitor. Vorbea cu glasul său armonios, care te învăluia ca o mângâiere, în același timp blând, dar și imperios și merse drept la țintă, fără să întârzie cu complimente:

— Domnule de Valvert, spuse ea, fidelul meu d'Albaran mi-a spus că sunteți liber și cu totul dispus să intrați în serviciul meu, dacă vi se vor părea acceptabile condițiile mele. Iată ce vă ofer: o sumă de cinci mii de livre ca mai întâi să vă echipați convenabil; două mii de livre : pe lună, locuință și masă la mine, dacă v-ar plăcea să locuiți la mine; vi se vor plăti toate cheltuielile în caz de misiune și după fiecare misiune, o gratificație, care va depinde de importanța acestei expediții, dar de care veți fi satisfăcut, având în vedere că știu să fiu generoasă cu cei care mă servesc bine. Vi se pare acceptabil?

Odet de Valvert se înclină ca și cum ar fi primit o lovitură violentă.

— Este prea mult, doamnă.

— Domnule de Valvert, spuse cu gravitate ducesa de Sorrientes, nu este niciodată prea mult să plătești serviciile unui om de valoarea dumneavoastră. Deci acceptați?

— Cu bucurie, doamnă.

— Bine. Și fiți liniștit, ceea ce vă spun acum nu este decât un început. Țin să vă asigur că veți face avere: o să mă ocup de aceasta.

— Mă simt tulburat de atâta bunătate, doamnă. Ducesa îi aruncă una din privirile sale adânci. Îl văzu vibrând de sinceritate și entuziasm, gata de a se lăsa omorât pentru ea, devotat până la moarte. Ea nu-și manifestă bucuria. Își păstră calmul său suveran. Se vedea că este obișnuită să aibă în jurul ei numai oameni devotați până la fanatism. Unul în plus nici n-o mira, nici n-o emoționa. Ea reluă:

— D'Albaran mi-a făcut cunoscut despre rezerva pe care o aveți în privința suveranului...

Ea lăsa fraza neterminată, ca să-i permită să-și spună cuvântul. Sau poate ca să-l sondeze, căci îl examina până în fundul sufletului cu privirea sa de foc. Cât de devotat părea Valvert, totuși răspunse imediat:

— Într-adevăr, doamnă, niciodată n-aș întreprinde ceva împotriva regelui meu.

— Liniștiți-vă, domnule, eu sunt aici pentru a lucra cu toate forțele mele în favoarea regelui Franței. Nu vă voi cere, deci, nimic, care să nu fie în favoarea lui. Chiar atunci când va părea altfel.

— În acest caz, dispuneți de mine, doamnă, cum veți crede mai bine. Veți găsi în mine fidelitate și devotament absolut.

— Știu, făcu cu gravitate ducesa.

Ea se întoarse spre o măsuță, care se afla la îndemână, scrise în grabă câteva rânduri, și sună dintr-un clopoțel. La acest apel, d'Albaran apărură și rămase nemișcat lângă ușă. Fără să-i dea atenție, ea se întoarse spre Valvert:

— Vă voi comunica la timpul potrivit ce aștept de la dumneavoastră, spuse ea. În așteptare, veți fi la dispoziția mea și nu veți primi ordine decât de la mine. În schimb, aici toată lumea va trebui să vă asculte... În afară de d'Albaran care, ca și dumneavoastră, nu va primi ordine decât de la mine și cu care, sper, să trăiți în bună înțelegere; vă reamintesc că veți avea apartamentul dumneavoastră aici, că veți fi liber să-l ocupați sau să nu-l ocupați, cum vă convine.

— Când doriți să-mi încep serviciul, doamnă?

— Să fiți aici luni dimineață, vreți?

— Luni dimineață voi fi la ordinele dumneavoastră, doamnă.

Cu o ușoară mișcare a capului, ea încuviință... Și adresându-se lui d'Albaran, îi întinse fila pe care scrisese câteva cuvinte:

— D'Albaran, spuse ea, condu-l pe domnul conte de Valvert la casierul meu, care-i va plăti suma scrisă pe acest bon. Apoi, îi vei arăta apartamentul care îi este destinat. Puteți să vă duceți, domnule de Valvert.

Și, cu un gest de regină, îi concedie pe amândoi. Ei se înclinară ca în fața unei regine și ieșiră. Afară, Valvert trebui să suporte complimentul colosului, care se felicita că îl are ca tovarăș cu o bucurie ce părea sinceră. La casier, Valvert, care se credea într-un vis minunat, se văzu numărând, în monede bune de aur, cinci mii de livre care fură îngrămădite într-un sac de piele. Plus două mii de livre.

— Pentru prima lună a domnului conte, plătit în avans, declară casierul cu cel mai grațios zâmbet și cele două mii de livre se adăugară celor cinci mii în săculețul de piele. Conducându-l de d'Albaran, Valvert ieși, strângând la piept prețiosul sac pe care-l învăluia într-o privire înduioșată. Vizita la apartamentul ce-i era destinat se rezolvă foarte repede.

D'Albaran, care se străduia în mod vizibil să se arate un bun camarad, își îndeplini misiunea, dându-i câteva indicații preliminare cu privire la serviciul ce-l aștepta.

Înțelegând utilitatea informațiilor care i se dădeau, Valvert asculta cu o atenție deosebită, își nota cu grijă în memorie detaliile care i se păreau importante și mulțumi călduros colosului.

— Alteța Sa, spuse acesta terminând, este foarte exigentă, foarte severă. Ea nu iartă de două ori o neglijență sau o neatenție în serviciu. Acestea sunt micile mizerii, care cu puțină bunăvoință se pot evita cu ușurință. De altfel, ea răscumpără toate acestea printr-o generozitate nebănuită. Ea v-a fixat salariul la două mii de livre pe lună. Douăzeci și patru mii pe an reprezintă o sumă care ar satisface pe cel mai pretențios. Mulți stăpâni s-ar limita la aceasta. Ea, nu, și veți vedea că la sfârșitul anului gratificațiile primite vor egala cel puțin salariul. Plătind astfel, mai mult decât regește, poate, cred, să ceară gentilomilor săi, precum și celui mai umil servitor o ascultare absolută. Profitați de cele ce vă spun și veți vedea că o să vă simțiți bine.

După ce a mulțumit pentru ultima oară, Valvert își înfundă sacul în buzunar, se înfășură în manta și ieși din imobil. Deja era noapte.

Valvert se neliniști deodată, văzându-se singur în întuneric. Niciodată nu-l încercase o astfel de neliniște. Pentru că niciodată nu fusese în posesia unei asemenea sume mari ca aceasta pe care o aducea de la imobilul Sorrientès. Din instinct, mâna pipăia buzunarul ca să se asigure că prețiosul sac se afla la locul lui. Apoi, pumnul i se crispa pe mânerul săbiei, o luă pe mijlocul șoselei și grăbi pasul.

În ciuda acestor temeri necunoscute până atunci, ajunsese fără neazuri pe strada Cossonnerie. Se precipită pe alee, închise cu grijă ușa și sări treptele scării, câte patru o dată. Se năpusti în mansarda sa și, radiind de bucuria care-i revenise, anunță triumfător:

- Averea, Landry, aduc averea!
- Lăsați-mă să văd, domnule.
- Privește.

Deschise sacul, îl ridică deasupra mesei și lăsă să cadă, într-o cascadă zgomotoasă, monedele sclipitoare. Era un șuvoi de aur.

— Cât, domnule? se informă Landry Coquenard, cu ochii măriți de uimire.
— Șapte mii, spuse laconic Valvert, care râdea din toată inima de figura scutierului său.

— Suma este frumoșică. Presupun că este pe primul trimestru?
— Nu presupune nimic tu!... Nu, aici sunt cinci mii de livre pentru a mă echipa și două mii pentru prima lună.

— Adică douăzeci și patru de mii până la sfârșitul anului. Pe mutra lui Belzebuth, este apreciabil!

- Este salariul fix, Landry, fix. Sunt și gratificații în plus.
- Care se pot ridica la...?

— La aceeași sumă... după spusele contelui d'Albaran. Landry Coquenard scoase un șuierat de admirație. — ^Alteța Sa, doamna ducesă de Sorrientes face lucrurile bine, spuse el. Pentru moment, aveți dreptate, domnule? este o avere, o adevărată avere, o mare avere.

XV

REVIRIMENTUL

A doua zi dimineața, Odet de Valvert fu foarte mirat văzând că nu încearcă satisfacția pe care era în drept s-o aștepte după fericita schimbare survenită în afacerile sale. Ce-l deranja oare? N-ar fi știut să spună. Ori poate încerca să și-o ascundă. Poate

noua avere i se părea atât de extraordinară, încât cu greu putea să creadă că o are și să-și imagineze că ea va dura... Poate...

Ca și în ajun, trebui să facă un efort ca să-și revină; ca și în ajun, el trebui să caute, într-un dejun stropit din abundență cu băutură, puțin din acea veselie, care-i era atât de firească și obișnuită când nu era decât un biet amărât, care-l trăgea pe dracu de coadă, fără siguranța zilei de mâine, veselie ce părea să-l părăsească de când averea îi părea asigurată. Ca și în ajun, el luă, dintr-o sticlă de Vouvray vechi, acel sentiment zgomotos pe care-I crezu sau se prefăcu că-l crede a fi bucurie.

După ce termină repede dejunul, Valvert mai rămase o oră la masă în fața unei sticle pe care o goli puțin câte puțin. După aceasta, se ridică și-l avertiză pe Landry Coquenard:

— Plec. Mă duc să mă echipez.

Într-adevăr plecă. Coborând scările, mormăi bine dispus:

— Cu atât mai rău, fie ce-o fi, plec! Ai fi, desigur, nebun să refuzi o situație nesperată pentru niște trăznăi... În plus, aș fi cu ochii și urechile la pândă. La cel mai mic lucru suspect pe care o să-l surprind, o să cer explicație. Și dacă explicația n-o să mă satisfacă, mă retrag. Gata.

După ce luă această hotărâre, dintr-odată încetară toate ezitățile și tergiversările sale. Chiar își regăsi buna dispoziție obișnuită. Seara, când se întoarse acasă, cumpărăturile erau făcute și buna sa dispoziție se menținu, fără să fie nevoie să și-o caute în conținutul unei sticle. O dată cu buna dispoziție își regăsi și pofta de vorbă, trâncănind fără încetare, nu spuse un cuvânt despre ducesa de Sorrientes. Dar vorbi despre Brin de Muguet. Când ajungea la acest subiect, nu se sătura să vorbească, așa cum nici Landry Coquenard nu se sătura să asculte. Luni dimineța, la ora pe care i-o indicase d'Albaran, Valvert se prezentă în fața ducesei de Sorrientes. Cu acea privire rapidă și sigură care-i era caracteristică, ducesa îl examina din creștet până-n tălpi. Arăta, într-adevăr foarte bine în costumul său luxos, dar simplu, care-i ședea de minune. Ea zâmbi, satisfăcută și-i făcu o primire din cele mai grațioase. Chiar ea îl prezentă imediat celor din anturajul său și el își luă pe loc serviciul în primire.

Către ora zece, ieși. Se grăbi spre Brin de Muguet, care înainta zâmbitoare și grațioasă, cu brațele pline de flori. Fu atât de emoționat, că se opri uluit, fără să observe că-i acoperea ușa spre care ea se îndrepta, împiedicând-o astfel să intre.

Și ea fu la fel de surprinsă ca și el. Cum el îi bara, fără să-și dea seama, intrarea, ea se opri. Nu vru să dea impresia că se trage înapoi, mai ales nu vru să aibă aerul unei mironosițe proaste, ingrate și prost crescute. Și se întâmplă un lucru cu totul neprevăzut de Valvert: ea fu aceea care i se adresă prima. Și cu vocea sa melodioasă, cu surâsul său zburdalnic:

— Eram atât de tulburată ziua trecută, încât nu v-am mulțumit cum se cuvine pentru serviciul deosebit pe care mi l-ați făcut. Scuzați-mă, domnule, și să nu credeți că sunt o ingrată...

— Vă rog, doamnă, o întrerupse el cu vioiciune, scoțându-și pălăria, să nu mai vorbim despre asta. Sper că acel bătăran, pe care l-am pedepsit cum trebuia acum vă lasă în pace.

— Pentru moment, da, spuse ea surâzând. Dumneavoastră l-ați bătut măr și nu mai este în stare să se arate pe stradă.

— Dacă îndrăznește să reînceapă, faceți-mi onoarea de a mă anunța și vă spun că va fi pentru ultima dată când acest caraghios își va permite să fie lipsit de respectul pe care fiecare bărbat îl datorează unei femei, făcu el cu căldură.

Atunci, observă că o împiedică să treacă. Se depărta vioi și se scuza:

— Vă cer scuze, stau aici ca o brută și vă barez drumul de trecere.

— O! nu este atât de grav și nu sunt prea grăbită, spuse ea.

Și începu să râdă, un râs senin, sincer, perlat, puțin malițios. Începu să râdă și el ca ea, împreună cu ea. Și cum ușa era de-acum degajată și ea nu se grăbea să treacă, el se informă foarte firesc:

— Deci, dumneavoastră sunteți cea care împodobește casa cu flori?

— Da, de câteva zile, spuse ea cu simplitate. Și explică:

— Am avut norocul să fiu observată de către doamna ducesă, când vindeam flori pe stradă. Și ea mi-a cerut să vin în fiecare zi, pe la această oră, să-i aduc câteva flori și să le aranjez în capela sa și în cabinetul său.

— Are dreptate, declară Valvert cu convingere. Am văzut buchetul dumneavoastră și am admirat arta cu care erau făcute. Nu m-am îndoit deloc că acest florar sunteți dumneavoastră. Deși ar fi trebuit să mă îndoiesc.

Fu rândul său să întrebe, poate pentru a evita complimentele:

— Dumneavoastră sunteți, deci, în serviciul doamnei ducese?

Și cu o privire malițioasă îndreptată spre costumul său:

— De puțin timp?

— Din dimineața aceasta, făcu Valvert, roșind de plăcere, căci îi surprinsese privirea.

— Mă bucur din toată inima pentru dumneavoastră, domnule. Aveți o stăpână incomparabilă, într-adevăr demnă de un om de inimă, cum sunteți dumneavoastră.

Ușa tocmai se deschisese. Ea îi făcu o reverență grațioasă și intră. Valvert răspunse printr-unul din saluturile cele mai respectuoase și se îndreptă spre strada Saint-Honore, atât de fericit, atât de ușor încât i se părea că zboară. Această primă conversație cu iubita sa fusese, totuși, destul de banală. Nu conta, de-acum primul pas era făcut și el se gândi că era enorm.

De atunci, el știa să se aranjeze ca s-o întâlnească când ea sosea sau pleca, sau să fie în cabinet când ea intra acolo. Numai că frumoasa florăreasă, cu zâmbetul său zburdalnic, se arăta întotdeauna puțin distantă, însă în chipul cel mai grațios din lume. Când îl întâlnea și era singur, totdeauna ea avea pregătită o scuză ca să-l părăsească, după ce îi zâmbea și-i făcea o reverență grațioasă. Dacă se afla în cabinet, se arăta mai puțin rezervată și, când se ivea prilejul, schimba câteva cuvinte întotdeauna banale — cu el. Și asta se explica prin aceea că în cabinet întotdeauna era prezentă ducesa.

Astfel se scurse o săptămână. Vagile bănuiele ale lui Valvert dispăruseră sau se atenuaseră. Așa cum se angajase, de-a lungul celor cinci zile, spiritul său fu totdeauna treaz, atent la toate, chiar la lucrurile cele mai simple, la cele mai banale în aparență. Nu descoperi nimic suspect. Viața duceseii părea să se desfășoare la lumina zilei, regulată și monotonă, plină de audiențele pe care le acorda nenumăraților solicitanți, de rarele vizite pe care le făcea și mai ales de operele de binefacere. În ceea ce privește serviciul său, era la fel ca acela care ar fi fost la domnul de Guise, la prințul de Condé sau la rege. Chiar mai puțin agitat, căci în serviciul prinților, care se agitau mai mult sau mai puțin, nu i-ar fi lipsit misiunile, pe când în serviciul duceseii era încă în așteptarea unei asemenea misiuni.

Bănuielile sale se potoliseră și prejudecățile vagi împotriva stăpânei sale dispăruseră. Încetul cu încetul, fără să se observe, deveni, ca și d'Albaran, un fanatic al ducesei de Sorrientès, în serviciul căreia ezitase să intre, în ciuda condițiilor extraordinare ce i se ofereau.

Acum, această schimbare care se petrecea în el era oare fără știrea ducesei sau rezultatul voinței acesteia?

Ducesa nu era femeia ce-și trădează sentimentele sau intențiile. De foarte mult timp, ea învățase să-și compună o figură impenetrabilă sau care nu lăsa să se vadă decât sentimentele ce-i conveneau să se vadă.

Dacă ne referim la anumite priviri îndreptate, câteodată, spre el, nu credem că ne înșelăm dacă spunem că, din motive, numai de ea știute, urmărirea în privința sa, precum și în cea a lui Brin de Muguet, fiica lui Con-țini, un plan bine gândit și executat cu tenacitate calmă care nu putea greși cu nimic și cu o abilitate ce ținea de domeniul miraculosului.

Da, sigur, ea dorise să câștige încrederea și afecțiunea, „ficei lui Concini”. Și reușise pe deplin. De asemenea, dorise să câștige încrederea lui Valvert și încă mai mult, devotamentul său: un devotament orb, absolut, care nu se dă înapoi de la nici un sacrificiu. Ea nu era acolo, dar simțea ca în fiecare zi câștigă teren și că, în curând, el îi va fi devotat cu trup și suflet, un instrument docil în mâinile sale autoritare, care să nu vadă și să nu audă decât ceea ce dorește ea și care să nu înțeleagă decât ceea ce dorește ea ca el să gândească. Probabil că, voluntar sau inconștient — de exemplu ca Brin de Muguet — toată lumea din jurul ei o ajuta în sarcina pe care și-o propusese.

Și capodopera, miracolul era că aceasta se îndeplinea fără ca Valvert să observe, deși, împins de nu știu ce fel de Intuiție misterioasă, el venise cu sufletul plin de suspiciune.

De ce această femeie enigmatică se comporta astfel și care erau — bune sau rele — adevăratele sale intenții? La aceasta, răspundem că nu vom întârzia s-o vedem la lucru, la lumina zilei. Vom fi, atunci, lămuriți. Pentru moment, să revenim la Valvert și la dragostea sa.

XVI

DECLARAȚIA

Încă de la sfârșitul primei săptămâni, de când intrase în serviciul ducesei, revirimentul încercat de contele de Valvert era atât de deplin, încât el își spunea:

„Sunt un prost și un nătărău! Nu știu ce imagini stupide și răuvoitoare mi s-au cuibărit în cap! Ducesa este cea mai loială, cea mai onestă, cea mai bună femeie din lume. Ar fi de dorit ca toți prinții și prințesele Franței să Fie la fel ca această prințesă din Spania. S-ar vedea, desigur, mai puțină mizerie, s-ar auzi mai puține blesteme surde în rândul celor ce muncesc din greu pentru a câștiga doar atât cât să nu moară de foame. Voi sta la ea până la sfârșitul zilelor mele pe care le doresc cât mai lungi. Or, Fiindcă lucrurile stau astfel, de ce să nu culeg bucuria acolo unde-o găsesc: în dragostea mea pentru frumoasa Muguette?... Știu bine că se poartă rezervat față de mine. Dar ce, așa este rolul unei tinere oneste care se respectă! Mă iubește? Ei bine, o s-o întreb chiar mâine. Fie ce-o fi!”

A doua zi era duminică. Asta n-o împiedică pe Brin de Muguet să vină ca și în celelalte zile, la aceeași oră.

cu brațele încărcate de flori. Și desigur că-și îmbrăcase hainele de sărbătoare cu care părea și mai fermecătoare decât de obicei.

Retras în apartamentul său, Valvert, care era liber în acea zi, o pândea de sus de la fereastră. Când o văzu traversând curtea pentru a ieși, coborî în grabă, foarte decis să lămurească lucrurile. Ea nu făcu decât patru pași pe strada Saint-Nicaise că Valvert o ajunse din urmă.

Văzându-l lângă ea, se încruntă puțin, semn de nemulțumire la ea.

Totuși, cu politețea sa obișnuită, cu o voce tremurătoare, o imploră:

— Îmi permiteți să vă însoțesc până în strada Saint-Honore?

Ea grăbi pasul, spunând în chip de scuză:

— Scuzați-mă, sunt grăbită. Și, distrată, adăugă:

— Vedeți, duminică, mă duc la țară. Sunt singurele ore de odihnă și de bucurie care luminează biata mea

existență. Și pentru nimic în lume n-aș renunța sau pur și simplu să le scurtez.

— Ah! Vă duceți la țară? La prieteni, fără îndoială? făcu Valvert.

Ea făcu un gest evaziv și nu răspunse. De altfel, Valvert nu insistă. Cum s-ar spune, el nu vorbi decât pentru a vorbi, pentru a se exersa, fără să știe bine ce spune. Mergeau unul lângă altul fără să vorbească. La fiecare pas pe care-l făcea, Valvert își spunea:

— Voi vorbi acum. Dar nu vorbea.

Ajunseră în apropierea azilului Quinze-Vingts fără să scoată un cuvânt. Deja puteau să vadă trecătorii de

pe strada Saint-Honoré. Încă puțini pași și se vor afla în mijlocul acestor trecători.

Pentru el era prea târziu. Ea era pe punctul de a pleca. Valvert luă o hotărâre eroică:

— Permiteți-mi să vă cer o favoare... o mare favoare din partea dumneavoastră.

— Vă rog, spuse ea cu un glas complet schimbat, lăsați-mă să trec... V-am spus că sunt foarte grăbită.

Dar el insistă:

— Vă implor, lăsați-mă să vorbesc. Vă jur că n-o să vă rețin mult timp.

— Haideti, vorbiți, făcu ea sec.

El se simți sugrumat de o spaimă inexprimabilă. Întrevăzu cum o catastrofă se abate asupra lui. Totuși, se angajase prea mult pentru a da înapoi. Merse până la capăt. Vorbi. Nu-și reaminti nici un cuvânt din tot ce-și pregătise mai înainte și spuse cu un glas răgușit, nedeslușit:

— Vreți să fiți soția mea?

Era clar că ea se așteptase la toate, numai la aceste cuvinte nu. Și ca și cum nu-și credea urechilor, ea se bâlbâi:

— Ce spuneți?... Repetați!

— Vă iubesc, spuse el cu o blândețe inexprimabilă, vă iubesc de mult timp. Dar singurele cuvinte pe care un bărbat onest, ca mine, putea să le spună unei femei oneste, ca dumneavoastră, mi-erau interzise din cauza sărăciei. Astăzi nu sunt bogat, dar am o situație strălucită. Orice s-ar întâmpla, vă pot asigura o situație demnă de dumneavoastră. Astăzi, pot vorbi. Și iată de ce vă repet: Vreți să faceți din mine muritorul cel mai fericit din lume, consimțind să-mi fiți soție?

Când terminase și ea auzi că el își reannoiește cererea în căsătorie cu un respect și o sinceritate de care era o nelegiuire să te îndoiești, ea începu să râdă încet, încetșor. Și deodată izbucni în suspine convulsive:

— Lăsați-mă, lăsați-mă să plâng de recunoștință!... Aceste lacrimi sunt bune, consolează... Sunt lacrimi de bucurie...

— Cerule atotputernic! Mă iubiți?...

Crudă inconștient, ca toate femeile care nu iubesc, răspunse cu sinceritate:

— Nu...

Și fără să observe că el se clătina sub lovitura care-l săgeta drept în inimă.

— Domnule de Valvert, spuse în sfârșit, trebuie să vă cer cu umilință iertare.

— Pentru ce, doamne sfinte?

— Pentru că am crezut că sunteți un bărbat ca toți ceilalți. Trebuie să vă mărturisesc că atunci când m-ați abordat, am înțeles foarte bine că dumneavoastră căutați ocazia de a vă face declarația. Găsiți, fără îndoială, că sunt foarte experimentată pentru o tânără. Dar, domnule, gândiți-vă că nimeni nu se jenează de o biată florăreasă ca mine... Altă dată n-o să mă mai smulgeți violențelor acelu mizerabil!... Nu vă mirați, deci, că am înțeles. Și dacă m-am comportat atât de rece, neliniștită, rea, era pentru a vă avertiza, căci credeam că veți avea același limbaj ca toți ceilalți. Pentru aceasta, pentru această părere proastă pe care am avut-o despre dumneavoastră, vă rog să mă iertați.

— Nu mă cunoașteți. Puteți să credeți că voi proceda ca toți ceilalți.

— Dumneavoastră mă cunoașteți și mai puțin, domnule. Și totuși nu m-ați suspectat. Dumneavoastră nu v-ați spus, cum își spun, fără îndoială, toți: «Cu o fată a străzii nu e nevoie să faci „fasoane”». Pentru că dumneavoastră aveți un suflet mai nobil decât mine. Totuși mă credeam foarte mândră. Domnule de Valvert, sunteți bărbatul cel mai galant, cel mai demn de stimă, cel mai demn din toată lumea asta de a fi iubit...

— Dar dumneavoastră nu mă iubiți, spuse el cu amărăciune. Lăsați-mă să sper că mai târziu, când mă veți cunoaște mai bine, veți consimți să purtați numele meu.

— Acum vă cunosc, făcu ea, clătînând din capul său încântător. Chiar dacă v-aș fi iubit, v-aș fi spus: Nu, nu pot să fiu soția dumneavoastră.

— De ce?

— Haideti, doar știți bine: oare nobilul conte de Valvert poate să se căsătorească cu o fată ca mine?

— Nu sunteți o femeie cinstită?

— Da, da, spuse ea, revenindu-și cu mândrie, și vă asigur că nu este un merit neînsemnat din partea mea. Dar un gentilom, un bărbat cu rangul vostru nu se căsătorește cu o florăreasă de pe stradă, cu o Brin de . Muguet, cu o Muguette, nume pe care mi le-a dat mulțimea.

— Fleacuri! Dacă ați ști ce puțin mă interesează aceste nerozii!

— Mai târziu poate veți găsi o tânără nobilă cu adevărat demnă de voi. Atunci veți râde de veleitățile dumneavoastră de acum.

— Vă înșelați, făcu el cu un ton sfâșietor, această inimă, care vi s-a dăruit, niciodată nu o va lua de la capăt. Dacă nu mă vreți, niciodată nu mă voi căsători cu altcineva, niciodată nu voi iubi pe altcineva. Vă voi păstra amintirea în fundul sufletului meu până ce domnul Dumnezeu mă va chema la El... ceea ce nu se va întâmpla deloc târziu.

Ea tresări. Tonul cu care vorbise nu-i lăsa nici o îndoială.

„El spune adevărul, strigă în sine ea, este capabil să moară!... totuși nu pot să mă căsătoresc cu el! Nu, nu pot s-o fac... Nu trebuie.”

Și cu voce tare, cu o delicată blândețe:

— Mă veți uita, spuse ea. Trebuie, de altfel... Fie, e mai bine să vă spun: Nu sunt liberă.

— Nu sunteți liberă! se bâlbâi el, sunteți măritată? Privindu-l cu sinceritate în față, drept în adâncul

ochilor:

— Nu sunt liberă. Dar dacă poate Fi o consolare pentru voi, vă jur pe sănătatea mea că nu sunt mai liberă pentru alții decât pentru dumneavoastră. Vă jur că nu mă voi căsători niciodată... Că niciodată nu mă va avea cineva. Adio, domnule de Valvert. În trista mea existență, momentele de bucurie au fost foarte rare. Vă asigur că le pot număra. Vă datorez unul din cele mai pure și fericite momente. Nu-l voi uita niciodată. Îi zâmbi afectuos, puțin trist și, profitând de confuzia lui, plecă cu pas vioi și ușor spre strada Saint-Honore.

XVII

ÎNCOTRO MERGEA MICA FLORĂREASĂ

Valvert rămase ținut locului, pietrificat, zdrobit, privind-o cum se depărtează, cu ochii lipsiți de expresie, își spuse:

„Nu este liberă!... Nu este liberă!... Ce poate să însemneze asta?... Și de ce nu este liberă... căci nu este măritată... căci nu iubește pe nimeni. Doar ea mi-a spus. Și pentru că a spus, așa trebuie să fie, căci un copil loial și pur ca ea nu minte... Și n-a mințit mai mult când a spus că dacă ar fi să iubească pe cineva, acela aș fi eu... Nu, n-a mințit: simt și eu că până la sfârșit m-ar fi iubit... Atunci ce poate fi? De ce nu este liberă, de ce?... Cerule! Trebuie să aflu ce se ascunde aici și voi afla!...”

Porni ca un nebun spre strada Saint-Honore. Nu-i fu greu s-o ajungă din urmă pe Brin de Muguet pe care voia s-o urmărească.

Brin de Muguet se îndreptă drept la țintă, fără să încerce nici un ocol pe care-l făcea de obicei pentru a scăpa de cei ce-ar fi putut s-o urmărească.

Nu fu singurul care remarcă acest lucru. Un alt urmăritor cu fața ascunsă în manta, căruia nu-i dăduse nici o atenție, dar care îl observase foarte bine și se păzea și de conte și de tânără, făcu aceeași remarcă ce dovedea că n-o urmărea pentru prima dată. Și acest urmăritor era Stocco.

De ce oare grațioasa fată își neglija, în acea zi, preocupările obișnuite? Fără să se ascundă merse până în strada l'Arbre-Sec, pe care o parcurse. Luând-o la stânga, ajunse în piața Trois-Mairies, piața care se afla la intrarea pe Pont-Neuf și care se uinea, mai departe, cu străzile Monnaie și Pont-Neuf.

Intră într-un cabaret. După câteva minute ieși. Ședea pe spinarea unui frumos măgăruș gri, cu picioarele în echilibru pe o scândurică. De grumazul măgărușului atârna un coș.

— Hai, Grison, hai, străduiește-te să mergi la trap, căci am întârziat foarte mult.

Grison își ciuli urechile lungi, își agită coada și porni la trap. Singur, fără să Fie condus, el porni pe Pont-Neuf. Știa, desigur, unde mergea.

În spatele măgărușului, cufundat în reflecții sumbre, Valvert grăbi pasul și-și continuă urmărirea.

În spatele lui, fără să Fie observat, se strecura, cu priceperea tăcută a unei vulpi, Stocco.

La dreapta și la stânga, drumul era mărginit de câmpii cu trandafiri.

Pe panta unei coline se afla un cătun foarte mic, dar încântător care, ascuns cum era printre trandafiri, își merita pe drept numele: Fontenay-aux-Roses. La intrarea în acest cătun, una dintre primele case era curățică, cochetă, cu cel mai vesel aspect.

Chiar în fața porții cu grilaj de șipci a acestui încântător cuib de flori parfumate se opri măgărușul singur și-și anunță prezența cu răgete vesele și prelungite.

În căsuță cineva stătea la pândă. Chiar înainte să se audă răgetele sale, o femeie de cincizeci de ani se repezi spre poartă și o deschise, spunând:

— Iată-vă, în sfârșit! Ce târziu ați venit astăzi! Știți, începusem să mă neliniștesc.
— Nu este deloc vina mea, se scuză Brin de Muguet. O să vă povestesc despre asta, maică Perrine.

— Bine! Principalul este că sunteți aici, sănătoasă, mulțumesc lui Dumnezeu! răspunse maica Perrine.

Și prinzând fata în brațele sale viguroase, o ridică ca pe un fulg și o puse încetișor în picioare.

Și cum femeia de treabă deja scotocea în coș, scoțând pachetul despre care am mai vorbit, ea o sfătuî;

„încetișor, maică Perrine, încetișor. Înăuntru sunt dulciuri și lucruri fragile pentru fetița mea Loi'se”

Mama sa!

— Ați putea, totuși, să vă gândiți puțin și la dumneavoastră. Tot ce câștigați cheltuiți pentru Loîsette... fără a mai socoti ceea ce-mi dați mie, întotdeauna pentru ea!

— Este fiica mea! repetă Brin de Muguet cu o gravitate neașteptată. Și nu vreau ca ea să aibă o copilărie tristă, fără mângâieri, așa cum a fost a mea.

XVIII

MAMA MUGUETTE

Ele intrară și mama Perrine închise poarta în spatele ei. Valvert se opri chiar în fața acestei porți. Norocul făcu să fie ascuns de un gard viu, fără de care cele două femei, care erau încă în grădină, l-ar fi putut observa. El era livid. Picioarele îi tremurau.

„Fiica sa!... Deci, ea are o fiică? Asta a vrut să spună când mă asigură că nu este liberă!... O fiică! Are o fiică! Și pretinde că nu este măritată! Oh! Ce să cred? Ea, puritatea întruchipată, a avut un amant! Haida-de, este imposibil!... Nu am auzit bine, nu am înțeles!...”

Chiar în acel moment, de cealaltă parte a gardului, Brin de Muguet se interesa:

„Unde-mi este fiica, Loîse? Cum se face că nu m-a întâmpinat?”

Valvert asculta. Fără îndoială că sfârși prin a se convinge că înțelesese greșit, căci fu zdrobit când auzi pe cea pe care-o iubea, repetând aceste cuvinte: „Fiica mea, Loîse”, care răsunau în sufletul său ca o lovitură de trăsnet Văzu pe cele două femei cum se îndreptau spre grădina din spate. Mașinal, dădu la o parte gardul viu. Voia să vadă, să audă.

Un copil de aproape cinci ani se juca trist în fundul grădinii. Era frumoasă ca un vis, îmbrăcată nu ca o fată din popor, ci luxos, elegant, ca o fată din burghezia bogată. Se vedea bine că nimic nu era prea bogat, prea frumos pentru ea.

— Loi'se! o chemă încetișor Muguet, mica mea Loîsette!

Copilul se ridică dintr-o săritură. Scoase un strigăt pasionat, care rezuma întreaga sa afecțiune:

— Mamă Muguet!...

Și plecă fugind cât o țineau piciorușele și se arunca în brațele întinse ale tinerei, o strânse nervos cu micuțele sale brațe, acoperind-o de sărutări și repetând:

— Mamă Muguet!... Ești tu!... Ai venit!... frumoasa mea mamă Muguet!...

— Fata mea, murmura Muguet încântată, de-vorând-o cu sărutările, micuța mea dragă!... Frumoasa mea, micuța mea Loîsette!... O! o iubești mult pe mămica ta Muguet? Să vad puțin, comoara mea, cum o iubești pe mămica ta.

Și copilul, cuprinzând cu brațele sale albe gâtul tinerei, își frecă ușurel obrazul de al ei și îmbrățișând-o cu ardoare, spuse:

— O iubesc din toată inima pe buna mea mamă Muguette.

Iată ce văzu și auzi Valvert, stând la pândă de cealaltă parte a gardului viu. Nu se simți în stare să vadă și să audă mai mult. Plecă, se afundă, împleticin-du-se ca un om beat, lovindu-se de arbori și tufișuri, drept în față, fără să știe în ce parte merge. Dar, dacă ar fi stat mai mult timp, iată ce-ar fi auzit:

După primele efuziuni cu copilul, cele două femei se așezară pe o bancă rustică ce se afla acolo. Micuța

Loïse se așeză între genunchii celei pe care o numea „mama Muguette”.

— Privește ce lucruri frumoase ți-am adus, spuse Muguette copilei.

Maica Perrine desfăcu pachetul adus de tânără. Aceasta scoase de acolo prăjiturele, drajeuri, o mulțime de dulciuri și jucării, multe jucărioare. Aceste minunății o făcură pe fetița să tropăie de bucurie. Având o fire foarte iubitoare, fetița își mărturisea recunoștința strângând-o cu pasiune pe mămica sa și sărutând-o pe gură și mai pasionat.

Maica Perrine remarcă:

— N-o să vă părăsească nici o clipă toată ziua. O! Ea vă iubește mult.

— Niciodată n-o să mă iubească prea mult, zâmbi Muguette emoționată. Nu trăiesc decât pentru ea. Știi, maică Perrine, că pentru ea, nu mai târziu de dimineața asta, am respins un gentilom viteaz și demn care mă voia de soție.

— Un gentilom!

— Un conte, maică Perrine, un conte.

— Și ați refuzat?... Pentru ea?...

Muguette făcu un semn că da, zâmbind. Maica Perrine o examina cu atenție. Nu părea să încerce nici durere, nici regret. Nu-i lipsea finețea bravei maici Perrine. Ea observă foarte bine indiferența liniștită a tinerei. O sondă:

— Tânăr, acest conte?

— Nu mai mult de douăzeci de ani.

— Și nu-l iubiți?

Punându-i această întrebare cu un aer indiferent țărâncă robustă o observa pe tânără cu coada ochiului. Aceasta răspunse foarte simplu:

— Nu. Nu-l iubesc. Și gânditoare:

— Totuși nimeni nu-mi pare mai demn de a fi iubit decât acest tânăr conte de Valvert... El se numește Valvert... Odet de Valvert... Odet.

— Este un nume frumos, făcu maica Perrine în ochii căreia se aprinse o scânteie malițioasă.

— Nu-i așa? spuse cu naivitate Muguette. Nu am remarcat niciodată cum acest nume, Odet, sună în același timp și proaspăt și blând.

— Da, făcu maica Perrine cu aerul cel mai serios, în timp ce privirea sa deveni, din ce în ce mai vioaie, vine întotdeauna o clipă când faci descoperiri ce te surprind. Și spuneți că este demn de a fi iubit, acest brav gentilom?

— Dacă aș putea iubi, el ar fi acela pe care l-aș iubi, mărturisi cu sinceritate Brin de Muguet. Și dacă ați ști cât este de viteaz și de cutezător, în ciuda înfățișării sale blânde și timide și puternic, oh, atât de puternic, deși are o alură de tânăr galant.

Povesti pe scurt, dar cu cât entuziasm, isprăvile lui Valvert: Landry Coquenard smuls armatei lui Concini, regele salvat de la moarte sigură, corecția magistrală aplicată lui Rospignac și locotenenților săi. Nimic nu uită.

— Isuse! se minună maica Perrine, dar este un om curajos acest domn gentilom! Și spuneți că nu-l iubiți? Și cum tânăra repeta încă nu, cu capul:

— Bine, bine, nu am nici o grijă: asta va veni. Și cu un răs jovial malițios:

— Poate că a venit deja fără să bănuți.

— Ce? se sperie Muguette. Ce va veni, ce a venit deja fără ca să bănuiesc?

— Că o să-I iubiți, bineînțeles!

— Va fi o mare nefericire, suspină Muguette.

— De ce? protestă buna femeie, din cauza micuței Loîse?

Și dojenitoare:

— Ce sens are să te sacrifici astfel pentru un copil care nu vă este nimic! Loîsette, în fond, nu este fiica voastră.

— Este adevărat. Dar o iubesc ca și cum ar fi fiica mea cu adevărat. Și am adoptat-o.

— Gândiți-vă că acest copil poate are un tată și o mamă care-o caută. Cine vă spune că într-o zi ei n-o vor găsi. În acea zi, vor veni să-și ceară copilul. Ei bine, ce veți face? Spuneți-mi, să văd: ce veți face?

— Sigur că va trebui să le-o dau. Ar fi o crimă să nu dai un copil mamei sale care plânge după el.

Micuța Loîse părea absorbită cu totul de joc și că nu dă nici cea mai mică atenție celor spuse de cele două femei. Totuși, deodată ea se ridică, se aruncă cu impetuozitatea-i obișnuită în brațele lui Muguette mirată și cu un glas gata să izbucnească în plâns:

— Vreau să rămân cu tine, întotdeauna, spuse ea. Nu vreau să mă duc la părinții mei. Nu-i cunosc. Sunt răi și îi detest.

— Vai! micuța mea, gemu Muguette gata să plângă și ea, ei sunt stăpânii și noi trebuie să ne înclinăm în fața voinței lor.

La început, copilul nu răspunse. Dunga verticală care-i brazda micuța frunte atât de pură arăta că ea reflectează. Micul creier de copil lucra. La ce putea să se gândească acest mic înger blond?

— Mamă Muguette, dacă ai vrea... eu știu un mijloc să rămânem pentru totdeauna împreună.

— Ce mijloc, micuța mea?

Copila păru că se reculege și foarte gravă:

— Iată, spuse ea. Îl știi bine pe Odet?

— Odet, se sufocă Muguette. Care Odet?

— Odet despre care vorbeai cu maica Perrine chiar acum...

Și izbucnind:

— Îl iubesc mult pe Odet!... Îl iubesc din toată inima!

— Dar tu nu-l cunoști! strigă Muguette.

— Loîse iubește pe toți care-o iubesc pe mama Muguette. Îl iubesc foarte mult și pentru că te-a apărut... Atunci, uite: pentru că te iubește și vrea ca tu să fii soția lui, tu nu ai decât să spui da. Atunci eu aș fi fiica sa. Atunci, el, care este atât de puternic, atât de puternic, va ști bine să ne apere pe amândouă. Atunci, nimeni nu va putea să ne despartă. Tu nu vei fi singură, părăsită. Nu vei mai plânge. Vezi cât de simplu este. Spune da, mamă Muguette, spune da, te implor.

— Ah! îngerășul drag al bunului Dumnezeu! izbucni maica Perrine, ea a fost aceea care a găsit adevărata cale, ea! Ascultați aici, domnișoară, ascultați glasul inocenței care vorbește prin gura ei!

— Ah! se apără Muguette, dacă vă puneți toți împotriva mea!...

— Nu există altă cale. Copila, inspirată de către Dumnezeu, a văzut lucrurile așa cum trebuie să fie. Acest conte de Valvert este o inimă vitează. Va adopta copila, care va găsi în el un apărător.

— Admițând că mă veți face să-mi schimb hotărârea, acum este prea târziu. Am fost atât de netă, de categorică, în dimineața asta, încât niciodată domnul de Valvert nu-și va reânnoi cererea. Nu vreți totuși, ca eu să alerg, acum, după el?

— Fiți liniștită, zâmbi malițios maica Perrine, nu veți Fi nevoită să ajungeți acolo. Vă spun eu, că el va reveni. Atunci, în loc să-l respingeți așa cum ați făcut, spuneți-i cu sinceritate ce este cu micuța dumneavoastră Loïsette. Dacă este un om de inimă, așa cum îl cred, va Fi foarte fericit să adopte copilul din dragoste pentru dumneavoastră.

Muguette nu părea prea convinsă. Atunci, micuța Loïse care asculta cu aerul său grav și gânditor, veni în ajutorul bătrânei. Îmbrățișând-o cu tandrețe pe Muguette, cu glasul său calin, îi rugă:

— Spune da, mamă Muguette, spune da.

— Ei bine, făcu Brin de Muguette învinsă, pentru tine, dragă micuță, voi spune da.

— Ce fericire! strigă Loïse, bătând cu bucurie din mânuțe.

Și maica Perrine, cu surâsul său malițios, încheie:

— Veți vedea că acest sacrificiu va fi cu adevărat mai agreabil și mai avantajos decât acela pe care ați avut ideea bizară să-l îndepliniți.

Iată ce ar fi auzit Valvert, dacă ar fi avut forța și curajul să rămână puțin mai mult la pândă, în spatele gardului viu.

XIX

ABANDONATA

Dar Valvert plecase, așa cum am spus, și chiar la el vom reveni.

El nu știa niciodată cum reușise să revină la Paris și ce făcu acolo restul zilei și al serii.

Se regăsi la el acasă, pe strada Cossonerie, către miezul nopții. Instinctul l-a adus, fără îndoială, acolo. Landry Coquenard se culcase de mult timp și dormea ca un prea fericit. Valvert nu-l trezi. Se lăsă să cadă greu în micul fotoliu din apartamentul său și, frânt de oboseală cum era, până la urmă se cufundă într-un somn greu, agitat.

Acolo îl găsi Landry Coquenard, a doua zi dimineață, și, foarte neliniștit, îl trezi. Cu toate întrebările puse și șmecheriile folosite pentru a-și face stăpânul să vorbească nu reuși să-i deschidă gura.

Valvert se spală pe față și plecă, lăsându-l pe Landry Coquenard cu totul zăpăcit și din ce în ce mai neliniștit. Se duse să-și ia serviciul pe lângă ducesa de Sorrientès. În timpul celor două zile, își îndeplini acest serviciu pur și simplu mașinal, fără ca cineva din anturajul lui să observe criza teribilă prin care trecea. Ducesa remarcă faptul că este foarte palid. Dar la întrebarea binevoitoare pe care i-o puse, el răspunse cu un ton foarte firesc că nu se simțea bine. Și aceasta fu totul.

În timpul acestor două zile, el nu se mișcă din imobilul Sorrientès, unde își lua masa și se culca. Adică se așeza la masă, bea mult, dar abia atingea, fără poftă, felurile apetisante care i se serveau: se plimba cu pași furioși în apartamentul său și, când la revărsatul zorilor, se simțea extenuat, se arunca cu totul îmbrăcat pe pat și dormea două

ore. În timpul acestor două zile, el evită cu grijă s-o întâlnească pe Muguette, care venea cu regularitate, la ora obișnuită, să aducă flori ducesei.

Și ajunsese, în starea în care se afla, să nu mai poată gândi: Muguette dorea să-l vadă, să-i vorbească cu atât mai multă ardoare, cu cât înțelegea bine că fuge de ea.

În a treia zi, care era o miercuri, el ieși în clipa în care tânără tocmai ieșea și ea. În cursul acestor trei zile cât reflectă asupra celor ce avea de făcut, el reuși să ia o hotărâre decisivă. Într-adevăr, cu un pas foarte hotărât se duse să se ascundă într-un intrând din apropierea azilului Quinze-Vingt. Și așteptă.

Muguette ieși. Era foarte tristă, în timpul acestor trei zile, nu încetă să se gândească la Valvert. Fu foarte surprinsă și bucuroasă să vadă că, dintr-o dată, apare în fața ei. Bucuria sa se stinse imediat, văzând ravagiile îngrozitoare, făcute de aceste trei zile, în Fizionomia lui.

— Ah, Dumnezeu!

— Mă găsiți foarte schimbat, spuse el cu înfrigurare. Mulțumesc lui Dumnezeu, am suferit mult... atât de mult încât mă întreb și acum cum se face că mai sunt în viață. Nu înțelegeți? Veți înțelege. V-am urmărit duminică. Da, v-am urmărit până la Fontenay-aux-Roses... Am auzit totul... am văzut... am văzut-o pe micuța Loi'se.

Ea deveni lividă. Se uită la el cu ochii măriți de spaimă:

— Ei bine, acum știți... acum știți că n-am mințit când v-am spus că nu sunt liberă.

— Nu mi-ați spus tot adevărul, făcu el cu blândețe. Și, cum era emoționată fără voia ei, schiță un gest de protest.

— Să trecem peste asta, reluă el voios, nu v-am oprit pentru a vă adresa reproșuri. Vreau să vă spun simplu: am văzut-o pe micuța Loi'se... Este adorabilă această copilă. Și înțeleg că o iubiți. Îi trebuie un tată acestei mici făpturi. Trebuie să aibă un tată, ca toată lumea. Dar acest tată este mort sau trăiește? Trebuie s-o știți...

— Nu știu nimic, spuse ea, fixându-l cu strălucirea ochilor săi mari.

El oftă cu greutate și fu ca un horcăit sfâșietor. Lăsa să treacă un timp și încheie, ca și cum s-ar fi grăbit ca să termine:

— Atunci... dacă vreți... voi fi eu tatăl copilului! Cererea în căsătorie o reânnoiesc. Acceptați, dacă nu pentru mine, atunci pentru copil.

Ea nu răspunse imediat. Emoționată, tulburată până-n adâncul sufletului său, fu incapabilă, în acel moment, să pronunțe vreun cuvânt.

El crezu că nu reușise s-o convingă. Tremura:

— Refuzați?... Deci vă produc oroare?... Dacă așa este spuneți-o deschis. Părăsindu-vă, vă jur că îmi voi străpunge de-a dreptul inima cu această spadă... astfel, veți scăpa de mine și de neplăcerile pe care vi le-a produs.

Ea înțelese că el va face așa cum a spus, poate chiar în ochii ei, căci el trăsesese sabia pe jumătate din teacă.

scoase un strigăt de spaimă nebună, care era în același timp, o mărturisire.

— Odet!...

Și se aruncă asupra lui, îl strânse bine de braț, împingând blestemata sabie la fundul tecii și, cum se mai temea de teribilul gest sinucigaș, îi prinse mâna dreaptă cu amândouă mâinile, o strânse convulsiv, o ținu prizonieră, imobilizată. El o lăsă, neînțelegând încă. Atunci ea vorbi cu o voce tremurătoare, blândă, ah, atât de blândă, încât el mii ta până în adâncul ființei sale.

— Cât de mult greșiți!... Cum ați putut crede?... Odet, Loîse nu este fiica mea... Loîse este o fetiță pierdută, furată poate, pe care am adoptat-o și de care mă simt atât de puternic atașată, încât n-aș iubi-o mai mult chiar dacă ar fi fiica mea. Este purul adevăr.

— Este posibil?

— Să mă trăsnească, dacă mint!... Ea se ținea dreaptă, puțin palidă, zâmbind blând în ciuda emoției sale. El nu se îndoi și înțelese, în sfârșit, ceea ce spunea atitudinea ei atât de clar. Bucuria se vărsa asupra lui ca o cascadă puternică. Apoi, înclină capul rușinat:

— Iertare!... Ah, iertare!...

Ea se aplecă asupra lui și cu o atingere foarte ușoară, totuși irezistibilă, îl ridică spunând;

— Nu am de ce să vă iert. Toată lumea ar fi crezut ca dumneavoastră. Nu am avut dreptate și eu sunt

aceea care trebuie să vă cer iertare pentru neajunsurile ce le-ați avut din cauza prostiei mele și a lipsei mele de sinceritate.

— Ah! Ce bună sunteți!... Și cât vă ador!

— Acum, spuse ea, regăsindu-și zâmbetul zburdalnic, trebuie să știți tot... Tot ceea ce știu despre mine însămi și despre Loîse. Și știu atât de puține lucruri, încât aș putea repede să vă spun totul.

Se reculese o clipă. El prinse curaj. La rândul său îi luă mâna, pe care abia o atinse într-un sărut respectuos și, reținând-o între mâinile sale fără ca ea să se gândească să și-o retragă:

— Vă ascult, spuse el cu un ton plin de profundă tandrețe.

— Cine sunt? Începu ea. Unde m-am născut? Cine sunt părinții mei și dacă ei mai trăiesc? Nu știu nimic despre toate acestea. De când îmi amintesc, mă văd sub autoritatea unei femei, care se numea La Gorelle și care avea grijă să-mi reamintească, în fiecare clipă, că eram o fată abandonată pe care o ținea din caritate. În acea vreme, părea să am un nume de botez, ca toată lumea, pe care La Gorelle îl știa și mă chema astfel, din când în când. Care era acel nume? Cred că dacă l-aș auzi, l-aș recunoaște. Dar e atât de mult timp de atunci și l-am auzit atât de puțin, încât singură n-am putut niciodată să-l regăsesc, căci mult timp am tot încercat să-l regăsesc. Până la urmă am renunțat. La Gorelle care trebuie că avea motivele sale pentru asta, mi-a dat foarte repede un alt nume. Mai întâi, mă chema „Fata abandonată”. Apoi, găsind fără îndoială acest nume prea lung, mă numi foarte simplu „abandonata”. Când eram foarte mică, ea mă lua în brațe, pe jumătate goală și mergea să cerșească. Și mă ciupea până la sânge pentru a mă face să plâng, pentru că lacrimile unui copil provoacă compasiune sufletelor caritabile, care se arată mai generoase.

— Cotoroașă ticăloasă! bombăni Valvert indignat.

— Mai târziu, la trei sau patru ani, cum ei nu-i plăcea să se expună intemperțiilor, mă trimitea să cerșesc complet singură. Apoi, cam la șapte sau opt ani, ea mă trimitea pe câmp să culeg flori sălbatice pentru a le vinde. Astfel am învățat meseria mea de florăreasă. Nu cunosc decât o singură faptă bună la activul acestei femei, probabil că mai avea vreun interes, pe care nu-l știam, determinând-o la aceasta: nu m-a lipsit de o anumită instruire, m-a învățat să citesc și să scriu. Abandon,- mizerie, muncă îndârjită, depășind puterile

unui copil, privațiuni și lovituri grele, iată în câteva cuvinte întreaga mea viață și aș fi putut foarte bine să nu vă fi povestit mai multe.

— Ah! Maimuță execrabilă, scroafă detestabilă!... Dacă aş prinde-o pe asta!... se înfurie Valvert strângând pumnii.

— Aş! făcu ea cu un zâmbet răutăcios, toate astea sunt acum departe. Ascultați istoria micii mele Loïse.

— Ascult, zâmbi Valvert, nici nu puteți să credeți cu cât interes pasionat.

El spunea adevărul. Se interesa cu entuziasm de tot ce-i spunea ea. Și acest interes trecu și asupra micii Loïse. De ce? Pentru că din prima clipă, imediat ce află din gura iubitei sale că Loïse este un copil pierdut, furat poate, se gândi inevitabil la vărul său Jehan de Pardaillan și la fiica sa Loïse care-i fusese furată. Își spuse:

— Dacă, totuși, este ea!...

Fără să bănuiască interesul deosebit, care-l făcuse atât de atent, ea își reluă povestea:

— Într-un oraș mare din sud[^] la Marsilia, am trăit până la vârsta de doisprezece ani. In această perioadă, La Gorelle plecă. Cum se cuvenea, m-a luat cu ea. Să mergem la Paris, mi-a spus ea. Ne trebui un an ca să ajungem acolo, căci ea nu părea prea grăbită. Acum patru ani am ajuns. Nu știu ce a făcut La Gorelle. Dar îmi amintesc că începând cu prima săptămână a sosirii noastre, am văzut-o întorcându-se, într-o zi, cu o pungă mare plină cu monede de aur, pe care începu să le numere în fața mea. Bucuria ei atât de mare a făcut să uite că se află în fața mea. Merse mai departe, într-un moment de expansiune, ea îmi mărturisi că, dacă o anumită afacere ce necesita plecarea sa imediată ar reuși cum spera ea va câștiga două pungi asemănătoare. Chiar a doua zi, ea plecă, într-adevăr. N-aș ști să vă spun unde a plecat, nici ce-a făcut, dat fiind că m-a lăsat la Paris, sub supravegherea unei cotoaroanțe ca și ea. După o lună, ea reveni, la căderea nopții. Ținea un pachet ascuns sub pelerină. După ce zăvori poarta, ea scoase pachetul, care conținea un copil. Era Loïse.

— Și spuneți, o întrebă Valvert, că asta se întâmpla acum patru ani?

— Da.

— Sunteți sigură?

— Vai, într-adevăr.

— In ce lună a anului?

— In luna august.

— Puteți să precizați anume când în luna august?

— Fără greșeală. La Gorelle se întoarse într-o zi de sărbătoare când băteau clopotele, ziua sfintei Măria.

— La 15 august, prin urmare, făcu Valvert care tresărise de mai multe ori în fața preciziei răspunsurilor ei.

În fața acestor întrebări, ea se neliniști:

— De ce mă întrebați acestea?

— Vă voi spune imediat, răspunse Valvert, asigurând-o cu un zâmbet. Continuați, vă rog.

— Incepând de a doua zi dimineața, la deschiderea porților orașului, noi luarăm din nou drumul sudului.

Gorelle ducea copilul ascuns sub pelerină. De la un început, ea nu avu o altă grijă decât să se depărteze de oraș, cât mai repede posibil. Mergeam, deci, întreaga săptămână, oprindu-ne numai exact timpul necesar pentru a ne reface forțele. După aceasta, ea consideră, fără îndoială, că s-a depărtat destul de mult și se opri. A trebuit

să-mi reiau lucrul care fusese întrerupt atât cât durase acest marș forțat. Trebuie să vă spun că Loïse avea aproape un an când a adus-o La Gorette. Ea nu mai era în scutece, ci purta veșminte grosolane, uzate. De asemenea, trebuie să vă spun că La Gorette mi-a dat să duc, printre altele, un pachet sfātuindu-mă să nu-l pierd, dat fiind că reprezenta bani pentru ea. Știam ce m-ar fi costat, dacă aș fi avut nefericirea să pierd acest pachet. Deci eram atentă. Dar, într-o zi, am avut curiozitatea să văd ce conține acel pachet prețios și l-am desfăcut. Conținea veșminte de copil, dintre cele mai frumoase, dintre cele mai luxoase ce se pot vedea. Înțelesei că erau veșmintele Loïsei. Loïse era dintr-o familie nobilă și bogată, dat fiind că toate piesele îmbrăcămînții sale aveau brodată o coroană. Din instinct, fără să fi luat o decizie și fără să mă gândesc la urmările neplăcute pe care acel gest l-ar fi avut pentru mine, am furat una din aceste piese: o bonețică ornată cu dantele prețioase.

— Pe care ați păstrat-o, așa cum ar fi trebuit?

— Cu mare grijă, puteți crede. Intr-o zi poate îi va folosi să fie recunoscută de către ai săi.

— Și cum este această coroană brodată?

— O coroană de marchiz, da... Am aflat-o mai târziu.

— Ar reieși că Loïse este fiica unui marchiz? exultă Valvert.

— Nu mă îndoiesc de asta.

— Apoi? Apoi? făcu cu aviditate Valvert.

— Nu este nevoie să vă mai spun că, lipsită cu totul de afecțiune, am început s-o ador pe micuța. Ea era atât de mică, de frumoasă și nefericită, bietul îngerăș! La rândul său, și ea simți imediat că nu mă avea în lumea asta decât pe mine, nici un alt refugiu decât la mine și, de aceea, asupra mea și-a revărsat întreaga afecțiune. Gândiți-vă, că eram în culmea fericirii! Nu mai eram singură pe pământ. Aveam pe cineva care mă iubea, pe mine, Abandonata, așa cum îmi spunea La Gorette. Orice ar fi fost nu voiam ca cea pe care o consideram fiica mea, când vom fi singure, să sufere așa cum am suferit eu. Într-o zi plecai, mulțumită lui Dumnezeu, dar nu la întâmplare, căci aveam ca scop drumul spre Paris. Am luat-o pe Loïse, care mergea acum pe doi ani. Am avut norocul să scap de urmările lui La Gorette, care trebuie să ne fi căutat peste tot și am reușit să vin aici, la Paris. Pe drum, am găsit mijlocul de a câștiga ceva bani. Începui s-o ascund pe Loïse, căci nu mă mai temeam de La Gorette pentru mine însămi, îmi era îngrozitor de frică ca ghinionul să n-o aducă la Paris, să vadă copilul și să-l ia înapoi pentru a-l face să suporte aceeași soartă ca și mine. Cu Loïse la adăpost, m-am organizat. Ea mi-a purtat noroc.

— Acum, eu voi fi acela care va veghea asupra dumneavoastră și asupra „fiicei voastre”. Eu voi avea grijă de tot ce vă trebuie. Și puteți fi sigură că de Valvert va ști să-și respecte soția și fiica... Căci sper ca acum să nu mai aveți nici o reținere și să acceptați, în sfârșit, să deveniți soția mea.

— Da, accept, spuse ea.

— Ah! Muguet, Brin de Muguet a mea, cum o să vă iubesc și o să vă răsfaț pentru a vă face să uitați zilele rele din trecut! Ce fericiți vom fi! Vedeți, ne surâde deja fericirea: Loïse, micuța dumneavoastră Loïse, după cum mi-ați spus chiar acum, i-am descoperit familia.

El o văzu devenind palidă. Îi luă mâinile, i le sărută tandru și o liniști:

— Nu vă alarmați. Dacă vă vorbesc atât de hotărât este pentru că știu, sunt sigur, că nu va trebui să vă despărțiți de copil.

— Cu adevărat? făcu ea, respirând ușurată.

— Loïse este fiica lui Jehan de Pardaillan. Și iată care este șansa noastră: Jehan de Pardaillan este vărul meu prin alianță.

— Jehan de Pardaillan, spuse ea. În ziua în care ne-ați scos din mâinile aceluia lacheu de Rospignac, domnul de Pardaillan, tatăl, mi-a pus câteva întrebări referitoare la Loïse. Tocmai avusesem un schimb de cuvinte cu La Gorelle. Vă dați seama că eram în gardă. Am răspuns acestor domni de Pardaillan că Loïse este fiica mea. Ei păreau dezolați. După aceea, am regretat că am mințit cu atâta convingere. Mi-am spus că poate era tatăl Loïsettei a mea care-și căuta fiica și pe care-l înșelasem astfel. M-am interesat. Mi s-a spus: „Domnul de Pardaillan este cavaler. Fiul său, de asemenea.” Mi-am spus: „întrucât Loïse este fiica unui-marchiz, ea nu poate fi fiica acestui domn de Pardaillan care nu este decât „cavaler”. Conștiința mea alarmată se liniști și nu m-am mai gândit. Și dumneavoastră îmi spuneți, că este într-adevăr tatăl ei. Sunteți sigur că nu vă înșelați?

— Cel care v-a informat, dulcea mea Muguette, v-a înșelat sau el însuși nu era bine informat. Este

adevărat că domniile de Pardaillan nu-și iau alte titluri decât titlul modest de cavaler. Dar, prin tatăl său, Jehan de Pardaillan este conte de Margency. Acum ascultați, prin căsătoria sa cu verișoara mea Bertille, marchiză de Saugis și contesă de Vaubrun, el a devenit marchiz de Saugis și conte de Vaubrun. Înțelegeți acum?

— Înțeleg.

— Și voi, consimțind să deveniți soția mea, veți deveni verișoara tatălui și mamei Loïsei. Părinții își vor lua înapoi fiica — nu vă alarmați, deci, vă spun — este foarte firesc, sunt patru ani de când răscolesc cerul și pământul pentru a o regăsi. Dar ascultați-mă bine: știți unde se află cele câteva petice de pământ și cetatea în ruină care constituie domeniul meu de Valvert?

— Cum ați vrea să știu? zise ea, zâmbind.

— Este adevărat, spuse el răsând din toată inima. Ei bine! Valvert este chiar lângă Saugis... Ah! începeți să înțelegeți!

— Da, spuse ea, strălucind de bucurie. Ne vom duce să locuim la Valvert, aproape de Saugis. Cele două familii nu vor fi decât una... Loïse va avea două mame ca s-o răsfete, în loc de una!

— Două mame și doi tați, adăugă el, răsând și mai tare decât ea.

XX

AUDIENȚELE PARTICULARE ALE DUCESII DE SORRIENTES *

Trecuseră zece zile de când Odet de Valvert intrase în serviciul ducesii de Sorrientes. În timpul acestor zece zile, Landry Coquenard venise misterios, de cinci sau șase ori, la imobilul Sorrientes. De fiecare dată ducesa îl primise în capela sa. Aceste discuții, mai mult sau mai puțin lungi, nu avuseseră niciodată vreun martor. Fie că-și luase măsuri în consecință, fie că-l favorizase destinul, Landry Coquenard nu-l întâlni niciodată pe Valvert, care nu știa în continuare despre relațiile oculte ce se stabiliseră între stăpână sa și scutierul său.

În timpul acestor zece zile, Muguette veni, cu regularitate, în toate diminețile, așa cum am mai spus. Și niciodată n-o zări pe La Gorelle. Ea nu știa de prezența în această casă, unde venea cu atâta plăcere, a aceleia care fusese călăul său. Landry Coquenard n-o întâlni niciodată în drumul său. El nu se interesă de ea, nici nu căută să afle dacă ea mai era sau nu în serviciul ducesii.

În ceea ce-l privea pe Valvert, el n-o cunoștea pe La Gorette. Dacă ar fi întâlnit-o, nu i-ar fi dat mai multă

atenție decât le-o dădea fetelor de serviciu, cameristelor, servitorilor sau lucrătorilor nenumărați din această locuință fastuoasă și imensă, unde trăia o lume întreagă.

Astfel, ducesa de Sorrientès avea în mână sa pe fiica lui Concini, născută la Florența, acum șaptesprezece ani, pe care tatăl său a vrut s-o arunce în Arno cu o piatră de gât. Ea mai avea doar două personaje — Landry Coquenard și La Gorette — care cunoșteau secretul nașterii acestui copil, precum și crima proiectată de către tatăl ei. Și aceste trei personaje îi erau foarte devotate, unele din interes, altele pentru că ea știuse să le câștige încrederea și prietenia.

Vom arăta, acum, de ce ducesa atrăsese la ea cele trei personaje și ce vroia să facă cu ele. Pentru aceasta, ne vom ocupa de ducesă și o vom urmări, pas cu pas, în toate mișcărilor sale.

Martți, în ajun, ducesa primise un bilet. După ce l-a citit, l-a chemat pe d'Albaran și i-a dat un ordin. Colosul plecă pentru a-l executa. El reveni după două ore. Și, la întrebarea mută a ducesei, răspunse:

— Bineînțeles, doamnă, vă va primi mâine, la ora pe care o veți fixa, în imobilul său din strada Tournon, unde se află în acest moment.

— Vom merge, deci, mâine dimineață, pe strada Tournon, răspunse ducesa și adăugă:

— Ia măsuri să mă însoțești. Colosul se înclină tăcut și ieși.

Am spus că ducesa se ocupa foarte activ de operele de binefacere. De asemenea, la o anumită oră a dimineții, care deveni, repede cunoscută, toți nevoiașii din oraș, din vechiul oraș (la Cité) și de la Universitate veneau să bată la ușa imobilului, care rămânea larg deschisă pentru ei.

În acea dimineață de miercuri, în timp ce Valvert discuta cu Muguette în apropierea azilului Quinze Vingts, unul dintre acești nevoiași, care trecuse fără să fie observat de către ceilalți, se prezentă la imobil, însă nu la ora regulamentară.

După cum se obișnuia în asemenea cazuri, omul fu condus la d'Albaran, în fața căruia se prezentă umil și aplecat, așa cum se cuvenea unui solicitant. În ceea ce-l privea, d'Albaran avea acea atitudine binevoitoare, puțin trufașă, pe care o arbora în asemenea ocazii. Dar imediat ce ușa se închise după lacheul ce-l introdusese pe umilul burghez, atitudinea celor doi se modifică instantaneu: burghezul își reveni, iar d'Albaran abandonă aerul său protector, înainta zâmbitor și, cu mâna întinsă, în spaniolă, spuse:

— Iată-vă, în sfârșit, dragul meu conte! Ați avut un drum bun?

— Pe cât este posibil cu asemenea echipaj, răspunse stimatul conte, strângând cordial mâna care i se întinse și făcând o mutră foarte necăjită.

— Veniți, hotărî d'Albaran. Alteța Sa vă așteaptă cu nerăbdare.

Chiar el îl conduse la capelă, îl introduse și se retrase în anticamera care preceda capela. Rămase acolo, gata să alerge la primul apel al stăpânei sale.

Misteriosul solicitant, pe care-l primise ca pe un prieten și era spaniol ca și el și căruia i se adresase cu titlul de conte, rămase singur în fața ducesei ce stătea în fotoliul său.

— Bună ziua, conte, spuse ducesa cu vocea sa gravă și armonioasă, într-o castiliană pură.

Și cu un zâmbet grațios, ea îi întinse mâna cu un gest de suverană.

— Cum se simte regele, iubitul nostru văr? întrebă ea mai întâi.

— Mulțumesc mult, doamnă. Maiestatea Sa, regele Filip al Spaniei, grațiosul meu suveran, se simte minunat.

— Să-i mulțumim lui Dumnezeu și să-l păzească întotdeauna în fericire și prosperitate pe iubitul nostru suveran, spuse cu gravitate ducesa.

— Maiestatea Sa m-a însărcinat să vă spun că vă poartă o stimă foarte înaltă și foarte deosebită și că vă păstrează și vă va păstra întotdeauna întreaga sa bunăvoință și prietenie.

— Să-i mulțumiți foarte umil regelui din partea mea. Să-l asigurați de statornicul meu atașament și de devotamentul meu neclintit.

— Nu voi pierde din vedere, doamnă. Maiestatea Sa a binevoit, printre altele, să mă însărcineze de a da Alteței Voastre aceste scrisori, dintre care una este scrisă în întregime de mâna sa regească.

Ducesa luă scrisorile pe care contele i le întinse. Și nimic în fizionomia sa, întotdeauna calmă, nu trăda nerăbdarea cu care aștepta aceste scrisori. Cu același calm suveran le desfăcu cu grijă pecetea mari și parcurse cu rapiditate scrisorile, fără ca pe fața ei să se poată citi impresia pe care i-o făcuseră.

Terminând lectura, puse scrisorile pe masa pe care o avea la îndemână și sună din clopoțel. D'Albaran apărură imediat.

— Litiera? întrebă ea laconic.

— Pregătită, răspunse d'Albaran cu același laconism.

— Mergem pe strada de Tournon.

— Bine, doamnă.

Și d'Albaran ieși repede.

Ducesa se întoarse, atunci, către conte.

— Bani? regele nu-mi vorbește nimic despre asta...

— Trebuie să fie pe drum, acum.

— Cât?

— Patru milioane, doamnă.

— Este puțin, făcu ea cu o figură disprețuitoare. Păru să calculeze mental:

— În fine, cu ceea ce am la mine, s-ar putea face, spuse ea. Conte, trebuie să plecați.

Să spuneți regelui că din momentul primirii scrisorilor sale, m-am apucat de treabă, fără să pierd o secundă.

— Îi voi spune, doamnă și îi voi confirma că, într-adevăr, dumneavoastră sunteți șeful cel mai activ și hotărât ce se poate imagina.

— Să adăugați, reluă ducesa, fără a remarca complimentul, că nu am rămas inactivă așteptând aceste scrisori. Am pregătit căile. Și cred că voi avea succes.

— Voi repeta Maiestății sale propriile cuvinte ale Alteței Voastre, cuvânt cu cuvânt.

— Duceți-vă, conte, îl concedie ducesa.

Îi întinse, din nou, mâna, gratificându-l cu un zâmbet. Din nou, îngenunche în fața ei și abia atinse cu buzele vârful unghiilor ei roz. Se ridică și se îndreptă spre ușă și imediat își reluă alura umilă și aplecată de milog. Scoase o pungă din buzunar, o ținu ostentativ în mână și ieși, acoperind-o cu binecuvântări pe generoasa doamnă, care consimțise să-i vină în ajutor. Dar de data aceasta, vorbea într-o excelentă franceză.

Nu vrem să spunem că toți acești nevoiași, cărora ducesa le acorda audiențe particulare, erau mari personalități ca acest mare conte de Spania, care ieșise de la ea. Totuși, probabil că majoritatea — pentru a nu spune toți — erau emisarii ei sau de la

curtea Spaniei, cărora ea le dădea ordine în vederea unor treburi misterioase și formidabile pe care le vom cunoaște imediat.

XXI

PARDAILLAN APARE DIN NOU

După câteva clipe, litiera ducesei de Sorrientes, precedată de escorta sa comandată de către d'Albaran, pleca din piața Trois-Mairies și se îndrepta spre Pont-Neuf. De data asta, draperiile de piele erau depărtate, ducesa arătându-se tuturor privirilor. Îmbrăcată în acea rochie albă, foarte simplă, pe care am văzut-o, sprijinită ^nonșalant de un vraf de perne de mătase stacojie, privea cu un aer distrat mulțimea ce străbătea în lung și-n lat acest pod, cel mai animat pod de-atunci din Paris.

Chiar în acel moment, un cavaler, călare pe un cal alb ca spuma, cu pelerina aruncată pe umeri, intra pe același pod, din celălalt capăt, venind dinspre strada Daufine.

Acest cavaler era cavalerul Pardaillan.

Judecând după costumul său prăfuit, tocmai se întorsese dintr-o expediție îndelungată.

El venea dintr-un sens, în timp ce ducesa venea din celălalt. Se apropia momentul când urmau să se încrucișeze. Ajungând pe platforma unde era proiectat să se înalțe statuia ecvestră a regelui Henric al IV-lea — proiect care nu s-a realizat decât după câțiva ani

Pardaillan simți deodată că șaua se clatină sub el. Descăleca sprinten. Aplecat pe o parte a calului se apucă să strângă chinga șei. După aceea, se îndreptă și se pregăti să sară în șa și să plece. În acel moment litiera era destul de aproape de el. Din întâmplare, privirea lui Pardaillan căzu asupra ducesei, care nu putu să-l vadă, acoperit cum era de calul său. Tresări brusc și, emoționat, exclamă, fără să vrea, cu voce surdă:

— Fausta!...

În timp ce se gândea că era prea departe pentru a-l recunoaște, în caz că s-ar întoarce, Pardaillan începu să-și revină.

„Fausta!... repetă el. Fausta!... Deci, n-a murit?...” Și, încruntându-și sprâncenele:

„Fausta la Paris! Oh! Oh! Ce naiba a venit să facă Fausta la Paris?”

Din clipa când o observă pe Fausta, pe care o credea moartă, Pardaillan uită că era extenuat ca s-o urmărească. Și, urmărind-o, își spunea, fără șir: „Da, drăcia dracului! Este chiar ea, nu m-am înșelat deloc! Ce naiba face la Paris?... Nu i-ai da mai mult de treizeci de ani... Unde naiba se duce astfel? Totuși, dacă știu să socotesc, ar trebui să aibă patruzeci și șase. Bun, iată ce căutam.”

Se opri în fața unei cârciumi. Sări de pe cal și intră în sala comună. Văzându-l, cârciumarul se grăbi să-l întâmpine, cu boneta în mână, cu cel mai profund respect. Pardaillan îi făcu un semn să-l urmeze și ieși imediat.

— Vi-l încredințez, spuse el, arătându-i calul său. Bietul animal este obosit. Ingrijiiți-l bine. Voi reveni să-l iau... nu știu când.

; Cârciumarul nu-și manifestă nici cea mai mică surpriză. Era obișnuit cu manierele lui Pardaillan. Luă calul de căpăstru, asigurându-l:

— Domnule cavaler, voi avea cea mai mare grijă de calul dumneavoastră.

Pardaillan plecase deja în urmărirea Faustei. Și își reluase conversația cu sine însuși, conversație a cărei dezlănare arăta salturile bruște din sufletul său:

„Nu înseamnă că bunul animal n-ar mai Fi putut să facă un efort, mulțumesc lui Dumnezeu, am mai făcut noi și altele, el și eu. Dar un cal, cu Fausta... pe Pilat, ce va face

ea la Paris?... Un cal, cu ea, ar fi foarte jenant... Și unde se duce ea astfel?... Ah! Drace, se pare că vrea să mă scoată din oraș... Dacă merge atât de departe, iată-mă foarte favorizat de soartă... aș fi putut să păstrez calul... Ei, eu care mă plictisesc că nu aveam ce face, poate voi fi prea ocupat... Iată că ea trece poarta Dauphine... Uite, uite... În mod hotărât nu, am făcut bine că am lăsat calul... pun pariu că se va duce la compatriotul ei, signorul Concini... maréchal d'Ancre... mareșal, o secătură, un desfrânat care nu a știut niciodată cum se poartă o spadă, ce păcat!... Ce-ar putea să comploteze ea cu Concini?... Ce treabă tenebroasă, teribilă, vine să facă aici?... Să vedem... să vedem... Ei! Intră la Concini? Ce noroc că Jehan a rămas la Saugis, lângă soția lui bolnavă... Dar să ascuți conversația doamnei Fausta cu „domnul” mareșal ar fi interesant... Nu mă îndoiesc de Fiul meu. Sunt sigur că n-ar ezita nici o clipă între mine și ea. Și de altfel, el nu a cunoscut-o.... Trebuie să Fie o modalitate... ar trebui să știu ce complotează. Deși n-o cunoaște, mi-ar repugna să văd fiul intrând în luptă cu mama sa... Căci n-are rost să ascund că, din clipa când am văzut-o pe Fausta la Paris și că sunt aici, va începe lupta între mine și ea... Sunt foarte mulțumit că Jehan nu va participa la această luptă... Luptă perfidă, ca altădată, teribilă, îndârjită, care, de data asta, nu se va termina decât prin moartea unuia dintre noi doi, poate a ambilor... Drăcia dracului, totuși trebuie să aștept... Da, dar cum?... Știam că va merge la Concini!..."

Într-adevăr, litiera, înghițită sub boltă înaltă, intra în curtea de onoare.

Pardaillan se opri. Căuta, încă în mintea sa mijlocul nu de a intra în imobil, lucru într-adevăr ușor, ci de a asculta ceea ce vizitatoarea îi va spune lui Concini. Și asta era mai dificil. Pentru a nu spune imposibil.

În fața porții imobilului, departe de gârzi și de gentilomii care erau acolo, Stocco umbla de colo până colo, părând că așteaptă ceva sau pe cineva. Stocco o văzuse trecând pe Fausta. O recunoscuse, fără îndoială, căci îi adresase unul din acele saluturi exagerate și zeflemitoare care erau secretul lui. Și ieșind, reluă plimbarea întreruptă pentru o clipă.

Pardaillan îl observă pe Stocco. Și avu unul din acele zâmbete subțiri care-i erau specifice. Depărta brusc pelerina și își lăsă fața descoperită. Și nu mai mișcă.

Ceea ce era de așteptat se produse. Privirea lui Stocco căzu asupra lui. Deveni palid. Făcu o jumătate de tur și dispăru sub boltă cu o grabă care era o adevărată fugă.

Pardaillan îl privea cu coada ochiului. În doi pași, îl ajunsese și îi puse mâna pe umăr.

— Ți-e frică de mine, maestre Stocco, de te cari astfel?

Stocco încetă să se zbată. Nereușind să se elibereze de surpriză, știa că nu avea decât să se liniștească. Atunci, Pardaillan îl lăsă. Era sigur că omul la toate al Leonorei n-ar mai încerca să fugă.

Într-adevăr Stocco nu se mai mișcă. Era încă palid..Se înclină cu un respect, care nu era afectat, și spuse:

— Da, domnule, mi-e frică de dumneavoastră... Pardaillan îl examina având pe buze unul din acele

zâmbete care-i nelinișteau teribil pe cei care-l cunoșteau bine.

— Am să-ți spun două cuvinte care nu trebuie să fie auzite, spuse el.

Se îndepărtară în curte. Coborând vocea și arătând-o pe Fausta, cu coada ochiului, Pardaillan formulă această cerere, ca pe un lucru firesc:

— Vezi această prințesă ilustră care calcă pe treptele peronului de onoare, acolo? Trebuie să aranjezi astfel încât să pot asista, fără a fi văzut, la discuția pe care ea o va avea cu stăpânul tău.

— Ca și cum mi-ați cere capul, domnule, dârdâi Stocco.

— Știu, spuse cu răceală Pardaillan. Dar mai știu că ții în special la capul tău și că vei aranja ca eu să nu fiu surprins, ca tu să nu fii bănuț și, în consecință, ca prețiosul tău cap să nu fie amenințat.

— Totul, domnule, se bâlbâi Stocco, care tremura din toate membrele, tot ce doriți, dar nu-mi cereți asta... Este imposibil... Cu-adevărat, imposibil, domnule.

— Fie, spuse Pardaillan cu aceeași răceală. Atunci, te prind de ambele mâini ca acum și te târâsc în fața lui Concini și îi povestesc anumite lucruri pe care le știi Ia fel de bine ca și mine.

Și cu un ton aspru:

— Haide, alege și grăbește-te, căci, iată, prințesa dispăre.

Văzând că nu se hotărăște, își întinse mâinile și se repezi asupra spionului. Acesta înțelese că amenințarea era reală. Iar ca să se smulgă din strânsoare știa bine că nu are forța s-o facă. Nu mai stătu pe gânduri. Scrâșni, învins:

— Veniți... și să fiți blestemat până la sfârșitul lumii!

— Bine, îl ironiza Pardaillan, blesteamă-mă cât vrei, dar ascultă-mă. Este tot ce ai mai bun de făcut. În rest, sunt foarte liniștit: Vei ști bine să te aranjezi ca să nu fii prins.

Se puseră în mișcare. Într-un culoar, Pardaillan care, așa cum bine vă gândiți, nu și pierdea din vedere ghidul său, surprinse o privire amenințătoare, un surâs echivoc. Îl apucă pe Stocco de braț și îl strânse. Cu vocea înăbușită, Stocco gemu:

— Îmi faceți rău!... Ce v-a apucat?

Pardaillan continuă să strângă. Stocco gemu mai tare. Atunci, cu o voce care făcu să-i treacă un frison de-a lungul șirei spinării, Pardaillan îl avertiză:

— Nu te sfătuiesc să mă atragi într-o cursă. Nu trebuie să te înșeli asupra drumului... altfel, nu vei ieși viu din mâinile mele. Mergi, acum. Și mergi drept: sunt cu ochii pe tine.

Îl lăsă. De data asta, Stocco înțelese bine. Și frecându-și brațul ce-l durea, „merse drept”.

XXII

FAUSTA și CONCINI

Concini veni s-o primească chiar el pe augusta musafiră, la intrară în vestibul. Era singur.

— Veniți, doamnă, am urmat riguros instrucțiunile dumneavoastră. Gărzi, gentilomi, paji, ușieri și lachei, toată lumea a fost îndepărtată din drumul ce-l avem de parcurs. Astfel încât toată lumea va ignora că ilustra prințesă Fausta a făcut bietului gentilom care sunt onoarea deosebită de a-l vizita.

— Nu așteptam mai puțin de la galanteria dumneavoastră, mulțumi Fausta. Dar, vedeți, Concini, m-am gândit după aceea și am considerat precauțiile dumneavoastră inutile, venind aici cu fața descoperită și lăsând misterul la o parte. Nu contează, nu vă sunt mai puțin recunoscătoare pentru ce ați făcut.

Ea își puse degetele pe pumnul pe care el i-l întinse și, fără să mai adauge un cuvânt, se îndreptară spre cabinetul lui Concini. Acesta spusese adevărul: în sălile pe care le traversară, nu întâlniră decât liniște și singurătate. Pe culoare, peste tot, în

drumul lor nu întâlnește nici o Ființă. Casa — această parte a casei, cel puțin — părea goală.

În cabinetul său, Concini o conduse ceremonios pe Fausta spre un fotoliu în care se așează. Dar el rămase respectuos în picioare în fața ei. Atunci, foarte firesc, ca și cum s-ar fi aflat la ea acasă, îl invită grațios:

— Așezați-vă, Concini.

Concini se supuse imediat, fără vreun cuvânt, fără vreun gest decât printr-o reverență de mulțumire. Dar clipirea frecventă a pleoapelor arăta că, în fond, se simțea agitat, neliniștit și se ținea în gardă, în reticența cea mai prudentă, cea mai atentă.

Trebuia să ai o privire infailibilă ca a Faustei sau a lui Pardailan pentru a sesiza această nuanță atât de subtilă care ar fi scăpat altcuiva. Fausta înțelese, mai ales că surprinse, când trecea, privirea furișată și foarte rapidă pe care, așezându-se, el o aruncă asupra unei draperii. Ea înțelese, surprinse această privire și văzu imediat, că această draperie ca din întâmplare, se afla chiar în spatele ei, în timp ce Concini o avea chiar în fața lui.

„Leonora este acolo, în spatele acestei draperii, își spuse ea. În spatele meu, fără să pot face nimic, ea îl va ghida prin gesturi, dacă el ar avea nevoie. Haide, afacerea va fi caldă”.

Și ea se reculese ca atletul care-și adună forțele pentru luptă. Și totuși, cu vocea sa gravă, cu zâmbetul cel mai grațios:

— Nu-i așa că este un lucru minunat că eu sunt aceea care vin să vă vizitez?

Concini sesiză de minune aluzia. El nu înceta să zâmbească. Și cu vocea sa cea mai mângâietoare, răspunse prompt:

— Permiteți-mi să vă spun că, dacă v-ați manifesta dorința, mi-aș face datoria să alerg chiar eu la ordinele dumneavoastră.

— Nu, spuse Fausta cu o bună dispoziție, foarte rară la ea, ar fi o impertinență din partea unui solicitant să-i ceară solicitatului să se deranjeze. Și, Fiindcă eu voi [solicita, chiar eu trebuie să vin la dumneavoastră.

— Oh, doamnă, ce-mi spuneți? protestă Concini. Și cu o politețe plină de distincție:

— Prințesa Fausta nu solicită: ea comandă și i se supune.

— Iată ce mă face să mă simt în largul meu și-mi prezice bine succesul demersului meu, zâmbi Fausta.

— Cu condiția să depindă de mine, căci nu pot să mă angajez decât pentru mine.

— Se-nțelege, acceptă Fausta, zâmbind în continuare. Iată, deci, ce vin să solicit atotputernicului mareșal și marchiz d'Ancre. Puțin în realitate: grațierea unui biet prizonier de care mă interesez în mod deosebit.

— Numai acest lucru? exclamă el. Și cu o amabilitate veselă:

— Cum se numește acel prizonier de care vă interesați?

— Este domnul conte d'Auvergne, duce de An-gouleme, care geme în Bastilia de mai bine de zece ani.

În acel moment, draperia din fața lui se depărta ușor, fără zgomot. Și fața lipsită de farmec a Leonorei, acea față pe care fardurile cu care era acoperită cu greu o făceau suportabilă, apărură o secundă. Capul făcu un semn de „nu” energic, hotărât și dispărură imediat.

— Pe Sfântul Cristos! dar îmi cereți să încerc imposibilul, signora! își pierdu speranța Concini. Nu sunteți, văd, la curent cu afacerile de la curte... altfel ați ști că regina este supărată, peste măsură de supărată pe acest sârman duce d'Angouleme! Ah!

dacă n-aș fi decât eu!... Dar regina, vai de capul meu! Să intervin pe lângă ea în favoarea ducelui d'Angouleme, ar fi să caut disgrația iremediabilă, absolută.

— Astfel deci, ceea ce credeam că este ușor de realizat vi se pare imposibil.

— Într-adevăr imposibil, signora.

— Atunci să nu mai vorbim despre asta.

— Mă vedeți disperat, signora! Cereți-mi altceva care să stea în puterea mea și să mă trăsnească Dumnezeu, dacă nu vi-l voi îndeplini pe loc.

— Aș dori eliberarea ducelui d'Angouleme. Credeam ca ați putea s-o faceți. Mi se pare că m-am înșelat. Să nu mai vorbim despre asta, vă spun.

Ea spuse aceasta cu un aer atât de detașat, încât Concini redeveni neliniștit, se întreba dacă nu era cumva o harțuială pentru a ajunge la o altă cerere mai importantă. N-ar trebui să întârzie pentru a lămuri. De la anecdotă la povestire, Fausta reuși să plaseze, în modul cel mai firesc din lume, expunerea pe care ținea ca el s-o audă, tot ce spusese până acolo neavând un alt scop decât de a pregăti această expunere.

— Sunt douăzeci de ani, spuse ea, de când trăia la Florența un tânăr gentilom...

Și întrerupându-se:

— Într-adevăr era un gentilom? între noi, vă pot spune, nu, nu era un gentilom. Dar striga foarte tare, că era de o excelentă noblețe. Și cum era un băiat foarte frumos, foarte elegant și nu era lipsit de o anumită distincție, îl crezuse toată lumea fără prea multă greutate, sau se prefăcuse că-l credea, ceea ce pentru el era esențialul. Dacă vreți, vom face ca aceștia: vom admite că era gentilom.

Începând cu acest preambul, Concini își ciulise urechile. Totuși, încă nu credea că era personal în cauză. Fausta își reluă povestirea.

— Deci, acest tânăr gentilom, băiat foarte frumos, foarte elegant, nu era bogat, dar părea, căci trăia pe picior mare cu banii de la frumoasele sale. Către 1596, făcea figură de mare senior, arunca aurul cu amândouă mâinile, fără socoteală. Succesele lui îi dăduseră ambiție și nu se îndoia de nimic. Vru să fie cineva și, pentru a ajunge la acest rezultat, avu îndrăzneala să-și arunce privirea... ghiciți asupra cui, și vă dau două mii...

— Ce știu eu? răspunse Concini care începuse să se recunoască în portretul pe care ea îl schița.

— Asupra fiicei marelui duce Francois, revelă Fausta triumfătoare.

„Ciumă, nu se îndoiește de nimic!” exclamă în sine sa Concini, care acum era lămurit, înțelegea că era vorba despre el și se întreba cu o neliniște admirabil disimulată unde vroia ea să ajungă.

— Și ceea ce este minunat, continuă Fausta, este că reuși cu Fiica marelui duce la fel de bine cum reușise cu lucrătoarele florentine. Fiica marelui duce de Toscana și a unei arhiducese de Austria deveni metresa acestui... mic gentilom.

— Ah! Signora, clătină din cap Concini, cred că mergeți prea departe. Mai bine ca oricine dumneavoastră trebuie să știți cât de expuși sunt cei mari calomniei.

— Știu, spuse Fausta, dar nu avansez nimic, dacă nu sunt sigură.

Și, cu o insistență destinată să atragă atenția lui Concini și pe care, într-adevăr, îl puse mult pe gânduri:

— Nimic din ceea ce nu sunt în stare să dovedesc. Ea deveni metresa sa, vă spun. Astfel că în anul 1597, în palatul marelui duce, ea aduse pe lume clandestin un copil... o fată.

Ea face o pauză, observă Concini. Nu spuse un cuvânt, reflecta profund. Dar continua să arate o mască zâmbitoare, puțin sceptică. Fără să se lase păcălită de acest calm aparent, ea continuă:

— Micul nostru gentilom avea un valet, om bun la toate, în care avea toată încrederea. Lui îi încredințase copilul, Fiica sa, poruncindu-i s-o arunce în Arno, cu o piatră de gât. Ceea ce s-a făcut... părea. Dar ascultați sfârșitul, este mai minunat: trei ani mai târziu, metresa gentilomului, mama acestei mici ființe care fusese înecată cu consimțământul său — căci ea consimțise la acea moarte — se căsătorii cu un rege străin, unul din cei mai mari regi ai creștinătății. Ea plecă pentru a întâlni pe soțul său regal... Ea-și aduse cu ea și amantul. În această nouă patrie, grație metresei sale care deveni regină, micul nostru gentilom de altă dată devenise un personaj remarcabil. Nu atât de remarcabil pe cât, o dorea el, căci, vă spun, el era ambițios... de o ambiție nemăsurată și ceea ce visa era de a ocupa primul loc în regatul metresei sale. Din nefericire, ea avea un soț. Trebuia să se stăpânească cu greu. Într-o zi, un accident fericit îl suprimă pe soț. Dorințele omului nostru fură depășite: el deveni stăpânul unuia dintre cele mai frumoase regate ale creștinătății... Concini, este nevoie să vă spun numele acestui mic gentilom?... Trebuie s-o numesc pe regina-mamă, omorătoare de copii devenită...

— Inutil, doamnă, spuse hotărât Concini. Ce vizați? Să-mi smulgeți punerea în libertate a ducelui d'Angouleme?...

— Da, spuse limpede Fausta.

— N-o s-o obțineți. Nu sunt neghiob, pe corpul lui Cristos! Știu foarte bine că d'Angouleme n-ar avea nimic mai urgent de făcut decât să conspire, să lupte împotriva mea, să încerce să ia locul micului rege, Louis al XIII-lea. Inutil să insistați, va rămâne acolo unde este... Stă foarte bine acolo, după părerea mea. Ce vizează această poveste? Ați avea poate intenția s-o publicați?

— De ce nu?

— Și credeți că mă speriați cu asta! făcu Concini izbucnind în râs. Nimeni n-o să vă creadă... Căci nu credeți că aș avea naivitatea să reinnoiesc în public mărturiile pe care tocmai vi le-am făcut. N-o să vă creadă, vă spun eu. N-aveți nici umbră de probă.

— Am mărturia unui om care a înecat copilul. Știu unde să-l găsesc pe Landry Coquenard — vedeți că sunt bine informată — va vorbi când aș dori.

— Un lacheu pe care l-am pus pe fugă, un individ gata de orice fărădelege! Frumoasă mărturie, într-adevăr! ironiza Concini.

— Este adevărat, recunosc Fausta, martorul poate părea suspect. Dar mai am unul și mai bun. Am uitat să vă aduc la cunoștință un mic detaliu, Concini. Voi repara uitarea mea. Acest Landry Coquenard era un om care avea sentimente religioase. Credeți că s-a decis să arunce copilul în apă, ca pe un biet câine înainte de a-l boteza? El a făcut-o atât de bine, încât iată actul de botez desigur în regulă... Copia, se-nțelege. Ea scormoni în sân și scoase o hârtie pe care i-o întinse lui Concini. Acesta o luă mașinal. Nu se aștepta la asemenea lovitură. Fu o clipă deconcertat. Dar își reveni imediat:

— Și ce interesează acest act! Vom susține că este fals!

— Este, într-adevăr, zâmbi Fausta, vedeți, că sunt sinceră și eu. Totuși actul veritabil, autentic, există și aș putea să fac rost de el, dacă voi dori. Acest act poartă semnăturile: 1. a preotului care a murit, dar a cărui semnătură va fi ușor de verificat, consultând registrul parohiei; 2. a nașului, Landry Coquenard, care trăiește și care va atesta; 3. a doi martori, morți amândoi. Actul dovedește că acest copil este fiica signorului Concino Concini și a unei mame necunoscute. Acest act autentic, l-am

falsificat după cum urmează: 1. În locul cuvintelor, „mamă necunoscută” s-a pus, fără prescurtări numele mamei: Măria de Medicis; 2. În locul semnăturii unuia din cei doi martori, s-a pus numele unei femei, La Gorette, care, ca și Landry Coquenard, trăiește și, ca și el, va atesta, va susține tot ce voi dori să-i fac să spună. Aș putea, deci, să fac rost, dacă mă forțați, de doi martori și de un act în regulă. Este ceva, gândiți-vă.

Pentru a doua oară, Concini fu deconcertat. Confuzia lui fu atât de mare, încât aruncă o privire spre draperie, ca și cum ar fi cerut ajutor sau o inspirație. Și Leonora, care înțelese, se arătă pentru a doua oară, reînnoind, printr-un semn cu capul, un „nu” violent. Și Concini repetă:

— Vom susține că actul este fals, că martorii mint. Pe Cristos! Cine va ezita între cuvântul reginei regente și al celor doi mizerabili?

— Nimeni, vă dau dreptate. Dar, bietul meu Concini, nu vă gândiți la scandalul enorm, uimitor, pe care-l va suscita această afacere. Francezii se arată foarte susceptibili la tot ce privește chestiunile de onoare.

Francezii nu vor mai dori o regină în fața căreia se pot arunca atât de multe acuzații. Va fi un asemenea strigăt de dispreț, încât chiar dacă ar fi inocentă, regina va trebui să fugă. Fuga sa va antrena căderea voastră... dacă nu, moartea voastră.

Capul palid al Leonorei apăru. Și de data asta, cu aceeași energie virilă, spuse clar:

— Ea are dreptate!

Concini o înțelese bine, deși puțin cam târziu. Atitudinea sa se modifică:

— La dracu! Doamnă, aveți dreptate, spuse el și vă mulțumesc că mi-ați semnalat pericolul adevărat. Căci, acolo este adevăratul pericol. Vom acționa, deci, altfel.

— Ce vreți să faceți? întrebă Fausta.

— Un lucru foarte simplu, spuse ironic Concini. Mai întâi, voi căuta să aflu intențiile dumneavoastră relativ la regină.

— Apoi? spuse cu răceală Fausta.

— Apoi, regina este regentă, nu uitați aceasta, vă va arăta că fiecare este stăpân în casa lui.

— Ar trebui, deci, să mă opresc, spuse Fausta, adoptând și ea un ton de glumă.

— Vai! Da, doamnă, și mă veți vedea foarte amărât. Dar reflectez. Vedeți cum lucrurile se aranjează bine de la sine: vă țin aici. Vă păzesc și am spus totul.

— Este foarte simplu, într-adevăr. Iată-mă prizoniera voastră.

Aceste cuvinte le pronunța răsând. Deodată, deveni serioasă și adăugă:

— Vă dați seama că asta înseamnă război?

— Nici să nu vă gândiți, doamnă. Pentru că sunteți prizonieră, războiul s-a și terminat, înainte de a începe.

— Nu mă înțelegeți, domnule. Nu este vorba despre mine. Eu, bineînțeles, sunt prizonieră. Este vorba despre războiul cu Spania.

— Războiul cu Spania!... De ce război cu Spania într-o afacere în care n-are nici o legătură și care nu interesează decât pe prințesa Fausta?

— Pentru că prințesa Fausta reprezintă aici pe Maiestatea Sa Filip al III-lea, regele întregii Spanii, domnule, spuse ea cu aroganță.

— Dar, dezbătu Concini, care șovăia din ce în ce mai mult, știu, într-adevăr, că regele Spaniei ne-a anunțat viitoarea sosire a acestui trimis extraordinar. Acest trimis este doamna ducesă de Sorrientès, prințesă d'Avila. Nu văd ce-ar avea în comun ducesa de Sorrientès și prințesa Fausta.

— Ducesa de Sorrientès, prințesă suverană d'Avila, sunt eu, dezvălui, în sfârșit, Fausta, luând o atitudine mândră, cu acel aer de suverană maiestate care era atât de impozant la ea.

Aceasta fu lovitura de grație care-l termină pe Concini, îl prăbuși. Fausta continuă, implacabil:

— Dumneavoastră, domnule marchiz d'Ancre, care nu sunteți prim-ministru, care nu sunteți nimic... chiar dumneavoastră ați spus-o... vă place să puneți mâna pe trimisul regelui Spaniei, s-o violentați, s-o încarcerați ca pe o criminală josnică, și asta în numele reginei regente. Să nu ignorați că violența exercitată asupra persoanei mele atinge suveranul pe care-l reprezintă. Regele Spaniei nu este un om care să suporte o asemenea injurie, fără o răzbunare răsunătoare. Este războiul, vă spun eu. Războiul cu Spania, pregătită, arhipregătită, ale cărei armate, înainte de opt zile, vor invada provinciile voastre meridionale. Vedeți dacă sunteți în măsură să faceți față unui asemenea război, în ceea ce mă privește, mă îndoiesc de aceasta.

Concini înțelese, cam târziu, că se aruncase cu totul în sabia dușmanului. Se retrase, cu atât mai precipitat cu cât Leonora, care se arătă o secundă, îi dădu acest sfat prin gesturi expresive.

— Ei! Doamnă, făcu el, departe de a dori un război cu Spania, căutăm o alianță cu ea. Dumneavoastră, care pareți să fiți în favoarea regelui Filip nu trebuie să pierdeți din vedere aceasta.

— Știu, într-adevăr, spuse cu gravitate Fausta, că sunt începute negocierile în vederea unui dublu mariaj între regele Louis XIII și infanta Anna de Austria pe de o parte, și între Filip de Spania și Elisabeta de Franța, sora lui Louis al XIII-lea, pe de altă parte.

— Sunteți, într-adevăr, foarte bine informată, se miră Concini. Aceste negocieri au fost ținute secrete la curtea Franței. În prezent, numai regina, eu și Vil-leroy suntem singurii care le cunoaștem... Dar scuzați-mă, doamnă, spuneți că sunteți trimisul extraordinar al regelui Spaniei. Departe de mine gândul de a mă îndoii de cuvântul prințesei Fausta, dar mai bine ca oricine trebuie să știți că este uzanța ca acești trimiși să fie acreditați prin scrisori autentice potrivit legii. Aș îndrăzni să vă cer să-mi arătați aceste scrisori înainte de a fi remise oficial.

— Iată scrisorile, spuse Fausta.

Ea scotoci în sân și scoase hârtiile care-i fuseseră aduse chiar în acea dimineață, așa cum am arătat. Ea luă una din aceste hârtii și i-o prezentă complet deschisă lui Concini, spunând:

— Iată mai întâi o scrisoare scrisă în întregime chiar de mâna regelui și adresată mie. Citiți, domnule mareșal... Citiți cu voce tare, cu singurul scop că, dacă, din întâmplare, vreun confident de-al dumneavoastră se află aici să asculte, va fi la curent ca și dumneavoastră și va putea să vă dea sfaturi utile.

Fără a sublinia aceste cuvinte care-i dovedeau că teribila rivală îi descifrase manevra, Concini, reținut, citi cu voce tare:

Doamnă și iubită verișoara,

Vă adresez prezenta pentru a vă servi mai bine de serviciul nostru regal, făcându-vă cunoscut că suntem gata să vă sprijinim prin toate mijloacele.

Cunoscând abilitatea dumneavoastră, înțelepciunea dumneavoastră, siguranța judecății dumneavoastră și devotamentul dumneavoastră, vă lăsăm întreaga latitudine

de a acționa în folosul intereselor noastre, aprobând și ralificând anticipat toate deciziile pe care le credeți că trebuie luate, nu facem o altă recomandare decât aceasta:

Iubiți-ne întotdeauna cum vă iubim noi. Cu afecțiune, vărul dumneavoastră

Regele Filip

Când lectura se termină, Fausta luă toate hârtiile și le puse între mâinile lui Concini. Acesta, care acum era pe deplin lămurit, se prefăcu că le parcurge cu privirea pentru a câștiga timp de gândire. Când termină, îi dădu Faustei hârtiile, înclinându-se cu aerul unui om care nu are nimic de reproșat. Și răsucindu-și mustața cu un gest nervos, își mărturisi înfrângerea:

— Aceasta schimbă, într-adevăr, lucrurile. Nu vrem [război cu Spania. Respectăm, deci, în persoana doamnei de Sorrientès, trimisul extraordinar cu forme în [regulă, acreditat de Maiestatea Sa, regele Spaniei.

; —Deci, obțin ceea ce am solicitat, făcu ea, punând liniștită hârtiile în sân.

— Ce doriți, deci? făcu Concini, simulând ignoranța.

— Vreau, spuse ea apăsând asupra acestor cuvinte, vreau libertatea ducelui d'Angouleme.

Concini se prefăcu că se gândește o clipă și:

— Fie, spuse el, voi solicita reginei punerea lui în libertate imediat.

— Nu vom termina, dacă intervine regina, spuse ea. Aveți la dumneavoastră câteva documente în regulă, semnate și pecetluite dinainte, care nu trebuie decât de completat. Vă știu un om precaut, Concini, și nu sunteți dumneavoastră adevăratul rege al Franței?

Încă o dată, Concini se văzu prins.

— Nu aveți încredere în mine? făcu el cu un zâmbet, care cu greutate ascundea o grimasă de furie.

— Nu, spuse ea, vă țin în puterea mea, știu că veți face ce vreau eu. Mă grăbesc, asta e tot. Luați, deci, acest document și completați-l.

Imblânzit definitiv, Concini se ridică, se duse să caute într-un sertar această hârtie atât de imperios cerută. Ca și cum ar fi câștigat dreptul de a comanda, Fausta, în modul cel mai firesc din lume, ordonă:

— Luați două că tot sunteți acolo.

Și Concini, tremurând de furie, se supuse și luă două ordine în alb.

— Așezați-vă acolo, la această masă: scrieți ordinul de a-l pune imediat în libertate pe ducele d'Angouleme. Puneți data de astăzi.

Concini se supuse din nou, scrise cu o mână furioasă cele câteva linii necesare și îi întinse ordinul săgetându-l cu privirea.

Fără să se emoționeze, ea îl luă, îl verifică cu grijă și-l aprobă cu un ușor gest al capului. Și cu glasul său blând, irezistibil imperios, ea mai comandă:

— Scrieți acum ordinul de a-l închide și de a-l menține la Bastilia pe domnul duce d'Angouleme.

Concini rămase cu pana în aer. O examina stupefiat. Și ridicând brațele, copleșit fără voce, murmură:

— Nu mai înțeleg!

— Eu înțeleg și este suficient, zâmbi Fausta. Scrieți, Concini, scrieți. Și lăsați data în alb.

Concini completă acest al doilea ordin cum îl completase și pe primul și i-l dădu. Ea îl verifică, așa cum îl verificase și pe primul, zâmbi, împături cele două hârtii, le puse în sân și se ridică:

— Spuneți-mi, Concini, că nu sunt dușmanul vostru. V-am dovedit-o deja, fără să vă mai îndoiti, păstrându-vă secretul pe care-l știu de mult timp. Vă voi dovedi, din nou, imediat și veți reveni, sunt sigură, de la prejudecățile împotriva mea. Căci, văd bine, că îmi purtați ranchiună pentru violența pe care v-am provocat-o. Va trece și veți recunoaște, sper, că Fausta este prietena voastră mai mult decât credeți.

Concini văzu că trebuia să se mulțumească cu aceste asigurări. Se înclină cam în silă.

Fără să pară că-i observă proasta dispoziție, ea reluă, devenind și mai grațioasă, mai învăluitoare:

— Spuneți-i Leonorei să-mi rezerve un loc între prietenele ei. Și acum, Concini, faceți-mi favoarea de a-mi da mâna și de a mă conduce până la litiera mea.

Furios, Concini se duse să se execute. Dar avusese timp să-și vină complet în Fire. Astfel că, atunci când apărură în curtea de onoare, unde așteptau d'Albaran și oamenii săi, păreau cei mai buni prieteni din lume.

XXIII

PARDAILLAN O URMĂREȘTE ÎNCĂ PE FAUSTA

Stoca), constrâns și forțat ca și Concini, îl condusesse pe Pardaillan în apropierea cabinetului lui Concini. Precauția pe care acesta, conformându-se dorinței exprimate de Fausta, o luă de a face gol în jurul cabinetului său și pe drumul pe care o va conduce pe musafiră, această precauție pe care Stocco n-o ignora desigur, îi ușurase deosebit de mult sarcina, foarte periculoasă pentru el, trebuie să recunoaștem.

Pardaillan, deci, putuse să asiste, invizibil și fără să Fie bănuț, la această conversație care-l intrigase atât de mult și din care nu pierduse un cuvânt. Ieși în spatele Faustei. Stocco nu se simți în largul său decât atunci când îl văzu pe stradă. La rândul său, Pardaillan dorise să-l liniștească din plin.

— Ascultă, îi spuse el, mi-ai făcut un serviciu deosebit. Vreau să te recompensez într-un fel pe care-l vei ști să-l apreciezi cum se cuvine, nu mă îndoiesc de asta: îți dau cuvântul că nu voi divulga nimănui ceea ce știu despre tine, chiar dacă ar Fi pentru a-mi salva capul. Mai mult: începând de astăzi te ignor complet, nu te mai cunosc, am uitat că exista un Stocco pe lume, ce a Fost, ce a putut să facă. Acum poți să nu mai ai grija zilei de mâine.

Privirea plină de ură de moarte cu care-l săgetase o clipă mai înainte pe Pardaillan se schimbase aproape într-o privire de recunoștință duioasă. Dar, în mod hotărât, era o bestie acest Stocco. Aproape imediat, își reluă expresia dușmănoasă și mormăi în sinea lui:

„Nu contează, am un dinte împotriva lui. Și dacă se va ivi ocazia, fără riscuri pentru mine promit să-i arăt domnului de Pardaillan că n-am uitat minutele groaznice pe care m-a făcut să le trăiesc”.

Pardaillan urmărea litiera Faustei. Mergând, se gândea. Și iată aceste reflecții pe care le vom nota sau cel puțin o mică parte a acestor reflecții.

„Astfel, iat-o în serviciul regelui Spaniei?... După cât timp?... Trebuie să fie de mult timp... Eu o credeam moartă. Ah! Uite-o ducă de Sorrientès, prințesă d'Avila, și ce mai știu încă... și în favoarea cu totul deosebită a acestui stăpân, dacă judec cel puțin după scrisoarea citită de Concini... Ah! Iată-ne pe drumul primăriei orașului. Hotărât, mergem la Bastilia. Drace! Dacă continuă mult timp astfel, risc să mă culc flămând! Și chiar mor de foame! Ah! Ce mizerie, iată Fausta a revenit și, dintr-o dată, iată nepotrivirile și necazurile se abat des ca grindina asupra mea. Și asta nu-i decât

începutul. Drăcia dracului! De cine să mă plâng? După toate, nu depinde decât de mine să mă duc acasă și să stau liniștit, cu picioarele la căldură și cu burta la masă. Da, dar iată-mă posedat de demonul curiozității. Și apoi să părăsesc partida, când tocmai abia a început. Să nu mai vorbim... Deci, Fausta are un stăpân?... Un stăpân al Faustei, he! Nu-l văd eu pe acela! Dar părerea mea este că adevăratul stăpân este Fausta. Acest Filip de Spania trebuie să fie un neghiob, un fel de paiță încoronată, ale cărei sfori sunt trase de Fausta. Da, dar iată, dacă văd foarte bine, beneficiul pe care trebuie să-l câștige regele Filip, mă îndoiesc, desigur, de ceea ce va face Fausta aici pentru el, nu am nici cea mai mică idee de scopul pe care-l urmărește în contul său personal, de partea ce și-a rezervat-o. Căci o cunosc, ea nu face niciodată nimic care să nu fie pentru satisfacția sa sau gloria sa personală, generoasă și dezinteresată Fausta. Și atât cât nu voi ști ce vrea pentru ea însăși, voi merge orbește și voi risca, în fiecare moment, să-mi rup oasele. Trebuie, deci, să știu. Este, desigur mai ușor de spus decât de realizat... Drace, uite că ne apropiem de Bastilia... Ah! Ce dracu vrea Fausta să facă cu d'Angouleme? Se va hotărî să reînceapă pentru el ceea ce a făcut odinioară pentru Guise? Ar vrea să se căsătorească cu el și, apoi, să se așeze pe tron, în locul micului Louis al XIII- lea? Ar fi capabilă!... Este clar că nu trebuie să te gândești să intri în Bastilia pentru a auzi ce-i va spune lui Angouleme. Bun, iat-o că intră în Bastilia. Fausta nu va ieși de aici, cel puțin, o oră. O oră înseamnă de patru ori mai mult timp decât îmi trebuie pentru a-mi potoli foamea."

Își aminti la timp numele unei cârciumi unde bucătăria era acceptabilă. Se duse drept acolo.

În timp ce birtașul se repezi la bucătărie, el împinse o masă în fața unei ferestre pe care o deschise și se felicita așezându-se la masă.

„Perfect! De aici văd escorta Faustei care-o așteaptă afară, căci Fausta a trebuit să intre singură așa cum se cuvine. Oricare ar fi direcția în care vor merge la reîntoarcere, îi voi vedea trecând. Deci, pot să mănânc liniștit."

Pardaillan avu timp suficient să termine tot de mâncat și să golească până la ultima picătură sticla de Saint-Georges, care era un vinișor roșu de Touraine destul de apreciat, înainte ca Fausta să reapară. Atunci, nu ezită și-și comandă o sticlă de Vouvray, alt vin de Touraine, după cum se știe, alb. Văzând că mai are suficient timp, cum era un precaut și nu știa unde și când ar putea să suzeze, comandă o farfurie cu fursecuri pe care începu să le ronțăie, golind puțin câte puțin sticla de Vouvray.

O oră, două ore, trei ore se scurseră astfel și Fausta nu apărea. Pardaillan era la a doua sticlă cu vin de Vouvray, regreta că nu comandase mai multă mâncare și începu să se întrebe:

„Ah! Dacă ar păstra-o întâmplător? Iată ce ar fi o idee minunată, iată ce ar aranja bine lucrurile... și mi-ar reda liniștea. Liniștea, adică plictiseala". Și cu un zâmbet care-i era specific: — Să sperăm că va ieși."

XXIV

DUCELE DE ANGOULEME ȘI FAUSTA

Într-o încăpere, mobilată destul de confortabil, a închisorii de stat, un gentilom cu alură mândră, viguroasă încă tânăr cu siguranță, dar cu tâmplele deja grizonate, se plimba cu o neliniște febrilă între cei patru pereți ai închisorii sale. Acest gentilom, acela pe care Fausta venea să-l elibereze, era Charles de Valois, conte d'Auvergne, duce d'Angouleme. În timp ce mergea, ducele d'Angouleme murmură cu voce scăzută pentru sine, mototolind o hârtie pe care o ținea în mână:

„Cine oare mi-a adresat acest bilet misterios, care mi-a parvenit ieri și care mă anunță despre viitoarea mea eliberare? Cine?... Biletul este semnat: o fostă inamică. O fostă inamică devenită cea mai bună, cea mai prețioasă prietenă pentru că mă scoate din acest infern!... Ea mă scoate, mai bine zis... mă va scoate... Cine poate fi această fostă inamică?... M-am gândit bine, dar n-am găsit... La dracu, după toate, puțin interesează cine este, numai să-mi deschidă porțile acestei închisori blestemate, unde sunt închis de zece ani... Zece ani! Cei mai frumoși zece ani dintr-o existență umană petrecuți între acești patru pereți... Să înnebunești!”

Ușa se deschise. Viceguvernatorul apăru încadrat de doi temniceri. Cu o voce plângăreată anunță fericita noutate. Continuă cu calm să îndeplinească seria interminabilă de formalități. Și, în acest timp, ducele își mușca mâinile de neliniștea reținută cu mare greutate, sugrumat de teama de a nu interveni complicații neașteptate care l-ar obliga să revină în celulă.

În sfârșit, blestematele formalități fiind îndeplinite, fu condus la guvernator. Acum era puțin mai liniștit. Numai dacă o catastrofă nemaiauzită nu s-ar abate asupra lui, se putea spune că era liber. Acum era stăpânit de o curiozitate arzătoare: s-o cunoască pe misterioasa fostă inamică care fusese atât de puternică pentru a-l smulge din mormântul său. O văzu pe Fausta. Ca și Pardaillan, în ciuda anilor care se scurseseră, o recunoscu imediat.

— Prințesa Fausta! strigă el stupefiat.

Se gândise la o infinitate de femei, în afară de ea.

— Nu, nu prințesa Fausta, replică Fausta cu o anumită voioșie, ci ducesa de Sorrientès.

Și puse un deget pe buze pentru a-l sfătui să tacă.

Ducele d'Angouleme și Fausta, după ce au îndurat ultimele complimente ale guvernatorului, care se resemna, în sfârșit, să-i părăsească, rămaseră în sfârșit singuri, în afara incintei formidabilei fortărețe. Numai atunci, ducele începu să respire mai liber. Dar graba cu care se îndepărta de poartă arăta că nu s-ar simți cu adevărat liniștit decât dacă ar pune o distanță apreciabilă între el și domiciliul sumbru, unde gemuse atâția ani.

— Dacă vrei să luați loc în această litieră, vom merge la mine, unde vom putea discuta în deplină siguranță.

În loc să ia loc în vehiculul greoi indicat de ea, ducele d'Angouleme avu, fără voie, o mișcare de recul. În același timp, el aruncă cavalerilor din escortă, care așteptau impasibili la câțiva pași de acolo, o privire atât de expresivă, încât Fausta comandă zâmbind:

— D'Albaran, un cal pentru domnul duce d'Angouleme.

D'Albaran se întoarse și făcu un semn. Unul din oamenii săi descăleca imediat și veni să-și prezinte calul ducelui, căruia îi ținu scara. Acesta sări în șauă cu o ușurință neașteptată de la un om ce suferise mulți ani o captivitate deprimantă. Și foarte vesel:

— Pe dracu! strigă, se poate respira aici sus!

— Vă implor, doamnă, puneți vârf bunătății dumneavoastră: să plecăm fără întârziere. Te sufoci la umbra acestor ziduri sumbre.

— Să plecăm, comandă Fausta cu un zâmbet nedefinit.

Temnicerii Bastiliei făcură să treneze atât de mult lucrurile, încât cădea noaptea când Fausta și escorta sa intrară pe strada Saint-Antoine. Pardaillan, care-i văzuse

ieșind pe Fausta și d'Angouleme, aștepta ca ei să treacă în colțul acestei străzi Saint-Antoine. Și cu un zâmbet ironic, reflecta:

„Acest biet duce care țopăie și face grații, care pare să se enerveze din cauza ritmului lent pe care catării Faustei îl obligă să-l mențină, acest biet duce nu pare să se îndoiască că este cu totul prizonierul celei pe care foarte fericit și mândru o escortează.”

Încă o dată Pardaillan o urmări pe Fausta până la imobilul Sorrientès. Venise, într-adevăr, noaptea, când văzu litiera pătrunzând în curtea de onoare și marea poartă închizându-se. Bineînțeles că Pardaillan nu era hotărât dacă să intre, la rândul său, în imobil și să asculte ce-i va spune celui pe care-l iubise cu tandrețe odinioară și pentru care îndeplinise isprăvi minunate ce lăsau departe isprăvile legendare ale vitejilor de altă dată.

Aventura putea să pară nesăbuită tuturor în afară de Pardaillan: Fausta trebuia păzită, bine păzită la ea acasă.

Depart de a renunța, Pardaillan își confirmă hotărârea și se apucă să caute numaidecât mijlocul de a realiza proiectul său. Sfârși prina-și spune:

„Bineînțeles mă voi duce la această portiță a fundăturii, voi bate de trei ori ușor și voi pronunța acest nume: La Gorelle. O să văd ce va ieși.”

Se duse hotărât la portiță, bătut de trei ori, pronunță parola. Și poarta se deschise imediat.

Pardaillan, cu fața ascunsă în pelerină, intră într-un fel de corp de gardă slab luminat de către o veioză. Unul din oamenii care se aflau acolo se ridică și, fără să spună un cuvânt, fără să-i ceară nici cea mai mică explicație, îi făcu semn să-l urmeze. Pardaillan îl urmă fără să sufle un cuvânt pentru că nimeni nu-l întrebă nimic. Ghidul său îl conduse într-o anticameră unde îl lăsă singur, rugându-l să aștepte până va veni să-l caute.

Cum se văzu singur, Pardaillan deschise ușa opusă celei pe care ieșise omul care-l adusese acolo. Ușa dădea într-un coridor slab luminat. Porni hotărât pe acest coridor și se îndepărtă. Nu știa deloc unde se afla, nici unde va ajunge. Cu toate acestea, mergea cu toată încrederea cu acel pas ușor, care nu pierduse nimic din suplețea și sprinteneala de altădată. Conta pe acel fler deosebit, care-i fusese de folos în atâtea situații critice, pentru a descoperi încăperea unde Fausta urma să-l primească pe ducele d'Angouleme. Astfel, traversă mai multe săli, deschizând fără să ezite ușile întâlnite în drumul său și închizându-le fără zgomot, după ce constata că nu găsise încă ceea ce căuta.

Ajunse într-un cabinet mic și se îndreptă spre o ușă pe care se pregătea s-o deschidă.

Cum atinse această ușă, ea se deschise singură. Apăru un om.

Pardaillan nu distinse trăsăturile noului venit. Dar văzu foarte bine că un om stătea pe pragul acestei uși și îi bara trecerea. Ridică imediat brațele pentru a-l înfășca, a-l strânge de gât, împiedicându-l să strige și de a asmuți toată casa împotriva lui. Însă nu făcu acest gest. Omul cu o voce prudent joasă exclamă:

— Domnule de Pardaillan!...

— Valvert! replică Pardaillan stupefiat.

Odet de Valvert — căci el era — intră și, cum nu-și credea ochilor, repetă:

— Domnul de Pardaillan!

— Valvert! Ce faci aici? bombăni Pardaillan.

— Dar, domnule, făcu el cu blândețe, îmi fac serviciul.

— Serviciul tău?... Ce serviciu?

— Serviciul meu de gentilom pe lângă doamna ducesă de Sorrientes.
— Ducesa de Sorrientes!... Ești în serviciul ducesei de Sorrientes?
— Da, domnule.
— De când?... Cum se face că nu mi-ai spus nimic despre asta?
— Sunt în serviciul ei de zece zile. Înainte de accepta ofertele magnifice făcute de ea, am vrut să vă consult, așa cum era de datoria mea, domnule. Din nefericire tocmai plecaseți la Saugis. Iată de ce sunt aici fără să vă fi spus ceva.

Aceste explicații avură darul de a-l satisface pe Pardaillan. Răsufală ca și cum l-ar fi ușurat de o povară grea și își regăsi imediat sângele-rece.

— Bine, spuse el, de fapt eu sunt de vină pentru ce ți s-a întâmplat.
— Dar ce mi s-a întâmplat? zâmbi Valvert.
— O să-ți spun și vei înțelege imediat emoția care m-a cuprins, găsindu-te aici, în serviciul ducesei de Sorrientès.

Acum, Pardaillan vorbea cu o gravitate care-l impresiona foarte mult pe Valvert. Mai ales modul bizar, în care cavalerul insistase asupra cuvintelor subliniate de noi, îl făcu să ciulească urechile cu mare atenție.

Pardaillan se apropie de el, îi luă mâna și i-o strânse puternic, aplecat asupra lui, cu voce joasă, exami-nându-l cu privirea sa scânteietoare.

— Știi tu care este adevăratul nume al acestei ducese de Sorrientès?
Și trăgându-l spre el, îi dezvălui într-un suflet, abia deslușit:
— Este Fausta.

— Fausta! exclamă Valvert, tresărind violent.
Și, imediat, aruncă în jurul lui priviri pline de suspiciune și mâna sa, cu un gest mașinal, pipăi centironul și se crispa pe mânerul săbiei: gestul omului care simte apropierea unei bătălii. Și, cum nu-și putea crede urechilor, repetă:

— Fausta, mama lui Jehan? Aceea despre care mi-ați povestit deseori?... Fausta papesă?... Cea care a înarmat brațul călugărului Jaques Clement?... Cea care era pe punctul de a-l aduce la tronul Franței pe ducele de Guise, dacă nu ați fi fost acolo? Cea care a vrut de mii de ori să văucidă?

La toate aceste întrebări, care se îmbulzeau pe buzele tânărului, Pardaillan răspundea printr-o mișcare afirmativă a capului, zâmbind subtil. Și Valvert epuiza seria prin această ultimă întrebare:

— Deci n-a murit?
— Se pare, spuse Pardaillan. Și cel mai rău este că a revenit și mai puternică și mai formidabil înarmată decât a fost vreodată.

— Înțeleg prezența dumneavoastră aici, exclamă Valvert.
Și, însufletindu-se din nou, cu gesturi neliniștite și ochi strălucitori:
— Este lupta... lupta înspăimântătoare de altădată, care reîncepe mai neînduplecată, mai îndârjită ca niciodată între dumneavoastră și ea.

— Și de data asta, Odet, lupta nu se va termina decât prin moartea unuia din noi doi... Poate vom rămâne aici amândoi.

— Haida-de, domnule, ați bătut-o întotdeauna! exclamă Valvert care acum exulta.
— Am îmbătrânit, Odet, teribil am îmbătrânit, oftă Pardaillan, clătînând din cap.
— Oh! Frumoasă, admirabilă, înspăimântătoare luptă! se entuziasma Valvert care nu auzise. Voi fi și eu în această luptă furtunoasă! Ce onoare și ce bucurie pentru mine, domnule!

Această ardoare juvenilă aduse un zâmbet de satisfacție pe buzele lui Pardaillan. Dar nu uită pentru ce venise la imobilul Sorrientès. Își formulă dorința în modul cel mai simplu din lume:

— Stăpâna ta va fi în compania unui gentilom cu care va avea o discuție. Trebuie să asist la această discuție, fără să se bănuiască prezența mea.

— Veniți, domnule, făcu Valvert care era nerăbdător să acționeze.

După câteva secunde, într-un loc obscur unde Valvert îl conduse, Pardaillan se afla în fața unei uși. Nu trebuia decât să întredeschizi ușor această ușă pentru a vedea și auzi ceea ce urma să se petreacă în cealaltă parte. Atunci, se întoarse spre Valvert și îi șopti la ureche:

— Du-te acum... Și aranjează în așa fel încât să nu bănuiască că tu m-ai adus aici. Orice s-ar întâmpla, nu uita că tu nu mă cunoști, să nu mă iei în seamă, cum nu te voi lua nici eu. Pleacă, copilul meu.

Această comedie nu-i convenea deloc lui Valvert, care nu se gândea decât la bătălie, care vroia cu orice preț să-și îndeplinească rolul, oricât de modest ar fi. Poate de aceea el încercă să-l facă pe Pardaillan să înțeleagă. Dar Pardaillan, care hotărâse altceva, îl împinse încetșor spre ușă, spunând pe un ton autoritar:

— Du-te, îți spun... Nu înțelegi că, dacă sunt prins, contez pe tine ca să mă eliberezi? Pentru asta trebuie să-ți păstrezi libertatea. Ascultă, drăcia dracului!

Știa bine ce făcea, spunând că va conta pe el pentru a-l elibera, dacă va fi nevoie. Valvert se înclină în fața acestui motiv, care i se păru hotărâtor. Se resemna să iasă.

Pardaillan deschise fără zgomot ușa în fața căreia revenise, îndepărtă ușor draperia care se afla de cealaltă parte a ușii, se sprijini comod, și deschizând ochii, ciulind urechile, privi și ascultă.

XXV

UNELTIRI TENEBROASE

Ducele d'Angouleme și Fausta stăteau unul în fața celuilalt. Pardaillan, din punctul său de observație, îi vedea din profil pe amândoi. Discuția începuse deja în momentul în care se instala în postul său de ascultare. În acea clipă, răspunzând, fără îndoială, unei întrebări, Fausta spunea:

— Ceea ce vă propun este o chestiune de dreptate: Fiu al lui Carol al IX-lea, rege al Franței, vreau să vă fac să intrați în posesia moștenirii paterne de care ați fost deposedat. Vreau să vă fac să vă așezați pe acel tron al Franței care vă aparține de drept și pe care uzurpatorii vi l-au furat.

Desigur, ducele d'Angouleme se aștepta la tot, dar nu la această propunere extraordinară pe care Fausta i-o făcea cu calmul său obișnuit, ca și cum acesta era lucrul cel mai simplu și mai ușor din lume. El se ridică imediat. O cercetă cu ochii speriați, ca și cum, se îndoia că ea era în toate mințile. Și foarte palid, agitat de o emoție inexprimabilă, cu o voce surdă, bâgui:

— Regele Franței! Eu!... Eu!... Este imposibil!...

— S-ar părea, spuse Fausta accentuându-și ironia zâmbetului, s-ar părea că sunteți lipsit de ambiție? Trebuie să cred că n-ați încercat niciodată un regret pentru această coroană care ar fi trebuit să fie a dumneavoastră? Trebuie să cred că nu v-ați gândit niciodată să vă reluați dreptul?

— Dimpotrivă, nu mă gândesc decât la asta și încă de mult timp!... Și pentru că m-am gândit prea mult la asta am stat la Bastilia, de unde ați venit să mă scoateți, zece ani lungi, zece ani de moarte... Cei mai frumoși zece ani dintr-o existență umană... Să-mi

reiau dreptul de care am fost deposedat, desigur că mă gândesc și mă voi gândi întotdeauna. Dar asta este o sarcină formidabilă, presărată cu dificultăți aproape de neînving.

— Recunosc, într-adevăr, că treaba este formidabilă și că nu puteți s-o îndepliniți singur, fără sprijin, limitat la propriile voastre posibilități. Dar ceea ce este imposibil pentru voi singur devine realizabil cu ajutorul puterii suverane pe care v-o aduc.

*Dar ducele nu era convins. Clătină din cap sceptic.

— Ajutorul puterii suverane despre care vorbesc este acela că regele Filip al Spaniei, pe care-l reprezint aici, se angajează, prin voința mea, să vi-l dea.

Auzind-o vorbind despre regele Spaniei, ducele d'Angouleme își încruntă sprâncenele și i se făcu frică. Fausta înțelese că ajutorul pe care-l oferea nu era pe placul său. Totuși, ca și cum nu ar fi observat nimic, ea scotoci în sân, scoase hârtiile pe care i le arătase lui Concini și i le întinse, spunând:

— Iată scrisorile regale care atestă că pot vorbi în numele Maiestății Sale Catolice și care ratifică anticipat toate hotărârile pe care le consider utile să le iau. Citiți, duce: trebuie să nu existe nici o îndoială în sufletul vostru.

Ducele luă documentele și le parcurse dintr-o scurtă privire. Le ținu un moment și rămase gânditor, calculând, ezitând; Fausta îl privea cu calmul său obișnuit.

Și cu voce tare, hotărât, înapoiindu-i hârtiile:

— Ce-mi oferiți în numele regelui Spaniei? spuse el.

— Aur, spuse ea. Atât aur, cât va fi nevoie. Înainte de o lună, vom primi patru milioane care, acum, trebuie să fie pe drum.

— Este tot ce-mi oferiți din partea regelui Spaniei? făcu ducele, înclinându-se pentru a sublinia că nu avea nici o obiecție de făcut.

— Două armate, îl informă Fausta, una care pleacă din Flandra, cealaltă, de la frontierele Spaniei, vor fi gata să intervină, dacă va fi necesar.

— Ați rămas aceeași luptătoare neobosită și minunată, care, odinioară, crea și organiza în toate elementele sale acea asociație formidabilă, care s-a numit Liga, o complimentă ducele cu o admirație sinceră.

Fausta primi complimentul fără să se știe dacă îl agrease sau nu. Pentru o clipă tăcură amândoi.

— Mai înainte, reluă d'Angouleme, vreau să știu care va fi datoria mea față de regele Spaniei și față de dumneavoastră pentru ajutorul neprețuit pe care mi-l oferiți. Înțelegeți, prințesă, dacă mi se vor părea condițiile voastre inacceptabile, mi-aș face scrupule că v-am lăsat să-mi divulgați mijloacele de care dispuneți și că aș putea să fiu tentat de a le folosi eu însumi.

— Recunosc loialitatea dumneavoastră obișnuită, îl complimentă cu gravitate Fausta. Dar liniștiți-vă, duce, condițiile impuse vouă de către regele Filip sunt foarte juste și rezonabile. Și sunt sigură că le veți accepta fără ezitare. Iată-le: rambursarea sumelor care vă vor fi avansate, acordându-vă timpul necesar pentru a vă elibera de această datorie. Apoi, regele Filip al III-lea va solicita regelui Carol al X-lea să se lege cu el printr-o solidă și bună alianță. Asta e tot.

— Ce? exclamă ducele, stupefiat de moderația extraordinară a acestor solicitări, ce, fără restricții?... Fără cedare de teritoriu?

— Fără restricții, fără cedare, repetă Fausta, zâmbind. Vedeți că ar fi imposibil să fie mai moderat.

--Sunt tulburat de atâta generozitate, murmură ducele, care nu-și revenea.

Fausta avu unul din zâmbetele sale nedefinite căruia ducele nu-i acordă nici o atenție și care trebuie că nu-i scăpă ochiului atent al lui Pardaillan.

— Nu vă ascund, spuse ea, că regele, sfătuit de ducele de Lerme, nu se arăta la început, de acord cu această propunere. Dar eu am reușit să-i arăt care este adevăratul său interes. Acest interes nu constă în a vă smulge câteva orașe sau provincii pe care nu vă veți abține, mai târziu, să le luați înapoi, sau succesorii voștri. El constă, cu sprijinul dumneavoastră regal în a face să intre sub dominație acele provincii din Flandra care s-au declarat independente și în a consolida puterea sa pretutindeni unde este slăbită.

— Ați raționat ca un om politic abil cum sunteți, doamnă, aprobă ducele, și nu voi uita niciodată serviciul pe care mi l-ați făcut în această situație. În ceea ce-l privește pe regele Filip, jur că nu va avea un aliat mai fidel decât mine.

— Iau act de acest jurământ, pronunță cu gravitate Fausta.

— Să vorbim despre voi acum, reluă ducele zâmbind. Care va fi răsplata pentru voi?

— Pe mine, făcu Fausta, mă va răsplăti regele Filip. Și răsplata va fi în așa măsură, încât am toate motivele să mă declar satisfăcută. Totuși, mărturisesc că mă rezerv să vă solicit ceva.

Ducele era liniștit acum. Cu o amabilitate grațioasă și sinceră o asigură:

— Oricare ar fi, vă este acordată anticipat. Spuneți doamnă.

— Nu, zâmbi Fausta, voi vorbi când va veni momentul: în ajunul zilei în care veți merge la Notre-Dame să vă încoroneze ca rege al Franței.

Fausta zâmbea tot timpul. Și știm care era puterea de seducție a zâmbetului său. Ducele se așteptase la o tocmeală excesivă. Din acest regat al Franței care i se oferea, se gândea că i se va cere jumătate. De altfel, se resemnase dinainte s-o acorde... chiar dacă ar lua-o înapoi mai târziu. Dezinteresul regelui Spaniei îi dăduse încredere. Zâmbetul Faustei sfârși prin a-l cuceri și, fără să ezite, își confirmă promisiunea:

— În acea zi sau când veți dori, regele Franței va respecta cu scrupulozitate promisiunea ducelui d'Angouleme de a vă acorda ceea ce îi veți cere și orice ar fi.

Și cum mai făcuse o dată, Fausta înregistra cu gravitate:

— Rețin promisiunea dumneavoastră, duce.

XXVI

UN INCIDENT

Cum totul fusese spus, Fausta, reluă imediat:

— Acum trebuie să vă fac cunoscut planul meu de acțiune cu privire la tânărul rege Louis al XIII-lea. Căci în fine, ca să deveniți rege al Franței trebuie să ne debarasăm de el.

Dinadins sau nu, ea dădu acestor cuvinte, care puteau să pară echivoce, o intonație atât de sinistru în implacabilitatea sa rece, încât ducele se înfiora:

— Oh! ați avea cumva intenția să-l faceți să sufere aceeași soartă ca tatăl său?

Fausta îl țintui cu strălucirea funestă a ochilor săi negri magnifici. Îl văzu palid, abătut, dârdâind. Vru să știe până la ce punct putea să conteze pe el și până unde ar putea să meargă. Vocea sa se înăsprî și cuvântul pe care el nu îndrăznise să-l pronunțe, fu aruncat de ea cu brutalitate, ca o lovitură de pumnal: .

— Să-l asasinez? De ce nu, dacă nu avem un alt mijloc?

— Aveți pe cineva la îndemână care s-ar însărcina cu acest lucru?

Fausta — trebuie s-o spunem, pentru că așa era — nu recurgea la asasinat decât atunci, când i se părea util sau necesar. Pentru moment, nu se gândea ca tânărul rege să

Fie asasinat, deoarece moartea sa nu era necesară. Totuși, vrând să se asigure dacă ducele era foarte hotărât să meargă până la capăt pe drumul pe care ea îl antrenase, la întrebarea pe care i-o puse, ea răspunse fără ezitare:

— Da.

Ea mințea. Și trebuie să-i acordăm dreptate, recunoscând că rar mințea astfel. Dar atunci, minciuna se justifica în ochii săi dintr-o gravă și imperioasă necesitate. Și dacă suntem atenți, această minciună este unică, pentru că ar trebui inevitabil să antreneze alte minciuni. Și aceste minciuni ar trebui să aibă consecințe neprevăzute pentru ea.

Împins de o curiozitate morbidă, ducele întreabă:

— Cum se numește acest nou Ravailac?

De data aceasta, Fausta ezită o secundă. Neluând în considerare asasinarea inutilă a regelui, nu se gândește în consecință, la un posibil asasinat. Ezitarea sa fu, de altfel, atât de scurtă, încât nici cavalerul de Pardaillan, atent, atât la unul cât și la celălalt, nu observă. Aproape imediat ea răspunse cam la întâmplare:

— Un tânăr aventurier fără avere pe care l-am luat în serviciul meu.

De data aceasta, Fausta nu ezită. Vorbind despre un tânăr aventurier, de puțin timp în serviciul său, numele îi veni imediat pe buze:

— Este contele Odet de Valvert, spuse ea.

Ducele d'Angouleme păru că încearcă să-și reamintească. Fără îndoială că nu-și aminti, căci făcu un gest care însemna că acest nume îi era cu totul necunoscut.

— Și sunteți sigură că va acționa? reluă ducele după o scurtă tăcere.

— Ca să spun adevărul, nu știu încă nimic, declară Fausta.

— Drace! șopti ducele, asta mă neliniștește teribil! Fausta, care acum știa ce avea de spus, zâmbi sigură

de ea. Și continuă:

— Dar ceea ce știu bine este că el e îndrăgostit, îndrăgostit cum știu să Fie anumite firi excepționale. Nebun de îndrăgostit. Este o pasiune violentă, exclusivă... ca aceea pe care ați încercat-o odinioară pentru Violetta voastră cu care v-ați căsătorit. Una din acele pasiuni care-I fac pe un bărbat capabil de toate lucrurile nebunești, înțeleg adică: capabil de toate eroismele sau de toate crimele. Dacă știi cum să-i iei, obții tot ce vrei, totul, înțelegeți? de la un om care iubește astfel.

— Nu văd unde vreți să ajungeți, se neliniști ducele.

— Veți vedea, îl liniști Fausta. Și urmă:

— Sunt, ca să spun așa, singura din lume care cunoaște numele părinților tinerei, care a inspirat o asemenea pasiune. Vă voi spune acel nume imediat. Părinții săi o cred moartă de șaptesprezece ani.

— Câți ani are, deci? se informă d'Angouleme pe care începu să-l intereseze foarte mult ce spunea ea.

— Are șaptesprezece ani. Părinții săi o cred moartă chiar din ziua nașterii sale.

Fausta își însoți spusele cu un zâmbet atât de elocvent, încât ducele înțelese pe loc ceea ce ea nu spusese. Și se indignă sincer.

— Cum, ce fel de părinți sunt cei ce au vrut s-o ucidă!... Sunt niște monștri fără inimă?...

— Povestea acestei Muguette vă interesează în mod deosebit, duce. Va trebui, deci, să v-o redau în toate detaliile. Dar cum va fi cam lungă, vom amâna povestirea pe mai târziu. Pentru moment vă este suficient să știți că va trebui să luptați cu părinții acestei tinere. Ei se ridică între voi și acel tron care trebuie să vă aparțină. Nu veți avea dușmani

mai înverșunați și, trebuie să spun, mai de temut decât ei. Căci, vă repet, ei sunt iluștri, bogați și puternici.

— Bine, bine, mormăi ducele, din ce în ce mai interesat, noi am mai combătut pe alții. Și apoi sunteți aici, voi. Pe dracu, cum spunea regele Carol, tatăl meu, cunoscând pericolul, cred că ați luat măsuri pentru a-l evita?

— Într-adevăr, duce: m-am gândit să-mi fac din această tânără o armă.

— Ei ce vă spuneam! Ce-ați făcut, să vedem?

— Am atras-o la mine pe această umilă florăreasă de stradă, care nu-și cunoaște alt nume decât cel pe care parizienii i l-au dat, și am început s-o cuceresc!

— Și cum, triumfă ducele, nimeni nu vă poate rezista când v-ați hotărât să plăceți, reiese că această tânără nu mai vede decât prin ochii voștri!

— Chiar așa, zâmbi Fausta. Această tânără este, în mâinile mele, o jucărie pe care o mânuiesc după voia mea. Voluntar sau inconștient — puțin contează — ea va face tot ceea ce voi vrea eu să facă. Astfel că, pentru a reveni la contele Valvert, în ziua când mă voi hotărî să-l lansez pe tânărul rege, pe cea pe care o iubește o voi alege.

— Și chiar ea, fără s-o știe poate, va face din el ceea ce ducesa de Montpensier făcu din călugărul Jacques Clement! se entuziasma ducele.

Satisfăcută să-l vadă în punctul unde a vrut să-l aducă, zâmbi orgolios. Atunci, numai atunci, cu aerul său calm, ea dezvăluie liniștit:

— Dar nu vom avea nevoie să ajungem acolo. Această tânără ne va servi altfel, de asemenea foarte util.

El rămase stupefiat. Atât de stupefiat, încât nici nu putu să se bucure că ea îl scutise de acel asasinat pentru care, la început, se revoltase.

Dar ea nu avu timp să se ocupe de el. Un incident surveni chiar în acel moment: cineva bătea discret la ușă. Incident banal, în realitate, căruia nici ducele, cu atât mai mult Pardaillan, care stătea în spatele draperiei, nu-i dădură atenție. Dar Fausta recunoscuse felul de a bătea al lui d'Albaran, și ea știa că nu și-ar permite colosul s-o tulbure tocmai în mijlocul unei discuții atât de importante, dacă nu ar fi intervenit un eveniment excepțional. Totuși, nu clinti. Ridicând puțin tonul, ea comandă cu glasul său blând, pe care nici o emoție nu-l altera:

— Intră, d'Albaran.

Colosul apărură imediat. Ținea în mână un bilet. Cu calmul său obișnuit, cu pasul său greu și liniștit, el înainta, fixând-o cu privirea pe stăpână sa.

— Curier urgent.

Fausta luă biletul. Și întorcându-se spre d'Angouleme, cu un zâmbet grațios:

— Îmi permiteți, duce, spuse ea.

Ducele se înclină în semn de asentiment. Continuând să zâmbească, Fausta desfăcu cu grijă sigiliu], despătură hârtia, fără nici o grabă și citi cu un aer indiferent. Și văzând-o atât de calmă, atât de stăpână pe sine însăși, era imposibil să ghicești că o lovitură groaznică, care ar fi doborât pe oricare altul, tocmai se abătea asupra ei.

Biletul era semnat de d'Albaran care tocmai i-l aduse cu atâta calm. Acesta spunea:

Un bărbat tocmai a bătut la ușă, dând numele de La Gorette. Cum nu era Landry Coquenard, care este singurul ce se servește de acest nume, acea persoană a fost condusă în anticamera specială și am fost anunțați. M-am dus în grabă. Omul dispăruse. Cum era imposibil să fi ieșit din imobil, m-am apucat să-l caut. Până la urmă l-am găsit: stătea la pândă în cabinetul negru. L-am închis și am luat măsurile respective.

Deși omul avea fața ascunsă în manta, unul din oamenii de gardă afirmă că l-ar cunoaște. Susține că acesta este cavalerul Pardaillan.

Trebuia să ai capacitatea extraordinară de disimulare a Faustei pentru a rămâne impenetrabil în fața unei vești atât de grave și de neplăcute. Deși stăpâna pe sine-însăși, după ce citi, degetele se crispară pe hârtia funestă. Fu singurul semn de emoție vizibilă. Cum ea rămase gânditoare, reflectând la ceea ce avea de făcut, ducele d'Angouleme, fără să bănuiască furtuna cumplită care tocmai se dezlănțuia în sufletul ei se informă zâmbind:

— Vestea proastă, prințesă?

Și Fausta, zâmbind ca și el, cu un calm extraordinar:

— Nu știu încă.

Totuși, cu acea rapiditate de decizie, care era atât de deosebită la ea, cât și la Pardaillan, luase deja o hotărâre.

— Este bine, spuse ea lui d'Allbaran atent, mă duc. În același timp, ea îi comandă, din privire, să fie gata pentru orice.

XXVII

PARDAILLAN ȘI FAUSTA

Ea se ridică cu acea alură maiestuoasă care-i era atât de personală, și se îndreptă încet spre* ușa în spatele căreia stătea Pardaillan.

— Ah! Drace, se gândi cavalerul, ea vine aici! Mă va descoperi?

Se dădu înapoi și sări la ușă cu o mișcare suplă, fără zgomot.

— Uite! a închis-o pe dinafară! își zise el. Și n-am auzit nici un zgomot!...

N-a fost deosebit de emoționat. Și cu unul din acele zâmbete ironice care-i erau specifice:

— Înțeleg: sunt prins. Pun pariu că biletul, pe care acest gen de colos tocmai l-a dat Faustei, semnala prezența mea în această încăpere. Trebuie să nu-mi pierd cumpătul și... să ies de aici, dacă se poate.

Se reîntoarce spre ușa pe care tocmai o părăsise. În același timp, cu un gest vioi, își aruncă pelerina pe umăr pentru a avea libertate de mișcări și, asigurându-se că spada alunecă bine în teacă, murmură:

— Va trebui să mă încaier.

Fausta ajunse la ușă, o trase spre ea și o deschise larg. Grațios, ea îl invită:

— Haide, intrați, Pardaillan. Asta nu este un loc pentru un om ca voi.

Pardaillan își scoase pălăria și salută cu un gest larg, cam teatral, și mulțumi:

— Mii de mulțumiri, prințesă.

Intră. Și, simțindu-se în largul său, cu un zâmbet malițios:

— Într-adevăr, simțeam că nu sunt la locul meu. Dar ce vreți, prințesă, nu puteam cuviincios să vă cer să am onoarea companiei voastre.

— Dar de ce? spuse Fausta ca întotdeauna grațios. Și foarte serioasă:

— Vă asigur, Pardaillan că dacă mi-ați fi spus că doriți să asistați la discuția pe care tocmai am avut-o cu domnul duce D'Angouleme, mi-aș fi făcut o datorie și o plăcere de a vă satisface.

— Nu mă îndoiesc, doamnă, pentru că o spuneți, replică Pardaillan, la fel de serios ca și ea.

Și zâmbind, în continuare, ironic:

— Numai că atunci m-aș fi păcălit; cu siguranță că voi nu ați fi pronunțat nici unul din cuvintele pe care le-am putut culege în spatele acestei uși.

Fausta aprobă cu blândețe, din cap.

Ducele d'Angouleme rămăsese, mai întâi, sufocat de apariția neașteptată a lui Pardaillan, pe care nu-l bănuia atât de aproape de el. Înainta vioi, cu mâna întinsă, cu o mină încântată, spunând:

— Pardaillan, prietene, frate, ce fericit sunt să vă văd! Pardaillan, fără să-și descleșteze dinții, se înclină cu răceală.

— Ei! Cum, astfel mă întâmpinați, Pardaillan? Nu vedeți că vă întind mâna?

— Este bine că viitorul rege Carol al X-lea face onoarea unui pârlit ca mine, spuse Pardaillan cu o voce glacială.

Dar nu apucă mâna care i se întinse. Ducele își mușcă buzele până la sânge.

— Deci vom deveni dușmani?

— Aceasta nu va depinde decât de voi, răspunse Pardaillan.

Și revenind imediat la Fausta:

— Nu vi se pare, doamnă, că este necesară o discuție între noi?

— Aceasta îmi pare indispensabilă, sublinie Fausta. Fără să mai întârzie, ea comandă lui d'Albaran care

se ținea la distanță, imobil și țepăn ca un soldat la paradă:

— Luminează-ne până la cabinetul din turnul din colț. Mut și flegmatic, ca de obicei, d'Albaran, aprinsese

deja o făclie, împinse o ușă și aștepta. La un semn al Faustei, el o luă înainte..In încăperea pe unde trecu și unde ei îl urma, doisprezece gentilomi, cu sabia în mână, stăteau imobili și tăcuți, barând trecerea. În fruntea lor, ca șef, cu sabia în mână ca și ei, impasibil și țepăn ca și ei, stătea Odet de Valvert, Acest grup avea ceva amenințător și formidabil.

D'Albaran se opri la doi pași de Valvert, care nu mișca, care nu-l privea pe Pardaillan, iar acesta, la rândul său, nu părea să-l cunoască. Colosul întoarse capul spre Fausta, care, de asemenea, se oprise, imobilizând astfel pe cavalier și pe duce, între care se afla. El o privi satisfăcut, ca și cum ar fi spus:

„Iată o parte din domniile pe care i-am prins.”

Și Fausta, care înțelese, zâmbi, aprobă din cap, cu blândețe. Se întoarse către Pardaillan, examinându-l cu un zâmbet subtil:

— Ce credeți?

— Văd. Ciurma! nu sunt încă orb.

Și cu aerul cel mai nevinovat, ca și cum ar face un compliment măgulitor:

— Văd că, mai bine ca oricine, știți întotdeauna să întindeți o capcană.

Fausta nu se clinti. Zâmbetul său deveni și mai caustic. Și ca și cum ar lua aceste cuvinte aspre ca pe un veritabil compliment, ea mulțumi cu o înclinare grațioasă a capului. După care, făcu un semn lui Valvert.

Acesta, ca cei doisprezece gentilomi ai săi, stătea impasibil, așa cum se cuvine unui soldat sub arme.

Și, întorcându-se spre d'Angouleme, până acum martor mut, dar foarte atent la acest gen de duel cu lovituri de vorbe care tocmai începuse în fața lui:

— Monsenior, adineaori am înțeles că vă angajați cu anticipație să-i acordați doamnei Fausta un lucru pe care ea vi-l va face cunoscut în ajunul încoronării dumneavoastră. Vreți, vă rog, să-i cereți doamnei să vorbească pe loc?

Emoționat, în ciuda voinței lui, d'Angouleme se întoarce către Fausta.

— Ați auzit, doamnă? spuse el.

— Duce, spuse Fausta pe un ton care nu admitea replică, voi vorbi când va veni ceasul meu, nu înainte.

— Voi vorbi, deci, pentru dumneavoastră spuse Pardaillan.

Și revenind la Charles d'Angouleme:

— În ajunul încoronării voastre, doamna Fausta vă va spune: împărțit pe din două. Înainte de încoronare, o slujbă de căsătorie... căsătoria prințesei Fausta cu ducele d'Angouleme...

— Dar sunt căsătorit! întrerupse Charles.

— Asta îi veți spune doamnei Fausta, vreți să spuneți? Atunci, doamna Fausta va scoate o bulă papală care va anula căsătoria voastră actuală. O bulă pe care o va obține, să nu vă îndoiiți, pe care poate deja a obținut-o.

— Dar eu o iubesc numai pe Violetta!...

— Veți mai spune... Doamna Fausta vă va demonstra clar ca lumina zilei că dragostea este incompatibilă cu ambiția.

— Este imposibil!...

— Veți spune tot timpul... Atunci, doamna Fausta vă va dovedi că poate să distrugă, într-o clipită, toată opera făcută de ea însăși. Ea ar putea, dacă vă supuneți, să vă așeze pe acest tron și să vă mențină acolo. Ea ar putea, dacă vă revoltați, să vă distrugă fără milă.

Buimăcit de aceste revelații neașteptate și de siguranța lui Pardaillan, Charles o privea pe Fausta cu Finețe, ca și cum ar fi așteptat de la ea o dezmințire. Dar Fausta tăcea. Sub calmul său de comandă, ea răcnea în sinea ei:

„Ah! Demon!... Demon din infern!... Cum ai putut să mă ghicești astfel?”

O tăcere tragică plană, o secundă, asupra acestor trei personaje. Pardaillan reluă:

— Acest tron al Franței pe care doamna Fausta vi-l oferă, nu vi-l va da decât dacă-l veți împărți cu ea. Și asta vă explică de ce s-a zbatut atât de mult, că a obținut de la regele Spaniei să se mulțumească cu un tratat de alianță, fără să ceară nici cea mai mică cedare de teritoriu: ea își apăra bunul său ce urma să vină. Acum, dacă m-am înșelat, spuneți-o doamnă. Cum știu că nu vă dați niciodată osteneala să mințiți, vă voi crede pe cuvânt și vă voi cere scuze.

Fausta nu vru să se micșoreze în proprii săi ochi. Ea bravă:

— Nu v-ați înșelat. Dar acest tron, pe care l-aș ajuta să-l cucerească, nu este just și legitim să-l împart cu cel căruia i l-am dat?

Pardaillan se adresă, din nou, ducelui:

— Vedeți, monsenior, că nu vă combat, cum pretindea, adineaori, doamna Fausta. Pe ea o combat, și nu pe voi. Nu sunt dușmanul vostru. Cântărind bine, cred, că dimpotrivă, acționez ca prieten loial și fidel cum am fost întotdeauna, străduindu-mă să o împiedic de a vă antrena în combinații necurate, nedemne, nu o spun Fiului de rege care sunteți, ci simplu, unui om onest. Nu sunteți de aceeași părere?

Charles d'Angouleme lăsă capul în jos, fără să răspundă.

Cavalerul nu mai insistă. Ca și cum nu ar fi fost nimic, el reveni la Fausta:

— Iată unul din motive pentru care sunt împotriva voastră: Lupta în care vă angajați este tenebroasă, perfidă, trădătoare. Mobilul care vă conduce este lamentabil, blamabil. Ceea ce vreți să faceți, este, într-adevăr, prea urât!

Ultimele cuvinte pronunțate de Pardaillan o făcură pe Fausta să-și ciulească urechile. Și fără să lase să-i pătrundă în suflet neliniștea, ea se informă:

— Cum puteți să spuneți că ceea ce am intenția să fac este frumos sau urât, dacă nu știți?

— Eroare, doamnă. Știu foarte bine ce veți face, afirmă Pardaillan cu o siguranță deconcertantă.

— Știți ce voi face eu? insistă Fausta.

Ca și cum ar fi fost lucrul cel mai simplu din lume, el asigură:

— Vă voi spune.

Și adresându-se lui Charles d'Angouleme:

— Ascultați bine, monseniore: Se pare că regina regentă, Măria de Medicis, când era încă tânără, a avut un amant. Acest amant era Concino Concini. Din această legătură s-a născut o fată, ai cărei părinți au vrut să se debaraseze de ea, ucigând-o. Doamna Fausta a descoperit această afacere. Ea și-a procurat actul de botez al acestui copil. Acest act l-a falsificat, făcând să figureze numele mamei, neprescurtat. Mai mult, are la îndemână doi martori care vor atesta. Înarmată cu această dovadă, cu sprijinul acestor doi martori, ea așteaptă să dezlănțuie un scandal nemaipomenit, să submineze tronul sub valuri de noroi, în așa fel, încât micul rege Louis al XIII-lea și familia sa să fie înăbușiți. Iată, în linii mari, combinația doamnei Fausta. Îi las grija de a vă dezvălui detaliile. Totuși, pentru a-i demonstra doamnei Fausta că sunt la curent cu detaliile, voi adăuga: fiica Măriei de Medicis și a lui Concini nu a murit, cum cred părinții ei. Este acea tânără florăreasă de stradă pe care parizienii o numesc Muguet sau Brin de Muguet, pe care doamna Fausta a atras-o la ea și pe care a început s-o cucerească pentru a o face să joace un rol odios în drama sumbră pe care a uneltit- o în toate detaliile. S-ar putea, însă, ca ea să se înșele, căci această tânără, pe care o cunosc, s-ar putea să nu fie atât de docilă cum crede ea. În ceea ce vă privește, domnule, consultați- vă conștiința. Nu mă îndoiesc că ea o să vă spună că un om cu inimă nu știe, fără să se dezonoreze, să se facă complicele unor asemenea uneltiri.

Și, revenind la Fausta, cu vocea sa glacială, el încheie:

— Vedeți, doamnă, că eu cunoșteam de minune proiectele voastre și că m-am dovedit prea indulgent spunând pur și simplu că sunt urâte.

— Ah, demon, demon! Cum ai aflat?... Numai Satana te-a informat...

— Ei, doamnă, nu este vorba nici de magie, nici de vrăjitorie.

Și ridicând din umeri, cu aerul său ironic:

— Dacă sunt atât de bine informat este pentru că, voi v-ați dat osteneala să ma informați, voi înșivă.

— Eu! șopti Fausta... unde? Când aș fi... Și, iluminată de o inspirație subită:

— Oh, nu-i așa că din întâmplare...?

— Așa este, zâmbi Pardaillan. Am asistat în dimineața asta, la discuția pe care ați avut-o cu Concini...

Fausta îl privi cu admirație și spuse simplu:

— Fantastic!...

Dar acest cuvânt, el singur, exprima o atât de sinceră uimire, încât el se înclină ca și cum ar fi auzit complimentul cel mai măgulitor. În timp ce ea se gândea:

„Ce om! Vârsta nu l-a schimbat deloc. Dacă îl las, va fi și de data asta ca și în alte dați: mă va bate, cum m-a bătut întotdeauna în toate întâlnirile noastre... dacă nu mă va omorî de data asta. Aș ezita să-l bat. N-aș avea dreptate. Dacă îl țin aici, lângă mine, nu trebuie să iasă viu. Nu va ieși.”

Luând această hotărâre, ea zâmbi și întrebă:

— Sunteți, deci, la curent cu nașterea misterioasă a acestei fiice naturale a lui Concini?

— Cel mai puțin din lume, răspuse Pardaillan cu sinceritatea-i obișnuită. Nu cunosc această istorie decât din discuția voastră cu Concini, pe care am auzit-o.

— Atunci, se miră Fausta, cum știți că acest copil trăiește încă și se numește Brin de Muguette? Căci, totuși nu i-am pronunțat numele. Și lui Concini, care-o crede moartă, nu i-am spus nimic care i-ar arăta că se înșeală...

Pardaillan explică cu amabilitate:

— Este exact, doamnă. Și mărturisesc că în dimineața aceasta, nu-mi venise ideea că acest copil ar putea să trăiască. Dar, adineaori, i-ați spus domnului duce d'Angouleme numele micuței florărese. Și ați vorbit în așa fel, încât nu-ți trebuia o mare inteligență să înțelegi că ea este fiica lui Concini.

— Da, conveni Fausta, ați spus bine; chiar eu însămi v-am informat atât de bine. Este tot ce aveți să-mi spuneți, cavaliere?

— Nu, doamnă, făcu Pardaillan, mai trebuie să vă fac cunoscut principalul motiv, care mă pune în situația de a fi apărătorul micului rege Louis al XIII-lea.

— Fără îndoială, datorită afecțiunii pe care o aveți pentru el.

— Nu, doamnă, nici nu-l iubesc, nici nu-l detest pe acest copil. Mi-este indiferent. Nu-l cunosc și nu țin să-l cunosc. Dar l-am cunoscut bine pe tatăl său, care mă onorase cu o prietenie cu totul deosebită. Or, tatăl său, regele Henri IV, având presentimentul apropierei morții și bănuind dezlănțuirea unor apetituri feroce în jurul tronului ocupat de un copil, m-a rugat să veghez asupra copilului său. Am promis, doamnă. Moartea care dezleagă totul, numai moartea poate să-l împiedice pe cavalerul Pardaillan de a-și ține promisiunea. Și revenind, încă o dată, la ducele d'Angouleme, cu o voce care se înăspri:

— Vedeți, domnule, că dacă mă ridic împotriva voastră este pur și simplu pentru a îndeplini o datorie de la care n-aș putea să mă sustrag fără a mă dezonoara în proprii mei ochi. Astăzi vreți să furați, Dumnezeu știe prin ce mijloace infame, acest tron pe care l-am cucerit pentru voi, la lumina zilei, cu spada. Or, am onoarea de a-l apăra. Mă veți găsi, deci, în calea voastră. Din această clipă suntem dușmani. Și, să fie clar, domnule, pentru a vă atinge scopul va trebui să călcați peste trupul meu.

El se ridică, își pipăi centiromul cu un gest mașinal și, cu unul din zâmbetele sale subtile, se înclină galant, ca un om care-și ia rămas bun:

— Iată-ne, deci, încă o dată, gata să ne luptăm, doamnă. Lupta de odinioară, atât de teribilă, de înverșunată nu ar părea decât un joc inofensiv de copii în comparație cu lupta care va urma și care va fi finală, supremă, având în vedere că nu se va putea termina decât prin moartea unuia din noi.

Și, după ce făcu această declarație, simplu, ca lucrul cel mai firesc din lume, el o sfătui:

— Intrucât este inevitabil ca unul din noi să-l omoare pe celălalt, credeți-mă, omorâți-mă... omorâți-mă, în timp ce sunt în mâna voastră.

— Sfatul este bun, declară Fausta, și îl voi urma.

— Chemați-vă asasinii, care trebuie că sunt postați pe acolo, pe undeva, și să terminăm, sfida Pardaillan, deja enervat.

— Așezați-vă, mai întâi, cavaliere, îl invită Fausta. Și explică:

— Mi-ați spus ce aveți să-mi spuneți și v-am ascultat cu toată atenția pe care o meritați. La rândul meu, aș vrea să vă spun câteva cuvinte.

— Cum să nu, prințesă, consimți Pardaillan, câte cuvinte veți dori. Și, credeți-mă, vă voi asculta și eu cu toată atenția pe care o meritați.

El se așază, din nou, în fotoliu, răsturnat pe spetează, picior peste picior, și ascultă, cu un aer foarte atent. Ar fi fost imposibil să arate mai mult calm mai multă încredere aparentă. În realitate, stătea la pândă mai mult ca niciodată și își spunea:

„Ea se gândește la vreo trădare. Dar ce fel?”

Avea-tot timpul un aer detașat. Totuși, din instinct, el se îndreptă în fotoliu, așezându-și sabia între picioare. Nările sale palpitau, ca și cum ar fi căutat să descopere prin miros acea trădare care se simțea plutind în aer și care scăpa ochilor săi atât de pătrunzători și auzului său atât de fin.

— De data asta, lupta dintre noi nu va fi lungă, Pardaillan, continuă Fausta.

Cu un zâmbet livid, ridică lent mâna sa dreaptă, ca pentru a-i arăta lui Pardaillan mai bine ca niciodată gârziile sale și încheie:

— Pentru a vă arunca în neant, ar fi suficientă o lovitură cu această mână, o singură lovitură, așa.

Închise pumnul pe mânerul unui pumnal imaginar și lovitura plină de furie o abătu din zbor pe colțul unei măsuțe din dreapta ei.

În aceeași clipă, în fața ei și în fața lui Charles d'Angouleme, încremenit, partea de planșeu unde se afla fotoliul, în care ședea Pardaillan, se prăbuși brusc.

O clipă, mai rapid decât lumina fulgerului, se observă brațele ridicate ale cavalerului, care căutau instinctiv, să se apuce de ceva. Și se auzi un strigăt înnăbușit.

Livid, ducele d'Angouleme se ridică imediat. Și privind cu un aer pierdut, gaura neagră căscată în fața lui, horcăi:

— Ce ați făcut?...

— Am terminat lupta cu singurul om, care ne-ar fi făcut să pierdem partida în care ne-am angajat. Și, în acest timp, am câștigat această partidă, pronunță cu răceală Fausta.

— Era prietenul meu... cel mai bun prieten al meu, hohoti de plâns ducele.

— Era soțul inimii mele, spuse Fausta cu o tristețe nemărginită.

— Să alergăm, doamnă, o împloră ducele, poate mai este timp...

— Inutil, duce, domnul de Pardaillan este mort! spuse Fausta cu o voce funestă.

XXVIII

LEONORA GALIGAI

Trebuie să spunem acum ce făcea Stocco în curtea imobilului somptuos, pe care Concini îl cumpăraseră de la signor de Liancourt, mărindu-l și înfrumu-sețându-l, situat pe strada de Tournon... la doi pași de palatul Măriei de Medicis. Pentru aceasta este necesar să o reluăm din momentul în care ne-am oprit, urmărindu-l pe Odet de Valvert, la Fontenay-aux-Roses, nu departe de casa maicii Perrine, încotro se îndrepta Muguette, călare pe măgărușul său Grison. Această reîntoarcere va fi, de altfel, scurtă.

Ca și Odet de Valvert, Stocco auzise cuvintele tinerei, care, vorbind despre micuța Loïse, a numit-o „fiica mea”. Ca și Odet de Valvert, spionul Leonorei nu luă în considerare sensul real al acestor cuvinte și, ca și el, le luă literă cu literă.

Odet de Valvert plecase, așa cum am spus. Dar Stocco, de altfel, nu putuse să observe această plecare, rămăsese la postul său. El rămase până când venind noaptea, o văzuse pe maica Perrine închizând porțile cu lacăt și trăgând lanțurile. Înțelesese că mica florăreasă va petrece noaptea aici. Apoi plecase.

Nu se îndepărtase prea mult. Se apucă să caute o cârciumă unde să poată să-și potolească foamea: nu mâncase nimic de dimineață. În sfârșit, descoperi ce căuta și luă rapid o cină modestă, stropită copios cu două cani de vinișor de țară, acrișor și picant după pofta inimii. După care, revenise să se posteze în fața casei înflorite. Se înfășură în pelerină și se întinse într-un șanț.

A doua zi de dimineață, la revărsatul zorilor, asistase la plecarea lui Muguette, care ducea două coșuri pline cu flori. O auzi pe Muguette consolând copilul și promițându-i:

— Nu mai plânge, micuța mea, voi reveni joi dimineață. „Bine, își spuse Stocco. Nu am nevoie să aflu mai

mult. Pot să plec acum.”

Profită de faptul că Muguette mai întârzia pentru a i-o lua înainte. Se târî în șanț până ce simți că nu mai este văzut și sări pe drum. Apoi, grăbi pasul, fără să se mai ocupe de ea. Intorcându-se la Paris, se duse direct la Leonora Galigai să-i dea raportul. Îi povesti tot ce văzuse și auzise, fără să-i ascundă nimic.

Leonora îl ascultă cu cea mai mare atenție. După ce spusese tot ce avusese de spus, ea lăsa să-i scape ca din întâmplare:

— Poți să-i povestești despre misiunea ta lui Concino. Numai că, reluă Leonora cu același aer detașat, nu-i vei povesti decât miercuri dimineața.

Stocco își permise o observație:

— Signora, spuse el, iată sunt mai mult de opt zile de când monseniorul așteaptă și începe să se neliniștească.

— Am nevoie de aceste două zile, explică Leonora cu un zâmbet sinistru.

Și, fără să ridice glasul, fixându-l cu o insistență foarte elocventă:

Să nu uiți, mai ales.

— Nu voi uita deloc, o liniști Stocco. Și în sinea lui:

„Ah! sărmana, n-aș vrea să fiu în pielea micii florărese.”

Într-adevăr, el nu uită recomandarea. În ziua fixată, nu uită deloc să se ducă să-l vadă pe Concini. Dar el ajunsese în strada de Tournon în momentul în care acesta aștepta vizita Faustei și trebui să aștepte. Apoi, după plecarea Faustei, pândi ieșirea lui Pardaillan, nu fiindcă se interesa de Pardaillan, ci simplu pentru că se temea pentru el de urmarea mortală pe care ar fi putut s-o aibă trădarea sa, în cazul în care cavalerul fiind surprins, ar fi fost descoperită.

Am spus că totul se termină bine pentru el. Dar în timp ce se afla în pragul ușii, Concini se reîntorsese în cabinetul său, unde o să-l urmărim așteptându-l pe Stocco, care nu întârzie să-l întâlnească.

Concini era într-o dispoziție groaznică. Fără îndoială că vizita Faustei și rezultatul mai mult neplăcut pentru el pe care-l avusese această vizită erau cauzele exasperării sale. Această exasperare creștea cu încă un motiv destul de important în ochii săi: neprevăzând dezvăluirile teribile ale musafirei de temut, o autorizase pe Leonora să asiste, invizibilă, la această discuție. Leonora află, astfel, lucruri pe care nici nu le bănuia.

Imediat după plecarea Faustei, Leonora intrase în cabinet și se așeză foarte hotărâtă să nu se miște de acolo până nu va avea această explicație de care se temea Concini. Și cu cotul pe masă și capul în mână, se cufundă în reflecții adânci:

86

Așa cum se așteaptă, Concini o găsi acolo. Intră furios, cu aer răutăcios, agresiv și începu să meargă în lung și-n lat, cu un pas violent. Cu ochii mânioși, cu buzele într-un rictus amar, se aplecă înainte, și imediat atacă:

— Ei bine, ați auzit-o pe ilustrisimă voastră Fausta? S-o înghită iadul!... Felicitările mele doamnă!... Ah! frumoasă negociere ați întreprins! O alianță cu Fausta, spuneți voi trebuie să aibă cele mai bune rezultate, cele mai minunate pentru noi!... rezultatul este faimos!... iată-mă cu încă un dușman în spate... și ce dușman!

El vorbi mult timp astfel, cu o rea credință, calculată la rece, acoperind-o cu reproșuri violente pe care le știa perfect nejustificate.

Și ea îl lăsă în pace, știind bine că va sfârși oprindu-se singur. Într-adevăr, așa se întâmplă. Neîntâlnind nici cea mai ușoară contrazicere, Concini se află imediat la capătul argumentelor, obligat să tacă. Atunci, vorbi și ea, la rândul său. Și fără furie, încet, cu răceală:

— Nu mi-ați spus niciodată, Concini, că ați avut un copil înainte de căsătoria noastră, spuse ea.

— Ei! bombăni Concini, de ce v-aș fi vorbit, dacă acest copil este mort!

El se opri în fața ei, sfidând-o. Ea se ridică încet și cu voce înăbușită, murmură:

— Sunteți sigur că ea este moartă, Concino? Concini tresări: un presentiment sinistru se abătu

cu toată greutatea asupra lui.

— Zău! făcu el cu forță.

— Și eu, bombăni Leonora cu o voce mai scăzută, și tu, îți spun că te înșeli, Concino: nu este moartă!

86

— Este imposibil! se cutremură Concini. Landry Coquenard nu era atunci un trădător. Sunt sigur că a executat ordinele mele.

— Acest Landry Coquenard s-a lăsat să aibă scrupule și a botezat copilul înainte de a-l îneca. Tu nu știi asta. Signora știe. Și eu îți spun că acest Landry Coquenard a împins scrupulele până la capăt: după ce a smuls copilul suferințelor veșnice ale purgatorului, botezându-l, l-a smuls, de asemenea, morții. Acest lucru este adevărat cum este adevărat că ne luminează ziua. Și, uite, o altă probă:

— Signora ți-a promis să-ți păstreze secretul și să nu se folosească de arma formidabilă pe care o are în mâini. Ea nu minte niciodată, signora. Dar ea are modul ei de a spune adevărul. De ce ți-a făcut această promisiune liniștitoare pe care și-o va ține în felul său, pentru că nu ea va porni scandalul, ci copilul pe care-l va înarma și-i va da drumul asupra ta. Și aceasta, dacă vrei să te gândești bine, este tot atât de formidabil ca și cum ar acționa signora, ea însăși: toate sufletele sensibile vor fi de partea copilului, care se va ridica drept judecător în fața tatălui său și al mamei sale... Tată și mamă denaturați care i-au vrut moartea.

— Drace! drace! murmură Concini foarte palid și răsucindu-și nervos mustața, ce e de făcut?

— Să cauți acest copil, să-l găsești, să-l prinzi. Mă însărcinez eu cu asta. Am bănuieli, indicații vagi cu privire la acest copil. Dacă nu mă înșel, cercetările mele nu vor Fi lungi. In mai puțin de patruzeci și opt de ore, ea va Fi în puterea noastră.

— Și când o vom avea, radie Concini, deja liniștit, vom ști bine s-o împiedicăm să vorbească! Este o idee excelentă, draga mea!

— Așa este, Concino, vom ști noi s-o împiedicăm să vorbească!

Și fascinându-l cu privirea, cu un surâs teribil, cu o încetineală îngrozitoare, ea insinua:

— Dar amintește-ți, Concino că numai morții nu vorbesc.

— Ce va spune mama? făcu el cu voce surdă, sugrumată. Căci, în sfârșit nu putem s-o lăsăm să nu știe...

— Mă voi ocupa de Măria, îl întrerupse cu vioiciune Leonora. Ii voi vorbi. O voi face să înțeleagă.

Concini avu o ultimă ezitare. Dar abandonând ultimele scrupule, el consimți: .

— Mă bazez pe tine.

Astfel, pronunță condamnarea la moarte a fiicei sale.

Leonora înregistra ordinul de moarte cu o ușoară mișcare a capului. Un zâmbet palid alunecă pe buzele sale. Aceasta fu singura manifestare de bucurie a victoriei, pe care tocmai o raportase asupra lui, pe care și-o permise.

Ca și cum n-ar fi fost nimic, ea reluă, dar de data aceasta vocea sa vibra ca o trompetă războinică[^]

— Mă voi ocupa și de signora. Las-o să facă, Concino sunt aici, eu, și nu mi-e frică de ea. Ea coboară, de altfel, signora: istoria sa de scandal este bine imaginată, dar nouă nu ne mai inspiră teamă, pentru că am știut s-o evităm. Să-i lăsăm s-o facă: Fausta, Angouleme, Guise, Conde, Luynes, pentru fericirea și viața ta, mă simt capabilă să le țin piept tuturor și să-i bat, unul după altul. Lasă-i s-o facă, acest tron, pe care-l râvnesc, nu-l vor avea... El îți aparține... Tu îl vei avea.

Într-un gest de pasiune, îi încercui gâtul cu brațele, îl strânse cu frenezie, îi acoperi buzele cu un sărut violent și, lăsându-l:

— Mă duc s-o văd pe Măria, spuse ea.

Și lentă, tăcută, ea se retrase fără zgomot, asemeni unei creaturi a tenebrei care se întoarce la tenebrele sale.

Dar alunecând în umbra unui culoar, se gândea: „Stocco mi-a spus că această mică florăreasă, pe care o iubește Concino, se duce în toate diminețile să ducă flori la imobilul Sorrientes...Și mă întreb de ce signora, care nu face nimic fără motive întemeiate, o atrage astfel pe această tânără la ea?... De ce?... Dacă ea este fiica Măriei și a lui Concino?... Da, ea este!”

Judecata sa, întotdeauna trează, porni pe această pistă și n-o mai lăsă, o întoarse pe toate fețele. Dar ea mai avea o idee pe care nu o lăsa deloc și la care reveni, spunându-și:

„Trebuie să lămuresc asta... așteptând, i-am promis lui Concino că fiica sa va fi în puterea noastră în patruzeci și opt de ore. Ei bine, fiica ta, va fi mica florăreasă. Ea poate că nu este, dar asta puțin contează. Esențialul este ca el să creadă și să acționeze așa cum am convenit... Astfel voi scăpa de ea.”

Se mai gândi o clipă, și cu această hotărâre rece care o făcea atât de temut, ea tranșă:

„Va crede... Și va acționa”.

XXIX CONCINI

După plecarea Leonorei Galigai, Concini rămase cufundat într-o lungă și profundă reverie.

„Tronul!... Pentru a-l fura, acest tron la care nu am dreptul, voi distruge fără milă tot ce-mi va fi obstacol. Și când, în fine, îl voi avea, acest tron furat... da, furat cu sânge și noroi... când îl voi avea... ah! cum l-aș da din toată inima pentru un sărut de dragoste de la această Muguette, care-mi rezistă!”

Acest nume Muguette, pe care tocmai îl pronunțase, îl readuse la sentimentul realității. Bombăni cu o voce neliniștită:

„Ce face, dar, această lichea de Stocco?”

Și apăsă cu violență pe o sonerie.

După câteva clipe, fusese introdus Stocco. El se aplecă în fața lui Concini, într-unul din acele saluturi exagerate, specifice lui.

— Monsenior, am uitat să vă cer cele cinci mii de livre pe care mi le datorați.

Concini nu neglija sensul acestor cuvinte. Înțelese atât de bine ce voiau să spună, încât se ridică dintr-o

săritură și, foarte palid, scuturat de un lung frison, gâfâind, îl întrebă:

— Știi unde aș putea s-o gădesc... s-o iau?

— Știu asta... și încă multe lucruri, declară Stocco cu o falsă modestie.

Concini răsuflă puternic ca și cum s-ar fi ușurat de o greutate enormă care-l apăsa. Stocco insinua:

—Vă spun, domnule, că am câștigat cele cinci mii și... peste.

Concini se duse direct la un sipet și-l deschise cu un gest precipitat. Sipetul conținea mai mulți saci rotun-jori, bine aranjați. El luă primul care-i căzu în mână, îl aruncă la picioarele lui Stocco și mormăi:

— Acum o să vorbești?

Stocco fu uluit. La prima vedere — și el se pricepea — estimă că sacul avea dublu decât îi promisese Concini.

— Țineți-vă bine, domnule: ceea ce o să vă spun vi se va părea incredibil, extravagant, fantastic. Iată: această frumoasă neînduplecată, această perlă de virtute, am descoperit eu, are un copil.

Concini reuși să se stăpânească și cu voce tremurătoare:

— Vorbește, spuse el, dar fii atent la ce spui.

— Să mă trăsnească și să fiu blestemat până la sfârșitul lumii, dacă mint măcar un cuvânt, jură Stocco cu aceeași sinceritate.

Și povesti pe scurt tot ce văzuse și auzise. Lovitura fu dură pentru Concini. Scrâșni din dinți, spumegă și se apucă să meargă agitat.

Și cum în sentimentul, pe care-l încerca pentru Brin de Muguet, era mai mult o dorință brutală decât adevărată dragoste, descoperirea făcută de Stocco, în loc să-l potolească îi întărâtă și mai mult dorința. Sfârși prin a-și spune:

„Ei bine, cum! această fată are un amant... poate mai mulți amanți. Și ce dacă? Este vreun motiv să renunț la ea?... Ei, nu, la dracu! Ea va fi a mea, după ce a fost și a altora, iată tot. Nu este pentru prima dată când mi se întâmplă o asemenea aventură. Amantele mele nu erau toate îngeri puri când le-am avut... Este o mare deosebire.”

Reveni la Stocco, care aștepta hotărârea sa, și îl întrebă:

— Ești sigur că această fată va merge mâine la Fon-tenay-aux-Roses?

— Sunt sigur că a promis să se ducă acolo, răspunse Stocco cu precauție.

— Măine dimineață, înaintea ei, mă voi duce la Fon-tenay-aux-Roses. Mă vei însoți, hotărî Concini.

— Domnul nu renunță'la ea? întrebă Stocco la rândul său.

— De ce aş renunța? se miră sincer Concini.

— Ei bine, triumfă Stocco, mă angajez ca eu s-o fac pe frumoasă maleabilă ca o mănuşă. Fără răpire, fără violență inutilă. Ea va veni singură, o veți găsi acolo unde-i veți spune să se ducă și se va arăta docilă la toate dorințele voastre. Iată ce mă angajez să obțin, dacă o să mă lăsați, monseniore.

Și Stocco îi explică lui Concini cum înțelege s-o ia pe Muguette pentru a o face „maleabilă ca o mănuşă”. Și planul pe care-l desfășura i se păru lui Concini atât de admirabil, încât îl acceptă cu entuziasm, fără să ezite o clipă. Și îl complimentă:

— Ești un geniu, Stocco. Dacă aş reuși...

— Veți reuși, monseniore, afirmă Stocco cu aceeași siguranță.

— Într-adevăr, cred, radie Concini. Dacă reușește, îți voi da zece mii de livre.

— Pregătiți-vă banii, exultă Stocco ai cărui ochi străluceau, mâine seară ei vor fi ai mei!

— Și tu, îl concedie Concini, du-te să le pregătești pe toate.

— Fug, monseniore! răspunse Stocco, care se înclină și ieși vioi.

Concini fugi la micul său palat. Când ajunse, Leonora se pregătea să se ducă la Luvru s-o vadă pe Măria de Medicis, pe care o numea familiar Măria, când vorbea cu soțul ei. Își întârzie plecarea cu câteva minute pentru a asculta raportul lui Stocco, care o puse la curent cu ceea ce se hotărâse între el și Concini. Când terminase, ea spuse cu o liniște sinistă.

— Bine, du-te să execuți ordinele lui Concini. Stocco plecă. Cu un zâmbet răutăcios pe buze, el își spunea:

„Nu știi ce se pregătește să uneltească, dar n-aș vrea să fiu în locul domnului Concini. Ea îi va juca o festă de prost gust, cum numai ea știe să născocoască. Nu ai noroc, hotărât, biet signor Concini!”

Spre seară, el trecea prin poarta Saint-Michel și pornea pe strada Enfer. Era călare și escorta o litieră, goală, de altfel, pe care o conducea un rândaș de cai. Se îndreptă spre Fontenay-aux-Roses fără să se grăbească prea tare. Din când în când, se întorcea, ciulea urechile, auzi în spatele lui zgomotul unei cavalcade. Se opri, în timp ce litiera goală îșiurmă drumul. Era Concini, care sosise. Rospignac era în stânga lui. În spatele lor, Eynaus, Longval, Roquetaillie și Lonvignac.

Se așternea noaptea când ajunseră la Fontenay-aux-Roses. Stocco îi conduse la acel han, unde supase duminica trecută. Petrecură noaptea acolo. A doua zi dimineață, în zori, porniră toți, din nou. Își lăsară caii la han. Litiera, al cărui conducător ducea un cal înșeuat, îi urma. Merseră astfel până la casa maicii Perrine, unde totul părea încă adormit. Se ascuseră în spatele gardului, în fața intrării în casă.

Pe la ora șase dimineața, maica Perrine se duse să deschidă poarta înspre grădină. Ea apăru o clipă în prag, aruncă o privire pe drumul lateral pe care trebuia să vină Brin de Muguet și intră din nou, liniștită, în casă.

În momentul în care intră, Stocco ieși din groapa sa, Eynaus și Longval îl urmară. Toți trei intrară hotărât în grădină. După câteva minute, Stocco apăru din nou și, fără să iasă, strigă în italiană.

— Puteți să veniți monseniore. Suntem stăpâni pe locul acesta.

Concini se grăbi să vină în fugă. Așa cum se cuvine, soldații săi îl urmau imediat, în spate, intrară toți în casă. Maica Perrine, cu căluș și legată fedeleș încât nu putea să facă nici o mișcare, zăcea pe dușumea, într-un colț al încăperii, pe unde chiar intraseră. Imediat Concini se informă:

— Copilul?

— Doarme în camera de alături, spuse Stocco. Și explică:

— Am făcut atât de puțin zgomot, încât nu s-a sculat. Am picat pe neașteptate pe femeie, încât nici nu a avut timp să spună „ah”.

Concini făcu un gest de indiferență rece și se întoarse curios spre maica Perrine. Crezu că trebuie s-o liniștească.

— Nu avem treabă cu voi, cumătră, făcu el cu o voce disprețuitoare. Dacă rămâneți liniștită, nu vi se va face nici un rău.

Și întorcându-se, nu se mai ocupă de ea. Stocco se duse să se posteze pe drum, în fața intrării în grădină. Concini deschise o singură dată gura. Gentilomii săi păstrară aceeași tăcere, de-și mutau fălcile căscând. După un timp, reapăru Stocco și, din grădină, strigă:

— Uitați-o, domnule.

Concini se întoarse spre Roquetaille și Lonvignac, cărora le dăduse un ordin. Ei ieșiră imediat să-l execute. Stocco reapăru, ca apoi să dispară imediat în camera de alături. Concini și ceilalți nu mai mișcau. În acest timp, Brin de Muguet, călare pe măgărușul său, ajunsese în fața casei. Se miră foarte mult că n-o văzu alergând pe Perrine, dar nu se neliniști. Coborî de pe măgăruș și intră în grădină, fără să se ocupe de măgăruș, care se duse singur spre polatra ce-i servea de grajd. Și strigă, apropiindu-se de casă:

— Perrine! Perrine!

În spatele ei, Lonvignac și Roquetaille, care stăteau ascunși la adăpostul verdețurilor înalte, ieșiră din ascunzătoarea lor și veniră să se instaleze în fața porții cu grilaj, barând retragerea. Executând această mișcare, ei nu-și luară nici o precauție, așa încât ea îi auzi. Se întoarse și îi văzu. Ei se înclinară în fața ei cu un respect exagerat. În acea mișcare, ea nu le văzu bine. Fața și nu-i recunoscă. Dar văzu bine, după costumul lor, că avea de-a face cu niște gentilomi. Nu se neliniști. Dar se miră și se informă:

— Ce faceți acolo, domnilor?

În acel moment, ușa casei se deschise larg. În prag apăru Concini. O invită:

— Intrați, va rog, doamnă, intrați.

Ea se întoarse spre Roquetaille și Louvignac. Deci nu-l văzu pe Concini, pentru că-i întorsese spatele. De altfel, ea nici nu avu nevoie să-l vadă: îl recunoscă imediat după voce. Rămase împietrită, fixându-l cu ochii măriți de spaimă.

Simțindu-se în largul său, cu un zâmbet respingător, își scoase pălăria în fața ei:

— Intrați, doamnă, am onoarea să vă explic scopul vizitei mele... Și dacă această vizită vi se pare puțin forțată, puțin brutală, aș dori foarte mult să mă scuzați, sper, gândindu-mă că dumneavoastră cu severitatea neânduplecată cu care m-ați tratat întotdeauna, m-ați pus în situația neplăcută de a recurge la mijloace extreme.

Vocea sa se făcuse tandră, învăluitoare, în timp ce comportarea i se făcuse și mai respectuoasă: voia s-o liniștească cu orice preț.

Își dădea osteneala inutil: ea nu-l asculta. Și un strigăt delirant îi izbucni, fără voie, dintre buzele sale contractate:

— Și Loi'se?... Și Perrine?...

În fața acestei frici îngrozitoare, întregă teamă pentru ea însăși dispăru imediat. Ea uită complet de sine, îngrijorându-se numai pentru „fiica sa” și pentru cea care o avea în pază și care, poate, fusese victima devotamentului său. Se năpusti în casă. Nu-i văzu pe Eynaus și Longval care, de când o cunoscuseră, rânjeau privindu-l pe furiș pe șeful lor direct: Rospignac. Nu-l văzu mai mult pe Rospignac care agita nervos mânerul săbiei sale, săgetându-l cu o privire cumplită pe Concini, care intră în spatele ei. Ea nu văzu decât trupul întins pe jos al bravei Perrine. Și cuprinsă de indignare, îi muștră:

— Deci, ați asasinat-o?

— Asasinată! o ironiza Concini. La dracu, cred mai degrabă că ea m-a asasinat cu privirea! Nu vedeți cum mă privește?

De data aceasta, Muguette își dădu seama că Perrine trăia, că nu era nici măcar rănită. Atunci toate gândurile sale se îndreptară spre micuța Loïse.

— Era un copil aici, spuse ea. Sper că...

— Hei! Stocco, comandă Concini ridicând glasul, aduceți-o pe fiica doamnei... Ca să vadă cu ochii săi că nu i-am făcut nici un rău.

Stocco nu întârzie să răspundă la chemarea stăpânului său. Apăru în cadrul ușii. O ținea în brațe pe micuța Loïse. Copila, smulsă brusc din somn, speriată de mutra bună de spânzurătoare a omului care o ducea, striga, plângea, se zbătea în cuverturile în care fusese înfășurată în grabă. Observând-o pe tânără, se liniști dintr-o dată, își întinse brațele mici spre ea și strigă de bucurie:

— Mamă Muguette! Mama mea Muguette!...

— Loïse, micuța mea Loïse! gemu tânără sufocată de neliniște, întinzându-se spre ea.

Concini se aruncă în fața ei, bombănind:

— Ați văzut-o! Ați văzut că nu i s-a făcut nici un rău: ajunge deocamdată.

Și cu tonul său de comandă:

— Fugi Stocco.

Stocco sări în grădină, ducând fetița, care se zbătea cu disperare, strigând tare după „mama sa Muguette”. El alergă până la litieră care, imediat ce intrase Muguette, staționa în fața porții cu grilaj. Sări cu povara sa în greul vehicul, care se urni și plecă imediat. Și nefericita Muguette, care vru să se repeadă, să se opună acestui furt odios, îndeplinit cu o cruzime rafinată, încă și mai odioasă, sub ochii săi, sărmana Muguette se izbi de Eynaus și Longval, până atunci martori muți și inactivi ai acestor scene abominabile, care, la un semn al stăpâniilor, îi barară drumul, o imobilizară cu ușurință, evitând însă s-o brutalizeze. Când litiera se îndepărtă, Concini promise: — Liniștiți-vă, doamnă, vă veți revedea fiica, căreia nu i se va face nici un rău. — Când? îl întrebă cu aviditate.

— Când veți dori, răspunse Concini, zâmbind hidos, așa cum mai zâmbise de câteva ori în cursul acestei scene atroce. Nu aveți decât să veniți s-o căutați.

— Unde?

— O să vă spun. Copilul a fost dus într-o căsuță de-a mea. O veți găsi pe la mijlocul străzii Casset, pe partea stângă, în spatele grădinii Carmelitelor. Veți bate de două ori și veți spune parola, care timp de douăzeci și patru de ore, adică până mâine dimineață la ora opt, va fi propriul dumneavoastră nume: Muguette.

— Și îmi veți da copilul?

— Pe cuvânt de gentilom.

— Și dacă nu vin?

— Atunci, copilul va fi ridicat de aici mâine, spuse el cu răceală.

Și cum ea deschise ochii mari, mirați, el explică cu un zâmbet înfricoșător:

— Înțeleg cadavrul său... Cu singurul scop să-l înmor-mântați creștinește.

Ea înțelese prea bine. Fu scuturată, din creștet până-n tălpi, de un frison puternic de groază: Și cu un ton disprețuitor, îl împroșcă cu dezgust:

— Laș mizerabil!... Și asta se numește gentilom!... Și asta se împodobește cu titlul glorios de mareșal al Franței!... Ce rușine!...

Aceste cuvinte, și încă tonul cu care fuseseră pronunțate, îl biciuiră pe Concini ca o lovitură de cravașa. Se simți atât de profund insultat, încât uită o clipă politețea sa de paradă. Și livid, spumegând de furie, scrâșni:

— Ne vom socoti la mine. Fii liniștită, nu voi uita.

O tăcere cumplită se așternu cu toată greutatea asupra lor. Fu scurtă de altfel: ea ridică capul, ținut o clipă aplecat, împovărat și, privindu-l în față, îi dezvălui cu puțină ironie ce răzbătea fără voia ei:

— Nefericirea este că... ingenioasa voastră combinație se prăbușește în fața unui fapt pe care-l ignorați și pe care trebuie să vi-l aduc la cunoștință: Loîse nu este Fiica mea.

Concini nu se îndoii o clipă de cuvintele sale.

— Cu atât mai bine, drace, cu atât mai bine! Și scuzându-se galant:

— Drept să vă spun, stau încă și mă întreb cum am putut să vă aduc o asemenea insultă, să mă îndoiesc de virtutea voastră. Aș fi trebuit s-o văd în puritatea privirii voastre că nu aveți nimic să vă reproșați.

Ea fu consternată. Crezu, văzându-l atât de sigur pe sine, că nu înțelese bine. Repetă:

— Loîse nefiind fiica mea, să nu sperați că teama de a o pierde mă va constrânge să mă supun voinței voastre.

— Știu, răsă el sinistru, dar veți veni imediat s-o căutați la mine... Uitam o chestiune esențială, spuse el zâmbind. Ați putea fi tentată de a veni la mine întovărașită de un oarecare, bărbat sau femeie. Vă sfătuiesc să n-o faceți... În interesul copilului, care s-ar simți foarte rău, vă avertizez.

Se înclină adânc în fața ei și ieși, fără să adauge un cuvânt. Rospignac și ceilalți îl urmară.

Rămasă singură, Brin de Muguet se grăbi s-o elibereze pe maica Perrine din legăturile care-o paralizau.

— Cine e acest monstru care pentru a dezonora un copil onest, vorbește despre asasinarea unui biet înger al Bunului Dumnezeu? Oare este atât de puternic încât își poate permite asemenea atrocități, fără ca ele să aibă urmări grave?

— Vai! buna mea Perrine, este stăpânul acestui regat. Este Concini.

— Ah! Este desfrânatul din Italia! se înfurie buna femeie. Vai! Ce veți face?

Și fără să aștepte răspuns:

— La urma urmei, Loîse nu este fiica voastră... Și într-adevăr, este prea groaznic ceea ce vă pretinde acest desfrânat al nefericirii.

— Ai lăsa, dacă ai fi în locul meu, ca această mică ființă să fie ucisă? Căci o va ucide fără milă, știi tu? O să mă duc s-o caut pe biata micuță.

— Bine, o să merg cu voi. Și vă spun, domnișoară, că desfrânatul va avea cui să-i vorbească.

— Uitați, oftă Muguette, că acest mizerabil a menințat că se va răzbuna pe copil, dacă mă va însoți cineva? Și el va face așa cum a spus.

Și cu o confidentă naivă:

— Altfel, l-aș fi avertizat pe Odet, care m-ar fi însoțit și care ar fi știut să ne apere pe toate.

—'L-ați revăzut? întrebă cu vioiciune Perrine.

— Da. M-a întrebat dacă vreau să fiu soția lui. Și i-am spus da, cum m-ați sfătuit. Și asta nu-i tot: părinții Loïsei au fost găsiți.

Muguette, care venise cu inima plină de bucurie să-i împărtășească fericirea sa bunei Perrine, alunecă pe panta confidentelor.

Aceste confidente avură cel puțin avantajul de a o face să uite pentru câteva ore situația oribilă în care se găsea. Fiind hotărâtă să acționeze, sosi și momentul când trebui să pornească la drum. Ceea ce și făcu, după ce o îmbrățișase pe buna Perrine care se încorda ca să nu plângă și după ce-și băgă în sân un mic pumnal. Și porni complet singură, pe jos, puțin palidă, dar foarte calmă și hotărâtă.

Abia plecă și Perrine închise cu grijă ușile și ferestrele și plecă și ea alergând. Se duse la un vecin care avea un cal și o șaretă. Ea le închirie și plăti fără să se tocmească prețul cerut. Se așeză în vehicul și biciui calul, care plecă în graba mare. O ajunse repede pe Muguette. Trecu pe lângă ea în vârtej, având grijă să-și ascundă fața. Trecu atât de repede, încât tânără nici n-o văzu.

Biciuit fără încetare și fără milă, calul fugea mâncând pământul și goni nebunește până în strada Cossonnerie, unde fu lăsat să se oprească. Ascultând confidentele lui Muguette, Perrine își zise că singurul om care putea s-o salveze pe tânără era omul care-o iubea, logodnicul ei. Și se duse la Odet de Valvert pentru a-l pune la curent, zicându-și că el va ști să facă ce este necesar. Și acum, ea sărea câte patru trepte odată pe scară.

Destinul făcu ca Valvert să nu fie acasă. Landry Coquenard, care o primi, nu putu să-i spună decât „Domnul conte nu a fost acasă noaptea”. Ca să-i spună când va veni și unde ar putea să-l găsească era cu totul incapabil, având în vedere că nu știa absolut nimic.

Acest inconvenient, pe care nu-l prevăzuse, o doborî pe viteaza femeie. Văzând acea față răvășită de durere, Landry Coquenard se simți cuprins de compasiune. El o întreabă blând. Ea nu aștepta decât să vorbească. Ii povesti totul, tot ce-ar fi povestit lui Odet de Valvert, dacă ar fi avut norocul să-l întâlnească. Landry Coquenard fu atât de emoționat, încât se lăsă să cadă pe un scaun de bucătărie, gândindu-se cu o nespusă groază:

„Tatăl ei!... Tatăl ei o vrea!... Oribil!... Asta este oribil!”

XXX

PROIECTE DE ASASINAT

În timp ce Perrine venea să strige după ajutor și nu-l găsea, unde era Odet de Valvert și ce făcea? Tocmai despre asta vom vorbi.

Amintim că Valvert se resemnase și-l lăsase pe cavalerul de Pardaillan singur în cabinetul obscur, unde îl introdusese, pentru că Pardaillan îl făcu să înțeleagă că trebuia să fie liber pentru a-i veni în ajutor, în caz de nevoie. Amintim, de asemenea, că Pardaillan, îndepărtându-l, nu avea alt scop decât să-l împiedice să ia parte la o luptă pe care o considera mortală și în care își făcea scrupule că-l antrenase.

Valvert ascultase. Dar nu se lăsase complet înșelat, așa cum crezuse Pardaillan. Îndepărtându-se, se gândea:

„Mi se pare că domnul de Pardaillan nu vrea să-l secondez. De ce? Deoarece, cu acea delicatețe care-l caracterizează, și-ar reproșa ca pe o faptă rea, dacă m-ar antrena să-l urmez într-o luptă contra redevabilei doamne Fausta. Domnul de Pardaillan nu m-a angajat în această luptă. Sunt aici pe cont propriu, chiar dacă el vrea sau nu. Și cum nu sunt obișnuit să fug de luptă, voi merge până la capăt, asta ar fi pentru mine. Și pentru început, acum că știu cu ce dușman formidabil voi avea de-a face, mi se pare foarte potrivit de a profita de ocazia pe care-o am, pentru a pătrunde proiectele secrete ale acestui dușman. Pentru asta, eu nu am decât să fac ca domnul de Pardaillan: să ascult ce va spune doamna Fausta acestui gentilom, care dă impresia unui mare senior pe care l-a adus cu sine”.

Ca și Pardaillan, Valvert avea o rapiditate uimitoare de decizie. Și cum la el ca și întotdeauna la Pardaillan, execuția urma foarte repede după decizie, el găsi, dat fiindcă terminase reflecțiile pe care tocmai le-am reprodus, că este cazul să stea la pândă chiar în acea încăpere unde l-am văzut în fruntea unei duzini de gentilomi.

Odet de Valvert ascultă, deci, prima parte a discuției dintre Fausta și d'Angoulême. El ascultă până când numele său fu pronunțat ca cel al unui nou Ravailac, care se angaja să-l facă pe regele Louis al XIII-lea să sufere aceeași soartă ca și tatăl său, Henric al IV-lea.

El nu auzi mai departe, pentru că d'Albaran care-l căuta pe Pardaillan, intră în acel moment în încăperea unde stătea la pândă. Avu numai timp să se depărteze doi pași de ușă. D'Albaran nu avu nici un motiv să-l suspecteze. El crezu că se afla acolo la ordinea stăpânelor și, cu toată încrederea, îi împărtăși despre evenimentul care avusese loc și despre dispozițiile pe care se gândea să le dea pentru a pune mâna pe intrus.

Valvert, înțelegând cât de util putea să-i fie lui Pardaillan, se oferi în mod spontan să ia comanda grupului care trebuia să fie postat în această încăpere. D'Albaran, care nu putea să fie deodată în toate părțile, se grăbi să accepte.

Când Pardaillan apăruse împreună cu Fausta și cu Charles d'Angoulême, Valvert și oamenii săi știau deja că n-aveau cum să intervină, cel puțin pe moment.

Valvert văzuse, deci, fără nici o grijă cum Pardaillan se îndepărtează cu Fausta. El cunoștea acel cabinet din turnul rotund pentru că avusese ocazia de mai multe ori să intre acolo. Îl cunoștea, dar era departe de a bănuși că acea încăpere era astfel aranjată, încât era suficient un gest pentru a te debarasa pentru întotdeauna de imprudentul atras acolo.

Valvert era, deci, aproape liniștit în privința lui Pardaillan. Bătălia fiind pentru moment depărtată, el își spunea, nu fără motiv, că totul depindea de explicațiile care vor fi schimbate între cei doi dușmani.

D'Albaran, investit cu toată încrederea de către stăpâna sa, cunoștea de minune toate misterele cabinetului din turnul din colț. La fel, cunoștea toate misterele din acel lăcaș de temut. Din momentul în care auzise ordinul Faustei, totul fusese hotărât: Pardaillan era condamnat. Nimic nu putea să-l salveze... numai dacă nu sfârșea prin a se pune de acord cu cea care, fără ca el să se îndoiască, ținea în mână viața sa. Aceasta nu era deloc probabil.

Deci, acționa în consecință. Reveni în anticameră și spuse celor ce se aflau acolo că ar putea să se întoarcă în apartamentele lor, că n-ar mai fi nevoie de ei în acea noapte.

Vestea îi adusese o mare ușurare lui Valvert; se duse în apartamentul său. Își aduse aminte, că acest apartament era situat cu exactitate pe drumul către faimosul cabinet rotund. Pardaillan, pentru a ajunge la ieșirea din imobil, fusese obligat să treacă prin

fața ușii lui Valvert. Această idee îl făcu, ca în loc să se culce, să stea la pândă în spatele ușii.

Se scurse o oră. Nu auzi nici un zgomot. Își spuse:

— Pacoste, se pare că au multe să-și povestească!

Mai trecu o oră și nu se întâmplă nimic nou.

De-acum începu să se agite. Găsi că întrevederea se prelungea anormal de mult. Atunci, pentru prima dată, îi veni această idee foarte simplă: „Desigur, trebuie să existe un drum secret, mai scurt probabil, pe unde l-ar fi făcut să iasă pe domnul de Pardaillan!”

Găsind această explicație liniștitoare, vru să aibă conștiința împăcată. Deschise fără zgomot și se strecură pe culoar. In obscuritate, înăbușindu-și zgomotul pașilor, merse direct la cabinet. Se opri în fața încăperii, care preceda acest cabinet și ezită;

„Domnul d'Albaran trebuie să fie de gardă în spatele acestei uși. Ce-i voi spune pentru a explica venirea mea aici, la o asemenea oră?”

Această ezitare nu dură mult timp. Deschise hotărât și intră. Ușa cabinetului rotund era întredeschisă. Ardeau încă luminările în cabinet și reflexul lor lumina suficient spațiul anticamerei în care tocmai intrase. Mai întâi, Valvert constată cu satisfacție că anticamera era goală. Apoi, la prima vedere, descoperi o ușiță îngustă deschisă, a cărui existență nu o bănuise niciodată. Fu lămurit.

—Acum sunt sigur! își spuse. Domnul de Pardaillan a ieșit pe acolo!

Acum se liniștise. Zâmbea. Ochii săi se îndreptară mașinal spre raza luminoasă care țâșnea din întredeschiderea ușii. Ascultând de un impuls absurd, se îndreptă spre această ușă întredeschisă și aruncă o privire înăuntrul încăperii.

Rămase ținut locului, livid, simțind că i se ridică părul pe cap. Totuși, cabinetul rotund era gol. Dar spre mijlocul podelei se căsca o gaură rotundă, având dimensiunile unui puț obișnuit. Valvert înțelese deodată totul ca într-o fulgerare.

„Domnul de Pardaillan a fost aruncat prin această gaura... Ducele d'Angouleme a ieșit prin ușa secretă... Și d'Albaran, care a lăsat ușa deschisă și acest blestemat cabinet luminat, va reveni cu siguranță într-o clipă, să pună toate lucrurile la loc... Dacă domnul de Pardaillan nu este încă mort, nu s-a spus totul... sunt aici, eu... Dacă l-au ucis, nefericire!...”

Cu un gest violent își fixă centromul și crispat, zbârlit, înfocoșător, cu un pas greu, fără cea mai mică precauție, el merse drept spre ușa secretă. Ce voia? Să știe dacă Pardaillan era mort sau viu. Dacă trăia, să-l salveze cu orice preț. Dacă era mort să-l răzbune. Iată ce voia. Și asta o știa foarte bine. Cum să procedeze pentru a-și atinge scopul? Despre asta nu știa absoLul nimic.

De cum se puse în mișcare, îi reveni sângele rece. Și putu să raționeze. Coborî câteva trepte ale unei scări foarte înguste, construită din zidărie. Coborî în întuneric, fără să se gândească de a-și înăbuși zgomotul pașilor. Cum începu să raționeze, se opri. Ciuli urechile și se aplecă în întuneric. Rămase astfel imobil, un timp destul de lung, privind, ascultând reflectând.

Rezultatul reflecțiilor lui fu că încercă o mișcare de retragere. În acel moment, observă sub el un punct

luminos care urca: evident, era d'Albaran care urca. În umbră, zâmbi amenințător și imediat își schiță în minte un plan de acțiune.

—Voi urca din nou, își spuse el, îl aștept în spatele ușii, îl amețesc cu o lovitură de pumn... și va trebui, apoi, ca el să vorbească, să mă conducă spre fundul acestui puț, unde l-au aruncat pe domnul de Pardaillan.

De-a-ndăratelea, el începu să urce, urmărind cu privirea licărirea slabă care, dedesubtul lui, se urca ușor. Și deodată, luminița se opri. Auzi cu claritate șușoteli. Își înăbuși un strigăt de bucurie:

„Este vocea doamnei Fausta!... ah! drace, între noi doi, Fausta a infernului!...”

Coborî din nou, cu precauție, treptele pe care tocmai le urcase. Pe măsură ce cobora, vocile se auzeau din ce în ce mai clar. Putu să audă foarte bine. Și iată ce auzi:

— Ducele? întrebă Fausta.

— A plecat, doamnă, răspunse d'Albaran.

— Ți-a vorbit de Pardaillan?

— Da, doamnă. Îl crede mort. Și trebuie să spun că pare foarte afectat de această moarte.

— Va trece... N-ai spus nimic din care să reiasă că se înșală.

— Am avu't grijă! Cu atât mai mult dacă, domnul Pardaillan nu a murit încă, va muri în curând.

Se făcu tăcere. Fausta se gândea, fără îndoială. Valvert se oprise pe treptele scării.

Radia:

„N-a murit! Totul va merge bine!... Dacă nu sunt ultimul netrebnic sau dobitoc, nu va muri imediat așa cum spune acest d'Albaran, cobe, de l-ar mânca ciurma, el va ieși de aici cu mine, viu!...”

Fausta dădu un ordin:

— Da, doamnă, răspunse d'Albaran. Mă voi duce să deschid ecluza care va face să inunde groapa în care se află domnul de Pardaillan.

Se făcu din nou, tăcere. Suplu, ușor, Valvert începu să coboare, mestecând printre dinți: „Cum, vor să-l înnece!... Ah! Lichele!”

— Nu, spuse brusc Fausta, nu vreau pentru el această moarte hidoasă: o lovitură precisă în plină inimă, iată ce se potrivește unui viteaz ca el.

Vocea Făusteii părea înecată în lacrimi în timp ce încheia:

— Această lovitură, drept în inimă, i*o vei da tu, d'Albaran.

— Bine, doamnă.

— Dar Pardaillan este înarmat... Oricare ar fi puterea ta, vezi tu, d'Albaran, n-aș vrea să te măsoari cu el. Pardaillan este singurul om din lume care este mai puternic decât tine. Tu nu-l cunoști pe Pardaillan... Dar eu îl cunosc. Și dacă îți spun că este mai puternic decât tine, așa este.

— Atunci ce este de făcut?

— Mâine dimineață vei coborî un dejun pentru Pardaillan... Înțeleg ca el să fie tratat cum merită... Vreau pentru el o masă copioasă și delicată. Felurile de mâncare cele mai alese, cu vinurile cele mai venerabile. Mă-nțelegi, d'Albaran?

— Înțeleg, doamnă.

— Vei amesteca vinul său cu un narcotic... Și când va dormi... Vei face în așa fel, încât să nu se mai scoale niciodată.

Acum, Valvert se mai oprise o dată. Și de data asta, nu mai coborâ. Dimpotrivă, urcă imediat și se îndreptă

spre apartamentul său. Totuși, nu se culcă imediat. Se așeză la pândă în spatele ușii. După vreo zece minute, auzi un pas greu pe coridor și întredeschise ușor ușa. Îl

recunosc pe d'Albaran, care tocmai trecea și care, cu făclia în mână, se îndepărtă cu pasul său greu și liniștit.

Numai atunci, el se dezbracă într-o clipă și se strecură între cearșafurile patului său. După câteva minute, dormea cu pumnii strânși, cu acel somn robust pe care-l ai la douăzeci de ani.

XXXI

ODET DE VALVERT

A doua zi de dimineață, Odet de Valvert îi solicită Faustei favoarea unei audiențe urgente, personale. Favoare care-i fu acordată. Sub calmul său neschimbat, Fausta se simțea intrigată, dar nu neliniștită: se întreba ce ar fi putut să aibă tânărul să-i spună în particular. Aceasta n-o împiedică să-l primească, de altfel, cu bună-voința sa obișnuită. Și mai întâi, cu un surâs grațios, îi mărturisi satisfacția sa.

— Sunt mulțumită de voi, domnule de Valvert. În cursul alarmei de ieri seară, v-ați arătat zelul pentru care vă sunt recunoscătoare.

Calm, zâmbind, Valvert răspunse:

— Am venit în mod special pentru a vă relata, doamnă, toate evenimentele care s-au desfășurat ieri, la locuința dumneavoastră.

— Toate evenimentele?... Care evenimente?

— Dar, făcu Valvert, care-și luă cel mai naiv aer, discuția dumneavoastră cu ducele d'Angouleme, des coperirea domnului de Pardaillan la pândă, întrevederea care a urmat cu același domn de Pardaillan în cabinetul din turnul rotund și dispariția domnului de Pardaillan, care nu a ieșit din acest cabinet și care rămâne de negăsit. Sunt evenimente importante, cred.

Aceste cuvinte pe care le pronunță zâmbind, cu aerul său naiv, ca și cum nu și-ar fi dat seama de gravitatea lor, produsă asupra Faustei efectul unei lovituri de măciucă. Înțelese că o amenințare, poate mortală plana asupra ei.

Fără să piardă nimic din calmul său maiestuos își întinse încet mâna, apucă ciocănelul de ivoar incrustat, care se afla la îndemâna sa, și lovi într-un clopoțel:

— Cred că este bine să asiste un martor la audiența voastră particulară, domnule de Valvert.

— Și eu cred, spuse Valvert și se înclină cu răceală. Imediat apărură d'Albaran. Fausta nu-i spuse un

cuvânt. Ci, simplu, îl privi fix, o secundă. Fu suficient. Cu pasul său greu și măsurat, colosul se rezemă cu nepăsare de mica ușă.

Cu o impasibilitate rece, mai înfricoșătoare decât scandalul unei mâini zgomotoase, Fausta spuse fără să ridice vocea: .

— Explicați-vă, acum, domnule.

— Nu am venit decât pentru asta doamnă, spuse Valvert și arătându-l cu un semn al capului pe d'Albaran,

care stătea încremenit în atitudinea sa absentă, cu un zâmbet subtil:

— O s-o fac cu atât mai complet cu cât mă simt mai în largul meu acum pentru a spune lucruri pentru care mi-am făcut scrupule să le spun unei femei singure și fără apărare..

Fausta aprobă cu gravitate din cap. Valvert începu cu aerul său naiv:

— Mai întâi, trebuie să vă spun doamnă, că am ascultat conversația dumneavoastră cu ducele d'Angouleme. Știu, deci, chestiuni esențiale spuse de dumneavoastră în cursul acestei întrevederi.

— Ah! făcu ea cu vocea sa glacială. Și ce știți dumneavoastră, să vedem? Sunt curioasă să vă ascult.

— Curiozitatea vă va fi satisfăcută, spuse Valvert, înclinându-se cu cea mai perfectă dezinvoltură.

Se îndreptă și devenind și el glacial, țintuind-o cu privirea sa scânteietoare, zise cu o voce mușcătoare:

— Știu că, cu ajutorul regelui Spaniei, ați complotat să-l deposedați pe regele Louis al XIII-lea pentru a-i da coroana bastardului d'Angouleme... Știu că pentru a prăda sunteți hotărâtă să mergeți până la asasinat... Știu că vă credeți sigură că veți înarma mâna mea cu cuțitul lui Ravailac cules din sângele victimei sale regale. Iată ce știu... Și că ați presupus că veți găsi într-un Valvert stofă de mizerabil ucigaș de rege, iată una dintre injuriile cumplite pentru care mi-ați fi dat satisfacție, dacă ați fi fost bărbat... Dar sunteți o femeie... Treacă!

— Apoi? spuse ea fără să clipască.

— Apoi, trebuie să adaug că eu am fost, doamnă, acela care l-a condus pe domnul de Pardaillan în acel cabinet unde a fost descoperit de signor d'Albaran, dar de unde a putut să audă până la capăt, acea discuție foarte interesantă din care nu am surprins decât începutul.

— Dumneavoastră ați făcut asta?

— Eu am făcut-o.

— De ce?

— Pentru că domnul de Pardaillan mi-a cerut-o... Și eu nu-i pot refuza nimic domnului de Pardaillan.

— Pardaillan este, deci, unul dintre prietenii voștri? strigă Fausta exasperată.

— Domnul de Pardaillan!... De cinci sau șase ani de când îl cunosc, el este, într-un fel, tatăl meu... El este cel care a făcut din mine un bărbat... Am pentru el atât respect și afecțiune cât n-am putut să am pentru tatăl meu pe care l-am pierdut când eram copil.

Fausta ridică spre cer ochii încărcăți de o mută imprecăție. Se aștepta la orice, dar nu la această lovitură. Și Valvert, care-i ghici gândul, ironiza cu răceală.

— înțeleg decepția voastră. Înseamnă într-adevăr să nu ai noroc ca să alegi pentru executarea uneltirilor sumbre și necinstite tocmai pe cel ce a primit învățăturile domnului Pardaillan, care este onoarea întruchipată. Cum de nu sunteți mai bine informată, doamnă?...

Fausta își revenise deja în fire.

— Este tot ce ați avut să-mi spuneți? făcu ea, cu un zâmbet livid.

— Nu, doamnă, exclamă cu vioiciune Valvert. Am început prin a vă spune că domnul de Pardaillan a dispărut.

Trebuie să vă spun că am pentru el o afecțiune filială. Să vă spun că vreau să vă vorbesc despre el: l-ați âtras pe domnul de Pardaillan într-o capcană... cea mai mizerabilă, cea mai abjectă... Așa trebuie să fie pentru că, domnul de Pardaillan nu a ieșit din cabinetul vostru din turnul din colț, unde a făcut imprudența să vă urmeze. Ce-ați făcut cu domnul de Pardaillan, doamnă?

— Domnul de Pardaillan a murit, bravă Fausta.

— Mințiți, doamnă, o șfichiui din nou Valvert, și știam că o să mai mințiți josnic, cu violenție... Știu că n-a

murit încă... Știu că trăiește, închis în groapa acoperită cu trapă, unde l-ați aruncat... Știu că acesta (îl arată pe d'Albaran cu un gest disprețuitor), care mă

asasinează cu privirea, trebuie să-i ducă o masă copioasă și delicată, stropită cu vinuri bune... la care va avea precauția să adauge un narcotic... ceea ce îi va permite, fără să-și riște pielea... să-i dea o lovitură de pumnal, mortală, directă în inimă, pe care o considerați mai demnă de el decât moartea hidoasă prin înecare... Și știind toate acestea, adaug: nu voi pleca de aici decât cu domnul de Pardaillan.

Fausta îl ascultase, încremenită în indiferența ei trufașă, fără ca vreun mușchi al feței să tresară măcar o dată. Văzând-o atât de calmă, ai fi putut să crezi că vorbele violente ale lui Valvert nici nu-i fuseseră adresate.

— În realitate, spuse cu vocea sa blândă, cererea voastră mi se pare cum nu se poate mai justă și legitimă.

Și întorcându-se spre d'Albaran:

— D'Albaran, adăugă ea cu aceeași blândețe înfricoșătoare, dă-i satisfacție domnului de Valvert. Și fiindcă îl iubește pe domnul de Pardaillan ca pe un tată, fă în așa fel, încât să plece de aici împreună.

Valvert, cum nu înțeleșese, se înclină în semn de mulțumire. Apoi se întoarse spre d'Albaran. Fără să spună vreun cuvânt, fără să facă vreo mișcare, îl vedea că vine. Și fața lui nu exprima un alt sentiment decât curiozitatea.

D'Albaran nu-și scoase sabia din teacă. Nici el nu spuse vreun cuvânt. Avansa legănându-se. Când fu la doi pași de Valvert, care-l privea curios, ca amuzat, cu vocea sa profundă de bas, fără mânie, cu gravitate, spuse: -

— Ai insultat-o pe suverană, vei muri... Îți dau o secundă ca să te rogi lui Dumnezeu.

Într-adevăr, se opri. Apoi făcu cei doi pași ce-l despărteau de tânăr, își ridică pumnul monstruos și-l năpusti cu toată forța în capul lui Valvert pe care-l domina cu înălțimea sa uriașă.

Valvert văzu cum se ridică asupra lui masa enormă, capabilă să omoare un bou dintr-o lovitură. Nu clipi, nu făcu nici o mișcare. Numai că atunci când văzu pumnul abătându-se asupra sa, se răsuci -pe călcâie. Mișcarea se făcu atât de rapid și precis de parcă ar fi făcut parte din lovitura lui d'Albaran. Acesta nu întâlni decât aerul. Își pusese întreaga sa forță de Hercule în această lovitură, care trebuia să fie mortală. Dus de elan, căzu în nas. Asta și aștepta Valvert. În timp ce se ștergea, el își ridică pumnul și-l izbi cu un gest fulgerător.

Nu-și rată lovitura. Dar în ciuda elanului său, colosul, solid ca o stâncă așezat pe picioarele sale enorme, n-ar fi căzut poate. Pumnul lui Valvert, căzând în capul lui cu o forță nemaipomenită, îl făcu să se întindă pe jos, zăpăcit, la picioarele Fausti. Dintr-o mișcare, Valvert sări asupra lui, fără să-i lase timp să-și revină. Din nou, pumnul său se ridică și se abătu cu toată forța în capul lui d'Albaran, care pe jumătate mort, rămase întins în locul unde căzuse.

Fausta, copleșită de o uluire extraordinară, aruncă o privire asupra colosului, în forța căruia crezuse prea mult. Poate nu era mort. În orice caz, nu dădea semne de viață. Și ea se afla la bunul plac al învingătorului. Dar minunatul său calm n-o părăsi. Întinse mâna spre ciocănel.

Valvert, care-și revenise în acel moment, o văzu cu degetele pe ciocănel. Se ridică în fața ei și, cu un calm teribil, o avertiză:

— Fiți atentă, doamnă, căci dacă faceți gestul de a suna, mă veți pune în situația de a vă omorî. „Suntem morți, domnul de Pardaillan și eu, își spuse el, dacă nu reușesc să fac să se năruie orgoliul sălbatic al acestei femei!"

Nu ezită. Făcu gestul pe care Fausta credea că nu va îndrăzni să- I facă niciodată: se repezi spre pumnalul ridicat al Fausteii, care se găsi prins într-o menghină și nu mai recăzu. În același timp, își scoase pumnalul și îi puse vârful pe gâtul ei. Fausta încercă să-și smulgă pumnul din strânsoarea -puternică în care se afla. El- strânse și mai puternic, frângând fără milă pumnul delicat și alb. În acest moment, cu o voce înfricoșătoare, el spuse:

— Un strigăt, o chemare și vă înjunghii fără milă. Degetele sale zdrobite se desfăcură fără voie și

lăsară să cadă ciocănelul. Nu mai chemă. Avu, cel puțin, orgoliul suprem de a-și reprima geamătul de durere care i se urcase până la buze.

— Ați asasina, deci, o femeie? spuse ea.

— Da... dacă mă constrângeți.

— Haide, loviți. Credeți că mi-e frică de moarte?...

— Sunteți vitează, o știu, răspunse Valvert cu un ton mortal. Moartea nu înseamnă nimic pentru voi. Dar dacă vă omor, și pentru a o face nu am decât să apăs lama aceasta până la capăt, dacă vă omor, zic, trebuie să spuneți adio la toate proiectele ambițioase, la toate visele de mărire în viitor. Trebuie să lăsați neterminate toate manevrele infernale la care țineți mai mult decât la viața voastră. Or, iată pactul pe care vi-l propun: viață pentru viață, mi-l dați pe domnul Pardaillan viu, și în schimb vă las să trăiți. Dar, cum cu voi nu se știe, dacă s-au luat destule precauții, vă avertizez că va trebui să mă conduceți chiar dumneavoastră, în groapa în care este închis domnul de Pardaillan. Apoi ne veți conduce chiar dumneavoastră, sănătoși și în siguranță, în afara redutabilei vizuine. Iată, doamnă. Aveți două secunde pentru a vă hotărî.

Ea nu voi totuși să moară. Acceptă cu vitejie și răceală înfrângerea sa. Și țintuindu-l cu ochii săi din care țâșneau flăcări mortale, cu un calm sinistru:

— Bine, spuse ea, vă voi conduce chiar eu. Valvert o lăsă imediat.

Fausta, care se ridica chiar în acel moment, avea' privirea îndreptată asupra corpului lui d'Albaran, întins, fără nici o mișcare. Și ea ocoli acel corp care-i bara trecerea, ținând tot timpul ochii fixați asupra lui. După aceea, ea îl invită scurt:

— Veniți!

— O clipă, doamnă, o avertiză Valvert, privind-o în ochi, vom trece printre gentilomii voștri, printre soldații și servitorii voștri. Vom traversa săli și coridoare, care pot fi aranjate ca și cabinetul rotund, unde v-ar fi deajuns un gest pentru a vă debarasa de mine, cum v-ați debarasat de domnul de Pardaillan. Vă previn că la cel mai mic gest suspect din partea voastră sau la cel mai mic cuvânt echivoc pronunțat prea tare, vă voi lovi imediat cu pumnalul în gât.

— Dacă vă temeți de trădare, luați-mi mâna, spuse ea cu o perfectă indiferență.

— Accept marea onoare pe care binevoiți să mi-o faceți, spuse el cu simplitate.

Și îi întinse nu pumnul, ci mâna stângă deschisă. În această mână, Fausta își puse, fără să ezite, mâna dreaptă. Degetele lui Valvert se închiseră pe această mână: o ținea bine, era sigur că nu ar fi putut să-i scape.

Înainte de a trece pragul ușii, Fausta se opri și se întoarse pentru ultima dată. Încât Valvert crezu că trebuie să-i spună:

— Liniștiți-vă, doamnă, am vrut pur și simplu să-l amețesc, nu să-l omor. Nu este în pericol. În câteva clipe își va reveni și nu va simți altceva decât o anumită greutate la cap și o anumită slăbiciune în membre.

Douăzeci și patru de ore nu se va mai arăta.

Aceste cuvinte părură să calmeze neliniștea Fauste. Ceva ca o umbră de zâmbet flutură pe buzele sale și mulțumi cu o ușoară înclinare a capului.

Porniră la drum. Fausta, probabil din obișnuință, continua să păstreze un ritm lent, enervant pentru Valvert care, grăbindu-se să termine, încercase zadarnic, de mai multe ori, s-o facă să grăbească pasul. În sfârșit, ajunseră la groapă. Fausta mergea, fără să ezite, cu siguranța celui care cunoaște foarte bine locurile. Ea tocmai se opri în fața unei uși de fier, în aparență fără închizătoare. Cu felinarul, cu care se înarmaseră înainte de a se adânci în măruntaiele pământului, Valvert luminează și, în timp ce ea deschidea ușa acționând un resort, strigă fericit:

— Ei, domnule Pardaillan! Sunt eu, Odet! Veți fi liber!...

După ce deschise ușa, ca să arate că era de bună credință, Fausta intră prima. Valvert o urmă, cu felinarul în mână, puțin mirat, văzând că Pardaillan nu-i răspunde. Intrară și le scăpară ambilor un strigăt de decepție: pivnița era goală. Nu era Pardaillan, nu era nimeni nici o ființă acolo dedesubt.

— Pe infern, doamnă, bombăni furios Valvert, dacă [este vreo trădare, vă jur că o veți plăti scump!

Spunând aceste cuvinte, el își scoase repede pumnalul și se aruncă între ușă și ea.

De altfel, Fausta nici nu se gândea să fugă. Niciodată nu încercase să scape printr-o trădare. Era la fel de stupefiată ca și el.

— Nu înțeleg nimic! exclamă ea.

— Sunteți sigură că nu v-ați înșelat? întrebă Valvert care, fiind tot timpul în gardă, nu se mai îndoia de buna sa credință.

— Îmi cunosc casa, cred, protestă cu un ton de netăgăduită sinceritate. De altfel, vedeți: pivnița este rotundă. Suntem în turnul rotund. Și casa, știți, nu are decât un turn rotund.

Era adevărat: pivnița era rotundă. „Pe Dumnezeu! își spuse Valvert, domnul de Pardaillan nu este omul care să aștepte stupid ca cineva să-l scoată din încurcătură. Are obiceiul să-și rezolve singur afacerile și fără să întârzie. El a trebuit să găsească mijlocul de a evada din această temniță.”

Făcu un pas înainte și ridică felinarul pentru a examina pivnița, căutând la rândul său, așa cum făcuse Fausta înaintea lui, drumul misterios prin care domnul de Pardaillan a putut să scape.

Făcu un pas înainte. Mai făcu încă doi. Și în acel moment simți pe cap un șoc înspăimântător. I se păru că bolta de piatră căzu deodată în capul său. Un zgomot teribil îl asurzi. Căzu ca un bloc, cu fața la pământ și rămase imobil.

Fausta trecu cu răceală peste corpul lui și ieși.

D'Albaran, răsări nu se știe de unde, livid, clătinându-se pe picioare, strângând penibil pumnul său drept și stând lângă ea, cu o lanternă în mână, în timp ce, cu un calm extraordinar, ea închidea cu grijă ușa de fier, zicând:

— Nu vei mai avea timp să-ți iei revanșa. Mi s-a părut acolo sus că deschideai și închideai ochii. De aceea am mers cu o încetineală calculată pentru a-ți da timp să mi te alături. S-a făcut acum... A murit...

— Nu sunt chiar sigur, doamnă, mărturisii d'Albaran cu o voce plângăreață.

— Haida-de! protestă Fausta cu un ton plin de convingere, tu omori un bou cu o lovitură de pumn!

— Când dispun de toate posibilitățile, da, doamnă... Dar astăzi, am fost pe jumătate mort chiar eu... Mă simt foarte slăbit... Nu sunt sigur pe lovitura mea... Și, dacă vreți să mă credeți, doamnă, trebuie inundată pivnița cât mai rapid.

— Și Pardaillan? făcu Fausta fără să răspundă. Este într- adevăr extraordinar să iasă de acolo!... Aș refuza să cred, dacă nu aș fi văzut, cu proprii mei ochi, pivnița goală...

— Nu poate fi decât în galerie, o asigură colosul. A putut să smulgă o bară, dar nu va putea să sfărâme poarta de fier care dă spre râu...

Și repetă cu mai multă putere:

— Este foarte simplu: trebuie inundate pivnița și galeria.

— Ei bine, du-te d'Albaran, du-te, îl autoriză Fausta. Și cu un ton lugubru:

„Sărmanul Pardaillan, era scris că trebuie să sfârșească înecat.”

XXXII

CANALUL SUBTERAN

Când Pardaillan fusese aruncat în gol, simți mai întâi cum cade ca un bloc și nu a putut să audă strigătul de surpriză al Faustei și al ducelui d'Angouleme, rămași în cabinetul rotund. Brusc, căderea fulgerătoare se opri. Suferise o scuturătură foarte puternică urmată de un timp de oprire foarte scurt. După care reîncepu coborârea, însă de data aceasta lent.

Genul de platou pe care se afla fotoliul în care" șezuse probabil că era montat pe cremaliere invizibile, căci coborârea se efectua acum cu o precizie mecanică, fără izbituri, fără smucituri, într-un fel foarte moderat. Pardaillan, care-și regăsise sângele rece de neclintit ce-l părăsea foarte rar, își zise:

„Doamna Fausta nu vrea ca să-mi rup oasele în fundul acestei temnițe subterane! Este totuși ceva!...”

Se ridică. Și cum, deși avea vederea excepțională și fusese dotat cu prețioasa calitate de a vedea în întuneric, nu vedea decât tenebrele care-l înconjurau, întinse brațele în jurul lui:

„Un puț! își spuse el, cobor într-un puț!”

Rămase în picioare, fiind atent, cu urechile ciulite, forțându-se să perceapă cu auzul ceea ce nu putea să distingă cu privirea. Nu auzi decât scârțâitul destul de puternic pe care-l făcea mașina în funcțiune. Deodată, acest scârțâit încetă. Și, odată cu încetarea zgomotului, mașina se opri.

„Bine. Se pare că am ajuns la destinație, se gândi Pardaillan. Dar unde sunt?... Și ce mă așteaptă aici?... Să mă ia ciurma, dacă ghicesc ce mi-a rezervat în fundul acestei gropi doamna Fausta, atât de bogată în invenții diabolice!...”

Și cu un zâmbet ironic:

„Totuși, nu este un motiv de a nu încerca să-mi dau seama.”

Întinse piciorul. Simți golul, în timp ce cu o clipă mai înainte, platoul rotund pe care se afla era încastrat foarte strâns în pereții puțului. Se aplecă și sondă golul cu sabia. Nu întâlni fundul. În acel moment, auzi din nou un fel de scârțâit mai puternic, ca și cum o parte a mașinii fusese pusă, din nou, în funcțiune. Simți că platoul se înclină ușor sub ei.

Și masa enormă a fotoliului monumental, urmând această înclinare, îl împingea irezistibil.

„Se pare că trebuie să coboare! spuse el. Fie, să coborâm.” Se feri să sară. El se lăsă să alunece ușor. Imediat fu cu picioarele pe pământ, fără să simtă vreo altă durere decât o slabă zdruncinătură. În întunericul opac el se depărta vioi, prevăzând ce avea să

urmeze: căderea fotoliului care se producea chiar în locul pe care tocmai îl părăsise și a cărui greutate l-ar fi zdrobit cu siguranță. Fără să piardă o secundă, sondând prudent solul cu un picior, el merse la perete. Merse de-a lungul lui fără să ridice o clipă mâna de pe el.

„Văd despre ce este vorba, spuse el, sunt în fundațiile turnului rotund. Și acum, că știu asta, să fiu sfârtecat, dacă văd ce avantaj aş avea din această descoperire”.

Se gândi o clipă și: „Trebuie să fie o ușă la acest puț!... Să căutăm ușa”: Căută. Nu găsi nimic. Ușa de fier nu mai avea nici zăvor și nici broască, nici în interior, nici în exterior. Trebuie că era minunat încastrată în perete. De altfel, fu sustras în căutarea sa: scârțâitul mașinii începuse, din nou, acolo sus. Ciuli urechile. Zgomotul începea să se diminueze. El traduse:

„Este platforma mea care urcă, din nou.” Nu se înșela. Își reluă cercetarea ușii. Se obosi degeaba, renunță pentru moment. Pe dibuite, căută fotoliul, îl îndreptă, se așează și se cufundă în reflecții adânci. Asta dură destul de mult timp. O oră, poate. Deodată, exclamă:

„Uite! S-ar spune că este mai puțin întuneric aici!...” Fu imediat în picioare, adulmecând. Și râse încetișor acolo sus, aproape de plafon, era o deschidere îngustă prin care cădea o aparență de lumină palidă. În rest, deschiderea era protejată de două bare de fier, în cruce, și era atât de departe încât nici nu era cazul să consideri că o vei atinge. Nu conta, descoperirea îi păru importantă lui Pardaillan, care, după ce râse încetișor, așa cum am spus, se gândi:

„Ar trebui să știu ce se află în spatele acestei deschideri... Poate chiar nimic... În orice caz, ar trebui să se ducă acolo, să vadă... Da, dar, drace, cum să ajungi până acolo?”

Se gândi o clipă și începu să râdă:

„Sunt de trei ori neghiob! exclamă, și acest fotoliu pe care doamna Fasta a avut buna inspirație să mi-l lase, nu este o scară găsită?...”

Nu pierdu nici o secundă și târî fotoliul enorm sub deschidere. Își puse picioarele pe brațele lui. Se cocoță pe spetează. De data aceasta, se afla la înălțimea dorită. Își strecură capul între cele două bare și scotoci, în umbră cu privirea sa pătrunzătoare. Ochii săi începură să se obișnuiască cu întunericul și, de altfel, întunericul era mai puțin dens în partea asta; el putu să distingă destul de bine pentru a-și da seama că se afla în fața unui canal subteran destul de mic din plafon: ceea ce d'Albaran numise „galerie”. Începu să-și pună întrebări.

La câteva degete, dedesubtul barelor de fier de care se ținea, era o gaură rotundă, asemănătoare unui ciur mare de stropitoare. Scoase un șuierat admirativ. Înțelese:

„Acest culoar subteran duce la râu... Aceste tuburi vin de la râu... Nu ai decât să acționezi o vană, o ecluză, un mecanism oarecare pentru a aduce apă în aceste tuburi... Apa vine să se deverseze în pivniță prin acest ciur de stropitoare, care nu seamănă cu nimic și pe care nu l-am putut distinge de jos... Pivnița se umple încet și cel care se află acolo sfârșește prin a fi înecat... După ce, odinioară, a încercat, în zadar, să mă asasineze în douăzeci de moduri diferite, Fausta de data asta, a hotărât să fiu înecat!”

Rămase un timp gânditor. El traduse rezultatul reflecțiilor sale prin următoarele cuvinte:

„Este foarte simplu să scapi de la înec, nu am decât să trec în acest culoar! Simplu... Hm!... Poate trebuie

să temporizezi pentru a reuși mai bine! Căci, în fine, dacă nu se oprește apa, apa, după ce va umple complet pivnița, va năvăli în această deschidere, va invada canalul...

Am spus bine: aş temporiza pentru a reuşi mai bine şi când spun a reuşi este un mod de a vorbi, căci nu aş sări aici, m-aş scufunda cu totul... Dar, un minut, să nu ne grăbim prea mult pentru a rezolva problema... mai ales să nu lăsăm totul baltă, când a câştiga timp poate fi salvarea noastră. Şi apoi, nimic nu-mi dovedeşte că nu vor opri apa, când vor crede că pivniţa este plină?... Şi apoi, întrucât acest canal duce la râu, trebuie să fie o deschidere oarecare în partea aceasta?... Cine-mi spune că nu aş putea să trec prin această deschidere... Hotărât, am spus bine: cel mai simplu este să trec în acest culoar. Să vedem, acum, dacă acest lucru simplu este realizabil şi cum."

Aproape imediat auzi un zgomot semnificativ în tuburi.

„Drăcia dracului îşi spuse. Doamna Fausta va da drumul la apă în temniţă. Trebuie să nu fiu surprins de inundaţie. Să vedem puţin unde ne aflăm."

Reveni la deschiderea pivniţei. Apa curgea în jeturi mici prin ciurul stropitoareii. Dar nu se mai gândea să se ocupe de asta.

„Ce este asta?" îşi spuse în şoaptă.

Asta era felinarul scăpat din mâinile lui Odet de Valvert, pe care Fausta din neglijenţă nu-l luase, şi care, din fericire, nu se stinsese în cădere. Luminiţa slabă a acestui felinar îl făcu să-l vadă pe Valvert, pe care nu-l recunoscuse, dat fiind că era întins cu faţa la pământ.

„Uite, doamna Fausta, în absenţa mea, a considerat că trebuie să-mi trimită un tovarăş! se gândi Pardaillan. Dar acest nefericit nu se mişcă. Oare este mort? Drace, trebuie să văd de- aproape".

Se lăsă să alunece prin deschidere, căută cu picioarele speteaza fotoliului şi coborî repede. Deşi acţiona repede, nu ajunsese jos mai puţin ud, întrucât coborâse sub jetul de apă care cădea de sus. De altfel, nici nu dădu importanţă. Luă felinarul şi îndreptă lumina spre Valvert, care se întoarse. Atunci îl recunoscuse.

— Odet! strigă cu glas sfâşietor. Şi bombănind teribil:

„Ah! Fausta infernului! Nefericirea să cadă pe tine, dacă ai omorât acest copil!"

Ingenunche în faţa rănitului, îl ridică, îl pipăi, îl controla, îl ascultă. Îşi dădu repede seama că nu era decât leşinat. Se grăbi să-i dea îngrijirile necesare, cele care, cel puţin, putea să i le dea în împrejurările deosebite în care se găseau.

Odet de Valvert, în sfârşit îşi recapătă cunoştinţa.

— Domnul Pardaillan! exclamă, stupefiat de a se afla în braţele cavalerului.

— Ei bine, sărmane conte, cum vă simţiţi? se informă Pardaillan cu acea răceală pe care şi-o afişa când voia să-şi ascundă emoţia.

— Atât de bine cum poţi să te simţi când îţi cad pe cap o sută de livre, avu curajul să glumească Valvert.

— Bine; zâmbi Pardaillan, mulţumesc lui Dumnezeu, aveţi capul solid. Nu v-aţi rupt nimic, asta-i important. După o oră veţi fi la fel de robust ca şi înainte.

— N-are importanţă, iată o perfidie pe care domnul d'Albaran mi-o va plăti... cu şi mai mult interes.

Nu întârziară mai mult. Sub aversa, care-i udase din cap până în picioare, ei escaladară fotoliul şi trecură în

conductă. Aici se scuturară. Pardaillan o luă înainte, ţinând în mână felinarul pe care avusese grijă să-l ia, ferindu-l de aversă sub pelerină. Îl conduse pe tânăr până la cealaltă extremitate a drumului strimt, aproape de poarta care-i despărţea de râu. Se gândi că puţinul aer curat, care trecea prin găurile acestei porţi, îl va remonta.

Pardaillan simțea necesitatea imperioasă de a evada cât mai repede din acest drum subteran. Într-adevăr, în pivniță, și-a putut da seama că apa urca cu o viteză neliniștitoare. Dacă continua să urce cu aceeași rapiditate, nu va întârzia să năvălească în refugiul lor actual. Dar acum Pardaillan era liniștit. Revenind datorită felinarului, observă un bloc enorm de zidărie, țdesprins de boltă, cu care era sigur că va face să sară închizătoarea atât de recalcitrantă. Numai că nu-i era dat oricui din lume să ridice acest bloc pe care conta.

Observând că efortul pe care tocmai îl făcuse Odet de Valvert îl obosise, Pardaillan hotărî că era prudent să-i acorde o pauză de un sfert de oră. Putea s-o facă cu toată încrederea: oricât de repede ar fi urcat apa, tot ar mai fi avut cel puțin o oră până să ajungă la ei.

Îl lăsă pe Valvert să respire cu bucurie aerul curat al râului și plecă să caute bucata sa de stâncă pe care o [aduse și o lăsă să cadă aproape de poartă zicând:

— Așezați-vă, Odet, și să răsuflăm puțin înainte de a o întinde.

— Într-adevăr, domnule, o clipă de răgaz n-ar fi prea mult. Mă simt încă amețit, mărturisii Valvert, așezându-șe pe blocul de piatră.

— Pentru că avem câteva minute, spuse Pardaillan, povestiți-mi cum se face că v-am găsit pe jumătate mort în acea pivniță, de unde începusem să evadez și care este miracolul că am revenit la timp pentru voi.

Odet de Valvert povesti tot ceea ce făcuse din clipa în care Pardaillan îl concediase până în momentul în care fusese doborât pe la spate. Cavalerul ascultă această povestire cu toată atenția pe care o merita. Din când în când, în întuneric zâmbea cu un aer de aprobare. De asemenea, din când în când, întrerupea povestirea cu un gest, privea printr-unul din ochiurile porții de fier și de jur-âmprejur. Sau pur și simplu își lipea urechea de această poartă și asculta cu o atenție deosebită.

Când tânărul sfârși de vorbit, rămase un moment gânditor, emoționat. Cu acea emoție plină de uimire pe care o încercase întotdeauna în fața unui act de devotament îndeplinit anume pentru el. Și zâmbind ironic, ca și cum ar fi râs de sine însuși, cu acea voce extraordinar de blândă pe care o avea în momentele sale de emoție:

— Astfel, bietul meu Valvert, spuse el, din cauza mea și pentru mine, v-ați făcut un dușman de moarte din doamna Fausta?...

— Aș! făcu Valvert cu un aer detașat, cred că de la întâlnirea noastră de ieri seară, m-am zbatut ca dracii în agheasmatar ca să vă salvez... Și în sfârșit, domnule, voi mi-ați salvat viața... Căci fără voi, aș fi fost inevitabil înecat în acea pivniță din care m-ați scos! Este o datorie în plus pe care o simt pentru dumneavoastră. N-am să uit niciodată domnule.

Pardaillan deschise ochii strălucind de maliție, zâmbi, dar nu putu să nu remarce că pentru el, Pardaillan, tânărul s-a pus în situația periculoasă de unde l-a scos și că, în consecință, nu-i datora nimic.

Și Valvert reluă:

— Am o veste fericită să v-o spun, domnule: am găsit-o pe fiica vărului meu Jehan, pe micuța Loi'se.

105

— Sunteți sigur? întrebă cu voioșie Pardaillan.

— Cu adevărat, domnule. Am văzut bonetica pe care o purta când a fost răpită: este brodată cu blazonul de Saugis. Nu este nici o îndoială.

— Iată o veste fericită, într-adevăr. Și unde ați găsit-o pe fetița?... Cum?... Și mai întâi, cum se simte?... N-a I suferit prea mult? Nu este nefericită?...

— Fetița se simte de minune, îl liniști Valvert. Este fericită, alintată, îngrijită cu dragoste, ca o mică regină de către tânăra care a adăpostit-o, care-i ține loc de mamă și care o adoră ca și cum ar fi cu adevărat fiica sa.

— Povestiți-mi ce știți, Valvert, vreți?

Cum deschise gura, Pardaillan îi tăie vorba, exclamând cu un glas înăbușit:

— Drăcia dracului! de data asta, sunt sigur că nu mă înșel!

Valvert îi strecură la ureche.

— S-ar spune că este fâșâitul unei bărci care alunecă de-a lungul cheiului, sub această poartă.

— Nu-i așa? Și mie mi s-a părut la fel, răspunse Pardaillan cu voce scăzută.

Și cu un zâmbet subtil:

— Și cum barca se află acolo deja de mult timp și cum cei din ea evită cu grijă să vină în dreptul acestor

găuri de unde noi putem să-i vedem, trag concluzia că I ei sunt acolo pentru noi și că așteaptă să vadă, dacă din întâmplare, n-am putea să ieșim din această gaură.

— Zău! aprobă Valvert.

— Și, la rândul său, preciza:

— Doamna Fausta a fost, mai întâi, stupefiată de dispariția voastră. Am văzut foarte bine că nu înțelegea nimic. Apoi, și-a revenit în fire. Și și-a trimis spadasinii să vă aștepte la ieșire. Probabil că, imediat ce vom intenționa să scoatem nasul din această gaură, cum spuneți, vom fi salutați cu câteva arcebuze.

— Este, într-adevăr, și părerea mea, aprobă, la rândul său, Pardaillan.

În realitate, lucrurile stăteau astfel: Fausta dăduse ordine, în consecință, lui d'Albaran, însărcinat întotdeauna cu executarea lor. De cum a pus la cale inundația, a urcat într-o bărcuță cu trei din oamenii săi, el se postase tocmai sub mica poartă de fier. Unul din acești oameni, mânuia lopețile. D'Albaran și ceilalți doi, cu câte o muschetă încărcată în mână, erau gata să tragă, imediat ce poarta s-ar fi deschis.

— Ce hotărâți, domnule? întrebă Valvert. Pardaillan reflecta, încruntat.

— Este enervant, murmură el, că nu putem să vedem câți sunt.

— Și fixându-l scrutător pe tânăr, ca și cum ar fi măsurat până în ce punct poate să conteze pe el:

— V-ați revenit destul de bine pentru a face o tentativă de lovitură?

— Cu voi, domnule, se poate face orice, chiar imposibilul.

— Adică să reușim, insistă Pardaillan zâmbind.

— Vă ascult, domnule. Ei bine, să vedem dacă mi-am revenit complet că să vă pot fi oricum de folos.

Spunând aceste cuvinte cu simplitate, Valvert se lăsă în jos, prinse blocul de piatră cu brațele și-l ridică fără vreun efort vizibil. Și fără să-l lase:

— Cred că nu merge prea rău, spuse el simplu, fără ca vocea să fie cât de puțin schimbată de efortul obositor pe care-l făcuse.

— Ciuma! făcu Pardaillan cu o satisfacție vizibilă, mă întreb ce tur de forță ați fi capabil să îndepliniți, dacă nu ați fi fost pe jumătate mort.

— Trebuie să distrugem poarta2-propuse Valvert cu aceeași simplitate și fără să lase blocul greu.

— Nu, refuză Pardaillan, trebuie mai întâi să ne concentrăm asupra manevrei pe care o vom executa.

Valvert puse ușor blocul enorm pe pământ și cu același aer modest:

— Cred, spuse el, că aș putea să vă secondez destul de convenabil, deși nu mă simt stăpân pe toate forțele mele.

— Îi plâng pe cei care vor suferi loviturile voastre spuse cu admirație sinceră Pardaillan, care adăugă numaidecât:

— Iată ce vom face.

În câteva fraze scurte, el explică manevra pe care-o concepușe. Aceste explicații fiind date și ascultate cu religiozitate de Valvert, trecură de îndată la execuție.

Deși acum era complet liniștit în ceea ce-l privea pe tânărul său tovarăș, Pardaillan, care ținea să-i menajeze forțele, se însărcina să spargă închizătoarea. O lovitură bine aplicată a fost destul ca să facă ceea ce o bară nu putuse realiza.

După ce închizătoarea se desfăcu, puse blocul de piatră pe pământ, în fața porții.

După aceea, se culcară pe pământ, unul lângă altul, în spatele blocului. Apoi, Pardaillan întinse brațul, trase brusc poarta spre el și se ascunse imediat în spatele pietrei. Ceea ce prevăzuse, se împlini: d'Albaran, auzind lovitură care sparse închizătoarea și văzând poarta deschizându-se larg, crezu că Pardaillan se va așeza în fața deschizăturii și se grăbi să comande: „Foc!”. Cele trei explozii se topiră în una singură, formidabilă.

Imediat, Pardaillan și Valvert, după o apreciere rapidă, împinseră blocul de piatră în afară. Și curând după aceea, săriră amândoi în același timp. Pardaillan sperase că piatra enormă va atinge barca și o va răsturna, în timp ce stăteau la marginea găurii pentru a-și lua elan, prin fumul celor trei explozii, putură să-și dea seama că nu-și atinseseră scopul. Barca era încă acolo, abia la un stângen sub ei. Săriră nu în râu, ci chiar în barcă. De data asta, nu mai ratară lovitură: căzură chiar în mijlocul bărcii.

D'Albaran stătea în picioare, cu muscheta încă în mână. În zdruncinătura teribilă a bărcii, își pierdu echilibrul și căzu în apă, cu capul înainte. Cei doi oameni ai săi n-avură timp să-și dea seama ce li se întâmpla. Se simțiră înfășcați, ridicați cu o forță extraordinară, «proiectați peste bord și-și găsiră șeful la fundul apei.

Valvert, care luase deja ramele și vâslea viguros, plecă cu un hohot de râs homeric. Și Pardaillan nu se putu abține să facă la fel.

Totuși, d'Albaran și oamenii săi, după ce se scufundară, reveniră la suprafață. Nu aveau nici o rană și înotau viguros, fără să pară prea jenați de veșmintele lor, ca oamenii antrenați îndelung în exercițiile cele mai dure. Prima mișcare a celor trei spadasiini fusese de a înota spre scara cea mai apropiată, care era aproape de poarta nouă. Era treabă de vreo douăzeci de brațe coborând în sensul curentului: un joc pentru ei. Dar șeful lor nu înțelese astfel. Acest d'Albaran, dacă avea ghinion în afacerile sale, totuși incontestabil era viteaz și încăpățânat. Nu vru încă să se recunoască nvins și să abandoneze partida. Cu o voce aspră, dădu un ordin scurt oamenilor săi. Aceștia, dresați să asculte ordinele în mod pasiv, ascultară fără să ezite. Ei schim-ară direcția și-l urmară pe șef care, urcând cursul râului, se apucă cu vitejie să urmărească barca. Pardaillan spuse cu tonul său ironic: — Vă previn că mergem astfel până în portul de la Saunerie. Dacă simțiți că sunteți un atât de bun înotător pentru a urca cursul până acolo, nu vă jenați.

D'Albaran răspunse cu un șir de injurii, la care cei cărora le erau adresate nu binevoiră să răspundă. Dar el nu abandona urmărirea. Totuși, așa încăpățânat cum era,

înțelese până la sfârșit că de fiecare dată când avansa cu un braț, barca se îndepărta cu patru. În acest joc, se epuiza și risca să se înece cu totul inutil. Se resemna să abandoneze partida și se îndreptă, împreună cu oamenii săi la prima scară pe care o observară, încăpățânarea sa nu avusese alt rezultat decât să prelungească baia forțată pe care o făcuseră.

În ceea ce-i privea pe Pardaillan și Valvert, abordară fără necezuri scările. Se duseră direct la hanul Grand-Passe-Partout, la Pardaillan. Merseră la invitația lui Pardaillan să-și schimbe veșmintele murdare și ude, să se refacă cu o masă bună — având în vedere că ora cinei trecuse de mult timp — și, în fine, ca Valvert să-i dea toate informațiile pe care le culesese despre micuța Loïse, fiica lui Jehan de Pardaillan.

La han, Escargasse și Gringaille îl așteptau pe cavaler. Sosiseră de la Saugis în ajun, seara, contând

că-l vor găsi pe Pardaillan, care le dăduse întâlnire și care trebuia să fie dimineața și care ar fi fost în realitate, dacă n-ar fi întâlnit-o pe Fausta.

Cei doi viteji începură chiar să se neliniștească de această întârziere a tatălui stăpânului lor.

Sosirea lui Pardaillan calmă teama acestor oameni bravi. Nicole se grăbi să prepare lenjeria și veșmintele de schimb pentru domnul cavaler. După care, ea se repezi la bucătărie pentru a pregăti cu mâinile ei masa delicată și aleasă, stropită cu vinurile preferate, pe care Pardaillan, pentru a se întreține în liniște cu Valvert, ceruse să fie servite chiar în camera sa.

Cum cei doi viteji cinaseră de mult timp, Pardaillan îl trimise pe Gringaille să-i caute calul la hanul unde-l lăsase pentru a o urmări pe Fausta când ea se ducea la Concini. În ceea ce-i privea pe Escargasse, fusese trimis să alerge până în strada Cossonnerie, la locuința lui Valvert și să-i aducă un'costum.

Escargasse nu-l găsi pe Landry Coquenard. Tocmai plecase să-l caute pe stăpânul său. Dar cum era un om prudent, avusese grijă să lase în locuință pe maica Perrine, cu singurul scop ca, dacă Valvert s-ar fi întors în absența sa, ea l-ar fi putut informa despre teribila întâmplare neplăcută survenită logodnicii sale.

Escargasse găsi, deci, pe maica Perrine. Aflând că era trimis de contele de Valvert, Perrine îl rugă pe Escargasse să-i spună domnului Valvert că o femeie, venită din Fontenay-aux-Roses, îl aștepta la el acasă pentru a-l pune la curent cu lucruri grave ce-o priveau pe domnișoara Muguette. Femeia cumsecade, care nu-l cunoștea pe Escargasse, crezuse că nu trebuie să-l informeze.

Politicos din fire, Escargasse se obligă să facă comisionul. Dar...

Dar, din nefericire, nu-i dădu importanța ce i se cuvenea. Fatalitatea vru ca Nicole să creadă că face bine luând costumul pe care-l adusese ca să i-l ducă chiar ea lui Valvert. Și ea o făcu cu atâta grabă că nu-i lăsă lui Escargasse timp să vorbească. Dar Pardaillan, așa cum am spus, ordonase să fie servit în camera sa. Astfel că nici el, nici Valvert nu se mișcară din cameră.

La fel, Escargasse se așeză la o masă în fața unei ulcele mari de vin, pe care se apucă s-o golească conștiincios, zicându-și că este timp destul să se achite de comision, cu care se însărcinase din bună credință. Și nu-i veni ideea să se ducă până la camera lui Pardaillan pentru a spune imediat ceea ce promisese să spună, care nu i se părea să fie nici atât de grav, nici atât de urgent ca să-și permită să se ducă să-l deranjeze pe domnul cavaler.

TATĂL și FIICA

Stocco vă amintiți, plecase primul, luând-o pe mica Loîse pe care o dusesese în litieră. Rândașul la cai, care conducea această litieră, ducea cu mâna calul asasinului plătit. Timp de aproape un sfert de oră, Stocco rămăsese în litieră cu copilul. Loîse, învelită în păturile sale, nu mai striga* nu mai plângea, nu mai mișca. Speriată de mina înfricoșătoare a omului bun la toate și probabil, de asemenea, de amenințările sale, copila își pierdu cunoștința.

După un sfert de oră* Stocco, care, fără îndoială se grăbea, se enervă să se vadă închis în această mașină greoaie, care mergea cu o încetineală exasperantă față de dorința lui. Sărise în șa, luase copila pentru mai multă precauție, o ascunse sub pelerină și, dând pintoni calului, plecă în galop, abandonând pe drum vehiculul și pe conducătorul său.

Merse astfel pe strada Casset, la căsuța lui Concini. Acolo, se debarasase de copilă, dând-o în mâinile unei femei, care primise instrucțiuni dinainte, căci ea duse copilul fără să ceară explicații. Stocco plecă, din nou, în goana mare și se duse direct la mica reședință a lui Concini, din apropierea Luvrului. Fusese primit de Leonora, care-l aștepta.

— Copilul este în strada Casset. Monseniorul trebuie să fie acum pe drum, spre căsuța sa.

Leonora primise vestea cu o impasibilitate simulată. Cu un calm aparent, întrebă:

— Ești sigur, Stocco, că această tânără se va duce de bunăvoie la casa lui Concino?

. — Sigur, răspunse Stocco cu familiaritatea-i șireată, cine poate să fie sigur de ceva cu femeile?... Tot ce pot să spun este că aş face pariu pe cei o mie de pistoli pe care monseniorul mi i-a promis contra o mie de scuzi că ea va veni.

—: Ceea ce înseamnă, în rezumat, că ești foarte sigur că ea va veni, traduse cu răceală Leonora.

Luă o pungă, i-o întinse și zise:

— Ia asta care nu-i decât un acot și așteaptă-mă aici până mă întorc.

Stocco o băgă în buzunar cu o grimasă de mare satisfacție și dispăru.

În ceea ce-o privește pe Leonora, ea plecă imediat. De altfel, nu merse departe. Se duse la Luvru s-o vadă pe cea pe care o numea cu familiaritate Măria: Măria de Médicis, regina regentă... mama celei pe care parizienii o numeau Brin de Muguet și căreia Landry Coquenard, demult, botezând-o, îi dăduse numele Florence.

Ia să revenim acum la Concini și la soldații săi.

O luase înainte, ceea ce însemna că dorea să se izoleze. Mergea fără să se grăbească, la trap.

În spatele lui, mergeau gentilomii săi. Roquetaille, Longval, Eynaus și Lonvignac, care cunoșteau pasiunea sălbatică a șefului lor, Rospignac, pentru frumoasa florăreasă; se bucurau cu ferocitate de situația groaznică în care se găsea acesta și-l urmăreau cu coada ochiului, zâmbind bațjocoritor.

Rospignac nu se ocupa deloc de ei. Nu avea ochi decât pentru Concini, pe care-l înjunghia cu privirea din spate.

Concini ajunse la el acasă, în strada Casset. Rospignac, pe care gelozia îl înnebunea de-a dreptul, îl urma. Cei patru locotenenți ai săi mergeau foarte aproape în spatele lui, râzând sub capă. Și Concini, fie că era distrat, fie că nu, era supărat, avându-i la îndemână, îi lăsă în pace. Concini urcă treptele unei scări mari, acoperită cu un covor

gros. De data aceasta, Rospignac fu atent la ei. Puteau să-l deranjeze în ceea ce vroia să facă. Se întoarse cu o voce aspră, pe un ton imperios, comandă:

— Intrați în corpul de gardă, domnilor, și nu vă mișcați decât la ordinul meu expres.

Spumegând de furie mai mult ca niciodată și mai hotărât ca niciodată la asasinat, dacă Concini ar încerca s-o sărute numai pe tânără, Rospignac își urmă stăpânul, fără ca acesta să dea atenție. Nu mai trebuia să-l lase. Ajuns la primul etaj, Concini deschise o ușă și intra.

În încăperea mobilată cu același lux excesiv, care se etala insolent în tot acest interior dubios, se afla micuța Loïse în compania femeii căreia Stocco o încredințase. Concini dădu câteva ordine scurte acestei femei și se retrase imediat, fără să arunce vreo privire copilului.

El intră în altă încăpere, un dormitor, unde un pat monumental se ridica pe o estradă cu două trepte:

110

altarul de sacrificiu în acest templu al dragostei. Așteptarea sa fu îndelungată, foarte îndelungată. Ea dură două, poate trei ore. După aceea, ușa se deschise, o femeie o introduse pe Muguette și se retrase discret, închizând cu grijă ușa în urma ei.

Tânăra era foarte palidă. Totuși, mersul său era sigur, părea foarte calmă, foarte hotărâtă. Ținea cu îndă-rătnicie mâinile încrucișate pe piept, ca și cum ar fi vrut să-și reducă bătăile tumultuoase ale inimii. În realitate, pumnul său se crispa cu nervozitate pe mânerul micului pumnal, pe care-l ascunsese acolo.

Văzând-o apărând, Concini se ridică cu vioiciune. Se înclină în fața ei, surâse, foarte sigur acum de el, cu ochii strălucitori, simțind cum se dezlănțuie deja dorința în ființa lui:

— V-am spus că veți veni, făcu el.

Și gâfâind deja sub apăsarea pasiunii, o săgeta cu ochii săi arzători, care-o dezbrăcau cu o impudoare cinică, ce părea că posedă deja acest corp virgin și că-l violentează brutal. Și nici o fibră tainică din ființa lui nu-l avertiza că, pura copilă pe care o murdărea astfel cu privirea sa libidinoasă, așteptând s-o dezonzoreze cu sărutul său monstruos, era propria sa fiică.

Ea, ea închise ochii, zguduită de un puternic frison de dezgust. Și ea nu avu decât un singur gând lucind în capul său, golit de orice altceva: să-I ucidă, să-l ucidă fără milă, repede, cât mai repede, pe acest monstru hidos pe care-l disprețuia profund de când o urmărea și pentru care nutrea acum o ură sălbatică, mortală.

Și nici în ea, nimic n-o făcea să presimtă că bărbatul disprețuit, urât, pe care voia să-l doboare cu mâna sa slabă, ca pe un animal răufăcător, că acest bărbat era tatăl ei.

Totuși, Concini adăugă imediat:

— Ați venit. Deci ați consimțit să faceți ceea ce trebuie ca fiica voastră să vă fie redată sănătoasă și teafără?

— Și când mă voi executa, mie cine-mi va spune că vă veți ține cuvântul?

El lovi într-o sonerie. Femeia care-o păzea pe Loïse apărură. El comandă:

Imediat ce doamna va ieși din această cameră, îi veți înapoia copilul pe care-l aveți în pază și o veți asculta ca și pe mine însumi, în tot ce va dori să vă comande, atât timp cât va avea plăcerea să rămână aici. Duceți-vă. Femeia se cufundă într-o reverență, murmurând:

— Bine, monseniore, și dispăru.

Concini se apropie ușurel și, cu glasul său învăluitor, cu inflexiunile cele mai caline:

— Ascultați, spuse el, am uzat de violență, de o violență hidoasă pentru a vă aduce aici. Păcatul este al vostru că mi-ați inspirat o pasiune dementă și care m-ați scos din sărite cu severitatea voastră neînduplecată. Dar, fiindcă ați venit hotărâtă să-mi susțineți condițiile, nu s-ar putea spune că Concini a recurs la violență pentru a vă impune sărutările sale. Vedeți că nu mai ameninț, vă implor cu ardoare, cu umilință. Nu vă cer decât un lucru ca un zălog al buneii credințe din partea voastră: acordați-mi o sărutare, o singură sărutare. Vreți?

Ea nu răspunse. El avea o idee care-l obseda: atitudinea tinerei i se părea deosebit de echivocă. Crezu că trebuie să ia tăcerea ei ca un consimțământ. Înainta, încrezător în aparență, zâmbitor, cu ochii aprinși și brațele confuz întinse.

Ea crezu că se ivise ocazia sperată. Îl lăsa să se apropie, fără să facă vreo mișcare de a se sustrage. Și când îl văzu bine la îndemână, scoase brusc din sân pumnul înarmat cu pumnal, îl ridică și vru să i-l înfigă direct în piept, cu un gest fulgerător.

Concini o suspecta. O supraveghea cu coada ochiului, fără să fie observat. Văzu venind lovitura și se feri cu o simplă mișcare a corpului. Prinse pumnul ei fragil între mâinile sale robuste, îi smulse arma și o aruncă în cealaltă parte a încăperii. Nu fu decât un joc pentru el și îl îndeplini cu o rapiditate surprinzătoare. Apoi, lăsându-i pumnul, își puse mâinile cu brutalitate pe umerii săi fragili, care se încovoiau. Și gâfâind, cu ochii înflăcărați și vocea răgușită, murmură:

— Te am... Acum, de bunăvoie sau cu forța, ești a mea!

O ținea bine, într-adevăr. Ea nu mai putea să speră că se va elibera din strânsoarea puternică. O ținea, și aplecă spre ea o față hidoasă, desfigurată de desfrâu pentru a-i smulge, cu forța, acea sărutare pe care nu vruse să i-o acorde.

Oribila murdărire era inevitabilă. Ea simțea că totul se prăbușea în ea. Și având creierul tulburat de oroare, ea izbucni într-un strigăt violent:

„Odet!... Odet!...”

Concini o simți că se clatină. Stupid, desfăcu mâinile imediat. Ea căzu ca un bloc, pe spate, pe covorul moale, care-i amortiza căderea. Înmărmurit s-o vadă țeapănă, palidă ca o moartă, fără nici o mișcare, fără să respire, el bâlbâi:

111

„Oh! Drace!... Oare a murit?”

El o examina, un moment, năuc, neîndrăznind să se miște. Totuși, își reveni imediat. Ingenunche lângă ea, puse ușor mâna pe sânul ei. Se liniști, simțind că-i bătea inima slab.

„Este numai leșinată”, se gândi el.

Atunci, băiatul frumos, omul cu avere așa cum fusese întotdeauna, se simți profund umilit. Revoltându-se împotriva lezării vanității sale, el scrâșni, cuprins de un acces de furie:

Cum! Ii fac oroare în asemenea măsură!... Cum! Contactul cu mine îi repugnă atât de mult, încât n-a trebuit mult să cadă țeapănă, fulgerată de dezgust!... La dracu!

Acest gând care-l înfură, în loc să-l potolească, dezlănțui, din nou, în el dorința brutală, o clipă ațipită. O contemplă îndelung, reflectând imediat, își ridică capul înflăcărat și cu ochii strălucitori, cu buzele strâmbate într-un rictus înfricoșător, sughiță;

„Totul este mai bine, astfel!... și așa greși, dacă n-aș profita de ocazie!...”

Luă corpul inert al tinerei în brațele sale viguroase și îl săltă ca pe un fulg. Și, strângând-o puternic la pieptul său, el se îndreptă spre pat... patul monstruos, așezat pe o estradă înălțată, ca un altar de sacrificiu într-un templu al dragostei.

În acel moment, se deschise o ușă, pocnind. Rospignac, crispat, zborșit, zbârlit, cu un pumnal în mână, sări în încăpere și, ridicând brațul, sări asupra lui Concini care nu se aștepta.

Și în spatele lui Rospignac se năpusti ceva ca un bolid, ca un uragan, ca o furtună.

XXXIV

CĂSUȚA LUI CONCINI

Totuși, depănând confidență după confidență, veni momentul când Odet de Valvert nu mai avu ce să-i povestească lui Pardaillan. Punând întrebare după întrebare, Pardaillan ajunsese să-și satisfacă pe deplin curiozitatea și nu mai avu nimic de întrebat.

Observăm că Pardaillan, care era întotdeauna rezervat, deși îi făcea lui Valvert complimente pentru frumoasa sa logodnică, pentru care încercase de cum o văzuse prima dată, o adevărată simpatie, găsi că nu era momentul potrivit să-i dezvăluie pe loc, că ea era fiica lui Concini și a Măriei de Medicis. Amână această dezvăluire pentru mai târziu. Trebuie că avea motive să procedeze astfel.

În ceea ce-l privea pe Valvert, după ce spuse tot ceea ce avea de spus, încheie propunând:

— Este încă devreme și zilele sunt lungi. V-ar face plăcere, domnule, să pornim în galop până la Fontenay-aux-Roses? O s-o vedeți pe micuța Loi'se, care este cel mai drăguț copil ce se poate imagina.

— Și cu aceeași ocazie, ați putea să contemplați ochii frumoși ai iubitei dumitale, glumi cu blândețe Pardaillan.

— Păi, domnule, puneți-vă în locul meu.

— Aveți dreptate. Trebuie s-o văd pe această copilă, s-o întreb pe această tânără. Haideți să mergem la Fon-tenay-aux-Roses s-o vedem pe micuța Loïse... și în același timp și pe grațioasa Muguette. Duceți-vă să vă căutați calul, Odet, vă aștept aici.

Odet nu-l lăsa să spună de două ori. Foarte fericit, se ridică și plecă spre hanul Lion-d'Or să-și ia calul pe care-l lăsase în pensiune acolo. Traversă sala comună. Escargasse îl salută respectuos și-l lăsa să plece fără să-i spună nimic; uitase de comisionul cu care fusese însărcinat.

Din fericire, îi reveni memoria în ultimul moment și se precipită. Valvert era deja pe stradă și se îndepărta cu un pas grăbit. În câteva sărituri, provensalul îl ajunsese:

— Domnule conte, îi spuse el, v-am lăsat să plecați fără să mă achit de un comision cu care m-am însărcinat.

— Ce comision, viteazule? se miră Valvert.

— Iată, domnule conte: o țărăncă cumsecade vă așteaptă la dumneavoastră. M-a rugat să vă spun că a venit în mod expres să... ah!... blestemată de memorie!... uite că nu-mi mai amintesc despre acest ținut ștregar! Haide, așteptați... cu nume de floare... mi se pare că este vorba despre roze în acest nume.

— Fontenay-aux-Roses! exclamă Valvert deja îngrijorat.

— Hait! că l-ați găsit de prima dată! se minună Escargasse.

Și reluând:

— A venit de la Fontenay-aux-Roses pentru a vă vorbi despre o domnișoară... așteptați. Și aici este vorba despre o denumire de floare în numele acestei...

— Muguette! îl întrerupse Valvert cu o voce gătuită -de emoție.

— Muguette! triumfa Escargasse da, este bine!... Știam bine că*era vorba de o floare!... Fără să vă flatez... Oh! Drace!-A plecat deja!... În fuga mare!...

113

Era adevărat. Odet de Valvert nu-l mai asculta, înțelesese imediat că un eveniment grav se petrecuse cu iubita sa, Muguette, din moment ce trimisese pe cineva după el. Și, fără să mai întârzie, cuprins de un presentiment sinistru, fugi ca un nebun, mâncând pământul, spre locuința sa, care din fericire, nu era departe.

În câteva secunde, Odet de Valvert ajunsese în strada Cossonnerie. Urcă furtunos treptele scării și, gâfâind, intră ca un vârtej la el în casă. Perrine era încă acolo. Femeia cumsecade își mușca mâinile de neputință. Dar pentru nimic în lume n-ar fi dezertat din postul său. În câteva fraze întretăiate, îl puse pe tânăr la curent. Simțea că, într-adevăr, el nu avea timp de pierdut. Nu-i spuse decât strictul necesar și-i dădu, imediat, indicații indispensabile.

Imediat ce avu aceste indicații, porni ca o săgeată. Coborî scările val-vârtej, mai repede decât le urcase, se repezi în grajd, stătu numai cât să-i pună calului zăbala și frâul, îi sări în spate, fără șa, fără scări și zgâriindu-i coastele cu lovituri de pinteni îl porni în goana mare, nechezând de durere, în direcția lui Pont-au-Change.

Prin Cité și Université făcu o cursă nebunească.

Și această nebunie se menținu până nu departe de strada Casset, către care se năpustea ca o furtună. Acolo văzu, departe în fața lui, un om care-și agita disperat brațele, urlând numele său cât îl ținea gura. Printr-un miracol, recunoscă în acest om pe Landry Coquenard care, după ce căutase peste tot, disperat că nu-l întâlnește la timp, luase în sfârșit hotărârea eroică și disperată de a încerca singur s-o salveze pe cea pe care o numea „la petite” (micuța),

Recunoscându-și scutierul, Valvert își încetini goana, se opri o secundă în fața lui, îi întinse mâna și cu o voce răgușită comandă:

— Sări!

Landry Coquenard, dintr-o săritură, fu pe crupa calului, în spatele lui. Și calul, cu o povară dublă, o porni, din nou, și mai și. Năvăli pe strada Casset și, în câțiva pași, ajunsese la poarta căsuței lui Concini, în fața căreia cavalerul se opri dintr-o dată.

Valvert descăleca, sări pe ciocănel și zgudui poarta cu două lovituri puternice.

Din fericire, în pofida violenței apelului, ușa se deschise. Intrară ca un vârtej în vestibul. Chiar în acel moment auzise cu claritate chemarea disperată a lui Muguette.

— Sunt aici răspunse Valvert cu un răcnet.

Și, călăuziți de strigăt, se repeziră pe scară. Eynaus, Lovignac, Longval și Roquetaille, atrași de zgomot, deschiseră ușa de la corpul lor de gardă. Ii recunoscără și se grăbiră cu înjurături teribile, să le bareze trecerea. Nici nu avură timp să-și scoată săbiile.

Cei doi, turbați de mânie, se aruncară ca o furtună asupra lor. Loviți direct în piept, doi dintre ei căzură la patru pași de ei. Alți doi primiră fiecare o lovitură puternică de pumn care-i îndepărtă.

Cei doi tovarăși trecură. Stăpânul o luă înainte, urcând câte patru trepte o dată. Scutierul îl urma, trăgând cu coada ochiului la Roquetaille și Eynaus, care, revenindu-și deja din amețeală, porniră în urmărirea lor, urlând:

— Oprește! oprește!... Ucide!... Ucide!...

Landry Coquenard își încetini dinadins elanul pentru a-i permite lui Roquetaille, care era la distanță de Eynaus, să-l ajungă din urmă. Și când îl văzu la îndemână, fără să

se întoarce, îl atacă pe neașteptate cu o forță nestăpânită și cu o precizie extraordinară. Roquetaile căzu pe spate peste Eynaus pe care-l antrena în căzătura sa. Și, în doi pași formidabili, îl ajunse pe Valvert în momentul în care acesta năvălea în cameră.

Valvert căzu ca un trăsnet asupra baronului, în momentul în care pumnalul, cu o strălucire alburie, se abătea asupra lui Concini. Rospignac lovi în gol. Cei doi pumni de oțel ai lui Valvert se năpustiră asupra lui, îl înfășară puternic, îl ridicară și îl întoarseră, ca și cum n-ar fi fost decât un manechin de paie. Apoi, cizma sa îl proiectă cu toată forța, lovindu-l în spate și făcându-l să se rostogolească la picioarele lui Landry Coquenard, chiar în momentul când acesta sărea în cameră. Fără să-i lase lui Rospignac timp să-și revină și să se ridice, Landry Coquenard se repezi asupra lui. Cu lovituri de picior și de pumni îl dădu gata, doborându-l. Apoi, când îl văzu inert, fără cunoștință, îl târî prin încăperea care precedea camera, îl aruncă pe scară și închise ușa de două ori, scoțând o serie de strigăte de biruință. După care, în două sărituri, reveni în cameră, închizând și aici ușa în urma sa.

Concini nu-l auzise intrând pe Rospignac. În acel moment, Concini, care de altfel se credea în siguranță

la el, Concini se afla într-o asemenea stare de erotism, încât nu auzea și nici nu vedea nimic.

Concini, deci, nu observă că atârna doar de un fir să cadă sub pumnalul lui Rospignac. Numai când se urcă pe estradă, avu impresia că ceva anormal se petrecea în spatele lui. O așeză pe pat pe Muguette și se întoarse, încruntat. El realizează acea mișcare chiar în momentul când Rospignac cădea în ghearele lui Landry Coquenard, care, făcând un zgomot infernal, îl primi așa cum tocmai am arătat. Îl recunosc, de asemenea, pe Odet de Valvert, care era deja în fața lui. Și uimirea îl țintui locului.

În ceea ce-l privea pe Valvert, văzu imediat că sosise la timp pentru a împiedica groaznică nelegiuire. Răsuflă ușurat de grija înspăimântătoare care-l apăsa. Pentru a-l liniști cu adevărat, ca și cum prezența iubitului ar fi fost suficientă pentru a o aduce la viață, Muguette începu să se miște încetșor în pat.

Concini deja își revenise; înțelese că era inutil să cheme pe cineva. Nu trebuia să conteze decât pe el însuși. Nu-i lipsea bravura și o făcu să se vadă. Nu avea spada alături: o pusese pe o mobilă care, din nefericire pentru el, nu-i era la îndemână. Dar avea pumnalul, într-o clipă, acest pumnal se și afla în mâna lui, el coborî treptele estradei și se opri jos ca pentru a împiedica apropierea.

În aceeași clipă, Valvert își luă și el pumnalul în mână. Neliniștea groaznică, care-l făcuse ca nebun până acum, îi dispăruse. Acum era doar furia, o furie teribilă, mortală, care-l punea în mișcare. Neînduplecat, livid, cu sudoarea curgându-i pe frunte, bombăni:

— Concini, unul din noi trebuie să moară!... Concini, tu vei fi acela care va muri...

Aceste cuvinte căzură implacabil, ca o condamnare la moarte. Cât de viteaz era, Concini simți un fior de

gheață de-a lungul șirei spinării: teroarea asasinatului era cauza mistuitoare care-i otrăvea viața. Scrâșni:

— Acești doi cerșetori mizerabili au venit aici, înarmați până-n dinți, ca să mă asasineze!... Și n-am sabia!

Nu vorbise astfel ca să insulte. Ci pur și simplu gândise cu voce tare. Cu toate acestea, cuvintele sale îl șfichiuiră pe Valvert. Cu o mișcare violentă își scoase sabia și i-o aruncă lui Landry Coquenard, comandând cu voce poruncitoare:

— Pe viața ta, nu mișca, indiferent ce se va întâmpla! Dar Landry Coquenard, departe de a rămâne pe loc

cum i se comandase, se apropie iute și răvășit de emoție stranie:

— Domnule, făcu el cu o voce tremurătoare, ați hotărât bine, vreți să omorâți pe acest om?

— Concini trebuie să moară de mâna mea.

— În acest caz, domnule, insistă Landry Coquenard cu o răceală care avea ceva solemn, îngăduiți să iau locul vostru și să trec în fața voastră. Dacă signor Concini mă omoară, să faceți după ceea ce veți dori.

— Stăpânul trece întotdeauna și peste tot înaintea servitorului. Îmi vei lua locul, dacă voi muri. Am spus. Și nu mai adăuga nici un cuvânt, sau, pe iad, pe tine te voi expedia primul.

— Mă înclin în fața dreptului vostru, spuse Landry Coquenard cu o gravitate puțin tristă. Dar veți regreta imediat că nu m-ați lăsat "s-o fac.

Se înclină cu răceală și se duse să se sprijine cu nepăsare de ușă, ținând sub braț spada stăpânului său.

În timpul acestei intervenții, Concini operase o manevră: am spus că el coborâse de pe estradă. În acel moment, se afla aproape de capul patului, care era în dreapta sa. În timp ce Valvert și Landry Coquenard discutau, înaintase pe neobservate, și, de la capul patului, trecuse spre picioare. Trebuie să credem că pentru el această deplasare avea o importanță deosebită, oricât de mică era, căci, executând-o cu succes, un surâs de satisfacție îi flutură pe furiș, pe buze, și aruncă, în ascuns, o privire spre stânga, ca și cum ar fi măsurat distanța pe care o mai avea pentru a ocoli complet patul. Cu aceeași viclenie continuă să-și îndeplinească manevra.

Dar Valvert nu-i lăasă timp să meargă mai departe. Revenind la el, cu un ton de furie stăpânită, îl avertiză:

— Ai cuvântul meu că el nu va interveni decât după moartea mea... dacă mă vei omorî. Tu ai pumnalul tău, eu îl am pe al meu. Este, deci, o luptă loială, cu aceleași arme, de la bărbat la bărbat, pe care ți-o ofer. Apără-te!

Și cum Concini, fără voie, aruncând o privire piezișă spre stânga lui, părea că ezită, el adăugă, amenințându-l:

— Apără-te sau, pe Dumnezeu, jur că o să-ți tai beregata!

De data asta, Concini nu mai ezită. Se puse în gardă pentru orice răspuns. O clipă, cei doi rivali se măsurară cu privirea, cu fețele înflăcărate, animați amândoi de aceeași voință neînduplecată de a omorâ.

Concini fu acela care atacă primul. El lovi cu o turbare nestăpânită. Dar părea că această lovitură era destinată mai degrabă să deschidă o trecere decât să omoare. Într-adevăr, în timp ce lovea, făcea și o săritură enormă în lături, tot timpul la stânga sa. Și săritura îl ducea până aproape de extremitatea balustradei, care înconjura scara de la picioarele patului.

Valvert se feri. Făcu o săritură la fel, în dreapta sa, în așa fel, încât Concini îl regăsi, într-o clipă, în fața sa.

Se feri, dar nu răspunse la lovitură. Fără să dea impresia, el văzuse foarte bine manevra lui Concini și urmări realizarea acestei manevre cu o atenție intensă, zicându-și cu spiritul treaz:

„El pune la cale o înșelătorie. Dar care...?”

Concini lovi pentru a doua oară. Și, ca și prima dată, lovi pentru a-și face loc și făcu o altă săritură la stânga. De data asta, ocolise complet patul. Atunci, pe loc, începu să dea înapoi ușor, încetând să mai atace. Și această mișcare de recul, lentă, dar neîntreruptă, trebuia să-l ducă la capul patului, adică la zidul care era acolo. Atunci, Valvert înțelese manevra. Bombăni în sinea lui:

„Este acolo o ușă secretă pe unde speră să fugă! Dacă-l las s-o facă, sunt pierdut, și ea împreună cu mine!...”

Și nu-l lăsa s-o facă. Brusc, se destinse ca un arc, sări asupra lui Concini și-l strânse de-a dreptul în brațe.

O înjurătură de dezamăgire furioasă. Un hohot de râs ironic. Un tropăit frenetic, convulsii violente a două ființe strâns înlănțuite, care căutau să se înăbușe reciproc. Strălucirea alburie a două lame de oțel, care căutau un unghi de unde ar putea să lovească mortal. Un urlet de furie și de teroare. Concini era la pământ. Genunchiul lui Valvert îl apăsa cu toată greutatea pe piept. Mâna sa stângă îl strângea de gât, îl imobiliza pe covor, iar mâna sa dreaptă, cu un gest fulgerător, ridica pumnalul pentru a i-l înfige direct în inimă.

Dar mâna nu-i mai căzu. Pumnalul rămase suspendat la câteva degete de pieptul lui Concini care, neputând să se elibereze de strânsoarea puternică, închidea instinctiv ochii.

Landry Coquenard, când îl văzuse pe Concini la pământ, ieși din imobilitatea sa și se apropie, prevăzând foarte bine ceea ce avea să se întâmple. Și el fu cel care, prinzând cu amândouă mâinile pumnalul lui Valvert, oprise lovitura.

Valvert întoarse capul, îl recunoscu și, spumegând de furie, răcni:

— Landry du-te la dracu! hai, vrei să te omor pe tine mai întâi!

— Domnule, răspunse Landry Coquenard cu o voce solemnă, nu puteți să omorâți acest om,

— De ce? urlă Valvert.

— Pentru că acest om este tatăl celei pe care o iubiți... tatăl celei pe care vreți s-o luați de soție, dezvălui Landry Coquenard.

Valvert îl lăsa imediat pe Concini, care se ridică dintr-o săritură.

Muguette își revenise, coborâse treptele estradei în partea opusă celei în care se aflau cei trei bărbați. Și, palidă ca o moartă, stătea la picioarele patului, dar, simțind că i se taie picioarele, se apucă cu disperare de balustradă să nu cadă.

Între cele patru personaje ale acestei scene tragice se așternu o clipă de uimire groaznică.

Această clipă de uluire, în timpul căreia părea că cele patru personaje fuseseră, dintr-o dată, împietrite, fiecare pe locul în care stătea, se prelungi câteva secunde ce li se părură îndelungi ca orele. Și în acest timp, o tăcere grea, neliniștitoare, se așternu asupra lor.

Poate s-ar mai fi prelungit mult timp. Dar o ușă invizibilă, care se afla la capul patului, în partea în care Concini, sărind, căuta s-o găsească, nu s-ar fi deschis deodată. Pe această ușă intrară două femei.

Văzându-le pe cele două femei, Landry Coquenard prinse brațul lui Odet de Valvert, îl strânse cu putere și, arătând cu privirea pe cele două femei, care veneau una în spatele celeilalte și înaintau cu un pas maiestuos, îi strecură pe șoptite:

— Iată mama Florencei... a logodnicei dumneavoastră.

— Regina mamă! murmură Valvert, scuturat de un frison puternic.

Landry Coquenard, cu coada ochiului, îl arată pe Concini, care se înclină adânc în fața reginei și, cu un ton greu de definit, adăugă:

— Tatăl și mama, care, din clipa când ea veni pe lume, o condamnară la moarte... Atenție, domnule, atenție!...

Ei vorbiră în șoptă, amândoi. Totuși, cât de încet vorbiră, Muguette auzi. Și paloarea feței i se accentua. O fixa pe Măria de Medicis cu ochii măriți, în care se citea o curiozitate arzătoare, o durere nespasă. Și în sinea ei protesta:

„Mama mea!... Iat-o pe mama mea!... Și chiar ea, mama mea este cea care m-a condamnat la moarte chiar în ziua în care venisem pe lume! Este posibil? Mama mea este, deci, un monstru?... Pot să cred oare, pot să cred?... Ah! De ce nu sunt moartă cu adevărat?...”

XXXV

ATITUDINI IPOCRITE

Măria de Medicis, mama lui Louis al XIII-lea, regina regentă, se apropia atunci de patruzeci de ani. Era tot 'frumoasă, de o frumusețe impozantă, puțin rece, care o făcea să semene cu Junona. Intrând în această cameră, părea în același timp serioasă, neliniștită și agitată. Și privirea sa, de cum intră, se fixă asupra lui Muguette, foarte palidă și încordată, la picioarele patului și nu se mai dezlipi de ea.

În spatele ei, venea Leonora Galigaâ, soția lui Concini. Și ea o devora cu privirea pe Muguette. Numai că, în timp ce privirea stânjenită a reginei trăda mai ales o neliniște profundă, privirea ei, de o intensitate sinistă, cădea asupra tinerei ca o condamnare la moarte.

Concini cu o suplețe admirabilă, care reprezenta forța sa, deja își revenise. Din acel moment, Valvert nu mai conta pentru el. Știa bine — avea probe zdrobitoare — că acest titlu de tată al celei pe care o iubea, îl făcea sacru în ochii îndrăgostiților. Acum el, Concini, avea afacerea în mână. El era acela, care putea să vorbească și să acționeze ca un stăpân. Și era foarte hotărât să abuzeze, fără nici o reținere de avantajele sale. Înainta în grabă în fața reginei.

— Dumneavoastră, Doamnă! Ce onoare pentru biata mea casă!

Acestea, el le spuse foarte tare, în franceză, ca o banalitate, care putea să fie auzită de toate urechile, crezând că este destul de departe pentru a nu fi auzit de către grupul format de tânără și cei doi din garda de corp, el adăugă imediat în șoptă, în toscană, cu o voce care tremura de emoție:

— Trebuie să vă vorbesc imediat, doamnă... Este pentru salvarea noastră... Ni se întâmplă un, lucru incredibil, neașteptat... Această copilă pe care-o vedeți... este fiica noastră!...

Oricât ar fi vorbit de încet, Leonora, care se afla în spatele Măriei, auzise. În ciuda uluirii nemaipomenite care o tulbura, ea nu clinti. Totuși, Măria de Medicis răspunse într-un suflet:

— O știam, dragul meu și, crezând că vă aduc o veste neplăcută, am venit aici.

Fără să vrea, vocea sa avea înflexiuni tandre. Fără nici o precauție, Concini reluă:

— Pentru Dumnezeu, doamnă, veniți.

— O clipă, murmură Măria. Se întoarse către tânără, care era tot palidă și încordată la picioarele patului, și, cu o voce rece ca și figura ei, care se întunecă deodată și fără să se poată descoperi în ființa ei vreo urmă de emoție, comandă:

— Urmați-mă, domnișoară.

Dând acest ordin pe un ton rece, ea întoarse spatele și ieși maiestuos fără s-o intereseze dacă era ascultată. Trecând, îi strecură în șoaptă un ordin Leonorei. Ea n-ar mai fi rămas, poate, un minut în această cameră, unde intrase încruntată, cu gând amenințator. Plecă radioasă. Conduasă de această consilieră funestă, care se numește gelozie, nu avusese nici o privire, nici un cuvânt, nici un elan față de acea copilă regăsită, care era fiica sa. Părea că nici nu bănuiește ce amenințare înfricoșătoare reprezenta pentru ea această copilă, o probă viabilă a dezonoarei sale. Nu, ea pleca radioasă, fără să se gândească la alt lucru decât la acesta: Concini nu o trădase. Numai asta conta pentru ea.

Concini o urma, îndreptându-se, cambrându-și pieptul, mascând sub o indiferență aparentă neliniștea care- hărțuia. Căci el vedea mai bine și mai departe decât amanta sa regală.

Leonora rămase singură pe pragul ușitei, destul de departe de grupul format din Muguette, Valvert și Landry Coquenard. Spiritul său neobosit lucra tot timpul. Deja construia combinații pe ceea ce tocmai aflase. Combinații, care, ca întotdeauna, vizau să-i asigure liniștea lui Concinetto al său și să-i sporească puterea.

Totuși, ascultând ordinul primit, Muguette se pregăti să plece. Valvert o reținu de braț și cu o mare blândețe, în șoaptă;

— Unde vă duceți? întrebă el.

— Trebuie să ascult, dacă nu de ordinul reginei, cel puțin de ordinul mamei mele.

Aceasta se adresa lui Valvert. La fel de tulburat ca și Landry Coquenard, el își răsucea mustața cu un gest nervos, gândind:

„Totuși nu pot să-i spun că tatăl său și mama sa au vrut s-o omoare chiar din ziua nașterii sale... și că îi cred capabili de a reîncepe și azi ceea ce n-au realizat odinioară.”

Dar cum simțea că nu trebuia s-o lase să se ducă, răspunse cu aceeași blândețe:

— Este o imprudență pe care nu vă voi lăsa s-o faceți.

— Vreau să știu ce vrea să facă mama cu mine. Ii voi asculta ordinul... chiar dacă aș ști că mă așteaptă călăul în spatele acestei uși.

Spunând acestea cu glasul său atât de blând, cu un ton care arăta că nu va reveni de la hotărârea luată, ea trecu cu un pas hotărât. Și Odet de Valvert, care de altfel, ar fi acționat ca și ea, nu avu forța s-o rețină și se aplecă respectuos în fața ei.

Deși rapidă, această mică consfătuire avu darul s-o neliniștească pe Leonora, care nu putu să audă nimic din cuvintele lor. Crezu că este prudent să intervină. Făcu doi pași, care o aduseră în cameră. Se liniști, văzând că tânără se îndrepta spre ușa secretă. O prinse de mână și o duse cu sine încetșor, spunând cu vocea sa lugușitoare;

— Grăbiți-vă, copila mea. Nu trebuie s-o faceți pe regină să aștepte.

Totuși, dacă Odet de Valvert nu avu curajul să se opună imprudenței logodnicei sale, nu înțelegea deloc s-o lase pradă hotărârii sale. Era foarte hotărât s-o urmărească, să vegheze asupra ei. In timp ce se îndrepta spre ușă, își luă spada din mâna lui Landry Coquenard. Și-o încinse vioi cu un gest care prevestea o bătaie. Și privindu-l drept în ochi pe Landry Coquenard, îi spuse cu răceală:

— Dacă ții la pielea ta, te sfătuiesc să nu mă urmezi.

— Este vorba despre „micuță”, domnule. Și micuța, micuța mea Florence — căci ea se numește Florence, domnule și eu sunt nașul ei— micuța, vedeți, este singura faptă bună pe care am făcut-o în viața mea de lichea. De aceea, vă spun că țin mai mult la ea decât la pielea mea. Așa încât, dacă v-ar plăcea să rămâneți aici, aș trece singur de

partea cealaltă. M-aș duce singur, chiar dacă aș fi sigur, într-adevăr sigur, că aș lăsa aici această prețioasă piele, la care țin totuși.

— Hai, urmează-mă, zâmbi Valvert.

Aceste câteva cuvinte duraseră câteva secunde. În timpul acestor câteva secunde, Leonora o luă pe tânără și închise ușa după ea. Acest gest, îl făcu în modul cel mai natural din lume, așa încât nu trezi atenția tovarășei sale. De altfel, această ușă, acționată probabil de un arc, se închidea singură imediat ce-o apăsa ușor.

În coridorul unde se aflau, după ce făcură câțiva pași, Leonora deschise o ușă, se dădu în lături și o invită:

— Vă rog să așteptați o clipă în acest cabinet. Regina vă va chema.

Muguette — sau mai degrabă Florence, așa cum totuși o numim, pentru că este adevăratul său nume — Florence, deci, înclină ușor din cap și intră fără să ezite, fără să facă cea mai mică observație. Dacă s-ar fi reîntors, n-ar mai fi văzut în coridor ușița pe care ieșise și în spatele căreia îi lăsase pe Odet de Valvert și Landry Coquenard. Dar nu se reîntoarse.

Leonora închise ușa după ea și-și continuă drumul.

Pe o scară ascunsă, ea coborî la parter. În sala care servea de corp de gardă, îi găsi pe Rospignac și pe cei patru locotenenți: Eynaus, Lognval, Roquetaille și Lon vignac. Făceau mare gălăgie. Furia lor se împrăștia în amenințări îngrozitoare, în injurii intraductibile la adresa acelor „băieți răi” care-i bătuseră măr puțin mai înainte.

Printr-o explozie de bucurie delirantă întâmpinarea primele cuvinte ale stăpânei lor. Leonora se întreținu o clipă cu Rospignac căruia îi dădu ordine, ascultate cu religiozitate. După care, îi părăsi. Abia plecă și unul din cei patru locotenenți sări în șa și plecă în goana mare, în direcția străzii Tournon, unde, cum se știe, se afla imobilul lui Concini. Rospignac, cum se vede, nu pierdu un minut.

După ce-i părăsise, Leonora intră într-un cabinet mic. Acolo se afla Stocco, complet singur.

Stocco nu încercă să ocolească nici una din întrebările puse de ea. El răspunse cu ironia sa eternă, încât nu știai niciodată dacă trebuie să iei în serios ceea ce spunea, dar răspunse cu toată lealitatea și sinceritatea. Leonora și ea îl cunoștea de minune. Ea își nota în memoria ei prodigioasă informațiile pe care el i le dădea și pe care le știa absolut exacte și cât se poate de serioase, în ciuda modului în care erau furnizate. După ce aflase de la el tot ce avea nevoie să știe, îi dădu instrucțiuni și ieși.

Rămăsese cinci minute bune cu Rospignac. Discuția sa cu Stocco dură aproape de două ori pe atâta. Trecuse mai mult de un sfert de oră de când părăsise camera, unde îi lăsase pe Odet de Valvert și pe Landry Coquenard pe care, așa cum spusese, îl avea la mână.

XXXVI

O MINCIUNĂ NECESARĂ

Coborând pe scărița ascunsă, Leonora urcă din nou la primul etaj. Mergea încet, Oprindu-se deseori pe treptele scării. Se gândea:

„Trebuie să admiti că destinul este un stăpân, care depășește prin combinații neprevăzute, infinit de variate, tot ceea ce biata noastră imaginație ar putea să conceapă... Iată această mică florăreasă, de exemplu: cu siguranță mi-a venit ideea că nu ar fi imposibil ca ea să fie fiica lui Concino și a Măriei... Mi-a venit atât de bine că mi-am dat o osteneală ciudată pentru a o convinge pe Măria că este fiica sa și, cu ajutorul său, să ajung să-l conving chiar pe Concino... Dar nu credeam... Mi se părea absurdă această

idee. Mi se părea atât de absurdă, încât n-am vrut s-o examinez îndeaproape și am respins-o cu dispreț. Și iată că destinul, chiar el, din această absurditate disprețuită face o realitate: această fată este cu adevărat fiica lui Concino și a Măriei. Este minunat!"

Ajunsesse la primul etaj. Se afla în fața ușii în spatele căreia Concini și Măria de Medicis discutau. Se opri și mai reflectă o clipă, încruntată. Brusca, decise:

„Să facă ce vor vrea... numai ei singuri au dreptul să decidă, după cele întâmplare.”
Deschise cu hotărâre ușa și intră.

Măria de Medicis era așezată. Concini umbla de colo până colo în fața ei, strivind covorul cu pași nervoși.

Problema era teribilă în simplitatea ei. Se rezuma la următorul lucru: trebuia să lase în viață copila pe care un miracol o salvase, sau s-o arunce în neant, de data asta, fără să greșească.

Se eschivau amândoi. Iertare sau condamnare, nici unul din ei nu avea curajul să ia o decizie. Fiecare ^aștepta ca celălalt să vorbească primul, să-și ia astfel ^responsabilitatea hotărârii supreme, oricare ar fi fost. Poate fiecare din ei avea câte o idee pe care o păstra numai pentru sine.

O stinghereală apăsătoare se așternu între ei. Pentru a o masca, Concini începu să meargă agitat. Măria se ghemui într-un colț al fotoliului. Nu găseau nimic ce să-și ^mai spună. Aceasta dură câteva minute, care li se părură mari cât orele. Din când în când, pentru a rupe tăcerea apăsătoare, unul sau altul murmură mașinal:

„Ce-o mai face Leonora?”

Sosirea Leonorei, le aduse o adevărată ușurare. Măria de Medicis se îndreptă în fotoliul în care se înfundase.

— Nu-i așa, Leonora, este teribil ce ni se întâmplă! Suspină cu o voce plângărească.

De cum intră, Leonora îi scormoni cu privirea sa de flacăra. Văzuse, imediat, cât de deprimați erau. Și simți nevoia imperioasă să-i îmbărbăteze energic. Astfel, Răspunse cu cel mai mare calm și ridicând din umeri cu dispreț:

— Ce vi se întâmplă, doamnă, este neplăcut desigur, dar nu văd nimic teribil.

— Cum poți să spui astfel, când chiar în dimineața asta susțineai contrariul! exclamă cu reproș regina.

— După aceea am reflectat, răspunse cu răceală Leonora. Mi-am dat seama că afecțiunea mea arzătoare pentru dumneavoastră m-a făcut să exagerez prea mult pericolul care vă amenință. Mi-am schimbat părerea, asta-i tot.

— Dar gândește-te ce se va întâmplă cu mine, dacă s-ar afla...

— Că Măria de Medicis, înainte de a deveni regină a Franței, a avut un amant și a fost o mamă prun-cucigașă! Asta, într-adevăr, este groaznic. Groaznic pentru dumneavoastră și pentru noi toți. Dar, doamnă, nu depinde decât de voi pentru a nu se afla.

— Este adevărat, pe corpul lui Dumnezeu! exclamă Concini, uităm cam mult că noi suntem stăpânii. Leonora are dreptate: nu depinde decât de noi ca acest secret să nu Fie niciodată divulgat. Avem mii de mijloace să închidem pentru totdeauna gura celor care vor cuteza să aibă limba prea lungă.

— Fie, răspunse Măria. Dar închideți voi în același mod gura prințesei Fausta, care, sub numele și titlul de ducesă de Sorrientes, urmează să reprezinte la curtea Franței pe Maiestatea sa, regele Spaniei?

— Dacă trebuie neapărat, de ce nu?... Un accident mortal poate să i se întâmple oricui. Unui reprezentant al Maiestății Sale Catolice, ca și celui mai umil om de rând. Totul e să știi cum s-o faci.

Măria se plânse:

— Mi-am pierdut capul. Nu vedeți că nu sunt în stare să decid orice ar fi? Faceți ce vreți amândoi. Ce veți decide, va fi bine făcut.

Leonora înțelese că nu va mai scoate nimic. Se întoarse către Concini:

— În realitate, spuse ea, sunteți- tatăl, voi trebuie să hotărâți. Vorbiți, Concino.

— Părerea mea este că trebuie să lăsăm să trăiască această copilă, spuse el cu putere.

— Pentru ce motiv?

— Pentru un motiv excelent: este un adevărat miracol că această copilă, condamnată de noi la naștere, să trăiască azi și să fie sănătoasă. În acest miracol, eu văd, o manifestare a voinței divine pe care ar fi fără drept de apel imprudent să vrei s-o superi. Pentru a vă spune totul, cred că, sunt sigur că mi se va întâmpla o nenorocire, dacă vom hotărî să desfacem ceea ce Dumnezeu a făcut.

Măria exclamă:

— Vedeți, așa este, am avut aceeași idee!.... Și Leonora mărturisi:

— Și eu! Și eu eram sigură că așa veți spune, Concino. Totuși, nu trebuie să uităm că Signora Fausta a atras pe această micuță la ea. Nu trebuie să uităm că signora contează să se servească de această copilă împotriva noastră. Înainte de a lua o hotărâre definitivă, mi s-ar părea, în primul rând, indispensabil să n-o lăsăm, căci o avem la mână.

— Asta și este intenția mea, întrerupse cu vioiciune Concini, aprobat printr-o mișcare a capului de Măria de Medicis.

— În al doilea rând, declară Leonora, s-o interogăm cu abilitate cu singurul scop de a afla de la ea ce știe într-adevăr despre familia sa.

— Ea știe că sunt tatăl ei, declară Concini.

— Iată ceea ce este neplăcut, dezaprobă Leonora, încruntându-se. Cine a informat-o?

— Acel mizerabil de Landry, bombăni Concini. Leonora reflectă o secundă și cu o voce hotărâtă:

— Dacă ea este tot atât de bine informată cine este mama sa, fiindcă nu știm dacă va ști să tacă, mi s-ar părea imposibil s-o lăsăm să trăiască.

Și întorcându-se spre Măria de Medicis, cu o răceală groaznică:

— Nu sunteți de aceeași părere, doamnă?

— Ar trebui să aflăm, spuse ea. Aș înnebuni dacă ar trebui să trăiesc cu o asemenea amenințare deasupra capului.

Leonora adăugă:

— Ar trebui să ne asigurăm cât mai repede. Măria de Medicis se ridică:

— Trebuie să mă duc la Luvru, spuse ea.

— Regina o ia pe această tânără cu ea? întrebă Leonora.

— Desigur, făcu cu promptitudine Măria, țin mai presus de orice s-o am la îndemână.

— În acest caz, spuse Leonora, mă duc s-o caut.

— Du-te, buna mea Leonora, spuse regina. În acest timp, Concini mă va însoți până la litieră, unde ne vei găsi.

— Voi avea onoarea s-o escortez pe regină până la Luvru, spuse Concini.

Leonora se îndreptase deja spre ușă. Tocmai ieșea, în momentul în care Concini pronunța aceste cuvinte. Ea se întoarse și îi aminti:

— Uitați, Concino, că aveți treabă aici: trebuie să vă ocupați de Valvert și de acel Landry.

— Ah! exclamă Concini, lovindu-se peste frunte, îi guișasem complet pe cei doi!...

Și cu un ton intraductibil de regret:

— Ah! trebuie să fie departe acum!

— Liniștiți-vă, Concino, făcu Leonora cu un zâmbet sinistru, eu nu i-am uitat. Ei sunt tot acolo, închiși în camera voastră, ca puii de vulpe prinși în capcană.

Ea ieși, spunând aceste cuvinte și lăsându-l pe Concini care-i explica foarte bucuros reginei despre ce era vorba. În timp ce se îndepărtau, ea intră în încăperea în care aștepta Florence.

Ideea ca Leonora s-o introducă pe tânără într-o încăpere, care era lipită de cea în care se afla chiar el, această idee nu putea să-i vină lui Concini. Dacă i-ar fi venit, s-ar fi grăbit s-o conducă pe regină în altă parte. Cel puțin s-ar fi asigurat că, în spatele tapiseriei, ușa să fie bine închisă și că nu se putea auzi.

Oricum ar fi fost, nefericita fiică a lui Concini și a Măriei de Medicis, găsind această ușă întredeschisă, nu a putut să reziste curiozității — foarte legitime, dacă stai să te gândești — veni să se ascundă în spatele tapiseriei, și, apăsându-și pieptul, zgomotul bătăilor inimii, ciuli urechile încăpățânându-se în speranța că va auzi vreun cuvânt, dacă nu de afecțiune, măcar de compasiune.

Astfel află groaznica istorie a nașterii sale. Poți să te întrebi cum această copilă, atât de fragilă și delicată, a putut să reziste loviturii îngrozitoare de măciucă, care fu pentru ea o oribilă revelație, și cum de nu a căzut fulgerată pe loc. Totuși, așa a fost. Numai că nu a căzut, ci a avut puterea și curajul să asculte până la capăt, fără să-și trădeze prezența.

Auzi, astfel, groaznicele confidențe ale tatălui său și ale mamei sale. Ea asistă invizibilă, nebănuită la hotărârea execrabilă pe care o discutau cu răceală, dacă trebuiau s-o condamne sau nu și putu să se convingă că, dacă tatăl său pleda iertarea sa era din egoism monstruos și nu din umanitate, dacă nu cumva condus de vreun gând ascuns, nemărturisit. Să ne grăbim să spunem că ea se înșela asupra acestui punct: dragostea împotriva naturii a lui Concini era pentru totdeauna smulsă din inima și din sufletul său.

Ea auzi totul, până în momentul în care Leonora anunță că se duce s-o caute. Atunci, înțelegând că nu ar putea să iasă vie din acea încăpere, dacă ar fi fost surprinsă la pândă, ea închise ușa cu precauție, fără zgomot. Reveni și se așeză cât mai departe posibil de ușă căreia îi întoarse spatele.

Leonora Galigai o găsi așezată în locul pe care-l alesese. Ochii săi bănuitori o scrută, o disecă, ca să spunem așa, pe tânără. Era foarte palidă, iar privirea îi strălucea febril. Dar, printr-un efort de voință cu adevărat admirabil, părea foarte calmă. Satisfăcută, Leonora studie de asemenea încăperea. Florence avu un tremur interior, văzând că privirea sa se oprește o clipă la ușa de comunicare. Dar Leonora era sigură că această ușă era ermetic închisă. Florence făcu apel la toată energia sa și nici nu clipi.

Oricât de fină, oricât de suspicioasă era, Leonora nu descoperi nimic suspect. Bănuiala adevărului nici măcar n-o atinse. Ea se prefăcu amabilă, binevoitoare, aproape maternă.

— Copilul meu, știți, nu-i așa, numele tatălui vostru?

— Știu că este domnul mareșal d'Ancre.

Răspunsul aduse un zâmbet de satisfacție pe buzele Leonorei. Își continuă interogatoriul:

— De unde știți?

— S-a spus în fața mea, doamnă.

— Fără îndoială, cineva care vă cunoaște bine și care vă inspiră destulă încredere, încât să nu vă îndoiiți de cuvântul său.

— Nu, doamnă, cineva pe care nu-l cunosc. Și dacă n-ar fi fost mărturia acelui necunoscut, nu m-aș fi arătat atât de credulă. Dar, mai întâi, dezvăluirea s-a făcut în fața domnului mareșal. Și domnul mareșal n-a protestat. Ceea ce ar fi făcut, dacă ar fi avut cea mai mică îndoială.

— Destul de just, într-adevăr. Apoi?

— Apoi: nu numai că domnul mareșal n-a protestat, dar a și vorbit imediat despre mine cu Maiestatea Sa, regina.

— Scuzați-mă, întrerupse Leonora, știți în acel moment că era regina cea care intrase?

— Da.

— Cum? Nimeni n-a numit-o astfel.

— Îmi fac meseria mea de florăreasă pe stradă, doamnă. Cel mai adesea în împrejurimile Luvrului. Am avut de nenumărate ori ocazia s-o văd pe Maiestatea Sa. Nu era nevoie să fie numită în fața mea. Am

recunoscut-o imediat... Așa cum v-am recunoscut pe voi, doamnă mareșal.

— Înțeleg. Spuneți, deci, că mareșalul a vorbit despre voi reginei? .

— Da, doamnă. Și a trebuit să-i spună, bineînțeles că sunt fiica sa.

— Știți numele mamei voastre.

Nu era o întrebare pe care o punea. Era o afirmație. Florence nu fu înșelată. Ea vorbi:

— Mama mea, făcu ea cu o bunătațe inexprimabilă, dacă aș fi știut că ea este, doamnă, credeți că aș fi rămas liniștită aici?... Aș fi fost plecată demult pentru a fi lângă ea.

Fu ca o explozie. De data asta, nu se putea îndoii de sinceritatea sa.

„Hotărât, cred că nu știe nimic” se gândea Leonora pe jumătate liniștită.

Și cu voce tare:

— Uitați că regina vă așteaptă.

— Ah! Mă preocupă foarte mult regina, dacă este vorba despre mama mea! se ambala Florence.

— Ați fi, deci, fericită s-o cunoașteți?

— Aș fi fericită!... Ascultați., s-o văd măcar o dată ca s-o strâng în brațe, să-i murmur la ureche acel cuvânt atât de dulce, mamă, mi-aș da, fără să ezit jumătate din zilele care mi-au rămas de trăit.

În timp ce vorbea, Leonora se gândea:

„Nu pot să mă îndoiesc, ea adoră pe acea mamă pe care n-o cunoaște exact pentru că n-o cunoaște! Ei, dar eu care căutam mijlocul de a o hotărî să mă urmeze de bunăvoie, iată că l-am găsit într-adevăr!...”

Și cu voce tare, cu un zâmbet indulgent, făcându-se din ce în ce mai mult maternă:

— Copilă, pentru a vă realiza această dorință a inimii, nu aveți nevoie de acel om care, poate, nu știe nimic și care, mai mult, a părăsit casa. Mareșalul d'Ancre vă va spune cine este mama dumneavoastră. Vă va conduce la ea, chiar el.

— Când? întrebă cu curiozitate tânăra.

— În curând, cred... Dacă veți consimți, totuși să mă urmați.

— Să plecăm, făcu cu hotărâre Florence.

Fără să piardă o secundă, Leonora o luă de braț și o duse cu sine. Mergând, se gândea, schițând un zâmbet de satisfacție:

„Nici măcar nu vrea să știe unde o duc... Pentru ea, nu există nimic în afară de această mamă, pe care dorește cu toată ardoarea s-o cunoască... Acum o am în mână: jucându-mă cu dibăcie cu această dragoste filială, o să-i fac tot ce voi vrea...”

XXXVII

ÎN JURUL CASEI LUI CONCINI

Ele ajunseră în vestibul. Ușa casei era larg deschisă. Ieșiră.

În fața porții staționa o litieră foarte simplă. La portieră, în picioare, cu capul descoperit, Concini se întreținea cu regina, care întinsă cu nepăsare pe perne, se ascundea în interiorul vehiculului.

La cealaltă portieră, drept în șa, asemenea unei statui ecvestre, stătea Stocco, cu mâna pe mânerul săbiei lungi. Din când în când, ochii săi focoși fixau pe cei doi călugări carmeliți desculți, care, cu mâinile încrucișate pe pelerina brună, cu gluga albă adusă până la nas, stăteau imobili și tăcuți, aproape de strada Vaugirard.

Leonora îi făcu semn Florencei să aștepte în poartă. Și, în timp ce tânăra asculta cu docilitate se apropie vioaie de litieră. Concini îi cedă, imediat, locul.

Cu o voce scăzută și în italiană, cu o neliniște manifestă, Măria de Medicis întrebă:

— Ei bine?

— Ei bine, doamnă, răspunse Leonora, cred că pot să vă asigur că ea nu știe nimic.

— Să facă cerul să nu te înșeli. Dar aș fi mai liniștită, dacă aș fi sigură, într-adevăr sigură că ea nu bănuiește adevărul.

Un minut sau două, Leonora rămase să se întrețină, cu regina: îi spuse în câteva cuvinte tot ce era important să afle, fără s-o facă să întârzie de la prima întrevedere cu fiica sa.

În acest timp, Florence aștepta răbdătoare. Se îndoia că cele două femei vorbeau despre ea. Ea privea în direcția lor pentru a-și vedea mama. Dar se temea să lase să se vadă în privirea ei tandrețea care-i umplea inima. Și avu curajul să privească tot timpul înspre strada Vaugirard. În acel moment, auzi o voce șoptin-du-i la ureche, în spatele ei:

— Dacă ți-neți la viață, nu spuneți nici un cuvânt care ar lăsa să se presupună că voi cunoașteți numele mamei voastre.

Se întoarse dintr-o dată. Încercă o emoție puternică, recunoscându-l pe Concini, care alunecase în spatele ei, cu un deget pe buze, ca pentru a-i recomanda încă o dată să tacă.

După care, se apropie vioi de litieră. Între regină, Leonora și el, avu loc o nouă consfătuire foarte scurtă, după care o ajută pe soția sa, să urce în litieră. Atunci, se întoarse spre fiica sa și pronunță cu voce tare: . —La rugămintea mea insistentă, Maiestatea Sa consimte să vă admită în rândul servitoarelor sale. Veniți, copila mea, veți avea deosebita onoare de a ține companie reginei.

Florence se apropie. Concini îi întinse mâna ca s-o ajute să se așeze în greoiul vehicul.

În acel moment, dinspre strada Vaugirard, o șaretă, condusă de către o femeie, intra pe strada Casset și
ajunse în fața litierei. Această femeie era Perrine. Ea ajunse la timp ca s-o vadă pe tânără înainte de a urca.

— Muguette! strigă ea, oprind calul.

— Perrine! răspunse Florence.

— Și Loâ'sette? strigă femeia cumsecade sărind jos. Tânăra, neținând seamă de invitația lui Concini, o

cuprinse pe maica Perrine în brațe și îmbrățișând-o îi șopti la ureche:

— Concini este tatăl meu... Taci... Să-i spui lui Odet că ei mă duc probabil la Luvru... să-i spui că acum mă numesc Florence... Veghează asupra fiicei mele... sărut-o mult pentru mine... Ah! să-i spui lui Odet că o ai pe Loîse... să-l informeze pe domnul de Pardaillan, dacă crede că este necesar... Nu-mi uita numele: Florence... Adio, buna mea Perrine.

Și lăsând-o pe demna țărancă complet năucită, urcă, în sfârșit, în litieră, care plecă imediat, la un semn poruncitor al lui Concini adresat celor doi rândași.

Să-i lăsăm pentru o clipă pe Concini și Perrine în pragul porții larg deschise, de unde urmăreau cu privirea litiera care se îndrepta spre strada Vaugirard și să ne oprim la cei doi carmeliți a căror prezență am semnalat-o în apropierea acestei străzi.

Unul din cei doi călugări era mic, subțire, firav. Desigur că era tânăr: un novice, probabil. Celălalt era un gigant cu forme atletice care făceau să plesnească cusăturile rasei, cam strimte pentru el.

Cei doi călugări nu se mișcau deloc, parcă ar fi fost sfinți de piatră. În realitate, sub gluga lăsată, care le masca fața, săgetau cu priviri pătrunzătoare și ciuleau urechile. Și când litiera porni, cel mai mic în castiliană, spuse celui mare:

— Vezi, d'Albaran, Leonora nu pierde timpul: uite că au luat-o pe mica florăreasă.

Și d'Albaran, cu calmul său obișnuit, propuse:

— Ordonăți, doamnă, și ne vom năpusti asupra celor patru găligani și asupra aceluia fanfaron care-și dă importanță la această portieră. Ii vom dispersa și vom pune mâna pe florăreasă, pe care o vom duce la voi.

Cu unul din zâmbetele sale nedefinite, cum numai ea știa să aibă, Fausta — căci într-adevăr era ea, mascată sub rasa unui călugăr — refuză:

— Ce crezi tu d'Albaran?... Să ataci trăsura reginei regente a Franței! Nu se fac lucruri de-astea.

— Să urmărim litiera, doamnă? întrebă d'Albaran fără să insiste.

— La ce bun? Știm încotro se duce. Este mai interesant pentru mine să știu dacă această țărancă o va aduce pe acea micuță Loîsette. Să nu ne mișcăm, d'Albaran.

Și, într-adevăr, ei rămaseră la postul lor de observație.

Câteva minute mai târziu, Perrine ieșea din căsuța lui Concini. Ea ducea în brațe pe micuța Loîsette care, agățată de gâtul său, zâmbea cum numai îngerii zâmbesc. Concini își ținu promisiunea: chiar el puse copilul în brațele bunei femei. Generos cum știa să fie în asemenea situații, îi dădu o pungă plină cu monede de aur, zicându-i:

— Pentru a repara emoțiile pe care vi le-am pricinuit și pentru a cumpăra dulciuri și jucării acestei copile drăguțe!

Și maica Perrine nu-și făcu scrupule pentru a accepta.

„Pentru că este tatăl domnișoarei Muguette, care acum se numește domnișoara Florence, poate să plătească bine”, își spuse ea.

În ciuda celor petrecute, nu se simțea pe deplin liniștită și nu dorea decât să se îndepărteze cât mai degrabă de aceste locuri periculoase, unde nu se simțea în largul său. Șareta era acolo. Urcă în grabă, așeză copila pe genunchi și, îndemnând calul, plecă.

Din colțul său, Fausta urmărise totul cu o atenție care-o făcea să gâfâie. Nu pe maica Perrine o privea. Nu, ci asupra micuței Loïse își fixase cu încăpățănare privirea de mister, gândind:

„Iat-o, deci, pe micuța Loïsette!... fiica fiului lui Par-daillan!... nepoata mea!...”

Oare era emoționată? Cine știa? Și cine ar fi putut să spună ce se petrecea cu Fausta?

Abia trecu de ei șareta, că Fausta, prinzând brațul lui d'Albaran, îl luă, îl împinse în fața sa, ordonându-i cu calmul său obișnuit:

— Trebuie s-o urmărești pe această femeie, să știm unde duce copilul, să n-o lași o secundă. Du-te, d'Albaran.

Și d'Albaran porni înainte cu pași mari, în timp ce ea îl urma mai încet. Nu merse departe, de altfel. Se întoarse pe dreapta, pe strada Vaugirard, trecu prin fața intrării mănăstirii carmeliților desculți și intră în prima casă pe care o găsi.

În sala joasă unde pătrunse, era o duzină de viteji care-și omorau timpul, jucând zaruri sau cărți și golind cu putere sticle. Văzându-l pe șeful lor, se ridicară toți, fără zgomot și ascultară ordinele.

D'Albaran dădu instrucțiuni scurte la doi din vitejii săi, care ieșiră imediat. Câteva secunde mai târziu, amândoi erau călare, ajunseră din urmă șareta maicii Perrine și începură s-o urmărească.

Nu trebuiau s-o lase.

Abia plecară, că Fausta intră, la rândul său, în casă și urcă la primul etaj, urmată de d'Albaran. Când coborâră, după câteva minute, erau îmbrăcați în haine de cavaler amândoi și aveau pelerina ridicată peste față. . Urcară pe cai. Fausta, avându-l pe d'Albaran alături, o luă în fruntea micii sale trupe. Și, foarte ușor, plecară toți spre oraș.

Dacă ar fi plecat cu câteva minute mai devreme, Fausta ar fi putut să vadă o cavalcadă pierzându-se într-un vârtej pe strada Casset și oprindu-se în fața căsuței mareșalului d'Ancre. Erau soldații lui Concini care soseau sub conducerea șefului lor care se dusesse să-i caute la imobilul din strada Tournon. Erau cel puțin douăzeci, printre care se aflau domnii de Bazor-ges, de Montreval, de Chalabre și de Pontraille, pe care-i amintim fiindcă am avut deja ocazia să facem cunoștință cu ei.

Și în spatele acestei trupe, destul de departe, trei oameni fugeau mâncând pământul, ca și cum ar fi avut pretenția impertinentă de a ajunge din urmă pe acești cavaleri, care treceau în goană.

XXXVIII

IEȘIREA

Este timpul să revenim la Odet de Valvert și Landry Coquenard.

Trebuie să ne amintim că i-am lăsat în camera lui Concini, foarte hotărâți amândoi s-o urmărească pe Florence și să vegheze asupra ei. Din nefericire, pierduseră câteva secunde și, în anumite împrejurări critice, este suficient să treacă mai puțin de o secundă pentru a se petrece nefericiri ireparabile. Așa li se întâmplă lor. Când tocmai se pregăteau să plece, erau gata să-și rupă nasul în fața ușii deodată încuiate.

— Fulgere și trăsnete! injură Valvert, furios.

— Îngeri și demoni! spuse cu voce pițigăiată Landry Coquenard.

Amândoi în același timp și nebunește, se repezără la ușa blestemată, în care începură să bată cu picioarele și mânerul săbiei. Ușa nu se mișcă. De altfel, era atât de bine mascată în lambriuri, încât n-ar fi putut să spună cu adevărat dacă băteau chiar în ea. > își dădură seama. Valvert o examina de aproape..

— Este de fier, spuse el cu un început de îngrijorare.

Căută zăvorul,, broasca, o crăpătură, o gaură oarecare pe unde ar fi posibil, poate, sa strecoare vârful pumnalului și să forțeze ușa. Nu găsi nimic..

— Este inutil să ne încăpățânăm, explică Landry Coquenard; trebuie să acționeze cu ajutorul unui arc al cărui buton este ascuns în aceste lambriuri.

Și se apucă să caute acel buton. În acest timp, Valvert aruncă o privire în jurul lui, în căutarea unui obiect care ar putea fi folosit ca berbec. Se hotărî la un fotoliu enorm de stejar masiv. Puse mâna pe el și-l proiectă cu toată forța în ușă. După câteva lovituri, fotoliul se sparse. Ușa nici nu se urni.

Înțeleseră că nu vor putea s-o distrugă. Landry Coquenard, mai puțin de a fi favorizat -de un noroc excepțional, nu găsi atât de repede butonul care ar fi deschis-o. Renunțară. Dar nu statură liniștiți. Făcură ceea ce, poate, greșiseră că nu făcuseră mai devreme: săriră pe ușa mare, cea pe care intraseră și care dădea într-o mică anticameră ce dădea spre scara mare. Traseră zăvorul pe care Landry Coquenard îl împinsese și puseră în mișcare închizătoarea pe care chiar Landry o încuiase de două ori.

Dar ușa nu se deschise.

Valvert trase perdelele și deschise fereastra. Și se izbi de obloanele de lemn plin, capitonate ca și ușa și ermetic închise cu lacăte enorme.

Landry Coquenard, care urmărea toate mișcărilor lui plin de atenție, glumi:

— Iată-ne bine, înzestrați, domnule, și numai dracu, cred, ne va scoate din acest blestemat viespar, unde ne-am rătăcit.

Poate nu se înșela prea mult. Orice ar fi fost, Odet de Valvert nu-și pierdu încă încrederea.

— O să vedem noi, spuse el. Așteptând, să căutăm dacă nu este vreo cale de scăpare din acest viespar, așa cum bine zici.

— Să căutăm, domnule, consimți Landry Coquenard, clătînând din cap cu neîncredere.

Trecu mult timp, poate ore, de când erau închiși în această încăpere, unde scotoceau fără vreo clipă de liniște.

Nu găsiră nici un mijloc de evadare, timpul trecea și nu apărea nimeni. Din când în când, Valvert ciulea urechile. Nici cel mai mic zgomot nu ajungea până la el. Și el avea auzul foarte fin. Și asta era: acea singurătate neliniștitoare, acea tăcere grea, amenințătoare care-l apăsa cel mai mult și începea să-l enerveze mai mult decât ar fi crezut.

În timp ce Landry Coquenard continua să pipăie, cu vârful degetelor, toate sculpturile până la cele mai mici asperități ale lambriurilor, în speranța, tot timpul tenace, că va găsi acel buton misterios care acționa ușa, el începu să meargă cu pași furioși.

— Dar, în sfârșit, strigă el exasperat, acel mizerabil de Concini nu are, îmi închipui, intenția să ne uite aici și să ne lase să murim de foame și de sete!

— Asta nu, îl liniști Landry Coquenard, fără să-și întrerupă cercetările.

— Atunci, ce vrea să facă cu noi?

— Cum, ce vrea să facă? Vrea să ne prindă vii, asta e!

— Pentru ce?
— Ca să neucidă cu precizie... după părerea sa... adică după ce ne va supune puțin la torturi, așa cum știe el s-o face. Și el se pricepe, domnule. Ar putea să dea lecții celui mai experimentat călău.
— Frica te face să bați câmpii, bietul meu Landry, îi reproșează Valvert.
Și cu naivitate:
— De ce să ne omoare, de ce să ne tortureze? Pentru că el este tatăl... nu mai poate fi gelos...
— Se poate, domnule, dar dumneavoastră cunoașteți secretul nașterii fiicei sale... Și asta este mortal, vedeți.
— Haida-de, el știe bine că nu-l voi trăda din dragoste pentru fiica sa.
— Și asta se poate. Dar este incontestabil că l-ați insultat, amenințat, lovit. Și asta n-o s-o ierte niciodată. Hai, îl cunosc eu: este răzbunător în draci. Nu, domnule, nu, sunteți condamnat... Ca și mine, de altfel.
— Drace! nu este deloc vesel!
— Nu spun că este vesel, dar este...
Deodată, Landry Coquenard se întrerupse și, într-un urlat de bucurie:
— Ah, domnule!...
— Ce? șopti Valvert.
— Uș...a! se bâlbâi Landry, pe jumătate nebun de bucurie. Deschisă!... este deschisă, domnule!...
— Așa este, într-adevăr! se minună Valvert.
Așa era, într-adevăr. Ușa nu era deschisă, cum spunea Landry Coquenard, ci întredeschisă. Nu trebuia decât s-o împingi pentru a o deschide imediat.
— Ce noroc că m-am încăpățânat! exultă Landry Coquenard. Cel mai frumos este că n-am observat nimic!... Trebuie că am apăsat pe buton fără să-mi dau seama!... Să ne cărăm, domnule!...
Se opriră. Dar cuvintele sale îi dădură de gândit lui Valvert. Acum când simțea acțiunea inevitabilă, acea enervare, care pusese stăpânire pe el, dispăru ca prin minune. Și dintr-odată își regăsi sângele-rece:
— O clipă, spuse el, cine știe de când este deschisă această ușă?... Și cine știe dacă tu ai deschis-o?
— Și cine dracu credeți că a deschis-o?
— Concini a putut s-o deschidă sau s-o face să se deschidă din afară, răspunse cu răceală Valvert.
Spunând aceste cuvinte, își scoase vioi sabia din teacă și făcu să șuiere lama flexibilă. Aruncă o privire în jurul lui, ca și cum ar fi vrut să se asigure, pentru ultima dată, că în spatele lui nu era nici o amenințare necunoscută și se îndreptă hotărât spre ușă.
Landry Coquenard, care-și scoase sabia din teacă ca și el, mergea pe urmele lui.
Odet de Valvert, cu o mișcare violentă, împinse ușa și, dintr-o săritură, trecu pragul. Landry Coquenard făcu la fel, în spatele lui. S-ar fi așteptat să nimerească într-o trupă de asasini, care i-ar fi întâmpinat cu spada și pumnalul în mână. Fură cu totul uluiți să vadă că nu era nimeni.

Se aflau în acel coridor mic, unde am văzut-o desfășurându-se pe Leonora Galigaâ. Acest coridor era suficient luminat de către o fereastră îngustă, care se afla la unul din extremitățile acestuia. Ei râvniră imediat la această fereastră. Era prevăzută cu bare dese. Și ei nu se mai interesară de ea.

Înțeleseră că nu mai puteau întârzia în acest coridor. Ciuliră urechile: tot timpul aceeași tăcere impresionantă. Puteai să crezi că era pustie casa și că erau abandonăți. Se orientară. Valvert găfii:

— Iată ușa deschisă... Nu poți să știi niciodată. Plecară, supli și tăcuți, evitând de a face să scârțâie parchetul sub pașii lor, supraveghind cu coada ochiului ușile care dădeau în acel coridor, așteptând să le vadă deschizându-se la trecerea lor și fiind gata să întâmpine șocul de unde ar fi venit. Dar ușile nu se deschiseră și ajunseră, fără nici o încurcătură la baza scăriței.

În momentul când tocmai își puneau piciorul pe prima treaptă, auziră un hohot de râs sardonice în spatele lor. Se întoarseră imediat. Nu văzură pe nimeni. Ușita de fier, pe care se chinaseră s-o deschidă, se vedea foarte bine de acolo jos. Era așa cum o lăsase Landry Coquenard: larg deschisă. Deodată, același hohot de râs se auzi, din nou. De data asta, nu puteau să se înșele, hohotul neliniștitor de râs izbucnea din camera pe care tocmai o părăsiseră abia de câteva secunde. Totuși nu apăru nimeni. Și imediat după acest hohot de râs, auziră un pocnet sec.

Raza de lumină care ieșea din această cameră se stinse brusc: ușa tocmai se închise, tăindu-le retragerea pe care o pregătiseră. Valvert se lămuri acum.

— Vezi, spuse el, că nu tu ai fost acela care a deschis ușa.

Și nici nu-și dădu osteneala să vorbească în șoaptă.

— Încep să cred, oftă Landry Coquenard, cu un aer jalnic.

— Jos a vrut să ne vadă, jos ne așteaptă și va trebui să ne încăierăm.

— Vai, domnule! gemu lamentabil Landry Coquenard.

Valvert îi aruncă o privire piezișă. Dar simți nevoia să-l îmbărbăteze. Și, ca un erou al lui Homer, care-și înflăcăra tovarășii, declamă:

— Or, fiindcă jos ne așteaptă, hai să mergem de-a dreptul, ca doi viteji ce suntem și să le arătăm acestor

asasini lași ceea ce pot face doi oameni de inimă, așa cum suntem noi.

Coborâră fără să-și ia nici o precauție de a-și masca prezența. Ajunseră într-un vestibul mic, în care dădeau mai multe uși. Cum nu intraseră pe acolo și locul fiind destul de întunecos, ezitară o clipă, întrebându-se, ce ușă trebuie să deschidă pentru a putea ieși.-

Dacă, totuși, ar fi reușit să iasă, înțeleseră din instinct că ajunseră într-un loc, unde au urmărit să-i aducă și, că în acel spațiu îngust și întunecos, în care era ușa, să-i încercuiască, va începe bătălia. De aceea, stăteau mai mult ca niciodată, cu ochii și urechile, la pândă.

Într-adevăr, chiar în acel loc, exact când puseseră piciorul acolo, prezența dușmanului, până atunci invizibilă, se manifestă. În spatele lor, pe scara pe care tocmai o părăsiseră, auziră zgomote și șușoteală. Se întoarseră. Cinci sau șase soldați erau tocmai pe punctul de a ocupa scara, pe care apoi se instalară dându-le de înțeles că nu trebuiau să mai spere că vor bate în retragere.

Acești primi asasini, care, în sfârșit, se arătaseră, erau comandați de Longval._ Landry Coquenard îl recunoscuse imediat. Se știe că ranchiuna sa feroce se îndrepta în special spre acest șef de grup, și spre Ro-quetaille. Acum , această ranchiună se

manifestă prin câteva sarcasme usturătoare, agrementate, cum se cuvenea, cu înjurături brutale, pe care se grăbi să i le azvârle dușmanului său.-

Ar fi fost mai bine să-și fi ținut gura și să se fi uitat în jurul lui cu atenție. Acea satisfacție minoră îl costă scump, în timp ce-l insulta pe Longval, care stătea impasibil și disprețuitor, se împiedică în nu știu ce

obstacol pe care nu-l văzuse. Căzu, dând drumul unei înjurături.

Chiar în acel moment, fără să se miște de pe scară, Longval scoase un fluierat. La acest semnal toate ușile se deschiseră. Haita lui Concini invada vestibulul, care fu deodată luminat. Zece pumni zdraveni se abătură asupra nefericitului de Landry Coquenard. Nu-și revenise încă din amețală, când și fu dezarmat, ridicat, legat din cap până-n picioare încât nu mai putu să schițeze nici o mișcare, fiind bine strâns.

Odet de Valvert nu căzuse. Era liber. Avea sabia într-o mână și pumnalul în cealaltă. Dar situația sa era groaznică. Aruncă o privire crâncenă în jurul lui. Din toate părțile se văzu înconjurat de un cerc de fier. Toți subordonații lui Concini erau acolo. Erau mai bine de treizeci, în primul rând Rospignac, Roquetaille, Eynaus, Lonvignac și Longval, care coborâse.

În acest spațiu îngust, se striveau literalmente. Și el, în centru, n-ar fi putut să facă doi pași, în nici o direcție, fără să se lovească de vârful vreunei săbii. Se agita ca un mistreț încolțit de haită. Strigă în sinea lui: „Nebunie și masacru, nu mă vor avea viu! Și înainte de a mă avea mort, mă voi hărțui cel puțin cu unul din ei!”

Lucru curios, contrar obișnuinței, spadasiinii lui Concini nu spuneau nici un cuvânt, nu făceau nici o mișcare. În tăcere apăruseră și în tăcere formaseră cercul. Și acum nu mai mișcau, erau muți, impasibili, immobili, cu vârful spadei îndreptat înainte. Văzându-i astfel așezați, ai fi spus că era o mașină fantastică și hidoasă de străpuns cu sabia, gata să funcționeze.

„Ce așteaptă ei oare pentru a mă umfla?” se miră Valvert.

O luă el înainte și se repezi direct în grămadă, cu riscul de a se străpunge cu spada. Dar nu avu timp. În fața lui rândurile se depărtară și Concini, nevăzut până acum, își făcu apariția.

Cu sabia în teacă, foarte calm, foarte sigur pe sine, cu un zâmbet neliniștitor pe buze, Concini se apropie de el.

Și în fața acestui om dezarmat, Odet de Valvert, livid, ciufulit, cu ochii ieșiți din orbite, își lăsă în jos spada, și se dădu înapoi până ce, simțind vârfurile de oțel pătrunzându-i în carne, se opri, bombănind o înjurătură.

Concini știa bine ce făcea, căci el pusese la cale această punere în scenă rușinoasă. Știa bine că, riscându-și propria libertate și viață, îngrăostitul prea scrupulos, Odet de Valvert, ar fi respectat în el, oricât de disprețuit era, pe tatăl iubitei sale. În fața acestui recul previzibil, rictusul său sălbatic se accentua. Și, viteaz ieftin, se mai apropie, ridică mâna și, cu o voce aspră, spuse:

— Sunteți prizonierul meu. Dați-mi spada.

Odet de Valvert avu o ezitare imperceptibilă. Această ezitare nu- i scăpă ochiului lui Concini.

— Este imposibil să rezistați, spuse el cu răceală. Și aceștia nu vă vor omorâ, orice ați face. Predați-vă, este cel mai bun lucru pe care-l aveți de făcut.

— Fie, sunt prizonier, cedă Valvert. În ceea ce privește spada mea...

O rupse cu o lovitură seacă, de genunchi, lăsă să cadă bucățile și pumnalul și îndreptându-se, îi aruncă o privire fulgerătoare lui Concini.

— Iată, spuse el.

Concini ridică din umeri și, disprețuitor, comandă:

— Luați-l.

Cu vocea sa care părea straniu de calmă, Valvert avertiză:

— Concini, vreau să vă urmez de bună voie. Dar vă sfătuiesc să ordonați câinilor din curtea voastră să nu-și ridice labele mârșave asupra mea. Vă sfătuiesc pentru ei.

Vocea sa, care părea atât de calmă, avu asemenea inflexiuni, încât Concini nu îndrăzni să nu țină seama. Și domolind cu mâna haita sa care protesta prin lătrături feroce.

— Aș! spuse el, nu poate să vă scape, este inutil să-l legați.

Și luându-l de braț pe Rospignac:

— Vino, Rospignac, adăugă el.

— Monseniorul este prea generos cu acest caraghios, îi reproșă Rospignac cu un ton de nespun regret.

Odet de Valvert, zâmbi livid:

— Rospignac, spuse el, amintește-ți ce ți-am promis: de fiecare dată când te voi întâlni, fie la picioarele tronului, în fața regelui, fie la picioarele altarului, în fața lui Dumnezeu, vei face cunoștință cu vârful cizmei mele.

Și, ca și cum numai el ar fi avut dreptul să comande:

— Să mergem, spuse el celor care-l înconjurau. Și totul era atât de imperativ, încât ascultară complet

încremeniți.

XXXIX

UN INCIDENT NEPREVĂZUT

Ieșiră. Aduseră calul lui Valvert. El se așeză cu grijă în șa, cu atâta liniște, încât mai mulți nu putură să nu-l admire în sinea lor. Aruncă o privire cercetătoare în jurul lui. Străduța părea liniștită. Se înnoptase. Avu un zâmbet care ar fi dat mult de gândit gărzilor, dacă ar fi putut să-l vadă.

Dându-și seama că avea între picioarele sale un animal viguros, suplu, docil, pe care-l simțea capabil de a face toate eforturile ce i le-ar fi cerut, îi veni ideea de a încerca ceva nebunesc, fiind favorizat de întuneric.

Bineînțeles, își dădea foarte bine seama că, păzit cum era de treizeci de zdrahoni înarmați până-n dinți, pe când el era dezarmat, șansele sale de reușită erau aproape nule. Dar, la urma urmelor, ce ar mai fi riscat dacă-l duceau la moarte! Se hotărî foarte repede. Se gândi la Landry Coquenard pe care-l uitase întrucâtva până atunci. Căci, fără îndoială, înțelegea să-l asocieze la tentativa sa și să-l facă să-i împărtășească soarta, bună sau rea. Îl căută cu privirea. Și, în sfârșit, îl descoperi cu două rânduri în fața lui.

Bietul Landry Coquenard era departe de a avea aceeași soartă ca stăpânul său. Nu numai că nu-l dezlegaseră, dar îl mai legaseră și de grumazul unui cal. Era acolo, atârând ca o zdreanță, în fața cavalerului însărcinat să-l păzească și care, fără nici un pic de generozitate, îl acoperea cu glume proaste și ironii feroce.

Această descoperire neașteptată îi smulse un suspin lui Odet de Valvert. Își aplecă umerii în fața fatalității implacabile, care părea neînduplecată față de el: proiectul său bun devenea irealizabil din moment ce Landry Coquenard, incapabil de a face o mișcare, se afla în imposibilitatea de a lua parte. Și cine știe dacă Concini nu-l trata atât de dur pe Landry Coquenard numai pentru a-l determina pe Odet de Valvert să renunțe la orice încercare de fugă? Cine știe dacă Concini nu-și zise că acest tânăr, cu ideile sale de

neînțeles, nu ar fi consimțit să se retragă din afacere complet singur, din moment ce tovarășul său nu putea să facă la fel? Orice ar fi fost, că ar fi vrut Concini sau nu, Valvert prefera să renunțe la proiectul său și să se sacrifice decât să-l abandoneze pe Landry Coquenard. Trupa se puse în mișcare, la pas. Cei doi prizonieri, despărțiți unul de celălalt, erau în centru, bine încadrați și supravegheați îndeaproape. Concini mergea în fața oamenilor săi la o distanță de zece pași. Rospignac mergea lângă el.

Ajunseră în strada Vaugirard, din care o luară la Stânga. Trupa din spatele lor, se afla încă în strada Caset Făcură doi sau trei pași pe strada Vaugirard.

În acel moment, ceva ca un fel de greutate enormă căzu brusc pe crupa calului lui Concini. Animalul se îndoii din genunchi. Concini aruncă un „drace!” răsunător. În același timp, vru să se întoarcă să vadă ce lucru monstruos sau ființă fantastică era cea care se agita în spatele lui. Se simți cuprins de către doi clești din care încercă în van să se smulgă. Și auzi o voce rece, mușcătoare, pe care părea s-o cunoască, comandând la urechea sa și pe un ton de amenințare imperativă: — Coboară, Concini!

La auzul acestei voci, pe care avea motive bune, fără îndoială, s-o cunoască, o groază, o groază nespusă, înnebunitoare, se abătu ca o lovitură asupra lui Concini.

Ca într-un coșmar apăsător, se simți înșfăcat, scuturat, smuls din șa, ridicat și aruncat ca un pachet inert între ghearele a doi demoni, pe care-i văzu vag și care păreau că izbucnesc din pământ dinadins, cu grohăituri înspăimântătoare, pentru a-l primi, a-l înhăța și a-l ține solid, și nu fără brutalitate.

Atunci, ființa fantastică a cărei voce produsese un efect atât de fulgerător asupra lui Concini și al cărui pumn, tocmai îl ridicase atât de ușor ca pe un pai, această ființă sări pe pământ cu o ușurință și agilitate minunate. Și ajunse în aproape același timp ca și Concini.

Să spunem fără întârziere că această ființă fantastică nu era alta — l-ați ghicit fără îndoială — decât Pardail-lan. În ceea ce-i privea pe cei doi demoni, nu ieșiți din pământ, ci pur și simplu ieșiți dintr-un intrând, unde stăteau înghesuiți, erau Escargasse și Gringaille, cei doi companioni ai băiatului lui Pardaillan și cele două vechi cunoștințe ale lui Concini.

Această lovitură îndrăzneță se îndeplinise cu o asemenea rapiditate, încât Rospignac se întreba încă ce i se întâmplase stăpânului său și cu trupa, care îi urma și nu ajunsese încă pe strada Casset.

În timp ce-l paraliza stupefarea, Escargasse și Grin-gaille, care trebuie că primiseră dinainte instrucțiuni, nu pierdeau nici o secundă și acționau cu o rapiditate ce ținea de fantastic. Concini încă nu atinsese pământul, că i se și subtilizaseră armele, fără să fi putut spune cum se îndeplinise acest furt. Apoi cei doi companioni îl încadrară, ținându-l solid de brațe. Și, lucru extraordinar de semnificativ, simți, în aceeași clipă, vârful ascuțit al unui pumnal, apăsându-l pe gât.

Ca să spunem adevărul, teama lui Concini nu venea de la cei doi, deși atitudinea lor deosebit de neliniștitoare era suficientă, ea însăși, pentru a justifica această teamă. Ea venea mai ales din aceea că, acum, era sigur că nu se înșelase când crezuse că recunoaște vocea lui Pardaillan.

Îl văzu că se apropia de el, cu un zâmbet subtil pe buze. Și acest zâmbet, pe care-l cunoștea prea bine, îi spori frica mortală lui Concini. Și murmură pe un ton de teroare înăbușită:

— Domnul Pardaillan!

— Chiar eu, făcu Pardaillan, care ghicise mai degrabă decât auzise această exclamație.

Și adăugă imediat cu o răceală groaznică:

— Dacă vreți să ieșiți viu din această strâmtoare, vă sfătuiesc, Concini, să ordonați oamenilor voștri să se liniștească.

Rospignac își reveni. Prima sa impresie fu că se afla în situația unui atac al unor tâlhari la drumul mare. Cu câteva fluierături pe care le scoase imediat, el comandă oamenilor săi manevra de îndeplinit. În același timp, avertiză pe un ton aspru:

— Hei! băieți răi, fiți atenți la ce veți face! Nu știți pe cine veți înfrunța!

Totuși, sfatul lui Pardaillan provocase lui Concini un frison din cap până-n picioare. Știa că amenințarea era cum nu se poate mai serioasă. Cu toate acestea, ezită: orgoliul său refuza să cedeze în fața fricii.

Acolo, cu o promptitudine remarcabilă, într-o ordine perfectă, soldații executau manevra comandată de șeful lor.

Cu răceală, lent, neânduplecat, cu grohăituri înnebunitoare de bucurie, Gringaille și Escargasse împingeau pumnalul.

De data asta, Concini înțelese că dacă va mai ezita o jumătate de secundă, se va termina cu el. Frica fu-mai puternică decât orgoliul. Cu un glas de tunet care acoperi toate strigătele, urlă:

— Nici o persoană să nu se miște, pe sângele lui Christos!...

Greutatea se opri chiar la doi pași de Concini, mai mult mort decât viu. Era timpul: două lacrimi roșu-închis curgeau lent din gâtul său, se rostogoleau și se pierdeau în dantela prețioasă a gulerului său, care se păta cu sânge.

Escargasse și Gringaille, nu fără un regret manifest, opriseră imediat demonstrația lor picantă și prea elocventă. Și își exprimară cruda lor decepție prin două înjurături care izbucniră în același timp.

Ca și cum nu s-ar fi întâmplat nimic, cu aceeași răceală distantă, Pardaillan spuse:

— Și acum să stăm de vorbă.

Asta se adresa lui Concini, bineînțeles. Dar zdruncinătura fusese, într-adevăr, cam brutală. Concini, înainte de a răspunde, respiră cu putere, își șterse fruntea inundată de o sudoare rece și curăță cu batista câteva picături de sânge care se prelingeau din gâtul său.

Răbdător, Pardaillan îi lăsă timp să-și revină. Ceilalți, Gringaille și Escargasse nu-l lăsau și-și mai țineau în mână pumnalul lor amenințător.

Din clipa în care fu vorba să negocieze, Concini își regăsi întreaga sa încredere. Și, în speranța că va scăpa cât mai ieftin, luă imediat ofensiva. Reproșa cu vehemență:

— Domnule de Pardaillan, mi-ați dat cuvântul că nu veți mai întreprinde niciodată nimic împotriva mea. Nu v-ați ținut cuvântul, voi care vă lăudați cu loialitatea. Și în cel fel!... Vă așezați trei contra unuia singur! Frumoasă ispravă, într-adevăr și care arată cât de exagerat a fost lăudată această reputație de vitejie nebunească a voastră.

Pardaillan îl lăsă să vorbească. Când terminase, puse lucrurile la punct, cu vocea sa glacială:

— Cel care se lăuda cu loialitatea — ați spus-o — nu v-a dat cuvântul decât cu condiția expresă ca dumneavoastră înșivă să nu întreprindeți niciodată nimic împotriva sa.

— Nu mi-am ținut cu scrupulozitate cuvântul? protestă agitat Concini.

— Nu, făcu categoric Pardaillan. Astăzi în mod deliberat nu v-ați respectat cuvântul și, de aceea, m-ați eliberat de al meu.

— Eu! protestă Concini, care nu se gândea tot timpul la Valvert, să mă trăsnească, dacă înțeleg ce vreți să spuneți.

— Veți înțelege, făcu Pardaillan, cu calmul său rece: chiar astăzi, în această casă din care ieșiți, ați agresat unul de-ai mei. Și în cel fel! Așa cum bine ziceți: aruncând asupra lui toată banda voastră de viteji... Câți sunt în realitate?... Treizeci cel puțin... V-ați apucat treizeci ca să prindeți un om. Aș mai jura că, necalculându-vă bine puterea a trebuit să recurgeți la unele manevre incorecte.

— Cum, vorbiți despre acel mic aventurier de Valvert?

— Spuneți: Domnul conte de Valvert, corectă sec Pardaillan.

— Oh! dacă țineți, consimți Concini. Și cu toată ironia de care fu capabil: domnul conte de Valvert este cumva rudă cu voi?

— Da, este. Și țin la el ca și la fiul meu.

— Vă jur că n-am știut nimic!

— Ați luat unul de-ai mei. Vă am la mână. Dacă vreți să vă dau drumul, dați-mi-o, mai întâi, pe ruda mea. Vedeți că este foarte simplu și că veți scăpa ieftin.

— Și dacă refuz?

— Atunci, vă rețin, spuse cu răceală Pardaillan. Și luați aminte, Concini, că vă voi face să suferiți același tratament pe care i-l faceți lui Odet.

— Ca să mă rețineți, ar trebui să mă luați.

— Vă Voi lua.

— Și dacă veți fi atacați de oamenii mei?

— Este cu totul altceva, spuse Pardaillan cu aceeași simplitate. Atunci, înainte ca oamenii voștri să ajungă până la voi, cei doi de aici, care vă țin, vă vor tăia beregata pur și simplu.

Și, cu un zâmbet ironic:

— Priviți-i, Concini, și vedeți dacă par dispuși să vă omoare sau să vă ierte.

— Mă vor omorâ, fie, încercă să braveze Concini, dar fiți sigur că moartea mea va fi răzbunată pe loc. Veți fi masacrați.

— Aș! făcu Pardaillan cu un ton detașat, la vârsta mea poți să faci marea călătorie... Și apoi... nu suntem neîndemânatici, toți trei... Nu s-a dovedit deloc că șnapanii voștri, atât de numeroși câți sunt, ne vor expedia așa cum credeți.

„Pe Cristos! răcni Concini în sinea lui, este adevărat că acest demon are puterea să țină piept oamenilor mei și să se retragă neatins, după ce le-a creat dificultăți!”

Gândindu-se astfel, am putea spune aproape cu certitudine ce-a hotărât. Și ridicând vocea, înăbușindu-și furia, măcinându-l rușinea, comandă:

— Rospignac!... Puneți-l în libertate pe domnul de Valvert.

— Și spuneți-le să nu miște nimeni, recomandă Pardaillan, fără să triumfe. Valvert va ști bine să vină și singur aici.

— Să nu miște nimeni, repetă docil Concini îmblânzit definitiv.

Câteva secunde mai târziu, Odet de Valvert se afla lângă Pardaillan. Și, foarte calm, ca și cum nu i s-ar fi întâmplat nimic extraordinar:

— Vă recunoscusem vocea, spuse el și mă gândeam că nu veți pleca fără mine. Dar, domnule, încă nu s-a spus totul: trebuie să mi-l dea pe bietul meu Landry.

- Concini sperase că Landry va fi uitat. Încercă să șicaneze:

— Domnule de Pardaillan, mi-ați spus că mă veți elibera, dacă vi-o voi da pe ruda voastră. V-am dat-o. Țineți-vă cuvântul. În afară de asta, acest Landry, care este un ticălos înveterat și m-a trădat când a fost în serviciul meu, nu puteți să spuneți că și el este din familia voastră.

— Nu, dar este servitorul meu, făcu cu promptitudine Valvert. Cred că nu vă așteptați să-mi abandonez un servitor, care s-a expus cu vitejie în serviciul meu.

— Concini, interveni Pardaillan. Vă sfătuiesc să vă executați de bunăvoie până la capăt.

Și cu o voce care se înăspri:

— Vă sfătuiesc, mai ales, să nu abuzați de răbdarea mea care a ajuns la capăt... Haide, să terminăm.

Landry Coquenard fu coborât de pe cal, eliberat de legăturile care-l umpluseră de vânătași și invitat s-o șteargă cât mai repede. N-avem nevoie să spunem că nu așteptă să i se repete de două ori această invitație binevenită, în ciuda tonului puțin politicos cu care a fost pronunțată. Se strecură între cai și se duse să-și ocupe locul în spatele stăpânului său.

Concini se cam îndoia că ar fi terminat cu Pardaillan. Dar, cum avea ca un gând ascuns, o idee de revanșă rapidă și strălucitoare, se prefăcu că gândește contrariul. Și cum totul fusese spus:

— Cred că sunt liber, acum, spuse el cu un ton detașat.

— O clipă, va rog. N-ați dori, Concini, să ne însoțiți o bucată de drum?

Propunerea părea să nu-i displacă deloc lui Concini, căci acceptă fără să ezite.

— Fie, să plecăm, spuse el, ca și cum s-ar fi grăbit să termine.

Și, de îndată, dându-și arama pe față, comandă:

— Urmați-ne Rospignac.

Mergeau puțin cam repede. Poate, spera el, grăbindu-se astfel, îl va împiedica pe Pardaillan să reflecteze. Din nefericire pentru el, Pardaillan dăduse dispoziții cu mult timp înainte. Și-l readuse cu duritate la realitate, spunându-i ironic:

— Un minut, nu țin deloc să-i duc pe acești viteji atârnați de pantalonii mei. În consecință, Concini, duceți-vă să le ordonați să se întoarcă în strada Casset, să se închidă în casa voastră și să aștepte acolo cuminți să veniți să-i eliberați. Mai ales să nu se hotărască cumva să nu asculte și să ne urmărească chiar de foarte departe. Cei doi companioni care vă țin au urechea deosebit de fină. Și nu vă ascund că la cel mai mic zgomot suspect pe care-l vor auzi în spatele lor, vă vor împunge imediat pumnalul în gât. Spuneți-le asta, complicilor voștri și vor înțelege că trebuie să se abțină de la orice zel întempestiv... care ar fi mortal pentru voi.

Concini înțelese că Pardaillan ghicise. Strânse pumnii și mormăi înăbușit o înjurătură. Dar trebui să se încline încă o dată. Și cu o voce pe care furia o făcea să tremure:

— Ai auzit Rospignac?

— Da, domnule, răspunse Rospignac. Fiți liniștit, vom aștepta să vă întoarceți, fără să mișcăm.

Și îl încuraja:

— Răbdare, domnule, îi vom regăsi pe acești domni, într-o zi și în condiții care vor fi mai puțin avantajoase pentru ei.

— Rospignac, strigă Valvert, nu te sfătuiesc să te întâlnești cu mine. Amintește-ți ce ți-am promis.

În acest timp, Pardaillan îl luă amical de braț pe Valvert și îi spuse cu calm:

— Să plecăm.

Și imediat după aceea, adăugă acest avertisment la adresa lui Concini:

— Concini, ne veți conduce până ce ne vom lua un avans suficient față de oamenii voștri. Atunci veți fi liber, vă dau cuvântul meu. De acum înainte, am putea să întâlnim oameni cărora poate ați fi tentat să le cereți ajutor. Vă previn: un cuvânt, un gest echivoc și veți cădea cu gâtul spintecat. Luați de bun ce vă spun.

Și Concini, spumegând de furie, scrâșnind din dinți, meditănd intens asupra unor proiecte de răzbunare groaznică, se făcu că a înțeles.

Porniră la drum. Pardaillan și Valvert mergeau în față. Concini îi urma, ținut solid la dreapta și la stânga de către Gringaille și Escargasse. Landry Coquenard închidea coloana. Ajunseră la poarta Buci, fără să schimbe vreun cuvânt. Acolo, Concini întrebă:

— Sunt liber?

— Mai departe, răspunse laconic Pardaillan, în-torcându-se.

Și adăugă, insistând asupra acestor cuvinte într-un mod deosebit, fără să se știe cu adevărat, dacă avertismentul se adresa lui Concini sau gărzilor lui:

— Atenție la trecerea sub poartă!

Cu nasul ascuns în gulerile pelerinelor, trecură prin mijlocul gărzilor, care râdeau și glumeau între ei.

Trecură, și tot în tăcere, traversară toată Universitatea. Ajunseră la Petit-Pont. Acolo, în fața închisorii sinistre, Petit-Châtelet, Pardaillan se opri. Ceea ce făcu ca ei toți să se oprească. Cu un aer de mândrie suverană, cu un ton foarte autoritar, el concesie:

— Duceți-vă, Concini, sunteți liber.

Concini răsuflă puternic. Și, apropiindu-se de Pardaillan, cu un glas plin de o amenințare surdă, îi spuse scrâșnind:

— Triumfați pe moment. Dar va veni și rândul meu. Să știți bine, domnule, că lucrurile nu pot rămâne astfel între noi va fi, de-acum înainte, o luptă fără milă.

— Așa sper și eu, făcu Pardaillan cu tonul său glacial.

— Păziți-va, reluă Concini cu vocea sa tunătoare, păziți-vă să nu cădeți în mâinile mele. Mărturisesc în fața lui Dumnezeu că n-o să vă iert.

La rândul său, Pardaillan se apropie de el, aproape să-l atingă.

— În lunga mea viață de aventurier, m-am aflat, de multe ori, în luptă cu adversari mai de temut decât voi, Concini. Ei au murit... Nu spun că eu sunt acela care i-am omorât pe toți... dar fapt este că ei au murit... Și eu sunt încă în viață, încă solid, slavă lui Dumnezeu. Am îmbătrânit, este adevărat. Timpul mi-a albit tâmpetele, mi-a aplecat spinarea, mi-a înțepenit membrele, mi-a micșorat puterile... Totuși, fără să mă laud, mi-au rămas destule pentru a vă veni de hac... Spuneți, Concini, că dacă voi cădea în mâinile voastre, n-o să mă iertați. O cred, Concini, nu v-aș fi crezut însă, dacă ați fi spus contrariul. Ei bine, Concini, eu vă am la mână. Ar fi suficient să fac un semn cu mâna, ca să se repeadă asupra voastră și să vă sfărâme ca pe un pal... Poate ar trebui s-o fac... căci sunteți o ființă răufăcătoare, Concini... dar nu vreau. Eu, Concini, vă iert.

Și Concini, înnebunit, zdrobit de această iertare care cădea asupra lui ca o insultă dezonorantă, Concini fugi ca un hoț, urlând, urmărit de vocea lui Pardaillan, care-i arunca încă o dată, pe un ton de nespus dispreț:

— Iertare! Vă iert!...

După ce Concini dispăruse în noapte, Pardaillan îl luă, din nou, de braț pe Valvert și, cu cel mai mare calm din lume:

— Haideți să supăm la mine, la Grand-Passe-Par-tout, unde vom putea să discutăm în largul nostru, fără a ne teme de urechi indiscrete, spuse el.

— Nu este de refuzat, domnule, acceptă Valvert fără să se lase rugat. De când cu această ciocnire, n-am avut timp să mănânc, cum cred că vă închipuiți, și nu vă ascund că sunt turbat de foame și mă înăbuș de sete.

— Ora cinei a trecut de mult. Ascultați se sună semnalul de stingere.

XL

DE LA CONCINI LA FAUSTA

După nici un sfert de oră, în camera lui Pardaillan, erau toți cinci adunați în jurul unei mese încărcată copios cu fripturi reci, care încadrau numeroase sticle. În timp ce mânca cu poftă, Valvert îl puse la curent pe Pardaillan cu tot ce se întâmplase în căsuța lui Concini.

Valvert nu-i aduse nici o noutate cavalerului, spunându-i că logodnica sa era fiica lui Concini și a Măriei de Medicis. Vă aduceți aminte, poate, că el a dedus-o din anumite cuvinte ale Faustei. El afla numai despre adevăratul nume al iubitei lui Valvert.

— Florence, domnule, ea se numește Florence! exclamă cu admirație îndrăgostitul nostru. Se poate închipui un nume mai grațios?

— Numele femeii pe care o iubim ne pare întotdeauna cel mai frumos de pe pământ, declară Pardaillan cu aerul său subit ironic.

— De mâine de dimineață, se îngrijoră Valvert, ar trebui să încep s-o caut. Aș vrea să știu ce i-a făcut tatăl său — căci, vai, Concini îi este tată! Nu pot să mă liniștesc deloc în privința acestui lucru, domnule.

— Pot să vă informez eu, imediat. Au dus-o la Luvru.

— De unde știți? se miră Valvert.

— Pentru că ne-am încrucișat cu litiera în care am recunoscut-o lângă doamna marchiză d'Ancre și în fața reginei... mama sa.

— Ce vor să-i facă? se agită Valvert.

— Nimic rău... deocamdată, îl liniști Pardaillan. Vor reflecta, se vor sfătui înainte de a lua o hotărâre definitivă în privința ei. Până atunci, mama sa ține s-o aibă la îndemână. Este destul de firesc.

Și, cu calmul său tulburător: .

— Florence a voastră nu se expune niciunui risc... câteva zile, cel puțin. De aici înainte, vom fi cu băgare de seamă.

— O vom salva, nu este așa, domnule?

— Fără îndoială, făcu Pardaillan, cu siguranța sa imperturbabilă.

Poate, în fond, era mai puțin liniștit decât voia să pară. Dar Valvert îl văzu foarte sigur de sine și acest lucru fu suficient pentru a-i reda întreaga sa încredere și buna dispoziție. Dar îl preocupă altceva:

— Și micuța Loîse? exclamă el deodată. Să mă ia naiba, am uitat complet de ea! Ah, domnule, dacă i se va întâmplă vreo nenorocire acestei micuțe nevinovate, din cauza mea, nu mi-aș ierta-o niciodată...

— Ei! Ce-ar putea să i se întâmple?

— Poți să știi cu Concini?

— Concini, afirmă categoric Pardaillan, i-a dat înapoi copila maicii Perrine.

— De unde știți? rămase surprins Valvert. Pardaillan ridică în dreptul ochilor săi paharul plin

cu Vouvray sclipitor, îl goli încet ca un fin cunoscător, plescăi din limbă satisfăcut și, ridicând din umeri:

— Hai, gândiți-vă, mormăi el. Concini este un om rău, bineînțeles. Totuși nu va merge până acolo, încât să omoare numai de dragul de a omorî. Nu mai are acum nevoie de această fetiță. Ce va face? Ea l-ar deranja teribil de mult. Asta-și spune el, nu vă îndoiiți. Concluzia: o va da celei de la care a luat-o, maicii Perrine, care a venit s-o ceară. În rest, vom fi siguri nu mai târziu decât mâine, ducându-ne la Fontenay-aux-Roses. Ce dracu, vreau să-mi cunosc nepoțica!...

De data asta, Valvert admise că el avea dreptate.

Aceasta cină se prelungi până târziu în noapte. Acționând astfel, Pardaillan avea gândul său ascuns de a-l păstra pe Valvert lângă el și de a-l împiedica să se reîntoarcă la locuința sa din strada Cossonerie.

Reușise destul de ușor în acea seară: Valvert și Landry Coquenard își încheiară noaptea într-un pat de la Grand-Passe-Partout. Dar a doua zi dimineața, fu mai puțin fericit, străduindu-se să demonstreze tânărului că va trebui să abandoneze definitiv fosta sa locuință.

— Dar, domnule, se miră Valvert. Concini mi-ar dori moartea, dacă ar vedea în mine un rival. De ce ar dori-o acum când știe că este tatăl celei pe care o iubesc?... Căci știe, domnule, și am văzut bine că această descoperire a modificat radical sentimentele sale față de Florence.

— În sfârșit, zâmbi Pardaillan, nu mai sunteți rivalul lui Concini, așa este. Dar — ceea ce este de neiertat — sunteți omul care cunoaște secretul nașterii fiicei sale. Fiți sigur că va reîncepe, în continuare să dea lovitura pe care n-a putut s-o reușească ieri.

— Drace! este adevărat ce spuneți! murmură Valvert gânditor.

— Și apoi, insistă Pardaillan, văzându-l tulburat, mi se pare că ați uitat puțin de doamna Fausta... Fausta care știe unde locuiți, gândiți-vă.

— Și voi trebuie să vă mutați.

— Eu! șopti Pardaillan și, de ce, Dumnezeule?

— Credeți că doamna Fausta nu știe că locuiți aici? Nu credeți că ar putea să vă prindă aici?

— Aș! făcu Pardaillan, ceea ce spuneți este corect. Dar orice s-ar întâmplă, eu rămân aici, unde mă simt bine.

— Și eu, făcu Valvert, râzând, rămân în cotețul meu din strada Cossonerie, unde am și eu deja tabieturile mele. V-aș cere permisiunea de a mă retrage, acum.

— De ce vă grăbiți? Ați uitat că ne-am hotărât să ne ducem la Fontenay-aux-Roses, imediat după masă?

— Tocmai din cauza asta, domnule. O să vă explic. Ieri, mi-am lăsat calul la poarta casei lui Concini. Este un animal bun la care țin. Și nu știu ce s-a întâmplat cu el. Vreau să văd, dacă, întâmplător, nu s-a reîntors complet singur la grajdul Lion-d'Or, unde l-am lăsat în pensiune.

— Haide, duceți-vă, îl autoriză Pardaillan, cu un vizibil regret. Dar să nu plecați neînarmat cum sunteți și să vă aventurați în stradă.

— Ah, domnule, protestă Valvert, cu indiferență, strada Cossonerie este la doi pași de aici.

— N-are importanță, insistă Pardaillan. Uitați tot timpul de Concini și Fausta. Traversarea unei străzi este mai mult decât trebuie pentru a prinde un om neînarmat.

Merse spre o panoplie și alese o sabie lungă, puternică pe care i-o întinse tânărului, spunând:

— Luați-o!

Valvert își încinse sabia, mulțumind cu efuziune și plecă imediat, urmat de Landry Coquenard. Abia își luară tălpășița, că Pardaillan comandă scurt:

— Urmăriți-l! Și deschideți ochii!

Aceste cuvinte le adresă lui Gringaille și lui Escar-gasse. Ei se rezeziră imediat în stradă și se apucară să-l urmărească de departe pe Valvert, care nu observă deloc că avea pe urmele sale două gărzi de corp, însărcinate să vegheze asupra lui.

Nu se întâmplă nimic din ce-i fusese teamă lui Pardaillan. După o jumătate de oră, Valvert se întoarse la Grand-Passe-Partout. El aducea acel cal pe care-l datora recunoștinței regelui; așa cum se gândise avu bucuria să-l găsească în fața grajdului, unde revenise complet singur. Landry Coquenard era călare, ca și stăpânul său. Profitase de trecerea pe-acasă ca să se înarmeze.

Imediat ce terminaseră masa, Pardaillan și Valvert se urcară în șa și plecară. După câțiva pași, Valvert observă că Landry Coquenard, Gringaille și Escargasse îi urmau. Se miră cu naivitate:

— Acești viteji ne escortează?

— De ce nu? Dacă n-au ce face decât să privească prostește în gol, răspunse Pardaillan cu tonul său rece.

— Dar, făcu Valvert examinându-i, sunt înarmați până-n dinți!... Ce văd în buzunarele de la șa?... Pistoale, care nu erau acolo, când venisem la pensiunea voastră!... Ah! Deci, domnule, mergem în misiune?

— Cel mai puțin din lume, spuse Pardaillan, care deveni din ce în ce mai rezervat. Mergem, pur și simplu, la Fontenay-aux-Roses, să ne asigurăm dacă nepoata mea se află acolo.

- — Și pentru asta, glumi Valvert, ne trebuie pistoale în oblânc... căci și voi aveți, domnule... Și ne trebuie trei găligani atârnați de pantalonii noștri! Ah, domnule, nu vă mai recunosc!

— Glumiți, tinere, glumiți cât doriți... numai să nu uitați că suntem în luptă contra doamnei Fausta... Și observați, vă rog, că nu vorbesc decât de doamna Fausta și asta ajunge.

— Atunci, mormăi Valvert, pentru că suntem în luptă contra doamnei Fausta, va trebui să trăim într-un continuu „care pe care”, să suspectăm totul și pe toți?

— În ceea ce vă privește, întrerupse Pardaillan sunteți liber să nu vă păziți... Și atunci, vă răspund că nu veți mai avea mult timp până veți dispărea. Și dacă vreți astfel, sunteți liber, vă spun. Dar întrebați-vă puțin cine va veghea asupra logodnicei voastre, dacă îi veți lipsi. Cine?... Nu eu, desigur, pentru că aş avea ce face, și încă multe de făcut, de altfel, vă jur.

— Vă- mulțumesc pentru lecție, domnule, și vă răspund că nu va fi pierdută, făcu Valvert cu vocea sa emoționată.

Era o vreme minunată: una din acele splendide zile de primăvară, prevestitoare a unei veri apropiate și calde. De-a lungul câmpului cu trandafiri, care miroseau extrem de plăcut, pe drumul însorit, făcură o plimbare încântătoare, care nu fu tulburată de nici un eveniment neplăcut.

Ajunseră. Și de la început fu o decepție: ușile închise, obloanele închise cu grijă anunțau că stăpânii nu erau acasă. Ei bătură cu toată puterea, strigară. Nimeni nu le răspunse.

Dar nu abandonară pentru asta. Maica Perrine poate lipsea doar un moment ca să facă cumpărături.

Putea să vină dintr-un moment în altul. Îi lăsară pe Landry, Escargasse și Gringaille în fața porții și ei se duseră să se informeze. Iată ce aflu:

În aceeași dimineață, dis-de dimineață, o trupă de oameni înarmați, escortând o litieră, se opriseră în fața casei maicii Perrine. O doamnă, o mare doamnă desigur, coborâse din litieră și intrase în casă. Acolo rămase o jumătate de oră. După aceea, Perrine fu văzută închizând totul.

Apoi, doamna plecase. Perrine și fetița o însoțeau. Fetița părea foarte bucuroasă. Unui puști care o întrebase, ea îi răspunsese că se duce s-o găsească pe mama sa Muguette. În ceea ce-o privea pe Perrine, ea nu era neliniștită. O urma nestânjenită pe doamna mare și urcase în litieră. Da, chiar în litiera acestei mari doamne. Și toată trupa plecase.

După ce-i dăduse o monedă unei cumetre care le furnizase aceste informații, Pardaillan se îndepărtase spunând în șoaptă lui Valvert:

- Să mă jupoaie dracul, dacă această mare doamnă nu este chiar Fausta.
- Credeți, domnule? răspunse Valvert sceptic.
- Zău!
- Ce dracu să facă cu această copilă?
- Să ne întoarcem să vedem casa, făcu brusc Pardaillan, fără să răspundă acestei întrebări.

Trecură peste gardul de* nuiele. Gringaille fu însărcinat să forțeze ușa. El se achită cu o dexteritate, care presupunea că se antrenase de mult timp pentru acest gen de exercițiu special.

Pardaillan intră, urmat de Valvert, care se întreba ce-ar putea să găsească în casă.

Pardaillan venise să caute, foarte simplu, un oarecare indiciu, care i-ar fi permis să se asigure, în primul rând, dacă era chiar Fausta cea care o luase pe Loïse — căci putea să se fi înșelat — în al doilea rând, dacă ar fi fost ea, să se lămurească ce mobil ar fi avut.

Se întâmplă să fie ajutat cu tot ceea ce dorise. Într-adevăr, în prima încăpere în care intră, privirea îi căzuse imediat pe un pătrățel de hârtie, pus pe masă. Un mic pumnal delicat, care fixa acest bilețel pe masă, spunea clar că nu era vorba de uitare, ci biletul era fixat acolo la vedere pentru cel căruia îi era destinat. Teaca de catifea albă era pusă alături.

Pardaillan ridică pumnalul și examina lama.

— Vedeți, domnule, mai spuse Valvert, apucând teaca, vedeți, armele de Sorrientes sunt brodate pe această teacă. Se recunosc bine, haideti.

— Ah! Sunt armele de Sorrientes! făcu Pardaillan. Ei bine, iată gravate, pe lamă, armele de Borgia. Și pe ele le recunosc. Iată-mă complet lămurit. Acum sunt sigur că pentru mine este biletul.

Luă biletul și-l citi cu atenție. El spunea următoarele:

„Pardaillan, am văzut-o pe micuța Loïse, și am găsit-o atât de adorabilă încât, veți crede? am început s-o ador. Simt că n:ăș mai putea să mă despart de ea. Astfel că o iau și o păzesc. Este dreptul meu, în fond, pentru că sunt bunica ei.

Ah! Liniștiți-vă, nu depinde decât de voi să v-o dau, într-o zi. Vă dau cuvântul meu de suverană că o să v-o dau, dacă veți avea înțelepciunea să nu veniți să vă așezați de-a curmezișul proiectului pe care-l cunoașteți și pe care numai voi îl puteți face să eșueze. O să v-o dau numai cu această condiție. Altfel, dacă vă veți încăpățâna să nu mă ascultați, puteți să arborati doliul și să-l faceți să fie arborat și de tată și de mamă. Moartă, pentru voi și pentru ei, nu o veți mai vedea niciodată și niciodată ei n-o vor mai vedea pe această copilă.

Mă înțelegeți, nu-i așa Pardaillan? Numai voi veți hotărâ, dacă le veți aduce disperarea tatălui și mamei. Și, ascultați, am o încredere atât de mare în voi, încât, dacă mi-ați da cuvântul că veți rămâne în lupta pe care o știți, vă voi înapoia imediat copila".

Era semnat cu un F.

După ce a citit, Pardaillan lăsa să cadă biletul pe masă și rămase un timp gânditor, jucându-se mașinal cu micul pumnal delicat pe care-l păstrase în mână, fără să-și dea seama.

În sfârșit, Pardaillan se scutură, ca și cum ar fi vrut să arunce toate gândurile negre, care-l obsedau. Și începu să râdă din vârful buzelor, un râs, ca să spunem așa, livid, înspăimântător. Luă, din nou, biletul și-l întinse lui Valvert, spunând cu acea voce albă, pe care o avea în momentele de emoție violentă:

— Citiți!

Valvert luă biletul și-l parcurse cu privirea. Văzând cât de distrus era, după ce l-a citit până la capăt, Pardaillan întrebă:

— Ei bine?... Ce ziceți de doamna Fausta?

— Este un animal veninos și puturos. Vreun demon a ieșit special din infern ca să ne tortureze!...

— Este Fausta! Este Fausta! Și asta spune totul!

— Și credeți că-și va pune în aplicare oribila-i amenințare? întrebă Valvert pe un ton care arăta o oarecare neîncredere.

— Să nu vă îndoiiți! exclamă cu ardoare Pardaillan. Când este vorba să facă rău, Fausta ține întotdeauna ceea ce promite.

— Ce veți face? întrebă Valvert, după o scurtă tăcere.

— Este o problemă care nu poate fi hotărâtă așa, din senin... Voi vedea... Voi căuta. Nimic nu ne grăbește, în fond... Ce dracu, voi găsi în sfârșit soluția bună, cea care va împăca totul și-mi va lăsa conștiința împăcată.

Puse pumnalul în teaca lui de catifea, împături hârtia în patru, puse totul în buzunar, ca și cum n-ar fi fost nimic:

— Nu mai avem ce face aici, să plecăm, spuse el cu vocea sa, care-și regăsise calmul obișnuit.

Ieșiră, trecură din nou peste gardul de nuiele, se așezară din nou în șa și plecară la trap.

Își urmară drumul lor și sosiră la Grand-Passe-Par-tout, fără să li se întâmple nimic demn de a fi menționat aici. Petrecură această seară împreună, la fel și a doua zi. Seara și ziua au fost foarte liniștite. Nici Fausta, nici Concini nu dădură vreun semn de viață.

Pardaillan își reluă modul său de viață obișnuit. Își regăsise acea bună dispoziție puțin malițioasă care-i era caracteristică. Nici o grijă nu părea să-l hărțuie. Luase cumva vreo hotărâre în privința comportării pe care o va avea față de Fausta? Valvert, care

admira calmul său nepăsător, se întreba degeaba, fără să îndrăznească să-l întrebe, pentru că el nu vorbea.

A treia zi dimineața, după un sfert de oră de la sosirea lui Valvert, care-și petrecea cea mai mare parte a timpului cu cavalerul, Nicole veni să anunțe că doi domni, rămași în sala comună, insistau să obțină de la cavaler onoarea unei întrevederi personale.

— Spune-le celor doi domni să urce, ordonă Pardaillan cu acel ton de neam mare care-i era firesc.

Și, imediat ce Nicole închise ușa:

— Să fiu jupuit de viu, dacă nu este doamna Fausta, care trimite să afle răspunsul la bilet, spuse el.

Valvert rămase, dar se depărta cu discreție.

Nicole introduse pe cei doi vizitatori și se retrase imediat. Aceștia așteptară să se închidă ușa ca să-și descopere fața, pe care o aveau ascunsă în pliurile pelerinei.

Pardaillan recunoscă pe unul din cei doi vizitatori: era chiar Fausta, care purta costumul de cavaler cu o dezinvoltură neasemuită. Celălalt, ați ghicit, era câinele său de pază, gigantul d'Albaran.

Cele patru personaje se salutară cu curtoazie și își făcură complimentele de uzanță, ca și cum ar fi fost cei mai buni prieteni din lume, și nu dușmani de moarte. Fausta nu pierdu timpul, merse direct la țintă:

— Cavaliere, spuse ea, am venit după răspunsul la biletul meu, care v-a parvenit după cum știu.

— Cum prințesă, se minună Pardaillan cu ironie, veniți chiar dumneavoastră! Ce onoare faceți sărmanei mele cocioabe!

— Cavaliere, spuse Fausta cu gravitate, îmi place să-mi rezolv problemele eu însămi.

— Cât vă aprob, prințesă! mai glumi Pardaillan. Și, devenind distant:

— Permiteți-mi, mai întâi, să vă restitui această prețioasă jucărie, pe care ați greșit mult lăsând-o într-o casă părăsită, unde primul vagabond poate să intre.

— Știam că va nimeri în mâini bune, spuse Fausta.

Și așezând micul pumnal în vesta sa scurtă cu mâneci, adăugă:

— Să revenim...

— V-am spus,, făcu Pardaillan, fixând-o drept în ochi, că atât timp cât voi trăi, nici de data asta și nici altă dată, nu veți fi regina Franței. V-o repet.

— Asta înseamnă că veți lupta cu mine?

— Din toate forțele mele, da, spuse Pardaillan cu răceală.

— V-ați gândit bine?

— Ah! Prințesă, mi-ați acordat o zi întreagă și două nopți pline ca să reflectez mai mult decât ar trebui, vă asigur.

— O veți părăsi pe nepoata voastră?... Deci, vei condamna la disperare pe fiul vostru și pe nora voastră?...

— Nu părăsesc pe nimeni. Nu condamn pe nimeni, protestă Pardaillan, fără să se aprindă.

Și cu acel aer ambiguu, atât de tulburător:

— Dar am reflectat că, soarta copiilor mei depinde de lupta pe care mă forțați s-o duc împotriva voastră. Toată problema este a ști care din noi va triumfa și cât timp va dura această luptă. Convingerea mea este că, v-am spus-o, și v-o repet, veți fi învinsă.

Astfel, soarta copiilor mei va fi clară. În ceea ce privește durata acestei lupte, este sigur că va fi scurtă. Nu poate să fie altfel.

Pardaillan spuse aceasta cu atâta încredere încât, oricât de puternică, oricât de înarmată ar fi fost, Fausta nu putu să nu tresară. De altfel, fu aproape imperceptibil și își reveni îndată.

— Căutați-o, făcu ea cu un zâmbet subtil.

— N-o voi căuta, n-o voi găsi, n-o voi lua. Chiar voi mi-o veți da.

— Credeți? zâmbi Fausta.

— Sunt sigur, repetă Pardaillan, salutând ceremonios. Și luând o atitudine mândră, accentuând pe fiecare

cuvânt:

— Chiar dumneavoastră o să mi-o dați... vă veți considera fericită să mi-o dați.

— O să vedem, răspuse Fausta ascunzându-și furia sub un surâs.

Și adăugă:

— Cred că nu mai avem nimic să ne spunem.

— Și eu cred, confirmă impasibil Pardaillan.

Se salutară ceremonios, ca la începutul acestei întrevederi. Pardaillan, politicoș, îi conduse pe cei doi vizitatori până la ușă, al cărei prag îl trecură după o ultimă reverență.

Înainte de a se îndepărta, Fausta se întoarse și cu o voce gravă, posomorâtă, aruncă acest suprem avertisment:

— Păziți-vă bine, Pardaillan, căci vă jur că n-o să vă menajez, nici pe voi, nici pe cei care sunt cu voi.

— Ne vom apăra cât vom putea de bine, răspuse cu simplitate Pardaillan.

Pardaillan închise ușa și revenind la Odet de Valvert:

— Și acum, tânărul meu prieten, spuse el, să ne ținem bine. Tigroaica se dezlănțuie și se va purta cu severitate și cu promptitudine, vă spun eu.

Odet de Valvert, fără să pară mai emoționat, răspuse:

— Ne vom apăra, domnule, fiți liniștit. În rest, nu suntem, slavă domnului, oameni care ne lăsăm astfel devorați, fără să ne opunem puțin.

Și Pardaillan zâmbi satisfăcut, încheind:

— Da, va trebui ca zi și noapte să fim în gardă, căci ura Faustei este puternică și între ea și noi, de acum înainte, va fi o luptă pe moarte.

(Va urma!)